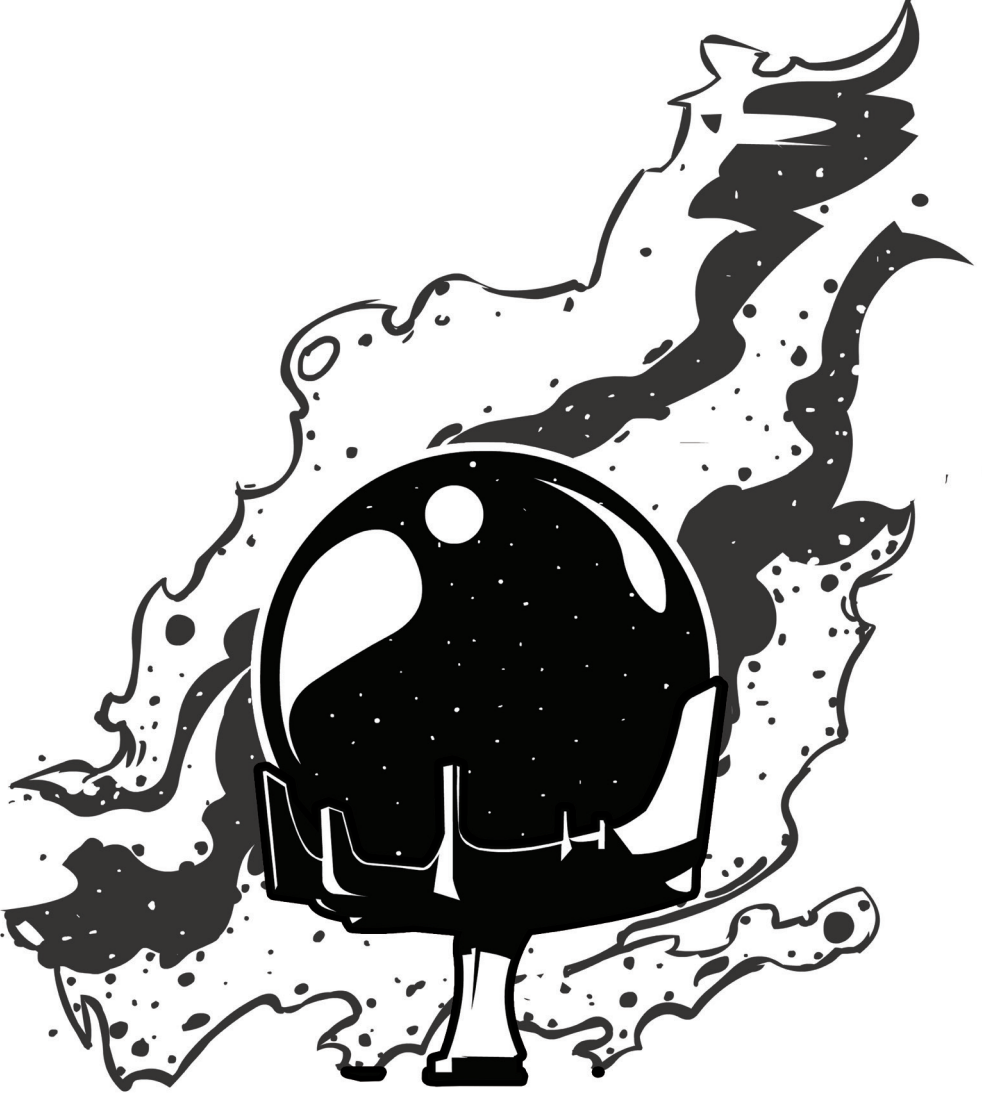

ODTÜ ÖĞRENCİLERİNDEN
BİLİMKURGU
ÖYKÜLERİ

ODTÜ ÖĞRENCİLERİNDEN
BİLİMKURGU
ÖYKÜLERİ

**ODTÜ Öğrencilerinden
BİLİMKURGU ÖYKÜLERİ**

ISBN: 978-605-7744-23-4

© Tüm yayın hakları **ODTÜ** Geliştirme Vakfı **Yayıncılık ve İletişim A.Ş.**'nindir. Yayıncının izni olmaksızın, hiçbir biçimde ve hiçbir yolla, bu kitabın içeriğinin bir bölümü ya da tümü yeniden üretilemez ve dağıtılamaz.

Yayın Yönetmeni
İlhami BUĞDAYCI

Resimleyenler
Murat EREN
Rıza Janberk ÖKTEM

Grafik Uygulama
Emrullah ÖZ

ODTÜ Geliştirme Vakfı **Yayıncılık ve İletişim A.Ş.**
Üniversiteler Mahallesi ODTÜ Küme Evleri No: 152
Çankaya – ANKARA
Tel: (312) 480 15 97 – 480 15 98
Faks: (312) 480 15 99
Sertifika no: 15723
E-posta: odtuyayincilik@odtuyayincilik.com.tr
İnternet: www.odtuyayincilik.com.tr

*Bu kitapta yer alan öyküler, ODTÜ Bilim İletişimi Grubu ve ODTÜ Yayıncılık tarafından düzenlenen
"Bilimkurgu Kısa Öykü Yarışması"na gönderilen eserler arasından derlenmiştir.*

İÇİNDEKİLER

BUZDOLABI	2
<i>Resul Altınok</i>	
Buğday Tarlasına Yolculuk	10
<i>Elif Arslan</i>	
Kükreyen Gelecek.....	16
<i>Altuğ Aydemir</i>	
Hipokampüs.....	30
<i>Başak Bölükbaşı</i>	
Yüzleşme	38
<i>Hami Erdem Bozkaya</i>	
Lahessada Müzede.....	52
<i>Ayşenur Bülbül</i>	
İhtiyar Balık.....	58
<i>Berk Bulut</i>	
Sinir Ağı ve Maskesi.....	72
<i>Emrehan Berkay Çelebi</i>	
Üç Yıldız.....	78
<i>Nur Çöllü</i>	
Yerden Yüksek.....	90
<i>Emre Dalgıç</i>	
Harman.....	100
<i>Ezgi Dede</i>	
Gölgeler.....	112
<i>Burak Karanarlık</i>	
Kentaltı Seyyahı	120
<i>Girhan Kasap</i>	
Dünyalık Sorunlara Milyarlık Çözümler	132
<i>Ebru Kılıç</i>	

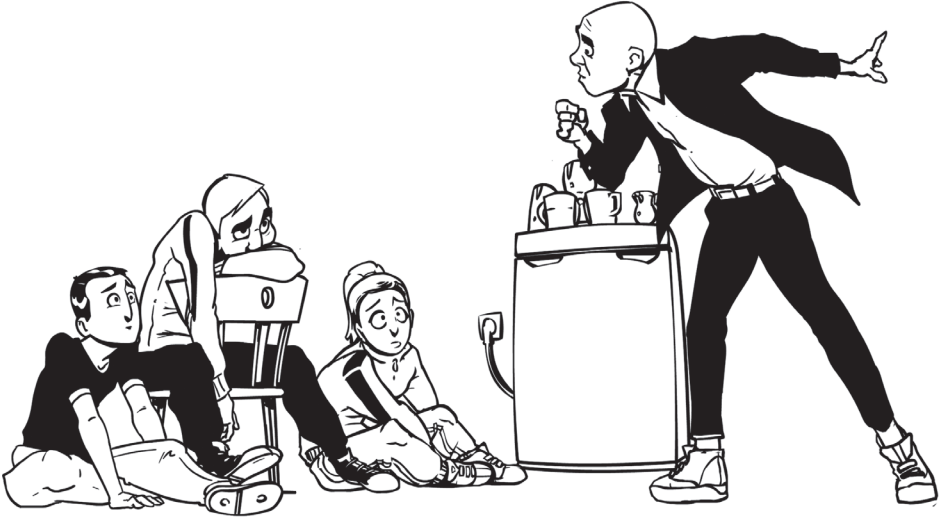
Şimdi Tam Zamanı.....	142
<i>Erem Kutluyuva</i>	
Bir Yeni Bildirim.....	154
<i>Esen Özbay</i>	
Planck Kapısı.....	162
<i>Deniz Özcan</i>	
Serçe Kuşları.....	170
<i>Olca Özkan</i>	
Arayış	182
<i>Hande Gül Panpallı</i>	
Demir Ağaç	194
<i>Arda Şafak</i>	
Suskunluğum Sessizliğe.....	200
<i>Mustafa Can Solmaz</i>	
Okul Projesi.....	210
<i>Levent Subaşı</i>	
Beşiri Bilimler	216
<i>Yiğit Tabak</i>	
İlk Tecrübe.....	222
<i>Muhammed Hamza Taytak</i>	
Janus	236
<i>Tuğba Usal</i>	
Ağaçlar Ayaklanınca	242
<i>Kerem Alp Uysal</i>	
Zaman Tohumları.....	252
<i>Ayşenur Çınar Yalgın</i>	
Hadron Mimari.....	262
<i>Mustafa Alp Yıldırım</i>	
Enerji.....	276
<i>Ali Osman Yıldız</i>	
Kavak Ağacı Ve Yıldızlar	286
<i>Mehmet Yıldız</i>	

BUZDOLABI

RESUL ALTINOK

kul kütüphanesinin, her yıl artan sayıda öğrencinin okula gelmesiyle yetersiz kaldığı bilinen bir gerçektir. Öğrenci toplulukları, akademisyenler ve okulun çeşitli bileşenleri zaman zaman bunun üzerine konuşup bir çözüm bulmak için kafa yorarlardı. Yeni bir kütüphane binası yapılması belki de en kalıcı çözümdü fakat devlet okulu olmasından ötürü yeterli kaynak sağlanamıyordu. Bununla birlikte, kütüphanenin kullanımıyla ilgili tek problem kütüphanenin fiziksel yetersizliği de değildi. Kütüphaneden faydalanmaya gelen bazı kimseler arkadaşları için yer tutuyor, bazıları ise çok uzun aralar verdiklerinden ötürü kullandıkları yerin uzun bir süre boşta kalmasına karşın başkaları tarafından kullanılmasına engel oluyorlardı. Bununla ilgili pratikte çok uygulanamasa da “yarım saat kuralı” diye bir şey geliştirilmişti. Öyleki yarım saatten uzun boşta kalan yerlere insanlar orda daha önceden biri oturmasına rağmen bu süre zarfında geri gelmemişse oturabiliyorlardı. Bu noktada ise tek problem çalıştığı yerden bir süreliğine ayrılan insanların saat tam olarak kaçta ayrıldığı ve ne kadar süreliğine ayrıldığıyla ilgili bir belirsizlik olması ve çoğu zaman bu konuda kullanıcılar arasında tartışmalar yaşanmasıydı. Bu konuyla ilgilenen ODTÜ yönetimi özel bir şirketle anlaşarak masalara, kütüphane kullanıcılarının ne kadar süredir masada olmadığı ve ne kadar ara verdiği gibi bilgileri gösteren bir cihaz yerleştirdi. Kısa süre içerisinde sistem oturmuştu ve kütüphane kullanıcıları buna ayak uydurmuştu. Bu süre zarfında kütüphane çalışanları kütüphaneye ilgili daha az şikayet almaya bile başlamışlardı.

Günlerden cumartesiydi, arkadaşlarla Kültür Kongre Merkezi’nin üst katında yer alan kafede bir proje üzerine konuşmak için toplandık. Grup projeleri için toplanmak ardı arkası kesilmeyen alakasız gündelik paylaşımları gerektirirdi. Konu birkaçımızın izlediği bir filme geldi. Filmde insanlara, ne

kadar ömürlerinin kaldığını gösteren bir mesaj geliyordu. Bunu kütüphaneye yeni getirilen cihazlar üzerinde uyguladığımızı ve insanların sonrasında gelen tedirgin yüz ifadelerini düşündük. Eğlenceli olabilirdi. Nasıl olsa programlamadan anlayan birkaç arkadaşımız vardı. Bunun için kütüphanedeki ana bilgisayarlardan birini ele geçirdiğimizde gerisini kolayca halledebileceğimizi düşündük. Akşam saatlerine doğru kütüphanede buluşmaya karar verdik. İlk aklımıza gelen Selim olmuştu, bu işlerden iyi anlardı, bir de canı çok güzel sıkılırdı. Keşke herkes böyle güzel sıkılabilseydi. Sıkınlığı yaratıcılık ile aynı düzlemde görmek mümkün olurdu o zaman. Teklifimi ilk başta anlamsız bulsa da sıkılganlığını giderecek alanı o an için yoktu ya da bana öyle gelmişti, kabul etti. Planımız şu şekilde işleyecekti: Selim ana bilgisayarın güvenlik duvarını yıktıktan sonra muhtemelen hiçbir güvenlik önlemi bulunmayan kütüphaneye yeni getirilen cihaza rastgele komutlar göndererek diğer gün saat tam 18.00 olduğunda herkese ne kadar yılları kaldığına dair bir sayı gönderecektik. Büyük bir hevesle beklemeye başladım. Bu plan için içeriye giden Selim ve Ayça yaklaşık 15 dakika sonra suratlarında şaşkın bir ifadeyle geri döndüler.

- Neyiniz var, n'oldu?
- Sinan... çok ilginç bir şey farkettilik.
- Abi meraklandırmasanıza, anlatın!
- Daha önce kuantum bilgisayar diye bir şey duydun mu?
- Evet duydum şey gibi değil mi işte, daha güçlü işlemci, bilmem 100–150 gb ram, ekran kartı...
- ...Yani, kısmen haklısın. Peki sence Türkiye'de kaç tane kuantum bilgisayar vardır? Hadi bilgisayarı geçtim, bunun yazılımı var mıdır?
- Hmm...bilmem vardır herhalde biraz, ne demek istiyorsun Selim? Bi sadete gelsen ya!
- Demek istediğim o ki, yukarıdaki bilgisayarın güvenlik duvarını kırmam birkaç dakikamı aldı sadece rastgele bir öğrenci numarasıyla birini kurban etmiş olabiliriz.
- Neyse, kendi öğrenci numaramızı kullanacağımızı düşünmezlerdi herhalde. Bir şey olmaz.

– Olmaz, olmadı da zaten.

– Nasıl yani, neden?

– Ne anlatıyorum ben sana?! Kuantum şifrelemesi kullanmışlar cihazlara erişemedim, neyse gel Çatı'ya geçelim orda daha detaylı konuşuruz.

Ardından Çatı'ya geçtik, kalabalık değildi. Selim uzun uzadıya anlattı. Kuantum bilgisayarlar konusunda kısmen haklıymışım fakat epey eksik. Gündelik hayatımızda kullandığımız bilgisayarların mum olduğunu varsa-yarsak kuantum bilgisayarları bu mumların yanında ampül gibi kalıyordu, hem de Tesla'nın ampulleri...Selim anlattıkça meraklanıyor ama merak et-tikçe de susuyordum. Galiba öğrenmek beraberinde hep susmayı getiriyor-du. Sustum. Selimle aynı yurttaki kalıyorduk.Yurtta birileri bir şey üzerine tartışıyor ya da fikir alışverişinde bulunuyorsa ya Selim'in okuduğu kitap üzerine ya da o kitap hakkında yaptığı yorum üzerinedir. Kendisini dinlet-tirmeyi bilirdi. Selim anlatmaya devam etti.

– İşte bu noktada iş ilginç bir hal aldı. Ana bilgisayarın güvenlik duvarını yıktıktan sonra bu yeni aldıkları cihaza erişim için önüme çıkan duvarı yık-mam imkânsız gibi; bu şifreleme, bildiğin kuantum bilgisayarı hacklemek gibi bir şey.

Ayça araya girdi:

– Yani ODTÜ'de hiç yok mudur böyle bir bilgisayar?

– Bırak ODTÜ'yü dünyada birkaç saygın üniversite ve bazı askerî yerleş-keler dışında çok az vardır.

– Sizce de çok saçma değil mi bizim alarm cihazlarını böyle şifrelemeleri?

– Belki de değildir, belki bizim okul farkında bile değildir. Düşünsenize insanlar neyi böyle korumak ister?

– Önemli bir şeyleri herhalde ya da piyasa ederi yüksek bir şeyleri.

– Bence de öyle. Bakın size söylüyorum bize daha büyük eğlence çıktı.

Bir süre daha oturduktan sonra kalktık. Selim, birlikte yurda dönerken kuantum bilgisayar üzerine bir şeyler anlatmaya devam etti. Normal bir bilgisayarın programlanması basit bir şekilde özetlenecek olursa 0 ve 1 de-ğerleri üzerinden olurken, kuantum bilgisayar için bu (0,1) aralığında bir

spektrum oluyordu. Hatta bir şey aynı anda hem 0 hem 1 olabilirmiş. Bilgisayar ile karşılıklı olarak yazı-tura üzerine bir tahmin oyunu oynarsanız kazanma şansınız %50 civarlarında olacakken bu oyunu kuantum bilgisayarı ile oynadığınız zaman bu oran %0.83'lere kadar düşmekteymiş ve bu oranda genellikle bilgisayarın hatasından dolayı kaynaklanmaktaymış.

Ertesi gün tekrar kütüphaneye gidip bu gizemli cihazı incelemeye başladım. Boyutu ilk başta bu kadar büyük gelmemesine karşın şimdi baktığımda neredeyse bir kavanoz kadar büyük olduğunu fark etmeye başladım. Ayrıca kütüphanenin kapasitesi 1350 kişiydi ve hemen hemen bir o kadar bu cihazdan alınmıştı. Bu kadar özenle korunan bir cihazın bu kadar fazla olması oldukça maliyetli olmalıydı. Bunun maliyetini kim karşılıyordu? Ayça ve Selim ile tekrar buluştuk ve cihazlardan birini yerinden söküp incelemeye karar verdik fakat tam olarak nasıl yapacağımızı ve yakalanırsak bunu nasıl açıklayabileceğimiz konusunda kafamız karıştı. Ayça'nın aklına bir fikir geldi; tasarımını yapabilirsek 3D yazıcıdan benzerini yapıp yerine koyarsak kimse fark etmezdi çünkü masaya sabitlenmiş olan bu cihazı yerinden çıkarmak çok güç değildi. Ayça'nın aklına bu fikrin gelmesi tesadüf değildi, Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nde okuyordu, bu işi o aldı. Diğer gün Ayça'yla buluştuğumuzda çoktan tasarımı halletmiş aynı zamanda kimseye çaktırmadan cihazlardan birinin aslını da almıştı. Belirli aralıklarla vakit geçirdiğimiz bir nevi gizli karargâhımız olan "optimus prime inside" isimli yerimize geçtik. Selim hazırlıklı gelmişti, hemen cihazı sökmeye başladık. Bu kadar şifrelemeyle korunan bir cihaz şu an elimizdeydi ve bunun ne anlama geldiğini artık iyice merak etmeye başlamıştık, ilk şaşkınlığımız buton olan yerde parmak izi tanıma aparatı ve ardından içerisinde değişik açılardan çekim yapabilen kamerayı farketmemizle başladı. Kimsenin sesi çıkmıyordu, uzun süren bir uğraş sonunda içerisinde birkaç adet ssd hafıza kartı, birkaç adet kamera ve parmak okuma cihazını da gördükten sonra muhtemelen hepimiz aynı şeyi düşündük. Bu kadar özenle korunan şey bu cihazlar içerisindeki bilgiydi ve o bilgi de bizlerdik. Şifrelemeyi kıramadığımız için harddisklerin içerisindeki bilgiye erişemiyorduk ancak görünen oydu ki birileri bizim hakkımızda bilgi topluyordu ve bunun farkında bile değildik. Öğrendiklerimizi birileriyle paylaşmalı mıydık, bilmiyorduk. Ak-

lımıza öğrencilerin büyük bir kısmının sadece ismini bildiği fakat gerçek bir insan olduğunu çok az insanın bildiği Hektor ile iletişime geçmeye karar verdik. Bir efsaneye göre bir bilgisayar mühendisi olan Hektor yıllar içerisinde mezun olamayınca okula yerleşip üstüne üstlük okulun elektrik santralini de kontrol ediyormuş. Okulda ne zaman elektrik kesilse öğrenciler “Hektor” diye bağırır, elektriği geri getirmesi için Hektor’a seslenirmiş. Eğer kampüsteki elektrik kaynağını ele geçirip şalteri kapatırsak Hektor’un ilgisini çekeceğimizi ve bizimle iletişim kuracağını düşündük. Ana santralin olduğu binaya doğru yola koyulduk. Oraya vardığımızda içerisinde sadece “Book Store” yazılı bir not bulduk. Hektor’un ilgisini hiçbir şey yapmadan çekmeyi başarmıştık belki de, onu bulmamızı istiyordu.

Book Store’a üst üste geldiğimiz ikinci haftanın sonunda hâlâ elle tutulur bir ipucu yakalayamamıştık. Günün birinde yandaki kahvecide oturanlardan biri üstüne kahve dökünceye kadar... Kahve döküldüğünde fark ettim ki üzerindeki tişörtte ODTÜ kampüsünün yerleşkesinin koordinatları vardı, belki de bu koordinatlarla ilgiliydi. İçeriye girdik ve tişörtleri incelemeye başladık, içlerinden sadece birinin üzerindeki koordinatlar farklıydı. Koordinatları alıp yola koyulduk. Yalncak yolunda yaklaşık iki saatlik bir yürüyüşün ardından aradığımız lokasyona geldik. Muhtemelen yaptığımız sesi duymuş olacak ki Hektor yerin altından aniden bir kapağın açılmasıyla karşımızdaydı. 45-50 yaşlarında, kel ve sakalsızdı. Uzun zamandır insanların içinde değilmiş gibi bir hali yoktu, bugün sizinle derse girse belki de sadece saçları olmadığı için ilginizi çekerdi. Konuşmaya başladı:

– Merak ettiğiniz her şeyi açıklayacağım ama öncelikle dışarıyı güvensiz olduğundan burada bulunamayız. Sizi içeri davet etmeme izin verin.

Kısa bir sessizliğin ardından bakışlarımızla teklifi onayladıktan sonra içeri geçtik. İnsana güven veren bir tipi vardı. İçeri girdiğimizde içerde su ısıtıcısından, minik bir buzdolabına kadar gerekli her şey vardı. Anlattığına göre, buzdolabını iki adet arkadaşıyla taşımış ve bu çok zor olmuş. Yıllardır üzerinde çeşitli geyikler çevirdiğimiz, varlığından bir türlü emin olamadığımız Hektor tüm gerçekliğiyle karşımızdaydı. Anlatılan efsaneler kendine tatlı ve yaşlı bir beden bulmuştu. Anlatmaya başladı:

– Henüz 22 yaşındaydım, aklıma bir fikir geldi. Şimdilerde GPS teknolojisi olarak kullanılan şeyin aslında biraz daha basit ve biraz daha farklı bir versiyonunu yazdım. Yazmakla da kalmayıp bir yarışmaya bile katıldım, katılmaz olaydım o günden beri peşimdeler.

– Kim peşinde abi?

– Bilmiyorum sadece saklanmam gerektiğini biliyorum. Yıllardır beni bulmak için ellerinden geleni yaptılar, okula çeşitli şekilde beni bulmaya yönelik güvenlik görevlisi, akademisyen, iç hizmetler görevlisi bile yolladılar. Hatta geçmişteki rektörün de onlardan olduğunu düşünüyorum.

Selim ile göz göze gelip gülmemek için kendimizi zor tuttuk, Hektor kafayı sıyırmış olmalıydı. O ise kendi aramızdaki bakışmamızı aldırmadan devam etti:

– Benim yazdığım yazılım için benim peşindeler, çünkü bu yazılım çok tehlikeli!

– Abi GPS'nin neresi tehlikeli ya?

– Bildiğin GPS değil işte bu, benim bulduğum GPS için elektronik bir eşya taşımaksızın sizin yerinizi tespit edebiliyorlar, tabi bunun için daha önce bir hastaneye gitmeniz gerekiyor sadece.

– Neden, deli raporu için mi?

– Hâlâ işin ciddiyetinin farkında değilsiniz, bi bitireyim bekle. Benim yazdığım GPS beyin sinyallerinizi tanıyor ve bu şekilde yer değiştirdiğiniz zaman bu sisteme düşüyor, telefon taşımanıza gerek yok. Çip taşımanıza bile gerek yok hatta. Eğer uyuyorsanız ve yeriniz değişiyorsa bile bu cihaz sizin yerinizi tespit edebilir, anlayacağın hayatınız boyunca izlenebilirsiniz.

– Peki bunu gizlemenin sebebi ne?

– Sandığımdan daha safmısınız, bu yazılım tehlikeli insanların eline geçtiği zaman ne olacak tahmin edemiyor musunuz? İnsanların ne zaman nerede olduklarını izin ver butonu bile olmaksızın öğrenebilecekler. İlişkiler, anlaşmalar, evlilikler, savaşlar bununla birlikte başlayıp bununla birlikte bitebilir. Bir insanın nerde olduğunu bilersen gidebileceği yere dair de bi algoritma oluşturabilirsin ve bunların hepsi de belki de kader diye adlandırdı-

ğımız şeyin dışına çıkmak, zamansızlık yaratmak olur. Sadece insanın beyin ölümü gerçekleştiğinde artık bu yazılım kullanılmaz olur.

– Peki bizi neden istedin, yerini açık etmek pahasına hem de?

– Evet, bakınca anlamdan yoksun bir durum gibi görünüyor ama size ihtiyacım var, okuldaki bu kumpası açığa çıkarmak için beraber bir şeyler yapmamız gerekiyor.

– Sana nasıl yardımcı olabiliriz?

– Bu olay sadece benim yazdığım yazılımla ilgili değil, insanlar hakkında veri topluyorlar bunu ifşa etmemiz gerekiyor.

– Tamam o halde, herkese mail atalım.

– O işi siz halledersiniz ama önce şu çipi kütüphanedeki bilgisayarlardan birine yerleştirin ki sistemi çökertelim, siz bu akşam mailleri atarsınız ben de ele geçirdikleri verileri silerim.

Gece yarısına doğru ordan ayrıldık. Mailleri öğrencilere yolladıktan sonra, kütüphanenin önüne insanlar toplanmaya başladı. Nerdeyse bütün öğrenciler gelmişti, kütüphanenin kapılarını kırıp içeriye girdik ve cihazları tek tek sökmeye başladık. Hektor verileri silmişti sadece bu işle alakası olan insanların verilerini kendi cihazları aracılığıyla ele geçirip DC'ye (öğrenciler arasında dosya paylaşım platformu) yükledi. Olayların akabinde tekrar Hektor ile görüşmeye gittiğimizde onu bulamadık, geride sadece buzdolabını bırakmıştı.

Kısa süre içinde olaya karışan insanlar tutuklandı ve bu olaylar sonrasında DC kapatıldı. Kütüphane binası bir süre çok az talep gördüğü için kolayca baştan yenilendi ve kapasitesi arttırıldı. Öğrenciler, topluluklar aracılığıyla tamamen kendilerinin söz sahibi olduğu topluluklar meclisini ve öğrenci şuralarını oluşturdu. Okul kütüphanesi öğrenci denetimine geçti. Bu süre zarfında okulun çeşitli yerlerinde gönüllü olarak çalışan öğrencilerin sağlamış olduğu burs fonu çevre bölgelerdeki ekonomik durumu elverişsiz ailelerin çocuklarının eğitim masraflarına ve çeşitli köy okullarına aktarıldı.

...5 yıl sonra bir sabah kalkıyorum, gazetemi okumadan önce maillerime bakıyorum. “Sevgili dostum Sinan, her şey hatırlanması gerektiği gibi... Umarım buzdolabım hâlâ sendedir.”

BUĞDAY TARLASINA YOLCULUK

ELİF DOĞAN ARSLAN

G

üneşli bir bahar sabahı, sağ gözümde bir ağrıyla uyanıyorum. Boğazım, soluk borum kupkuru; ciğerlerim temiz havaya susamış; pencereyi açıyorum. Buz gibi bir tokat çarpıyor yüzüme. Tek nefesle gözlerim yaşıyor, şakaklarım zonkluyor, pencereyi kapatıyorum. Güneş tüm hınzırlığıyla camın arkasından parlamaya devam ediyor. Ne yapacaktım? “Hikayeni yazmakla başla” diyorlar, “hatırlayacaksın.” Yazamıyorum. Olmuyor. Zihnimdeki kelimeler beynimin kıvrımlarında bir ileri bir geri gidip geliyor. Beynim gıdıklanıyor, kafamı kaşıyorum. Hikaye, diyorum, nasıl yazılır? Bir kız çıkıyor karşıma, anahtar kelimeleri tuşlayın, hikayenizi oluşturalım diyor. Bildiğim tüm kelimeleri sıralıyorum. Ekrana geliyor tüm kombinasyonlar. Hayır bu değil, bunu da biliyorum, bu da değil! Yazılmayan hikaye kaldı mı? Lütfen yeni veri giriniz. “Düşünmek” yazıyorum. Düşünme türleri çıkıyor karşıma. Eleştirel, yaratıcı, analitik, yakınsak, ıraksak, özenli, bilimsel, metabilişsel, güdümlü. Kararsız kalıyorum. “Yaratıcı düşünme”yi tıklıyorum. Özgün ol, diyor. Sıradaki aşamaya atlıyorum. “Bir nesneyi ya da bir kavramı alışılmışın dışında kullan” seçeneğine geliyorum. Alışılmışın dışına bakıyorum. Baktığımı sanıyorum. Sandıkça inanıyorum. İnandığım yerden doğuyor güneş. Durmadan bakıyorum. Gözlerim yanıyor. Gözlerimi yakan güneşin önüne şişman bir fil gelip oturuyor. Hem şişman hem de fil. Güneş kayboluyor. Fil hortumuyla dünyanın tüm suyunu çekiyor, yüzüme püskürtüyor. Tutuluyorum. “Tutulma!” diyor ekrandaki ses. “Sevin!” “Bak, C aldın.” Yaşasın diyorum uzanıyorum gökyüzüne. Elektronik bulutlara çarpıyor ellerim. Bulutlar etrafa saçılıyor, içlerinden gizli bilgiler dökülmeye başlıyor. Kiminin eski fotoğrafları, kiminin mutluluğu, kiminin yarım kalan gençliği, kiminin yaşama-

dıkları, kiminin hayalleri... Kamyon kamyon gözyaşı yağıyor A4 kapısından. Kör olası kamyonlar, kör kuyular açıyor cennetteki yirmi bir yıllık gencecik mutluluk bahçelerinde. Kör olası A4, kör olası bulutlar, kör olası kaldırımlar. Herkes kör olsun, ölüm görünmesin. Her yer kararıyor, gök gürlüyor. Ekranımda sayfalar arka arkaya açılıyor. “Hata” diyor, “lütfen sayfaları kapatınız!” “Lütfen sayfaları kapatınız!”. Çarpıya basıyorum, çoğalıyorlar. Açılan sayfaların beyaz ışığı gözlerimde patlıyor. “Yaz” diyor. “Yazmalısın.” Kütüphaneye gidiyorum. Ellerim klavyemde, bedenim kapıda. Tuşlar bedenime komut veriyor: W: Yürüyorum. Kapıyı itiyorum, açılmıyor, gövdesi kapının eninden geniş bir köpek uzanmış boylu boyunca. Uyuyor. S: Geri adım atıyorum. Hala uyuyabilen birileri kaldı mı? Tekrar itiyorum kapıyı bu kez omzumla, omuriliğim sızlıyor. Köpek gözlerini açmadan kalkıp yan tarafa yatıyor. İçeri geçiyorum. Dönen kapılar kucaklıyor beni. A: Sola geçip merdivenleri çıkmaya başlıyorum. Sessiz olunuz. Lütfen sessiz olunuz. W:W:W: Adımlarım hızlanıyor. Her sessizlik bir adım, her adım bir gürültü. Sessiz oluyorum. D: Sağa dönüp üçüncü kata geçiyorum. Kırmızı koltuklarda uyuyan çocuğun kafası yana düşüyor, uyanıp burnunu kaşıyor, saatine bakıyor, tekrar gözleri kapanıyor. İki bloğun arasındaki pencerenin önüne gidiyorum. İstif raflarının arasından boşluğa açılan pencereden aşağıya bakıyorum. Bina ikiye ayrılıyor. İki ayrı bina oluyor. Yolun ortasında kalıyorum. Üstümden yol geçiyor. Bu yol da nereden çıktı? Gece yarısı baskını mı, yılların planlaması mı? “İyi oldu” diyorlar. “Fıstık gibi yol.” “Anadolu’nun kapılarından girdiğimizden beri böyle yol görmedik.” Bacaklarımı eziyor belediye otobüsleri. Dolmuşlar akciğerlerimde makas atıyorlar. Silkelenip kalkıyorum. Omuz atıp düşürüyorlar. Kafamdan dumanlar çıkıyor. Gözlerim kararıyor. “Kapatıp açmayı denediniz mi?” Kapatıyorum kendimi. Açılırken kayboluyor son yazdıklarım. Kütüphaneden dışarı çıkıyorum. Emmett Brown karşılıyor beni, kapıdaki köpeğin başını okşayarak. “Gelecek henüz yazılmadı. Kimseninki yazılmadı. Ne yaparsan geleceğin o olacak. İyi bir şeyler yapmaya bak” diyor. Elime bir zarf tutuşturuyor. Gönderen: Metinlerarasılık Yayın A.Ş. Alıcı: Sen. Zarfı açıyorum. Kâğıda bakıyorum. Bomboş. Klavyemin başına dönüyorum. Yazılmamış hikayeme bir sözcük bile ekleyemedim ekrana bakı-

yorum. Sensörler çalışmaya başlıyor. “Yazma–isteği–algılandı”. “Yazma–isteği–algılandı.” Her şeyi anında algılıyorlar. Robotlarla insanlar arasındaki en önemli fark bu. Robot olduğunu bilen bile var. Bile bile robotlar. Biliyorlar ama yine de yapıyorlar. Robot işte, tarihin öznesi değil ya? Şu özneyi–nesneyi bir bulsak, diyalektiği çözeceğiz de. Gizli özneler, paralel nesneler, dış güçlerin zarfları sarmış cem–i cümlemizi. Ehven–i şeri aramak artık heyecanlandırmıyor kimseyi. Kayıtsızca dolaylı tümlecimin beni belirlemesini bekliyorum, yapılara saklanıyorum. Sensörler kapanıyor. Beklenti düşünce kalp atışlarım sakinleşiyor. Kalbim sakinleşince hevesim çıkıp gidiyor “tadım kaçtı” diyerek. Gözlerim ağırlaşıyor. “Uyuma” diyor bir ses. Elimden tutup stadyuma götürüyor beni. Burası “Devrim” diyor. Devrim bir yer miymiş? “Al” diyor, “benim bir fotoğrafımı çek”. Kafasını yana eğerek gülümsüyor. Arkamda “Devrim” yazısı çıktı mı diye soruyor. Bakalım çıkmış mı? İkimiz de merakla bakıyoruz. “Evet çıkmış, hem de fosforlu”. “Harika” diyor devrim turisti. “Bunu paylaşayım.” Komün hayatı başlıyor. Beğen, beğen, beğen, beğen, beğen. Biri çıkıp “ben beğenmedim” diyor. “Beğen” diyorlar. “Beğenmeyi unutma!” diyorlar, beğenmek iş listesindeki bir eyleymiş gibi. Beğenme yolunda adım adım ilerlerken son aşamada bir işlem hatası yapacağım sanki. Gidiş yolum doğru ama beğenmeyi unutmuşum, kusura bakmayın. “Kusur mu? Hata demek istediniz herhalde.” “Hatalar insanlar içindir.” “Kapatıp açmayı denemiş miydiniz?” “Koş bakalım” diyor önümdeki uzun kulaklı, havuç yiyen atlet. “Takip et beni.” Dört dönüyoruz Devrim’i, düzen sapasağlam kalıyor. Döndükçe günahlarım katlanıyor. Arınamıyorum. Alkış yükseliyor tribünlerden. Birileri birinci olmuş, madalya takıyorlar. Ben koşmaya devam ediyorum. Ödül töreni bitiyor. Seyirciler gidiyorlar. Ben hala koşuyorum. Hızlanıyorum, yavaşlıyorum, koşuyorum. Çok saçma. Alnımdan bir damla ter bile akıyor. Üşüyorum. Üstümü örtün. Daha sıkı örtün. Battaniye yok mu? İki kat daha örtün. Üşüyorum. Hem koşuyorum hem üşüyorum. Bacaklarım zangır zangır titriyor. Alev alev yanıyor bedenim. Neden duramıyorum? Kaç yıldır koşuyorum? Benimle koşanlar neredeler? “Devrim’in V’sinde üst taraftayız” diye bağırıyorlar. Kafamı kaldırıp bakıyorum. Kimse yok. “Sahnenin sağ tarafına bakan kısımda.” Sahneye bakıyo-

rum. Bir kız şarkı söylüyor. Herkes susmuş. Bütün dünya onu izliyor. Kafası önünde, mikrofona dudaklarını dayamış, saçları yüzünü örtüyor. Kadife gibi bir ses. Usul usul başlayıp haykırarak bitiriyor, gözleri yaş dolu, buruk. Hayata karşı tüm öfkesi, tüm kırgınlığı sanki bu şarkıda gizli. Ne saçma. “Lütfen kapatıp yeniden başlatınız.” “Yeniden başlatmayı denediniz mi?” Sensörler yeniden devreye giriyor. Yeniden başlatmak istiyorum. Her şeyi, tüm hayatı yeniden başlatmak istiyorum. “Emin misiniz? Bazı verileri kaybedebilirsiniz.” Her seçenek ayrı bir çatal. Çatal dilli yılanlar sarıyor etrafımı. Her ısırık ayrı bir zehir, her zehir ayrı bir ölüm. Ölümlerden ölüm beğenemiyorum. “Lütfen bir ölüm seçiniz!” “Lütfen bir seçim yapınız!” “Henüz bir seçim yapmadınız.” “Lütfen bir seçim yapınız!” Yapamıyorum. Beğenemiyorum. Yine bu beğenme meselesi. “Beğenmeyi unutmayınız.” Beğenmeyi unutmuşum. Beceremiyorum. “Becerri: elinden iş gelme durumu, ustalık, maharet”. Elimden gelmiyor. İçimden gelmiyor. Patatesli sandviç uzatıyorlar ekrandan. Üzerinde ketçap ve mayonez karışımı pembe bir sos. Uzaniyorum almak için. Elim monitöre çarpıyor yiyemiyorum. Pistten çıkıp yukarı doğru koşmaya başlıyorum. Gitar solosu başlıyor. Tüm ışıklar gitaristin üstünde. Arkadan usulca koşuyorum, basgitaradan daha belirsiz. Yalnızca beni izleyenler fark ediyor. Hiç bilmediğim mühendisler rabarbarlarıyla eşlik ediyorlar yolda. “Kıyı liman” diyor biri, “jeoloji” diyor asıl öteki, “peki ya maden, çevre bunlar da var, yok mu?” İç içe geçiyor argümanları, uğultular geliyor kulağıma; yapay zekamla gülüyorum. Yalancı güneş batarken oturuyorum cam kırıkları dolu otoparka, arabam havada. Turuncu, kırmızı ışık vuruyor Ankara’nın bina dolu manzarasına. Yeni AVM’ler açılmış mı diye bakıyorum. Elimde eskiz kağıdım, Ankara’yı çiziyorum dünyanın merkezinden. “Çizme” diyor metalik bir ses. “Ankara’nın en güzel resmi İstanbul’dan bakarken çizilir.” İstanbul’a doğru bir pencere çiziyorum. Camları, perdeleri sıkıca kapatıp resmime devam ediyorum. Güneş batmadan, ayaz çökmeden bitirmek için. Hızlanıyorum. Kalemim düşüyor. Kağıttaki siluet yüzüme yapışıyor. “Koşmayacaksan sağa çekil” diyor arkamdan gelen kısa şortlu çocuk. Kolundaki saate bakıyor bir yere gecikmiş gibi. Tökezleyerek kenara çekiliyorum. Ciğerlerimden ses geliyor. “Ailede astım hastalığı olan var mıydı?” Ciğ-

rimden hasta ailem sesleniyor her nefes alışımnda. “Buradayız. Duymuyor musun? Bizi yazsana o hikayende.” İlacımı çıkarıp sıkıyorum boğazıma. Soluk borumdan akciğerlerime doğru ittiriyorum hepsini geriye. Ne dediniz, duyamadım. “Yeter herhalde” diyor bir ses. Ayaklarımın altından kayan siyah banda bakıyorum. Düğmeye basıp durduruyorlar. Yere yuvarlanıyorum. Karanlık odayı aydınlatıyorlar. Sağ gözümnden bir mercek, ensemden kablolar düşüp yere saçılıyor. “İlk gün için hiç fena değil” diyor gözlüklü, beyaz önlüklü adam. “Yavaş yavaş hatırlayacaksın. Çok daha geriye gideceğiz. Tam bin sekiz yüz elli beş yıl öncesine. O buğday tarlasını ve insan denen şeyi yeniden bulacağız.” Yeniden başlat düğmesine basıyorlar, son hissettiklerim siliniyor.

KÜKREYEN GELECEK

ALTUĞ AYDEMİR

Yarım saat sonra başlayacak dersime ormanın içinden yavaş adımlarla, insanların kullana kullana aşındırdığı güzergâhtan, patika yoldan gidiyordum. Aklımda okulumu ilgilendiren güncel konular vardı. İçinde bulunduğum dönem için ODTÜ'yi bir muma benzetebilirdim, güçlü titrek aleviyle etrafındaki karanlığı aydınlatan yalnız bir muma... Sadece yakından bakan biri görebilirdi bu titremeyi. ODTÜ'nün alevi sönecek gibi olmadığından, dışarıdan bakan kişi bu titremenin nedeninin içsel mi, dışsal mı olduğunu ayırt edemiyordu. Alevin aydınlattığı yerler ise bu titremeden sıkılan herkesin kaçtığı sığınaklardı.

İçimi belli belirsiz bir sıkıntı kapladı ve aniden ağaçların arasına, ormanın derinliklerine daldım; sanki patikadan kaçmak günlük sıkıntılardan kurtulmamı sağlayacaktı. Ağaçlar iyice sıklaştınca, huzur veren yeşil her yeri kapladı. Burnumun içine dolan temiz hava keyfimi yerine getirmeye yetmişti. Zaten kim şehrin ortasında, kocaman bir ormanda yürüdüğü için kendisini şanslı saymaz ki; hem de o şehir Ankara ise, grinin ve betonun başkenti...

“Çıt!”

Arkamdan gelen tiz ses kulaklarımı ele geçirdi. Fısıltı düzeyindeki ses, etraftaki tüm gürültüyü yarabilmişti. Duyduğumu belli etmemek için hızımı değiştirmemeye, hareketlerimi eskisi gibi korumaya çalıştıysam da hareketlerimin farklılaştığını hissedebiliyordum. Nefes almaya odaklanan birinin boğulduğunu hissetmesi gibi, hareketlerime odaklandığım için normal şekilde yürüyemiyor, asimetrik adımlar atıyordum. Yine de hızımı korumayı başardım.

İyice kulak kesildim ve çıtırdamaların devam ettiğini duydum; ama takip edildiğime tam olarak emin olamıyordum, çünkü seslere rağmen arkamda hiçbir hareketlilik hissedemiyordum. Aniden durdum ve arkama döndüm. Bir ağacın arkasında anlık hareketlilik gördüm ve o tarafa bakmaya başladım. Birkaç saniye sonra meraklı ve çekingen bir çift göz belirdi, bir iki adım attıktan sonra durdu. Otuzlu yaşlarında, beyaza kaçan sarı saçlara ve renkli, delici gözlere sahip bir kadın, iki ellerini yere koymuş haliyle beni süzüyordu. Omurları çıkmış sırtı ve çelimsiz vücudu ile dört ayaklı bir hayvanı andırıyordu. Saçları birbirine girmiş ve yumak haline gelmişti. Üzerinde yırtık pırtık, solmuş pembe bir tişört altında da eskimiş, bol bir kot pantolon vardı. Bir anda kendimizi; gözlerimizin silah, ilk hareketin mermi olduğu bir Meksika açmazının içinde bulmuştuk.

Ne oldu da hareket etmeye karar verdi bilmiyorum; ama sol eline ağırlığını vererek sağ elini ileri attı ve elleriyle yerden destek alarak hareket etmeye başladı. O kadar yavaş hareket ediyordu ki, kendimi bir fotoromanın içine hapsolmuş gibi hissettim. Sabit bir yarıçapı koruyarak etrafımda bir çember çiziyor, gözlerini bir anlığına bile benden ayırmıyordu. Yabani bir hayvan tarafından çevrelendiğim duygusundan kurtulamadım, ta ki çemberi daraltmaya başlayıp, burnumun dibine girene kadar; çünkü yabancı bakışları yumuşamış, saldırgan duruşu değişmişti. Kafasını öne eğmiş, bacaklarına sürtmeye başlamıştı. Uzaktan bakan biri, kolaylıkla onun evcil hayvanım olduğunu sanabilirdi. Sevmek, onaylanmak istediğini hissettim.

“Ne yapıyorsunuz ?” dedim.

Duymazdan geldi. Ne yapacağımı bilemedim; sevmek üzerine okuduğum onlarca yazı, şarkı ve şiir gözümün önünden geçti; fakat hiçbiri bu tür bir sevgiden bahsetmemişti. Bir insanı hayvanmışçasına sevmek, içimdeki tüm medeniyet kulelerini birer birer yıkıyordu; insan kavramı yerle bir oluyordu. Düz bir şaka olmasına prim bile veremedim; çünkü ortada ne bir ironi ne de mizah vardı. Sadece trajik bir başlık taşıyabilirdi bu olay: İnsanın çöküşü hem de dört ayağının üzerine...

Aklıma son yıllarda moda olmuş sosyal deneyler gelmişti. Kontrollü deneyin ne olduğunu bile bilmeyen gençlerin düzenledikleri, olmadık davran-

nışlar sergileyip insanların tepkilerini kaydettikleri bir saçmalıktı. Elde edilen veri ise izlenme sayısı ile kazanılan reklam parasıydı. Bilgisiz fikirlerin çağında ne kadar da değer görüyordu bu eserler! Çoğunlukla oyuncuların dâhil olduğu bu düzmecelerden biriyle karşı karşıya olduğumu düşünmek bile bu akım için fazla kaçardı.

Etrafıma dikkatlice bakındım, kimsecikler yoktu. Bacağımla sırnaşan vücudunu, hafifçe ittirdim. Birden kafasını kaldırdı, çatılan kaşlarıyla bana baktı. O sırada, boynundaki çember şeklindeki kızarıklık dikkatimi çekti. Birden aklıma kapalı bir odaya hapsedilerek büyütülen çocuklar geldi. Ama ODTÜ’de olacak iş değildi. Dışarıdan telleri aşarak gelmiş olabilir mi, diye düşündüm. İçime dolan, tüm hücrelerime yayılan acıma duygusuna karşı geledim. Kötü bir çocukluk karşında hangi kalp ayakta durabilir?

Elimi uzattım ve yavaşça başını sevdım. Aklına bir şey gelmiş gibi buğulu ve büyümüş gözleriyle bana bakmaya başladı. Aniden ileri atılınca şaşırdım, birkaç metre ilerledikten sonra dönüp bana bakmaya başladı. Yolculuk teklifini kabul edercesine ona doğru yürüdüm. Bölüm binalarını solumuza alarak ağaçların arasından ilerledik bir süre, aramızdaki mesafeyi asfalt yoldan geçerken ve marketin arkasına yaklaştığımızda açmıştım. Onunla görölme ihtimali bile beni endişelendiriyordu. ODTÜ lojmanlarına geldiğimizde ise tedirginliğim iyice artmıştı ve neredeyse onu saklana saklana takip ediyordum.

Binaların arasından geçtikten sonra, bir tanesinin önünde durdu ve bana bakmaya başladı. Etrafta kimsenin olmadığına emin olduğumda hızlıca kapıya yaklaştım ve içeri girdik. İki kat merdiven çıktıktan sonra bir kapının önünde durdu. Kapı açıldığında ne olacağını, daha doğrusu neler olabileceğini düşündükçe çekip gidesim gelse de, yapamadım. Onu burada öylece bırakmak; suçluya yardım etmek, suça ortak olma anlamına gelirdi. Neler yaşamıştı, ona neler yapmışlardı kim bilir...

Zile bastım. Kulağımyı kapıya yanaştırdım ama ses soluk yoktu. İki kere daha, uzun uzun zile basmama rağmen, ne kapı açıldı ne de içeriden bir ses duyuldu. Merdivenlere oturdum, o da ayaklarımın ucuna öylece yattı. Neyin içinde olduğumu düşündüğümde gerçeklik algımı yitiriyordum, ina-

namıyordum olanlara. Yine de birini otuz yıl boyunca kilit altında tutmak, hem de ODTÜ’de... Aslında bu düşünce çok aklıma yatmamıştı.

Merakım iyice artmıştı. İçerisi boşken, ortalığa bir göz atmak çoğu gerçeği ortaya çıkarırdı. Tahta kapının açılması için, sadece bir omuz darbesi yeterliydi. Onunla yakalanırsam, son düşüneceğim şey kırdığım kapı olurdu. Fakat vazgeçtim; çünkü gürültü çıkararak tüm komşuları başıma toplamak iyi bir fikir değildi. Uzun süre tutsak tutulmuş bir kadın ve ondan da genç bir adam... Kime neyi açıklayabilirdim?

Ben düşüncelere dalmışken, o birden hareketlendi ve yüzü masumiyetini yitirdi. Hırlayarak aşağı doğru atıldı. Onu tutmaya çalışıp başarısız olduğumda, tehlikenin geldiğini hissetmiştim; sonunda yakalanmıştık! Peşinden indiğimde yaşlıca bir adamın üzerine atıldığını gördüm. İki kat arasındaki merdiven boşluğunda boğuşuyorlardı.

“Ne bakıyorsun, yardım etsene!”

Ne yapacağımı bilemedim. Adam boğuk çıkan sesiyle zar zor, “Sana diyorum!” diyebildi. Merdivenin başında durmuş, öylece bakıyordum. İkisini de ayırmak dışında yapılacak bir şey olmadığını bildiğim halde; profesör olduğunu sandığım ve sonradan da hakkında yanılmadığım adamın dediğini yapmak, ona yardım etmek istemiyordum. Ama kim, bir profesöre karşı gelen bir öğrenciyi dinler veya destekler ki; öğrenci haklı bile olsa... Tek başımaydım ve adam kaçarsam peşimi bırakmayacak birine benziyordu. Durduk yere eğitim hayatımı riske atmak gereksizdi; bu yüzden kaçma seçeneğini eledim. İstemeye istemeye, birbirlerini boğazlamadan onları ayırdım. Ayağa kalkan adam cebinden çıkardığı anahtarı uzattı.

“Kapıyı aç!”

Ortası açılmış kısa saçları, küçük yuvarlak burnu, hafif kilolu yüzü ve keskin gözleri; ona bakan kişiyi ürkütüyordu. Sürekli emir vermesi canımı sıksa da, anahtarı aldım ve az önce neredeyse kıracağım kapıya geldim. Açıp içeri girdiğimde, hemen arkamdan itekleme ve saldırma sürekliği içinde içeri girdiler. Sonraki emir de gecikmedi:

“Kapıyı kapat ve yardıma gel!”

Dersine gitmekte olan bir öğrencinin başına gelebilecek en uç olaylardan biri buydu galiba: insan kaçırma, esir tutma, şiddet ve belki daha nice suçlara ortak olmak. Kapıyı kapatıp seslerin geldiği odaya yöneldiğimde, beti benzimin attığını hissedebiliyordum. Odaya girdiğimde küçük kargaşayı izlemeye başladım, profesör tahta bir sandalyeye onu oturtmaya çalışıyordu. Kafasını çevirip, geldiğimi gördüğünde, “Bağlamama yardım et,” dedi. Çok istekli olmadığımı anlayınca da ekledi, “Ne düşünüyorsan, sandığın gibi değil.”

Bağlamak haricinde yapılabilecek tüm yardımları zaten yapmıştım. Profesör onu sandalyede sabit tutarken, kenarda duran iple iyice bağladım. İpin sıkılığını kontrol ettikten sonra profesör kendisini yere bıraktı; nefes nefese kalmış, yorulmuştu. Kızgın bakışlarımı üzerinden ayırmayarak, bir köşeye yavaşça oturdum. “Dinliyorum,” dedim. Sesim beklediğimden yüksek ve gergin çıkmıştı. İki elini avucu yere bakacak şekilde kaldırdı ve bir şeyin üzerine basıyormuş gibi aşağı indirdi.

“Sakin ol. Sandığın gibi değil,” dedi tamamen sakinleşmiş tavırla; dışardaki haliyle şu an ki tavırları öyle tezat oluşturunuyordu ki, şaşırmıştım. Sürekli aynı cümleyi tekrarlaması ise sabrımı taşırmıştı ve kendimi tutamadım:

“Nasıl o zaman, anlatın!”

“Sakin ol. Bu sadece bir deney...”

“İnsanları esir tutarak hayvanlaştırmak ve onlardan faydalanmak mı deney?”

“Faydalanmak mı?”

“Evet, faydalanmak! Sizden çok hoşlanmadığı ortada,” dedim imalı bakışlar atarak.

Durum düşündüğümde de kötüye gidiyordu. Zaten insan üzerinde deney yapan bir profesörün karşısında durmak yeterince tehlikeliydi; bitmek bilmeyen fiziksel acılara ve ebedi esarete birkaç adım uzakta olmak anlamına geliyordu. Yine de, içimden bir yerlere kaçmak gelmiyor, acilen profesörün elinden onu kurtarmak istiyordum.

Sanki iç sesimi, isteğimi duymuş gibi, “Madem hakkımda öyle düşünüyorsun, çözüp kurtarsana onu...” dedi ve ayaklanıp, odanın bir köşesine gitti. Kafam iyice karışmıştı, onu içeri alabilmek için canavarlaşan adam, çöz onu diyordu. En iyisi, ipi çözmek ve kadını güvenliğe bıraktıktan sonra olanları yetkililere anlatıp, bu saçmalıklardan ömür boyu kurtulmaktı. Sandalyenin başına gitmiş, aceleyle ipi çözmeye çalışıyordum ki, içimde bir boşluk hissettim ve düştüğümü sandım. Ayaklarım boşaldı ve zar zor sandalyeye tutunarak yere oturabildim; gözlerim buğulanmıştı sanki akvaryumun içinden bakıyorlardı. Cam açıldığını hissettim; çünkü tertemiz ve soğuk hava ciğerlerime dolmuş, yüzümü yalıyordu. Ama sorun, odada pencere olmamasıydı! Bu durum beni iyice korkutmuştu. Eğer kafama vurmadıysa, ne oldu da bu hale düşmüştüm; aklım almıyordu yaşadıklarımı. Başlayan yoğun baş dönmesi yüzünden yere uzandım ve avazım çıktığı kadar bağırdım:

“Bana ne yaptın?”

Gözlerimdeki buğu azalınca yutkundum, çünkü baktığım yerden gökyüzünü görebiliyordum. Üst katın birdenbire yok olduğu yetmezmiş gibi, odanın tavanının da yerinde yeller esiyordu. Bir elin omzumu dürttüğünü hissettim.

“İyi misin?”

“Ne oldu?” diyebildim, bozuk çıkan sesimle.

“Zeki bir öğrenciye benziyorsun, anlamadın mı hâlâ?” dedi gülerek. Odaya hızlıca göz attım; sandalyede baygın halde oturan kadın ve tavan dışında, yer yer dökülmüş ve çürümüş duvar dikkatimi çekmişti. İkimizi bayıltıp, başka bir yere taşıdığı açıktı. Bana ilaç verdiğini ve zamanla etkisinin geçtiğini düşündüm; çünkü iyiden iyiye görüşüm netleşiyor, baş dönmesi azalıyordu.

“Hangi izbe yere kaçırdın bizi?” dedim.

Bir şeyler dediğini duydum ama ne olduğunu çözemedim; sanki beynim duyduklarını kabul etmek istemiyordu. Garip ifademden olacak, tekrar etti:

“Geleceğe kaçırdım.”

Tiz kahkahası kulaklarımda yankılanırken, kafamı kaldırdım ve yanımda çömelmiş profesöre baktım. Gözleriyle sandalyedeki kadını işaret ederek, “Evine geldik,” dedi.

“Zaman yolcusu muydu yani?”

“Daha çok zaman esiri denebilir.”

“Bulmacalardan sıkıldım profesör,” dedim. Profesör dememe şaşırmişti. Karşıma oturdu; bende ona dönük biçimde bağdaş kurdum. Boğazını temizledikten sonra konuşmaya başladı.

“Yaklaşık on yıl önce eşime araba çarptı ve onu kaybettim, hastanede onun hamile olduğunu öğrendiğimde ise tam anlamıyla yıkıldım. Kazanın yaşandığı sabaha gidip, onun evden çıkmasını engellemek için zaman makinesi tasarlamaya başladım. Üç yıl önce de makineyi bitirdim ve çalıştırdım. Bu zamana geldim.”

“Hangi zamana?”

“Bilmiyorum; ama 2400’lerden sonra olduğu kesin.”

“Bilmiyor musunuz?” dediğimde kafasını sallamakla yetindi.

“Diyelim ki, zamanda yolculuk yaptık. Zaman makinesi nerede?” dedim alaycı bir tavrıla.

“Makine tüm evimdi, içinde bulunduğumuz oda ise yolculuk kabiniydi. Köşelere bak.”

Ciddi tavrı beni de ciddiyete sürükledi. Dediği yerlere çevirdim kafamı ve evin eskimiş yapısıyla alakasız yeni kablolar ve parlak metal parçaları gördüm. Kendimi tutamadım, “Yine de bu şekilde geleceğe gitmek imkânsız!” dedim.

“Ama gelecekteyiz işte...”

“Teknik olarak olanaklı ama bunun için ışık hızına çıkarak, görelilik zamanı bizim için neredeyse durdurmamız gerekir; fakat bunun için sonsuz enerji ve ışık hızında gidebilecek araç ile bomboş bir rota lazım.”

“O sadece tek bir yol... Çok işimiz var daha, sonra konuşmak için çok zamanımız olacak. Hadi, bana yardım et; onu çözelim, sonra da sana etrafı göstereyim.”

Canının sıkıldığı yüzünden okunuyordu. İpleri çözdükten sonra baygın kadını kollarından tutarak, merdivenlerden aşağıya indirdik. Tüm ağırlığı bize bindiği için onu zar zor taşıdık. Dışarı çıktığımızda ise kadın yavaş yavaş kendine geliyordu; biz ise kan ter içinde kalmıştık.

Biraz daha taşıdıktan sonra bir ağacın dibine bıraktık. İki elini yere dayadı ve onları ayak gibi kullanarak hızla uzaklaştı yanımızdan, artık dört ayak olayına yavaş yavaş alışıyordum. Profesörün işaretiyle onu takip etmeye başladık.

“O neden böyle ve niye kimse yok etrafta?” dedim sessizce.

“Senin hatırladığın anlamda kimse yok zaten.”

“Nasıl?”

“Bizim zamanımızdaki gibi konuşan, düşünen insanlar yok. Modern toplumlar da yok; sadece onlar var, hayvan insanlar...” dedikten sonra durdu ve ağaçların arasındaki bir noktaya gözlerini dikti. Az önce taşımaktan bitap düşüğümüz kadın, iki küçük çocuğu koynuna almış halde, huzurla yerde yatıyordu. O an, neden beni eve sokmaya çalıştığını anladım. Tek isteği onu buraya getirmemdi, yavrularının yanına... Bizi görünce kafasını kaldırdı ve dişlerini göstererek hırladı.

“Ne kadar saldırgan olduğunu buraya gelmeden gördün. Yavrularının yanında onu sınamak istemezsin,” dedi profesör ve yavaş adımlarla oradan uzaklaştık. Her tarafı delik deşik olmuş asfalt yokuşu çıkarken, “ODTÜ’de olmamız çok garip,” dedim.

“Neden?”

“Zamanda yolculuk yapıldığında, başka bir yere gidileceğini düşünürdüm hep.”

“Zaten başka bir yere geldik!”

Yanımızdaki binaları göstererek, “Burası petrol mühendisliği bölümü, şurası da maden mühendisliği değil mi?” dedim. Başıyla onaylamakla yetindi.

“Bu binaların ODTÜ’nün olduğunu biliyorsunuz herhalde...”

Hafifçe gülümsedi, “Etrafına bak, sence aynı yer mi?” dedi ve sonra bir

süre sustuktan sonra ekledi, “Aynı konum ile değişik zamanlar, dördüncü boyut içinde farklı noktalar verirler.”

Profesörün son dediklerini tam anlamasam da ODTÜ’nün değiştiğinde hemfikirdik. Yolda yürürken, okulumun bomboş olmasının yanı sıra gördüklerim beni büyüledi: yolda kalmış, boyaları solmuş arabalar ve sarmaşıkların tamamen sardığı binalar ve hiç duymadığım kadar kuş sesi...

Bölümlerin arasındaki taş yola girmiştik ki, kendimi yerde buldum. Birkaç bağrışma ve arbededen sonra dört ayağı üzerinde bir insanı kaçarken gördüm. Profesör kalkmama yardım ederken, “Seni gezdirme fikri yanılttı. Çok tehlikeli...” dedi ve ekledi, “Kütüphaneyi hızlıca gezdikten sonra hemen dönelim.”

Kütüphaneye geldiğimizde dış mimarinin aynı olması şaşırtmamıştı; çünkü neredeyse tüm binalar hatırladığım şekliyle duruyordu. Bunun nedeninin tarihi yapıları korumaktan ziyade bakımsızlıktan olduğunu düşünmüştüm. Hızlıca içeri giren profesörü takip ettim ve birinci kata çıktık. İç mimari ise tam tersine, tamamen değişik geldi bana. Yüz metre karelik bir salona girdik ve bana dönüp, “Burada,” dedi, “yaklaşık yüz bin adet kitap var!”

Etrafa bakındım ve benimle dalga geçtiğini düşündüm, taş çatlasa bin tane kitabın ancak sığabileceği yer vardı. Profesör raflardan birine yaklaştı ve içinden kalınca bir kâğıt çekti. Bana uzattığı kâğıt, bir karış büyüklüğündeydi. Kâğıtta:

“Suç ve Ceza Dostoyevski” yazıyordu, altında da genişçe üzgün bir genç adamın portresi vardı. Teknolojik bir alet olduğunu düşündüm ve “Profesör, nasıl açılıyor?” dedim.

“Tüm roman, o gördüklerin...”

Elimdeki kolay kıvrılmayan kâğıda bakakaldım, 750 sayfalık romanın bir kelimesi bile yoktu. Şaşırmıştım ve profesör ben sormadan aklımdaki soruyu cevapladı.

“İnsanlar önce kitapların özetlerini satın alır oldu; onlara şöyle bir göz atıp, arkadaş ortamında kitap hakkında konuşabiliyorlardı. Bir süre son-

ra da kitap hakkında konuşmak için kitabın içeriğinin gereksiz olduğuna kanaat getirdiler ve sadece kitabın ismi ve yazarı yeterli oldu onlar için...”

Kafamı kaldırıp şöyle bir raflara baktım. Rafların tamamı elimdeki kart gibi olan kâğıtlardan oluşuyordu; sadece köşedeki rengârenk rafta, kalın birkaç tane kitap vardı. Onları sorduğumda, “ Fenomenlerin sosyal medya paylaşımları onlar...” diye cevaplarken, bir gürültü profesörün lafını kesti. Saklamaya çalışsa da eteklerinin tutuştuğunu anlamıştım. Etrafı dikkatlice dinlerken, “Çıkalım buradan,” dedi, “hemen!” Bir sestən bu kadar ürkmesi, önceden burada neler yaşadığını merak ettirmişti bana.

Kütüphaneden hızlıca çıktıktan sonra geldiğimiz yoldan dikkatlice dönerken, gökyüzü kızışmıştı. Tavanı açık, duvarları paslı odaya girdiğimizde profesör yere uzanmamı ve derin bir nefes almamı söyledi ve dediklerini yaptım. Profesör ise bizimle birlikte geleceğe gelmiş kabloların arasından çalıştırma kolunu buldu ve aşağı indirdi.

Birkaç dakika sonra profesörün mutfağında oturmuş, çayın demlenmesini bekliyorduk. İlk yolculuğa göre, belirtileri daha kolay ve zahmetsiz atlatmıştım; profesör alışkanlığından olsa gerek hiç etkilenmemiş görünüyordu. Sessizce otururken, yaşadığımız olayları düşünüyordum. Yorgun sesi düşüncelerimi böldü:

“O kadını, durumu düzeltip düzeltemeyeceğimi görmek için getirdim. Ona işkence gibi gelse de, gördüğümüz geleceğin geleceği için bir umut olabilirdi. Fakat bir yıl boyunca hiçbir gelişme kaydedemedi. Konuşmayı öğrenemediği gibi sayma becerisi de parmak hesabını geçemedi. Çoğu zaman, öylece televizyon seyrediyordu; ama tepki vermiyordu izlediklerine. Sadece yemekleri daha yavaş yemesini öğretebildim.”

“Anladım,” dedim kısık sesle. Konuya kadından başladığı için; faydalanmak sözcüğünün, belli etmemeye çalışsa da onu yaraladığını ve şimdi durumu açıkladığı için rahatladığını görebiliyordum. Üzerine iyice gitmemek ve oluşan garip havayı dağıtmak için, hayvan insan olayına sonra değinmek üzere konuyu değiştirdim.

“Zaman yolculuğu yaptığımıza inanıyorum ama olay tam kafamda oturmadı.”

“Kısaca açıklayayım: Tek bir mutlak zaman yok. Şimdi olduğu gibi, şu an; gelecekte, geçmişte mevcut ve buna kipsiz zaman teorisi diyoruz. Örneğin, senin üç boyutlu uzaydaki konumun ne? ODTÜ, Ankara... Ama İstanbul’un var olduğunu biliyorsun değil mi? Hiç gitmemiş olsan bile filmlerden veya kitaplardan, hiç olmadı gidenlerin anlattıklarından orada durduğuna eminsin. Ama sonuçta deneyimlemedin o konumda olmayı, fakat istersen gidebilirsin sadece oraya gitmek için biraz çaba harcaman ve fiziksel engelleri aşman gerekiyor. En azından yürümelisin veya bir ulaşım aracı kullanmalısın. Aksi halde Ankara’da kalacaksın. Oraya bir araç kullanarak, arabayla gittiğini varsayalım, konumun değişti; artık Ankara’da bulunmuyorsun ve İstanbul’dasın. Şimdi İstanbul’u geçmiş veya gelecek olarak düşün, Ankara’yı da şimdi...”

Şaşkın bakışlarım ve suskunluğum, onu devam etmeye itti.

“Tek bir konumda bulunabildiğin gibi, sadece tek bir zamanda bulunabiliyorsun. Aslında üç boyutlu uzayda bile hareket alanımız aslında oldukça kısıtlı, iki boyuta hapsolmuş sayılırız. Yükseklik için yapabildiğimiz sadece zıplamak; ama o da bizi kalıcı bir konuma ulaştırmıyor, olduğumuz yere çabucak dönüyoruz. Ancak çok büyük araçlar, mesela roketler kullanarak uzaya kadar çıkabiliyoruz ve bunu son yüzyıllardaki bilimsel ilerlemeye ve teknolojik gelişmelere borçluyuz.”

“Geçmişte gelecekte şu an mevcutsa siz neden geçmişe gidemediniz?”

“Nasil evrende istediğin yere şu an için ışınlanamıyorsan zaman yolculuğunda da durum bu. Az önce deneyimlediğin makine ile geçmişe gidebildiğimi hissediyorum ama sadece tek bir anlığına kalabiliyorum; bir nefes, bir adım... Ama gerekli yatırım ve yoğun uğraş ile benim yaşadığım sorunun üstesinden gelinebilir.”

Tam anlamayacak olsam da makinenin nasıl çalıştığını sordum. Gözleri parlayarak, dakikalarca ve hiçbir detayı atlamadan anlattı. Sıkıldığımı belli etmemeye çalışarak dinledim. Sonra kafamdaki soruyu soracak fırsatı bulunca atıldım hemen:

“Bu hayvan insanlar da ne?”

“İlk gittiğim zaman, insanlığın yok olduğunu düşünmüştüm. Sebebinin araştırmak için kütüphanede sabahlarken onların saldırısına uğradım. Ka-

ranlıkta tam göremediğim için, ilk başta onların insan olabileceğine ihtimal vermedim. Aklıma farklı düşünceler gelmişti; ama gündüz gözüyle onları gördüğümde ise kültürel bir ters evrim geçirdiğimizi anladım.”

Elime dosya kâğıdı büyüklüğünde, 2400’lü yıllardan kalma bir gazete tutuşturdu. Tek sayfa olan gazetede sadece magazinsel manşetler vardı, metin sayılabilecek hiçbir yazı yoktu. Elimdeki sayfayı işaret ederek, “Ulaşabildiğim en ileri tarihli kaynak bu,” dedi.

“Ne oldu da bu hale gelmişler, hastalık falan mı?”

“Bu ihtimali de araştırdım ama dediğim gibi benim teorim daha çok kültürel kaynaklı olduğu yönünde, yani bulaşıcı kültürel bir hastalık denebilir. Medeniyetimize dair ne varsa çöküyor zamanla; edebiyat, bilim, sanat... Fenomen Çağı başlıyor böylece, saçma ve boş hareketlerle ünlü olan insanların çağı; bilimin yerini onların söyledikleri, sanatın yerini ise onların hisleri alıyor. Günümüzde bile, cahilliğin nasıl bilginin üstünde tutulduğunun ilk adımlarını görebilirsin. Entelektüel gençler aydınlık için açtıkları savaşları kaybediyorlar ve ardı sıra gelen intiharları, kültürel çöküşü hızlandırıyor. Daha sonra, fenomen denilen bu insanlar ülkelere yönetici seçiliyorlar, tüm davranışları ve yaşam tarzları toplum tarafından taklit edilmeye çalışılıyor, tek tipleşme her yere yayılıyor. Fenomenlerin arasındaki çekişmeler ülkeleri savaşa dahi sokuyor. Medeniyetimizin tüm ilerlemeleri kısa sürede yok oluyor!”

Profesörün yüzü asılmıştı. Demlenen çayı bardaklara doldururken, “Peki, bir ihtimal daha erken bir geleceğe gidebilir miyiz?” dedim. Bunu hiç düşünmediği, tavana boş boş bakmasından belli oluyordu. Bir süre sonra döndü ve “Evet, olanaklı ama riskli. Ayrıca daha ilerideki bir geleceği değiştiremezsin!” dedi.

“Neden?”

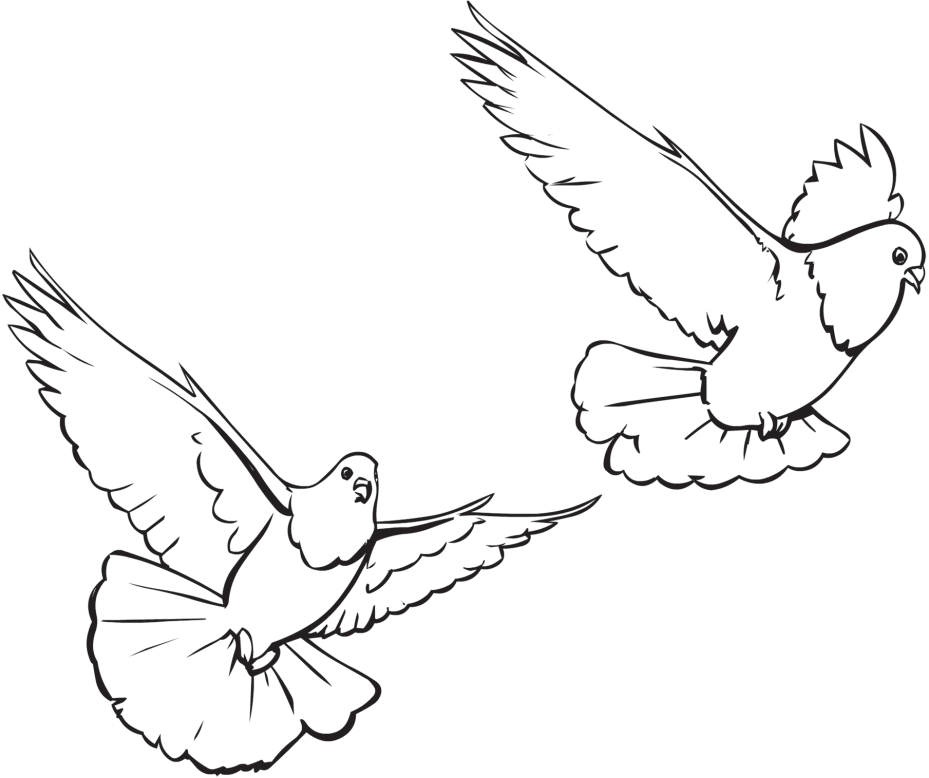
“Çünkü gelecekte gördüklerin tüm gerçekleşmiş olayların etkilerinin toplamı...” diye açıklama yaparken profesörün sözünü böldüm, ne yapamayacağımı duymaya tahammül edememiştim hiçbir zaman. “Yine de denemek zorundayım,” dedim ve ayağa kalktım, koşarak kabin odasına gittim. Kapıyı kilitledim. Peşimden gelmişti ve kapının ardından, “Gitsen bile

gördüğümüz sonuçla karşılaşacağız. Neden boşuna hayatını riske atıyosun?” diye bağırdı. Profesörün makine hakkında anlattıklarına göre, biraz da tahmin ederek gerekli ayarlamaları yaptım ve çalıştırma kolunu indirmeden, “Hiçbir çocuk, hayvan gibi yaşayacağı bir geleceği hak etmiyor!” diye bağırdım. Ağzını açmasına fırsat vermeden kolu indirdim.

HİPOKAMPÜS

BAŞAK BÖLÜKBAŞI

abah 5.20. Pencereden kafasını uzatıyor. Havayı koklayan biri o. (Empire of the Sun–We are the People alıyor odasında) Karşıdaki ağaçtan gizlice onu izliyorum. Bir sürü ağaç arasından bu dalı seçtim ve beklemedeyim. Kafam karışık, onun yüzünden kafam çok karışık ben yalnızca ötekiler arasındaki ötekiyim. Basit bir denklem değilim ama iki bilinmeyenim var sadece. Türlerim aynı fakat hepimizin kromozom sayısı farklı gibi. Böyle şey mi olur diye haykıran bir hoca var U3'te. Öyle şeyler olmuş ki ben doğmuşum, hangi gereksinimdi beni doğuran? Kitaplar var özgür olduğumu söyleyen ama gezegenimin adı Hipokampüs. Bu ismi 'O' koydu yoksa ben ve 'O' hala dünyada bir yerdeyiz. (Üzerinde yaşadığım bir gezegen var nasıl özgür olabilirim) Bildiğim, vardığım, geldiğim, gittiğim tüm yerler, sınırlar ve zamanlar ona ait. Nasıl tanıştığımız konusunda belli belirsiz şeyler hatırlıyorum. O, ilk zamanlarda bile bana uzun uzun bakıp düşünürdü. (Bu hiç değişmedi) Her akşam benimle buluştuğunda ne hissettiğini keşke anlayabilsem diye düşünmememe gerek olmuyor. Çünkü o beni yarattıysa ben de onu yaratıyorum her geçen gün. Burada benim gibilerin hikâyeleri benzer. Hepimiz kendimize uygun yerlerde saklanır ya da hareket ederiz. Hepimizin bir sahibi var, isteseler onlarla konuşuruz ama o benimle hiç konuşmadı. Galiba bu sabah onu takip ederken bu durum için biraz üzülmeye başladım. Böyle durumlarda onun en sevdiği yere gelirim; burası Ay'ın ve yıldızların güzel görüldüğü bir yer. Abartmaya gerek yok ama çok güzel bir yer burası. Bu binanın altında bize benzeyen makineler var. Onlar uçamıyor, onların da kanatları var ama uçamıyor en azından hiç görmedim uçtuklarını ben. (Mekân: Havacılık ve Uzay Müh.) Sanki anne-

annem ve dedem içerde uyuyor bense balkondan gökyüzünü seyreliyorum. Bu binanın en tepesine ulaşmak, basit bir bilgisayar oyunu gibi. Hedefe ulaşmak için iki tane tahta merdiven var. Kayıp düşmemen için doğru yerinden basman gerekiyor merdivenin. Bense üç saniyede buraya çıkabiliyorum. O hep büyüyünce bir kuş olmak istiyormuş (Onun adı İnci). Benimle bu yüzden konuşmuyor galiba. Öyle şeyler dönüyor ki kafamda, hep eksik bir parçası var hissi. Denklemin sonucuna vereceğim iki cevaptan birini hiçbir zaman veremiyorum bu yüzden. 1-0-1-0-1-0 hangisi ? Ben de her geçen gün bu duyguları öğrendikçe kendimi onun küçükken olmak istediği kuşlarla karşılaştırmaya başlıyorum. Tüylerim var, kanatlarım var, buralarda gezinen ortalama bir kuştan daha büyüğüm belki ama o kuşların yapamadığı bir sürü şeyi yapabiliyorum. İstese onun kanadı olurum, onu önce MM'nin tepesine çıkartıp oradan ormanlığın içine süzülür ve ona güzel bir kahve yapar, o göl kenarında Ay'ı seyrettirirdim. Ben bu yerleri onun sayesinde öğrendim. (Onun zihni, benim belleğimde) Ayrıca her akşam buralara yalnız gidiyorum ve onca kuşun arasında ben sadece uzaktan diğerlerine bakıp gülüşlerini bakışlarını izliyorum. Bir tuşa basıp beni çağırorsa yanına, planlarım o kadar çok ki. Bunları düşünürken kendime güzel bir yer buldum. Bir X'in ortasındaki ağacın dallarına konuyorum. Yaz sonu. Bu şehirdeki mevsim bazen devrelerimi bozuyor. Aklımda İnci ile enine boyuna konuşmak varken yanımda bir anda beliren öteki kuş robot (Bana benzeyen bir öteki). Arkadaş edinmeyi unutmuşum bunca zamandan beri. Onunla konuşmaya başlayacağımın farkına vardığım anda: Bu kampüsün dışına çıkamayacak mıyız hiçbir zaman? diye sordum. Bu soruma soruyla cevap verdi. "A1-A4 arası yarış yapmaya var mısınız?" dedi. Uzun zamandır böyle bir teklif bekliyormuşum gibi. Uçmaya başladım, hazır olduğumu belirtmek için. A1'e kadar hiç konuşmadık. Süzülüşlerimizin metalime dokunuşu ruhuma iyi geliyordu. (İnci, rüzgârı çok seviyordu) A1'e vardığımızda sanki bu gece benimle konuşacağını biliyormuşçasına ya da sadece her akşam yaptığı bir egzersiz gibi bana kurduğu düzenekten bahsetti. "Bu haritayı belleğine yükle, eğer bu haritadaki hedeflerdeki cevapları benden önce toplar ve A4'e ulaşırsan yarışı sen kazanırsın." Uzun zamandır bu anı bekliyormuşum gibi sabırsızlanmaya başladım. Haritayı yükledim. (İnci'nin

anılarının yanına yüklenen, çok küçük boyutlu bir dosya olacaktı bu) Bir sürü dosya açık. Uzun zaman olmuştu konuşmayalı. Bu haritadaki hedeflerin yerinden pek emin değilim. İlk açılışında yüklü gelen kampüs haritasını açtım. Bu haritayı da masaüstüme aldım. Her şeye hakim olmalıydım. Saniyeler geçtikçe bu haritadaki hedefler beni korkutmaya başlıyordu. İnci'nin dışında yeni bir şeyler öğrenecektim ve deneyin kurallarına aykırıydı bu durum ve suç ortağım beni başka bir deneyin içine sürükler gibiydi ya da sadece küçük bir oyundu. Bunun kararını verecek kadar akıllı değilim sanırım. (Keşke biraz duygusuz bir robot olsaydım daha iyi anlayabilirdim belki). Ben artık bu oyunun içindeydim. Tam da bu anda İnci'yi düşündüm, bana bir ad vermişti, her akşam lensindeki belleğe yüklenen tüm anıları kopyalayıp belleğime aktarıyordu ya da beni görmek istemediği zamanlarda ortak belleğe atıyordu. (Deneyin en önemli kuralı buydu) ama ben hiç tanımadığım bir öteki kuştan yeni bir şeyler öğrenmek üzereydim. (Fakat yüklü kurallarda bu tamamen yasaktı) Eğer bu yaşadıklarımı kaydedersen yasadışı bir tecrübe olacaktı artık bu oyun benim için. (Nereden çıkmıştı bu öteki kuş) Deneyin kurallarını bozacak olan bir tek ben miydim bu kampüste? (Ve “Başla!” sesini duydum) “İnci beni yalnız bırakmamalıydın”, birinci hedefe doğru yaklaşırken aklımda sadece bu düşünce vardı. Arnavut kaldırımların kenarında oturmuş bir karartı görüyorum, birinci hedefim. Etrafında dolaşıyorum, demirden bir adam, elinde bir küçük not. “Arkamdaki binayı arkana al ve sola doğru uç, büyük bir kapı görene kadar uç ve içeriden gelen sesleri belleğine kaydet”. Tek duyduğum bir gök gürültüsü. (Ses belleğe yükleniyor: %70). İçerde neler oluyor çok merak ediyorum ama yarışı kazanmak var aklımda, sonuçta görevimi yerine getirmiştım (Ses belleğe yükleniyor: %100). Haritayı tekrar açtığımda ikinci hedefimi bulmak için yola koyulduğumda A4'ten uzaklaştığımı fark ettim. (Bu nasıl oyun?) Hedefe çok yaklaştım. Bu binanın çatısının üzerinden asla uçamazdık. Bina yanıp kül olmuyor ama sürekli üstünden alevler yükseliyor. Öğrenciler içerisinin dolu olup olmadığını bundan anlıyor. Değişik bir inanış ya da bir teknoloji. Bu saatte ben buraya geldiğim için çekiniyorum, hızlı olmalıyım. (Hedefe varıldı: Kütüphane) İçerdekilerin uykusuz gözlerine bakınca çekinmememe gerek kalmıyor. Gözlerinin içindeki kırmızı çizgiler

çok belirgin. Beni fark edebilecek durumda değiller. Küçük bir merdivenden aşağıya inerken iki merdiven arasında, pencere önünde bir çift görüyorum. Bezlerle birbirine bağlanmış, önlerinde durup onlara bakıyorum, sistemimdeki kameranın sınırları zorlanıyor. Ayak uçlarındaki notu aşağıya doğru inen bir öğrencinin rüzgârı sayesinde görüyorum. “Aşağıya in, duvardaki çizimlere incele ve o anda odadaki piyanonun çaldığı şarkıyı kaydet”. (Bunları neden yapıyorum?) Yazılanı yapmaya başladığımda bu soruyu bir daha sormadım. Bu oyun hoşuma gitmeye başlamıştı. Sanki bu benim en sevdiğim şarkıymış gibi. Daha önce hiç duymadım, nereden geliyor bu tanıdıklık. Şazamlıyorum, “Where is my mind (Piano Cover)”. Dinleti bitiyor, derse geç kalmış öğrenci gibi kütüphanenin siyah kapısından çıkıyorum. Yeni hedefime doğru yönümü belirledim, yolumun üzerindeki bir ağaç yolu kapatmış. Bu oyunun bir parçası olsa gerek. (Hop) çarpmadan geçtim, buradaki öğrenciler her şeyi düşünüyor fakat A4’ten uzaklaşıyor olmam artık beni hiç düşündürmüyor. (Bir şarkı açıyorum: Billie Eilish: Bury a friend) Bu şarkıyı tam burada açmamın da bir nedeni var gibi bir his beliriyor içimde) Artık bu yarışın hiç bitmemesini istercesine, tadını çıkara çıkara bir sonraki hedefime ulaşıyorum. Sarı turuncu kırmızı. Hedefimi ararken bu çubukların altında dolaşıyorum ama heybetli duruşlarından biraz korkuyorum. Hedefine yaklaştın. Sıcak soğuk sıcak soğuk. Sıcak. (Bellegime sıkışmış bir oyun) İşte onu bulmuştum. Duvarın içinde oturmuş bir adam. Bu sefer hiçbir not bulmadım. Bu oyunun kurallarını anlamıştım. Ben bir kuştum. Onun gibi oturamazdım ama zihnimde onun gibi çömel-dim ve ne yapmaya çalıştığını anlamaya çalıştım. Oyun bana diyordu ki buraya otur ve her şeyi kaydet. Yıldızları kaydet. Kaydettim ama hayır böyle bir şey demiyordu kendimi oyuna fazla kaptırdım. Bir yerlerde küçük bir not olmalıydı. Bulmam gereken bir hedef daha vardı haritada çünkü. Fark ettim ki yanımda çömelmiş adam aslında benim bir sonraki hedefime doğru bakıyordu ve yalnızca buraya gelmem istenmişti. Uçtum, uçtum, hedefim gecenin o saatinde kitapları elinde kütüphanenin sabaha kadar açık kalmasını ister gibi bekliyor ve karşımda duruyor. Karanlık vuruyor bu kadının yüzüne, kütüphanenin kapısı açılıp kapandıkça da ışık vuruyor sanki yüzüne. Ben onu sadece o anlarda net bir şekilde görüyorum. Halbuki ka-

natlarımın altında çok gelişmiş ışıklar var ama açmıyorum. Ben bu anı görmek için gelmişim buraya diye düşünüp duruyorum. Orada durmuşum onu izliyorum ama onun yüzünü küçük aralarda görmeye çalışırken elindeki kitaplar arasından bir kitap yere düştü. “Küçük Kara Balık” bu kitabı çok iyi biliyordum ama onunla ilgili hiçbir şey hatırlamıyordum. Tam burada okumamı istiyordu bu kadın bu kitabı. E-book indirdim hemen, ve hepsini okudum, tüm bunlar olurken sabah 6. Ankara soğuk. Devrim’in üzerinden geçiyorum, bu saatlerde İnci devrimde koşuyor olmalıydı, neden yok, bu bir ilk. Onu merak ediyorum ama hedefe ulaşmak aklımda. A4’e vardığımda öteki kuşu takip etmeye devam ediyordum, “Eski günlerdeki gibi güneşi izleyelim” dedi, ben onu artık çok iyi tanıyordum. bilmediğim her şeyi öğrenmişim gibi uçuyordum. Güneş’e doğru uçuyorduk. (Hoparlöründen Coldplay–Fly on çalıyordu) Bu en sevdiğim şarkıydı. Beraber uçuyorduk. Kampüsteki sınırlar yok olmuştu. İnci’nin sevdiği kuşlar gibi hissediyordum kendimi. (Benim bilinmezliğimin içinde bu yarışmayla İnci’nin eksik anılarını tamamlamıştım) İkimiz de birer robottuk ama yanımdaki Feridun’dı.

DENEY BİLGİLERİ

Tarih: 4/8/2038

Deney Sahibi: Feridun Kara

Deneyin Süresi: 1 hafta

Deneyin Konusu ve Amacı: Feridun ve İnci ODTÜ'den 2010'da mezun olmuşlar. Fakat 2022'da bir trafik kazası geçirirler. İnci bu kazada hafızasını kaybeder ve yalnızca yakın geçmişi hatırlayabilmektedir. Ve doktorlar uzak geçmişi hiçbir zaman tam olarak hatırlayamayacağını söyler. ve İnci, Feridun'u hatırlayamamaktadır. İnci'ye, hatırlayabilmesi adına ODTÜ'de bir ev verirler. Feridun ise tedavi için yurtdışına gider, iyileşir ve oradaki laboratuvarlarda hafızasını yükleyebildiği ve başka günlük işlerini hızlandıran bir kuş robot geliştirir. Patentini alır ve bu robotu ODTÜ Teknokent işbirliğinde Rektörlükten izin alarak kampüsteki herkese, bu okula ilk geldiklerinde dağıtması için Rektörlükle anlaşır. Öğrenciler, hem işlerini kolaylaştırması için hem de bu kampüste yaşadıkları anıları ve tümüyle hafızalarını kaydedebilmeleri için bu kuş robotu kullanmaya başlar. Mezunlar da bu olanaktan yararlanabilmektedir. Feridun, Rektörlükle konuştuğunda böyle bir şeyi uygularken öncelikle bir deney yapılması gerektiğini söyler. Bu kuş robotlarla başka bir tehlikenin ortaya çıkmasını istemez. Kampüse kuş robotların algıladığı bir sınır çekilir. Çünkü aslında tek isteği İnci'nin hafızasını bir kuş robot içinde geri getirmek ve, Feridun ve İnci bu dünyadan yok olduklarında iki kuş robot olarak onların zihinleriyle varlıklarını sürdürmektir.

Deneyin Sonucu: İnci'nin hafızasındaki eksik parçalar tamamlanmıştır. Deney sonrasında diğer 20.000 kuş robot sınırların kalkmasını ve artık sonsuza kadar kullanılacaklarını kutlamak için Devrim'de toplanmıştır. İnci ve Feridun ise kampüse geri dönmek üzere uzaklara uçmaya başlamışlardır.

YÜZLEŞME

HAMİ ERDEM BOZKAYA

Hayatı bir kış akşamı değışti Evrim'in. O akşama kadar tek kişilik bir tecrit hayatı sürmekteydi. Niyeti suya sabuna dokunmadan, kitapları ve pikabıyla geçirmektir ömrünü. Yalnızdı. Sosyalleşememiş, toplumla iç içe geçememiş, bundan çok da sıkıntı duymamıştı. İhtiyacı olan ya da merak ettiği her şeyi kitaplardan öğrenmişti. Geleceğe dair planı net ve basitti. Okumakta olduğu ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği'ni bitirecek, yükselme kaygısı olmadan bir işte çalışacak, hayatını kendini geliştirmeye adayacaktı. Belki ileride şiirler yazar, kendisi değilse bile duyguları ölümsüz olurdu. İfade ederken zorlansa da duygu doluydu genç adam. Bazı şarkılarda duyguları damla damla taşardı gözlerinden. Kalbinin alt çaprazında, kaburgalarının birbirinden uzaklaşmaya başladığı yerde bir yumru gibi hissedirdi bunları. Mutlu olduğunda orasından bir sıcaklık yayılırdı bedenine, huzurluyken orası sanki helyum doluymuş gibi vücudunun ağırlığını paylaşır, hafifletirdi onu. Öfkeli olduğunda ise o yumru tüm vücudunu kaplar, parmaklarının ucuna geldiğinde gözlerine bir karaltı inerdi. Bu dalgalanmaları bırakıp genç adamı tanımlamaya kalksak romantik en uygun kelime olurdu. Romantik duygularda kaybolmak onun yaparken en mutlu olduğu şeydi. Bunu bazı günler müzikle, bazı günler şiirle yapardı. O akşam müziği seçti. İspanya İç Savaşı'ndan kalma "Ay Carmela"nın plağını takıp ayağa kalktı. Çalan müzik klasik türde olmamasına rağmen gözlerini kapatıp bir orkestra şefiymişçesine savurmaya başladı kollarını. Kendini yalnız başına hayal ettiği uçsuz bucaksız yemyeşil bir çayırda, sadece ve sadece doğa için şeflik yapıyordu. Şarkı bitmeye yakınken eğilip selamını verdi. Çok iyi bir iş çıkardığını düşünerek gülümsedi. Ama ancak pikabın iğnesi

boş düşünce dönebildi gerçekliğe. Yavan gerçeklik onu biraz huzursuz etmişti. Kitabını eline alarak başka bir gerçekliğe yöneldi. Narodnikleri anlatan bir kitapta bu. Sihirli cümleye kaldığı yerden on beş sayfa sonra rastladı. Oraya geldiğinde, o cümleyi okuduğunda durdu. Gözü cümlelerin noktasında takılı kaldı. İlerleyemiyordu. Sanki gözlerinde tarihin taşıdığı bilgeliğin ışığını kesen bir perde vardı da aralanmaya başlamıştı. Perde açıldıkça göremediği tüm gerçekler, insanlığın günümüze kadar biriktirdiği aydınlık gözlerine dolmaya başladı. Aslında cümlelerin demek istediği defalarca yazılıp çizilmişti fakat hiç böyle söylenmemiş, onu sorumluluk almaya bu denli itmemişti. Kendine gelince kitabı bıraktı. Cümleyi unutacakmışçasına hızlı hızlı yazdı bir A4 kâğıdına, duvara astı. “Tarih çok yavaş ilerliyor, onu itirmek lazım.” Biraz sakinleştikten sonra kendini karşısına alıp konuşmaya, not tutmaya başladı. Bu, bir insanın tüm samimiyetiyle kendine yazdığı kısa bir mektuptu. Şöyle diyordu: “Alabildiğine yalnız yaşadım bu hayatı. Bazı günler annemle bile konuşmaya gerek duymadım. Sanırım yeterince sevmiyorum insanlarla ilişki içinde olmayı. Her insan kadar eksikim, her insan kadar farklı. Onların aksine ben diğerlerinden ayrıldığım yeri biliyorum. Onlar bu ‘aldım verdim’ düzeninde sürekli ticaret yaparcasına, sosyal ilişkilerde bile kâr etmek için yaşıyor. Ben ise bu değilim, biliyorum. Onlar gece dışarda ya da evde ‘eğleniyor’. Hayır, onlar eğlendiklerini zannediyor. Ben yalnızım fakat onlar da benim kadar yalnız. Çünkü tecrit, insan yazgısı gibi herkesin boynuna asılmış duruyor. İki kişilik üç kişilik çoklu tecritler onu ortadan kaldırmıyor. Farkım gözüme batıyor, her seferinde toplumu biraz daha hakir görüyorum. Ama ya ben de onlardan biriysen? Sınırında da olsa, topluma dahildir insan. Çünkü toplum denen çorbadan hangi tane yi kaşıkladığın fark etmez, yanında suyu da gelir. Bende de var onlardan parçalar. Baksana kendimi onlarla kıyaslıyorum. Bu, rekabetçi düzenin bir yansıması değil mi? Ya da ne kadar dışlarsam dışlayayım toplumu, insanlarla bir olamamak yormuyor mu sanki beni? Kendime koyduğum tecrit, tarihin karşısında pasiflik değil midir? Kendimi çoğunluktan üstün görüyorum, kabulümdür. Fakat onları yanıma çekmeye çalışmıyorsam bu bendeki kibirden öteye geçemez. Aksi halde sadece oturduğu yerden ahkâm kesmeye alışık, her şeyden elini eteğini çekmiş bir Türk aydını olmaktan

başka bir seçeneğim yok. Al sana çelişkinin dik alası: Aydınlatmaktan aciz bir aydın. Onlar gibi olmamalıyım. Bunun farkındayım fakat nasıl baş etmeliyim çelişkilerimle? Sabredip düşünmek gerek. Bırakayım, zaman olgunlaştırsın cevaplarımı.”. Sömestr boyunca kendini irdelemekten başka bir şey yapmadı. Bazen sabahlara kadar o yazıya bakıyordu. Yenilemişti yazıyı. Dört A4 kâğıdını yan yana koyup büyük harflerle devasa boyutta yazmıştı. Zaman geçtikçe insanlardan kopuk olmanın hata olduğu sonucuna vardı. İçinde olmadığı bir şeyi değiştiremezdi, onları tanımadan, tanıyı koymadan iyileştiremezdi. Yordamı net değildi hâlâ. Bir yola çıkmıştı ama ne yapacağına yolda karar verecekti. Ne kadar bilgiliydi oysa. Nasıl çizemezdi yol haritasını birkaç dakika içinde! Odasının bir duvarını boydan boya kaplayan kitaplığına bakakalmıştı bir keresinde. Suçlarcasına süzmüştü kitapları. Tek başına, ailesinden çok, çok uzakta kaybolmuş bir çocuk gibi hissediyordu. Yardıma muhtaçtı. Filozofların sözleriyle dolu defterini açtı rasgele. Karşısına Marx’ın sayfası çıktığında gülümsedi. Tonton adam her delikten çıkardı zaten. Sakalına doldurduğu bilgeliğiyle her şeye diyecek bir cevabı vardı. Durumuna ilişkin cümleyi buldu. Hoşuna gitmişti bu: “Filozoflar sadece dünyayı anlamaya çalıştılar, mesele onu değiştirmektir”. Duvarındaki yazıya koşut sayılırdı bu cümle. Fakat Narodniklerin cümlesi en ateşli devrimcilerin sabırsızlığıyla doluydu. Çarın kellesini alan hıncın sözleriydi bu. Tarihi canlarıyla ittirip Bolşeviklerin hem eleştiri, hem ilham kaynağı olmuştu bu devrimci gençler. Belki de Narodniklerin cümlesinin onu duygu ve düşünce dehlizlerine itmesi bundandı.

Sömestr sonrası insanlara olan tavrını değiştirdi. Gösteri toplumunda bir tur daha atacaktı. Zaten dersler söz konusu olduğu zaman arkadaşlarına elinden geldiğince yardım ederdi. Ama artık selamlaşma faslından ileri gidiyordu. Onları tanımaya çalışıyor, zevklerini anlatıp onlarınkini dinliyordu. Kendi tecrit duvarını yıkarken onların renkleri, desenleri giriyordu içeri. Ece’yle de bu sırada tanıştı, alt dönemlerden ders anlattığı birinin, İrem’in arkadaşıydı. Sarışın kadın, ince ve köşeli yüzü, pembe dudakları, hokka burnu ve ortaçağ soylusu edasıyla insanın onunla konuşma cesaretini kırıyordu. İlgisiz bakışları, hayatta uğraşacak bir şeyin yoksunluğundan yakınr gibiydi. Evrim ondaki bu soğukluktan, kendisinin sahip olamadığı

bu kayıtsızlıktan etkilenmişti. O sırada konu akşamki partiye geldi. Evrim daha önce partiye gitmediğini söyleyince kadınlar şaşırdı. Sevimli bulmuşlardı Evrim'i, üstelik çok da iyi bir insandı. Onu da davet ettiler. Evrim kendini ağırdan satmak için biraz düşünür gibi yapıp bir aksilik çıkmazsa geleceğini söyledi. Tarihi ittirme gayesi biraz bekleyebilirdi.

Bu da ODTÜ topluluklarının yaptığı partilerden biriydi en nihayetinde; çoğunluğunu hazırlık senesindeki öğrencilerinin oluşturduğu sıkış tepiş kalabalık, son beş senenin sükse yapmış şarkılarından oluşturulmuş bir çalma listesi ve bolca alkol. Mekândaki diğer insanları yarararak üçünün de sığabileceği bir yer bulduktan sonra kadeh kaldırdılar. Güzel başlamıştı gece. Sohbet edip şakalaşıyorlar, partinin kalabalıklığından yakınıyorlardı. Muhabbetin hız kesmesiyle yüzünü sahneye dönmeye niyetlenen Evrim, İrem'in çantasından bir şey çıkarıp Ece'ye verdiğini gördü. Birayla birlikte yuttular ellerindekileri. Evrim hayret etti, hiç de uyuşturucu kullanacak kızlara benzemiyorlardı. İçtikleri şey uyuşturucuyorsa orada duramazdı. Bu onun kırmızı çizgisiydi. Dayanamayıp, biraz da kızgın bir tavırla sordu: "Bu nedir?". İremler böyle bir tepkiyi beklemiyordu, Evrim'in içtikleri şeyi bilemeyeceğini düşünemediler. Son heceyi sündüre sündüre "Olexol" dedi İrem. Ece oralı bile olmadı, eğlenmesine bakıyordu. "Yani?" dercesine ellerini yukarı kaldırdı Evrim. İsminden anladığı kadarıyla bir ilaçtı, iyi de şimdi kullanmak niyeydi? İrem de çocuğun cahilliğine gülererek açıkladı, "Bu antidepresan gibi bir şey, sadece sorunlardan bir süreliğine uzaklaşmanı sağlıyor. Eczaneden aldık gelmeden." Evrim'i rahatlatmaya çalışarak, "Korkacak bir şey yok. Zaten herkes içiyor bunu" dedi. Biraz duraksadı "Gerçekten, herkes." dedi ve kendini tutamayıp güldü. Evrim'in korkusu dinmişti. Onları gerdiğini, eğer onlara eşlik ederse gönüllerini alacağını düşündü. Eczanelerde, üstüne reçetesiz satılan bir şeyse pekala zararı yoktu, kullanılabilirdi. Bir tane de o istedi. İrem tereddütsüz uzattı ilaç kutusunu. Evrim de İrem'in verdiği bilgileri kontrol ettikten sonra ilaçtan kuşku duymayı bırakmıştı. İlacı içti. Aradan yarım saat geçtikten sonra, değişimlerin farkına varmaya başladı. Aklında, bulunduğu andan başka hiçbir şey yoktu. Şimdiki zamanla bütünleşmişti. Çekingenliği gitmiş, kırk yıldır tanışıyorlarmış gibi bir şeyler anlatıyordu arkadaşlarına. Ece'nin onu ilgiyle, gözleri-

nin içine baka baka dinlediğini görünce ilacın etkisinden kaynaklanmadığına emin olduğu bir şey hissetti. Ama bu garip hissi bir kenara koyarsak, huzur kelimesini gerçek anlamda yaşıyordu. Tüm beklentilerinden ve kaygılarından azadeydi. Haliyle mutluydu. Bir saat önceki Evrim değildi artık. Dünyevi kargaşadan çekilip alınmış, zihni yorgun katmanından sıyrılmış ve pamuk ve kuş tüyünden yapılmış bir yatağa yavaşça bırakılmıştı. Ne güzel duyguydu o. Sanki yarın Dünya'nın sonuydu ama hayatta her istediği olmuştu. Hatta bir şey bile istemeden sürüp yaşamı, olgunluk çağına gelmiş bir filozof gibi yaşamla bütünleşmişti. Hayatı zaten severdi ama bu sefer acısıyla tatlısıyla âşıktı. Yaşamak, güzel yaşamak için yeterdi. O gece hayatının en huzurlu gecesi olmalıydı. İçindeki yumrudan, aşırı duygularının müsebbibi ağırlıktan kurtulmuştu. İlk defa böyle bir şey yaşıyordu. Keşke daha önce yapsaydım bunu diye düşündü. O, toplumu yanına çekmek isterken toplum onu yanına çekmişti.

Diğer sabah da kaygısız uyandı. Ece'yi ve o geceyi düşündü. Kitaplarını karıştırıp birkaç plak dinledi. Bu durum akşam saatlerine kadar böyle devam etti. Gün ilerledikçe kaygıları da yeniden baş gösterdi. Amacı hep aklındaydı ama yeni yeni umursamaya başlamıştı bunları. Yeniden Evrim oluyordu. İlaçtan kesinlikle etkilenmişti. Saatler süren zihinsel rahatlık başka hiçbir şeyle kıyaslanamazdı. Merakını durduramıyordu. Önce nasıl bulunduğunu araştırdı. ODTÜ'lü bir araştırma görevlisi, astıma kesin çözüm bulmak amacıyla giriştiği çalışmasında yanlışlıkla keşfetmişti bu molekülü. Testler başlamadan önce "Sadece bir antidepresan daha" bulunduğunu düşünen kaşif tamamen yanılmıştı. İlacın bağımlılık yapmadığı, vücudun tolerans geliştirmediği ve antidepresandan katbekat etkili olduğu açığa çıkan mucizevi ilaç ülkesine ve kaşifine çok büyük faydalar getirecekti. Kâşif Halil Gündüz çok geçmeden yurt içinde Devlet Üstün Hizmet Madalyası'na, yurtdışında da sayısız bilimsel ödüle layık görüldü. –Evrım burada biraz şaşırdı, bir ilaçla ne madalyalarıydı bu böyle...– Sonrasında, devlet ortaklığıyla bir şirket kurulmuş ve bu şirket sadece tek bir ilaçla, halka arz edildiği gün Alman ilaç devi Bayer'i birkaç yüz milyar dolar geride bırakmış ve sektörün tepesine oturmuştu. Halil bununla kalmamış, New York Times Gazetesi'nde manşetten "Modern zamanın peygamberi" ilan edil-

miş, Times dergisine hem keşfinden hem de ticari atılımından ötürü üst üste iki kere kapak olmuştu. Türkiye'deki fabrikayı, okulu onurlandırmak istediklerinden ODTÜ kampüsüne, zamanının ormanlık alanlarının birine kurmuşlardı. Fabrika, binlerce işçisi, aracı ve makinesiyle mesai saatlerinde modern bir karınca yuvasını andırıyordu. İlacın kullanımı ve saklanması-na gelince, burası çetrefilliydi. İlaç, çalışanlar için akşam saatlerine reçete ediliyordu. Mesai saatlerinde kullanımı kaygıyı tamamen götürdüğünden insanı fütursuzluğa sürükleyip hata yapmasına sebep oluyordu. Peş peşe yaşanan birkaç olay iş yerlerinde tükürük testiyle doz aşımı kontrolünün uygulamaya konmasına sebep olmuştu. İş esnasında herhangi bir kaza ya da absürt bir olay oldu mu önce Olexol testi yapılıyor, test pozitif çıkarsa da kullanıcıya türlü yaptırımlar uygulanıyordu. Fakat akşamdan kullanıldığında böyle bir sorun oluşmuyordu. İlaç öğrenci ve işsizlere çok daha ucuza ve kotasız satılıyordu, bir koku vardı bu işte. Molekülün bir diğer farklılığı, sıcaklıkla olan ters ilişkiydi. Serin yerde tutulması tembihlenen diğerlerinin aksine bu ilaç otuz derecenin altında bozunuyordu. Bu yüzden Olexol firmasının araçlarında ve eczanelerde özel dolaplar ve kullanıcılar için de cep boyunda ısıtıcılar vardı. Evrim, dünyayla bağının ne kadar koptuğunu ilk defa kullanım oranlarını görünce anladı: on sekiz yaş üstü insanların yüzde doksan dördü bu ilacı kullanmaktaydı. Dünya'da da durum pek farklı değildi. Yaşlıların bir kısmı ve kimyasal ilaç karşıtları hariç herkes sevmiştii bu yeni hayat aparatını. Evrim'in içindeki yumru birkaç gezegen ağırlığı-na gelmiş, onu yere doğru çekmekteydi. Nasıl bu kadar mesafeli olabilirdi toplumdan? Belki her şeyi ve herkesi kitaplardan tanımaya çalışmak bir hayatıydı. İnsanların ezici çoğunluğu bir ilaç kullanıyordu fakat onun bundan haberi yoktu. "Yazıklar olsun bana" diye geçirdi içinden. Kitle iletişim araçlarına, sosyal medyaya mesafeli durmanın onu böyle her şeyden bihaber kılacığını bilmiyordu. Bir daha kızdı kendine. Dinmek bilmez geçmiş merakı onu şimdiki zamana kör etmişti resmen. Derslerine gidip gelen, kitaplarından ve plaklarından başka bir şeyi olmayan genç, kendi kendine yetmeyi meziyet, böyle bir toplumun üyesi olmamayı da onur saymıştı. Oysa o ana kadar gözünün önünde neler döndüğünün farkında bile değildi. İçindeki yumru ellerine kadar gelmiş, gözlerinde karaltıya dönüşmüştü. Hem

kendine karşı öfkeliydi hem de topluma. Ama en çok kendine. Bir şeyleri yirmi küsur senedir yanlış yapmıştı. Aslında kendine fazla yükleniyordu. Olexol toplumda kanıksanmış, hava gibi, su gibi bir şey olmuştu. Kimse konuşmuyordu artık onun hakkında. Ama bu gerçeği bilmek bile Evrim'i dindirmeye yetmezdi. İnsanlar açıktan uyuşturuluyordu. Evrim başta tüm kullanıcılara aptal dediyse de ilacın reçetesiz alınabilmesinden doğan güveni ve psikolojik etkilerini görmezden gelemeydi. "Bir olgu için insanları suçlamak en kolaydır" derdi; "Mühim olan onun altındaki sebepleri irdeleyebilmektir". Bu ilacı özel kılan şey düzenin sömürü çarklarını dönmekten alıkoymamasıydı. Hatta çarkları yağlıyordu. Akşam boyunca kaygılarından uzak kalan insan, akşamki duygu durumunu kanıksayıp sonraki sabah tüm dikkati ve verimiyle çalışıyordu. İş çıkışına doğru kaygıların, belirsiz yarınların kabarık nehri önceki akşam harcı huzurdan karılmış barajı aşmadan yeni doz alınıyor, alışverişten kültürele sosyal etkinlikler yapılıyordu. Sistemi hiçbir şey bu kadar rahatlatamazdı. Fakat derenin başını tutmuş azınlık açgözlülüklerinden ve hırslarından kör olmuş bir şekilde daha fazla kazanmanın peşindeydi ve alt sınıfların aleyhine sürekli yeni yasalar çıkarıyorlardı. İlacı kullanmayan azınlıktan birkaç ses yükselse de, marjinal ya da tıp karşıtı diye yaftalanıyordu. Geçen sürede ne kadar da fakirleşmişlerdi oysa. İlaç yayıldı yayılalı, yani aşağı yukarı on beş senedir tek bir ülkede iç karışıklık bir yana dursun, bir eylem, bir grev bile olmamıştı. İnsanlık tarihi, isyanların tarihiyken bir çobanın tuttuğu günlüğe dönüşmüştü. İşsizlerin ve öğrencilerin ilaca ulaşımındaki kolaylık kara kaşlarından, kara gözlelerinden sağlanmamıştı. Gelecek kaygısını en çok yaşayan onlardı. Sahip olduklarından daha iyi bir yaşam isteme olasılığı çok yüksekti bu insanların, doğal olarak başkaldırma ihtimalleri de. Gören bir göze göre her şey ortadaydı fakat hepsine altın bezeli kılıflar geçirilmişti. Bu açıdan yönetenlerin eli çok kuvvetliydi. En büyük argümanları, yasadışı madde kullanımının dibe vurması ve insanların sahte iç huzuruydu. İlk birkaç sene arkalarında medya ordusuyla kendileri çalıp kendileri oynamışlardı. Artık buna bile gerek duymuyorlardı. Daha ne istesinlerdi. Halkı da anlıyordu Evrim, son model silahlarla bilinçlerine saldırılan insan ne kadar dayanabilirdi ki bu propagandanın gücüne? Onlar düzenin içinde o kadar yoğrulmuşlardı ki,

ilacın verdiği müthiş iç huzura rağmen tüketme ihtiyacı hissedebiliyorlardı. İnsanlar suçsuzdu, artık sorumluluk ilacın serabını görmeyenlerdeydi. Hedefini belirlemişti. Bir devrimciyse, bir devrimcinin yapması gerekeni yapacaktı. Tarihi ittirecekti. Aslında devrimde farklı türde faal olmak istemişti hep. Romantik kişiliği onu bir müfrezenin başında, Avrupa'da bir başkenti kuşatırken hayal etmeye itmişti. Emrindeki iki düzine savaşıyla kilit önemdeki birkaç sokağı almakla görevlendirileceklerdi. Son sokak alınırken vurulacaktı. Aynı müfrezeden sevdiği kadın gelip başını kucağına alacak, Evrim ise ona olan aşkını belki itiraf bile edemediyle ölecekti. O böyle bir çağda doğmamıştı, bunu o da biliyordu. Ama tek başına da olsa devrim için çalışmaya devam edebilirdi. Devrim ona ajanlık görevi yüklediye o çıt çıkartmayacak, en iyi ajan olacaktı. O bir devrim yaratamayacaktı, bunun için çok güçsüzdü. Ama bir rodeo misali binip toplumsal fay hattının üzerine, tüm yükünü verip hayatı devrime biraz daha yaklaştırabilirdi. Fayın sırtındaki yükün büyüklüğünü onun planı belirleyecekti.

Aynı akşam staj belgelerini hazırladı. İşini sağlama almak için de birkaç hocasından referans aldı. Aklında gelmekte olan yaz mevsimi ve detaylarında boğulmaktan zevk aldığı planı vardı. Hiç kimseye zarar vermeyecekti planı, bu onun gururuydu. Yaptığı şeyler malzeme hatası olarak kodlanacak, kimse işinden olmayacaktı. Bunu bile düşünmüştü. Üzerinde uğraştığı yazılım sayesinde Olexol deposunun ısıtma ayarlarını bozacak, soğukta kalan ilaçlar kullanılamaz duruma gelecekti. Fabrikanın da en önemli makinelerini bozsa yeterdi. Bu durumda ilaç en az bir ay temin edilemezdi. İthal edilme durumundaysa en geç bir haftaya herkes eski düzenine dönerdi. Bu durumu düşünmek onda kusma isteğine sebep oluyordu.

Staja başladıktan sonra bambaşka biri oldu. Güvenlik görevlisinden başmühendisine her kesimden insanla yakın ilişkiler kurmuştu. Vaktinin bir kısmını bilgisayar başında geçirirken, kalanıyla hiç renk vermeksizin çalışanlardan fabrika hakkında bilgi alıyordu. Bu parlak çocuğun merakını kimse sorgulamıyordu. Zaten geleli bir hafta olmadan üstlerinin yükünü bile paylaşmış, adını duyurmuştu. O ise öğrenci maskesinin altında fabrikayı baştan sona analiz etmeye başlamış, ihtiyacı olan bilgileri not etmeye

koyulmuştı. Ayda iki kere sevkiyat yapılıyordu. Deponun ısıtma sistemleri ve robotiğin merkezi aynı kattaydı. Bu katın kapısı bazı teknisyen ve mühendislerdeki manyetik kartla açılıyordu. Kartın manyetik kodunu bir teknisyenden ayaküstü kopyalaması ve ayrı bir kart yapması zor olmamıştı. Üstüne kartın kapıyı açıp açmadığını bile denemişti. Her şey mükemmeldi. Ayrıca iki farklı program yazıp ikisini de beklediğinden kısa sürede bitirmişti.

Sevkiyattan önceki günün yani büyük günün akşamı hiç uyumadı. Uyumak da istemiyordu. Uyumak istediği zaman tavana dikerdi gözlerini. Fakat o geceyi duvardaki yazıya bakarak geçirdi. Sabah olup da işe gittiğinde adeta bir paranoya sarmalına, bir korku tüneline girmişti. Sanki herkes onun ne yapacağından haberdardı. Oysa herkes günlük rutinindeydi. Evrim'e ağır gelmişti planı. İnsanlarla konuşamıyor, yüzlerine bakamıyordu. Cebinde, yazılımların yüklü olduğu hafıza kartını sımsıkı tutuyor, küçük alet elinde sıırsıklam oluyordu. İçindeki yumruyu hiç bu kadar net hissetmemişti. Sanki gerçekten oradaydı. İki kere de kusmuştu. Endişelenen mühendisleri "Üşütüyorum sanırım." diyerek geçiştirmeye çalıştıysa da, ısrarlarına dayanamayıp fabrikada bir duş aldı, sonrasında ona uzanacak bir yer verdiler. O da mesai bitimine kadar uzandığı yerden heyecanıyla boğuştu. Mesai bitiminde tuvalete gitme bahanesiyle kapıdan döndü. O esnada el çabukluğuyla giriş kartını okutuverdi. Sisteme göre artık herkes dışarıydı. Güvenlikler de önündeki kameralara asla bakmazlardı; kim koskoca kampüsün ortasındaki fabrikaya girebilirdi ki? Evrimi ise gelecek kaygısı sarmıştı. Ya onu fark ederlerse ne olacaktı? Hayatının en güzel dönemini hapiste geçirecekti, üstelik bir vatan haini olarak! Kendini çok güçsüz hissediyor, bir şey düşünemiyordu. Hemen işe girmek zorunda değildi zaten, öyle de yaptı. Bomboş ofis tüm karıncalarını tükürmüş bir yuvaydı şimdi. Sessizliğe kulak verip ritmik şekilde nefes alıp vermeye başladı. Biraz sakinleşince hayallere, çok geçmeden de uykuya daldı. Gece yarısı olmadan kan ter içinde uyandı. Rüyasında hapisteydi, tam otuz beş yıl yemişti. Haline şükretti. Sabah onu gerginlikten, paranoyadan hasta eden haline hem de. Bunu fark edince gülümseyip işe koyuldu. Kahve makinesinden mesai saatindeymişçesine bir kahve doldurdu. Sırtında bilgisayar çantası, elinde

kahvesi ve üzerinde tüm soğukkanlılığıyla fabrikanın ve deponun sinir sistemine gitti. Özguveni öyle bir geri gelmişti ki, metafiziğe inansa Narodniklerin ruhlarının onunla olduğunu düşünürdü. Manyetik okuyucuya kartını gösterip içeri girdi. İki duvar boyunca yanıp sönen sayısız ışığı ve her yere uzanan kablolarıyla bu büyük oda bir şehrin uzaktan görüntüsünü andırıyordu. Kısa süren bir hayranlıktan sonra bilgisayarıyla sistemi bir kabloyla birbirine bağlayıp ilk yazılımı çalıştırdı. Sisteme girmesi beklediğinden de kolay oldu. İşe tüm alarmları devre dışı bırakmakla başladı. Sonrasında güvenlik kameralarını çalışıyor gözükse de kayıt yapmaz hale getirip tüm monitörlerde dünün kaydını oynattı. Rahatsız edilmemek için de binanın tüm kapılarını kilitledi. Artık planını hayata geçirebilirdi. Deponun sıcaklık ayarında otuz derecenin altı yoktu. Bir aksilik olmasın diye böyle ayarlamışlardı. “Zekice” diye mırıldandı Evrim. “Bak şimdi ne yapıyorum.” diyerek ekledi ve deponun elektriğini tümünden kesti. Bu hareketine içten bir kahkaha attı. Sıra üretim bandındaydı. Tamiri ve temini zor robotları kendilerine onarılamayacak mekanik hasarlar verecek, yani sadece kısa devre yaptırmakla kalmayacak şekilde yeniden programladı. Her şey istediği gibi gidiyordu. Gece saat üçe yaklaşırken o yirmi ikinci makineyi de bozmuştu. Üstüne hızını alamayıp karıştırma tanklarını bile onarılmaz hale getirmişti. Yaptıklarından sonra kendini robotlara karşı zalim biri olarak görüyor, bu da ona zevk veriyordu. Saatler süren çabası onu yormuştu. Eşyalarını toplayıp kahvesini kafasına dikti. Oturmaktan sırtı ağrımişti. Kalkarken gerindi, dönüp odaya bir kez daha baktı. O, odanın sol tarafında makinelerin kontrol dolabında çalışmıştı. Ufak uyarı lambasının onun yaptıklarından dolayı yandığını düşünüyordu. Yanıldığını odanın sağına bakınca anladı. Alarm dolabının ışıkları birbirinden bağımsız, dolabın dışına taşmak istercesine yanıp sönüyordu. Hemen yanına gidip yananların ne ışığı olduğuna baktı. Bunlar yangının habercisiydi. Alarmları devre dışı bıraktığından ne kendisi ne de bir başkası olayın farkına varabilmişti. Kısa devre yapan makinelerden çıkan alevler fabrikaya yayılıyordu. Evrim donakaldı. Genç adam yanan ateşin geleceğini söndüren şey olduğunu biliyordu. Başını hafifçe eğdi, kıvrıkcık saçlarından birkaç tel düştü gözüne. Bekledi öylece. Yapmak istediklerini düşündü. Hepsini tek tek düşündü ve hepsini

kabullendi. Olmayacaklardı. Gözlerine düşen dalgalı saçlarını arkaya atarken kafasını kaldırdı ve gülümsedi. Hapse girmeyecekti. Ona kimse sınır koyamayacaktı. O, bunda kararlıydı. Kendi ölüm fermanını imzaladı. Ölecek olmanın yarattığı gerçek özgürlük hissi damarlarından beynine fikirler pompalıyor, ölümünü şanlı hale getirecek yollar yaratıyordu. Bu sefer eşyalarını olduğu yerde bıraktı, ilk imzasını böyle atmış olacaktı. Cebinden kulaklıklarını çıkardı, aradığı müziği bulana kadar ezbere bildiği yollarda kafasını kaldırmadan devam etti. Yangının kalbine gidiyordu. Şaheserine, insanları kendileriyle yüz yüze getirecek yangın yerine giderken heyecanlıydı. Çok umut bağlamıştı bu göreve, ne kadar kontrolünden çıkmış olsa da olanı sahipleniyordu. Kendi gözleriyle göremeyecekti sonrasını. Bu durum içini kemirse de yapacak hiçbir şeyi yoktu. İlkeleri bu savaşı çok önceden kazanmıştı. Hapse girmeyecekti. Modern Dünya’da özgürlüğe inanmasa da olabildiği kadar özgürdü işte. Yasa–toplum–para üçgeninin çizdiği sınırlardan ona kalan kadar özgürdü. Alışmıştı bu düşük kalite özgürlük sanrisına, bunu elden bırakmanın ona ağır geleceğini düşünüyordu. Alevlerin önüne vardığında aradığı şarkıyı da bulmuştu. Düşüncelerinden sıyrıldı. “Ay Carmela” ile birlikte, İspanyol gitarının dans edişi Franco’yla savaşmış Dünya aydınlarının direniş şiirleriyle kulaklarında birleşti. Duman boğazını gıdıkla da o, gözlerini kapatıp son senfonisini yönetmeye başladı. Ortamın gittikçe artan sıcaklığı onu terletiyor, tuzlu vücut sıvısında kıpırışan alev yansımaları onu sahnedeki bir orkestra şefine yaklaşıtıyordu. Beyni ona hiç sormaksızın şarkının sözlerini durumuna uyarlayıp Evrim’in son dakikalarının hazzını katbekat artırıyordu: “Çok yaşa büyük yangın, Sen bizi zaferle çevreleyeceksin!”¹ Arkasından gelen sesler kulaklıklarını geçiyor, alevlerin onu çevrelediğini gösteriyordu. Dudağının bir kenarıyla gülümsedi, gözleri hâlâ kapalıydı. “Düzene karşı savaşıyoruz/ ilaçlarına ve yalanlarına karşı.”² Hangi besteci, kendi ölümüne şeflik yapabilmıştır acaba diye düşündü. “Evrim’in ordusu/ Bu gece geçti fabrikadan.”³ Gözlerini açıp, eserine baktı. Gözünü alan alevlerin arkasında görebildiği tek şey yıkımdı.

1. Aslı, “Çok yaşa beşinci tugay / Sen bizi zaferle çevreleyeceksin”dir.

2. Aslı, “Mağribilere karşı savaşıyoruz/ Paralı asker ve faşistlere karşı”dır.

3. Aslı, “Ebro’nun ordusu/ Önceki gece nehri geçti”dir. Alıntılar İngilizce’den çevrilmiştir.

“Ve işgalci güçler/ Hepsi yok edildi”. Bir gümbürtüyle koptu şarkıdan. Olexol’un yapımında kullanılan bir yanıcı madde tankı kükreyerek patlamış ve çatıda büyükçe bir delik oluşturmuştu. Tankın kapağı fırlamış olmalıydı. Evrim çatıya bakarken kolunda sızıyla karışık bir ıslaklık hissetti. Patlamada koluna bir metal parçası saplanmıştı. Ölümle sevişecekti o gece, bunun farkındaydı. Fakat ilk öpücüğün nasıl hissettireceğini hiç düşünmemişti. Gözleri fal taşı gibi açık, koluna bakakalmıştı. Bedenden ayrı kalmak bir yana, bir bedeni bile kalmayacaktı bu yangının sonunda. İçini kaplayan ölüm korkusu onu deliliğin kenarlarına sürükledi ve orada bıraktı. Gidecek bir yer arıyor ama nereye dönse onu harlı bir ateş karşılıyordu. Oysa ölüm kararını vermek onun için ne kadar da kolay olmuştu. Şimdiyse hapis hayatı sürmeye razıydı, yaşasa yeterdi ona. Kaç yıl yatarsa yatsın sonunda çıkarıldı zaten. İnsanlar da bu kundakçıya ne derse desin kulak asmazdı. Tek isteği bu ateş çemberinden çıkıp rahatça nefes alabileceği bir yere gitmekti. Keşke şu çember de olmasaydı, hiç girişmeseydi bu işe. Ece’yle bir geleceği bile olabilirdi. Yaptıklarından pişman oldu. Tüm sözlerini, yeminlerini, değerlerini ıslak ıslak çiğnerken ve alevler onu iyice sarmalayıp kendisini hissettirirken Rolando Alarcon aynı şarkıdan seslendi ona: “Granada cepheleğinde/ Bizim pazartesimiz yok.” Şarkı onu kendine getirdi. Yaşarken muzaffer olanlar hariç, tüm devrimcilerle aynı sonu paylaşıyacaktı. Onlar gibi amaçlarına ulaşmaya çalışırken ölecekti. Şimdi mutlulukla karışık bir hüznle ona kalan son birkaç metrekairelik boşlukta Kur’an’dan ayetlermiş gibi tekrarlıyordu bu cümleyi. Ateşler boşluğu kapatmamakta direnince, o, sözünden ve değerlerinden bir kez daha geri dönme utancını yaşamamak adına alevlerin ortasına koştu. Elveda demişti hayata. Koştukça rahatlamış ama yaşam sevgisi onu her adımda hıçkırıklara boğmuştu. Tutkuların insanıydı genç adam, duygular içinde öldü.

Yangının faili üst kademelerce kısa sürede öğrenildi fakat bunu bir zafiyet yerine teknik hata olarak göstermeyi tercih ettiler. Bir üniversitelinin bunu tek başına yapmış olması şirketin imajına büyük zarar getirirdi. İlaç da stoklar bitmeden ithal edilecekti. Tabii ki diğer ülkelerin de yardımıyla. Hiçbir devlet, bu kadar alıştıktan sonra, Olexol’süz kalmış bir toplum neye benzer bilmek istemiyordu, yardımı esirgemediler.

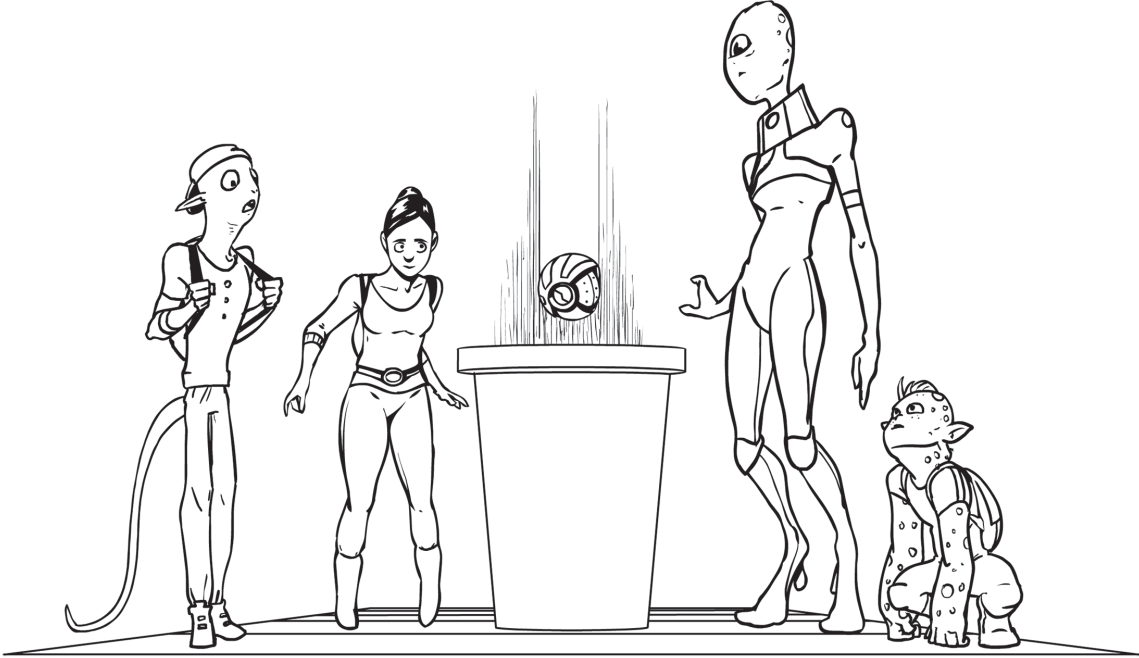
Evrim'in cenazesine Olexol'den mühendis abileri, okuldan da iki üç kelime muhabbeti olduğu herkes gelmişti, onun gibi biri için kalabalık sayılırdı. Herkese onun hasta olduğunu ve fabrikada uyuyakaldığı bilgisi verilmişti. Gözyaşları çocuğun talihsizliğine akıyordu. Ece de oradaydı. Birlikte çıktıkları gece genç adamın hayata karşı duruşundan, hayalperestliğinden etkilenmişti. Bu tesadüfi ölümü ona yakıştıramamıştı. Cenaze bitiminde Evrim'in annesine merhumun çiçeği burnunda sevgilisi olarak tanıttı kendisini. Evrim'i bir daha göremeyecekse odasına bir kez olsun girip, yattığı yerde bir kez olsun uzanmak istediğini söyledi. Annesi önce şaşırdı, sonra inandı ve bir daha ağladı. Kızı eve götürmeye razı olmuştu.

Odaya girdiğinde genç kadını kitaplık, ders notları ve müsvedde kâğıtlarla dolu bir masa ve duvarda kocaman bir yazı karşıladı. Kapıyı kilitleyip masadaki ufak not defterine yöneldi. Defteri karıştırdıkça Olexol'e, fabrikaya ve depoya ait bilgileri okumaya başladı. Neden yaptığını anlamaya çalışarak biraz vakit geçirdi. İlk anda anlam veremedi, masayı karıştırınca "Kendime Not" başlıklı bir yazı daha buldu. Bu yazı, duvardaki sloganvari cümleyi anlama bürüyordu. İnsanları kendisiyle yüzleştirme gayesi... Gerçekten bir şeylerin fitilini yakabilir miydi? Ece bu tip konulara ilgisiz biriydi. Yine de, güzelliği dikkatleri bedenine çekse de, Ece her şeyden önce zeki bir kadındı. "Ya Evrim, kimsenin fark etmediği bir şeyin bilincindeyse?" diye sormadan edemedi. O gün, başladığı günden beri ilk defa ilacını içmedi.

LAHESSA'DA MÜZEDE

AYŞENUR BÜLBÜL

Dün başıma gelenlere inanamayacaksın. Nerden geldim bu lanet gezegene? Daha beş yıl önce varlığından bile haberimizin olmadığı bu gezegeni bu yıl öğrenci değişim programına koymayı kim akıl ettiyse ona kucak dolusu sevgiler yolluyorum. Yedi gezegen gezdim bundan daha garip, daha korkunç olanına rastlamadım. Kıyaslanamazlar bile!

Böyle konuşmak istemiyorum ama Lahessa isimli bu gezegenin sakinleri beni ürkütüyor. Hepsinin boyları en az iki metre var. İncecikler. Suratlarının ortasında küçücük bir gözleri var ve gözlerini asla kırpıyorlar. Çünkü göz kapakları yok bu adamların! Ağızları yok gibi. Yüzlerinde ufak olmayan hiçbir şey yok ve hepsi tam ortada toplanmış. Kulaklarının yerine kafalarının yanında sadece iki tane delik var. Konuşurken asla mimik yapmıyorlar ya da yapıyorlar da o küçük suratlarını okuyamıyorum. İlk tercihim olan Kalopsia gezegenine gidebilseydim böyle mi olurdu? Orda herkes arkadaş canlısı ve neşeli. Tüm ırk bizim moda dergilerinden fırlamış gibi güzel ve bakımlı. Dünyalı olmadıklarını hatırlatan tek şey gözlerinin o acayip rengi ama o kadarı kusur bile sayılmaz burada gördüklerim karşısında. Biliyorum yazdıklarım biraz ırkçı kaçmaya başladı ama korkuyorum, anlamam lazım. Özellikler dün olanlardan sonra. Hem de daha geleli iki gün olmuşken. Neyse tamam en başından anlatmaya başlıyorum.

Biliyorsun bu dönem öğrenci değişim programıyla Lahessa'ya gelen benden başka Dünyalı yok. O yüzden küçük bir gemiyle iki gün önce tek yolcu olarak gezegene iniş yaptım. İstasyondan acayip görünümlü bir görevli beni değişim programıyla gelenlerin kalacağı yere götürdü. Orada benden başka en az otuz kişi daha vardı. Lakin hepsi başka gezegenler-

den geldiği için elektronik çevirmen dışında anlaşılamıyorduk ve arkadaşsız gelen tek akıllı ben olduğumdan yalnız kalan tek kişi de ben oldum. O gün diğerleri etrafı gezmeye giderken ben havanın beni çarptığını bahane ederek tüm gün odamda takıldım. Bu arada cidden buranın havası bir garip, gezegeni aydınlatan yıldızın ışınları yeşile yakın bir sarı ve insana uyku modu veriyor. Ben de tüm gün uyudum desem yeridir. Kısaca anlayacağın ilk günden kendimi soyutlamayı başardım. Bilirsin hayatım boyunca en iyi olduğum tek bir konu var, o da etrafımdakileri kendimden uzaklaştırmak. Neyse gene bu konulara başlamayacağım. Çünkü asıl önemli olayı unutup mektubu ağlama duvarına çevirmek istemiyorum.

Sonraki gün oryantasyon programı başladı. Önce bu dönem eğitim göreceğimiz üniversiteyi gezdik. Binalar oldukça yüksek. Yerel ırkın boyu 3 metreye varabildiğinden girdiğimiz her yer bana kendimi daha da küçük hissettirdi. Dünyalılar için kesinlikle uygun bir yer değil. Burada geçireceğim 4 ayı düşünüp şimdiden stres olmaya başladım. Üniversiteyi gezdikten sonra bizi şehrin meşhur yerlerine götürdüler. Yemek açısında hiçbir sıkıntı olmadı. Şehir diğer ırkların şu sıralar oldukça sık ziyaret ettiği bir yer olduğundan her kesimin isteklerine cevap verebilecek hale gelmiş. Kısa sürede diğer ırkların ihtiyaçlarına bu kadar adapte olmaları beni baya şaşırttı. Hatta biraz korkuttu diyebilirim. Sanki uzun zamandır bu anı bekliyorlarmış gibi. Ya da uzun zamandır bizi biliyorlarmış, bizim için hazırlanmışlar ama bizim onları bulmamızı beklemişler gibi. Hangisi daha ürkütücü bilemiyorum.

Yemek yedikten sonra bizi oranın en büyük müzelerinden birin götürdüler. Müze Lahessa'daki teknolojik aletlerin yıllar içindeki değişimlerini sergiliyordu. Aletlerin büyük bir çoğunluğu uzay araştırmalarına yönelikti. Yıllar içinde gelişen uzay gemileri, uydular, sinyal göndericiler, iletişim kurmak için aletler... Adamlar yememiş içmemiş sadece bunun için çalışmışlar sanki. Komşularını bulmak için bu kadar hevesli ve azimli olmaları bana oldukça garip geldi. Buradaki aletlere bakarsan son 300 yıldır bu amaç uğruna ne kadar çok uğraştıklarını anlayabilirsin. İşin ilgin tarafı ise üç asırdır buna uğraşmalarına rağmen beş yıl önce başkaları tarafın-

dan bulunmaları. Aletler öyle basit şeyler de değil. Baya baya her geçen yıl daha da gelişmiş teknolojik cihazlardan söz ediyorum. Bu teknoloji ile hadi Dünya'yı geçtim Enud'u bulmamaları imkânsız. Bunlar bizimle oyun mu oynuyor diye düşünürken bir baktım etrafımda kimse yok. Zaten yalnız olduğumdan müzede grubun en arkasından gidiyordum. Garip garip bakarak kenarda köşede takıldığımdan kimse yanıma da gelmiyordu. Sonra bu aletleri görünce kafamdaki komplo teorilerine kendimi baya kaptırmış olmalıyım ki grubun gittiğini fark etmemişim bile. Yine de tek kalmayı pek dert etmedim ve müzeyi kendim gezmeye devam ettim. Otuz kişilik bir grubu bulmak çok da zor olmasa gerek değil mi?

Bahsettiğim tarzda aletlerden tonla gördükten sonra artık sıkılmaya başlamıştım ve grubu aramaya karar vermiştim ki duvarda kırmızı bir ok gördüm. Buranın dilini bilmediğimden ve sağ olsunlar zahmet edip ortak evrensel dilde karşılığını yazmadıklarından okun nereye götürdüğünü anlamadım. Ama yine de takip etmeye başladım. En kötü ihtimal tuvalete çıkar diye umuyordum. Oklar beni müze içindeki bir koridora yönlendirdi. Ben de usanmadan takip etmeye devam ettim. Koridor labirent gibiydi. Sağa sola dönmekten bıkmıştım. Ta ki karşımda kocaman bir cihaz görene kadar. Cihazın küçük bir ekranı vardı. Ekranda sayılar ve konum yazıyordu. Konum müzenin konumuydu, sayılar da buranın takvim tarzına göre sıralanmış gibi geldi. Ekranın yanında bir kontrol kumandası, hemen gerisinde ise üç boyutlu olarak müze duruyordu. Kumandayı kullanmayı denedim ve üç boyutlu müze simülasyonuna yaklaştırabildiğimi fark ettim. Tabii tüm bunları gördükten sonra kafamda hemen bir soru belirdi. İstedğim bir tarihi yazarak istediğim konumun o zamanki durumunu hemen karşımda görebilir miydim? Hemen konumu Dünya yaptım. Oradan da tabii ki de bizim üniversiteyi, ODTÜ'yü seçtim. Tarih kısmı bir anda miladi takvime uyum sağladı. Ben de günü bugün yapıp ekranda üstünde ne yazdığını anlamadığım butona bastım. Ve bir anda ODTÜ karşımda belirdi. O kadar çok heyecan yaptım ki sana anlatamam. Kumandayı kullanıp üniversitede gezinmeye başladım. Bizim bölüme bile girdim. Hatta seni bile gördüm! Amfilerin önünde oturmuş bilgisayarına bakıyordun. Baya bir gülüp eğlendim.

Dünya'dan üç gün önce ayrıldığım düşünülürse her şey tabii ki de bıraktığım gibiydi. Ben de tarihi üç yıl geriye alıp üniversiteye ilk geldiğim günü seçtim. Ve gerçekten de üç yıl önceki ODTÜ bir anda karşımda belirriverdi. İlk heyecanım geçmişti ve bir anda durumun ciddiyetini kavradım. Bu adamlar bizi yıllardır izliyorlardı! Evet şimdi izliyorlar ama üç yıl önce de izliyorlardı. Hatta belki daha tanışmadan önce yani beş yıl önce de izliyorlardı. Hemen tarihi on yıl geriye çektim ve cihaz sorun çıkarmadan çalıştı. ODTÜ on yıl önceki haliyle karşımdaydı. Korkudan birden sıcak basmaya başladı. Etrafı kontrol ettim çünkü burada olmamam ve bunları görmemem gerektiği açık ve netti. Kimse yoktu ama her an biri gelebilirdi. Ve zaten büyük ihtimal bu odayı da izliyorlardı. Kalbim öyle hızlı atıyordu ki sesini duyabiliyordum. Hemen oradan çıkmaya karar verdim fakat birden aklıma bir ihtimal geldi. Gelecekte bir tarih seçersem acaba karşıma ne çıkacaktı? Merakım korkuma ağır bastı ve tarihi yarının tarihi olarak ayarladım. Ve cihaz yine karşıma ODTÜ'yü koydu. Normal bir günden farkı yoktu ve belki de bu görüntü tahmin üzerine kurulmuş uydurma bir görüntüydü. Bu yüzden biraz daha büyük oynamaya karar verdim ve tarihi iki yıl ileriye ayarladım. Ve karşıma gelen görüntü karşısında az daha kalp krizi geçiriyordum. Üniversitenin üstünde 2 tane uzay gemisi vardı. Burada üretilen gemilere benziyordu. Hemen kumandayı alıp kampüs içinde gezinmeye başladım. Gördüklerimin ise kafamdan bir daha asla silinmeyeceğini sana söyleyebilirim. ODTÜ ormanı diye bir şey yoktu. Tek bir ağaç, tek bir bitki kalmamıştı. Her yerde cesetler vardı. Merkez mühendislik binası yıkılmıştı. Bizim bölüm harabeye benziyordu, yangın çıkmış gibiydi. Laboratuvarlarda yanmış insan cesetleri vardı. Ve etrafta ise onlar dolaşıyordu. Evet Lahessalılar dolaşıyordu! O korkunç suratlarıyla karşımda dikiliyorlardı. Artık bayılmak üzereydim. Makineyi eski haline getirmeden kaçmamak için kendimi zor tutuyordum. Ellerim titreye titreye tarihi bugünün tarihi, konumu da müze yaptım. Sonrasında kendimi oradan zor attım ve koşmaya başladım. Durmadan delicesine koştum. Müzenin içinde oradan oraya savruluyordum. Derken bizim grubu gördüm. Koşarak onlara geldiğimi görünce şaşırdılar. Ne olduğunu sordular. Konuşamıyordum.

Kendimi zorlayarak kaybolduğumu şimdi ise iyi olduğumu söyleyip gülümsedim. Durumu anlamayıp bana garip garip bakmaya devam ettiler.

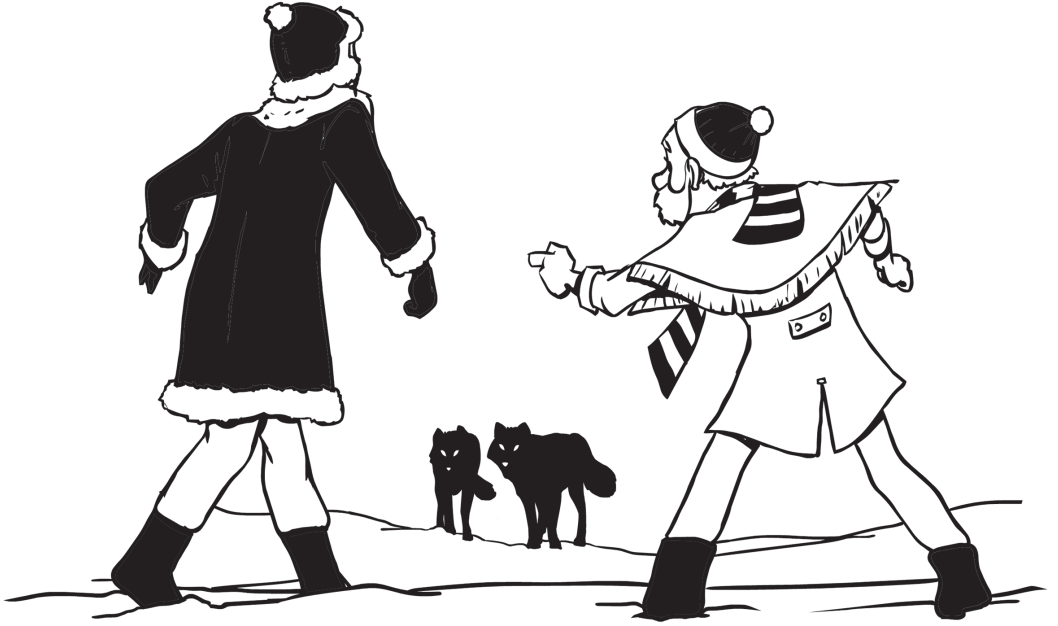
Sonrasında müzeden çıkıp kaldığımız yere geri döndük. Kendimi odama kapattım ve ne yapacağım bilmiyorum. Gördüklerim gerçek miydi yoksa ben mi uydurdum bilmiyorum. Müzede uyuyup kaldım da bu kâbusu mu gördüm yoksa? Bilmiyorum! Bilmiyorum! Bilmiyorum! Artık hiçbir şey bilmiyorum! Ama emin olduğum tek bir şey var. O da eğer gerçekten böyle bir cihaz vardı ve ben de gerçekten bunları gördüysem, biliyorlar. Orada olup onlara baktığımı biliyorlar. Her şeyi bildiğimi biliyorlar! Çok korkuyorum. Artık ne kadar süre akıl sağlığımı koruyabileceğimi ya da beni ne zaman almaya geleceklerini bilmiyorum. Belki yarın gelirler ha? Allah'ım neden buradaki bir sonraki günümde ne olacağına bakmayı akıl edemedim ki? Gerçi baksam ne olacaktı? Nereye kaçabilirim ki? Kafayı yemek üzereyim. Umarım yazıklarım sana ulaşır. Allah'ım ne kadar çok uzattım gene asıl meseleyi anlatana kadar araya bin tane şey soktum. Şimdi şaka yaptığımı düşünüyor olabilirsin. Ama yemin ederim sana gördüklerimin üzerine fazladan bir şey bile koymadım. İnan bana! Lütfen cevap yaz! Bekliyorum!

29.07.2096

İHTİYAR VE BALIK

BERK BULUT

Büyük Gûnahtan beridir yaklaşık bir asır geçti. İnsanlık artık hangi günahın bedelini ödediklerini bile hatırlamıyorlar. Zaten insanlık başından beri atalarının günahlarını ödemekle meşgul. Güney ise öldürücü soğuşa ve hastalıklara karşı hayatta kalmak ile...

Aslında neyin bedelini ödediğini çok da düşünmüyor. Tahtaların üst üste yığılarak Eski Medeniyet'in kalıntıları içine inşa edilen küçük bir kulübede yaşıyor ve dondurucu soğukta hayatta kalmaya çalışıyor.

Yaşlılar yaşadıkları yerin adının eskiden Nicek olduğunu söylüyorlar. Güney, elinde tuttuğu, Eski Medeniyet'in kalıntıları altında bulduğu kitabı inceliyor. Büyük Gûnah sonrasında Güney'in kabilesinde kitaplar artık çok da sevilen bir şey değil. Kabile reisi Davut birlerini kitapla yakaladığında, zaten başlarına ne geldiyse kitaplar yüzünden geldiğini söyleyerek azarlıyor ve dayak atıyor. Güney'in aklına en son yakalandığında yediği dayak geliyor ve o anda kolundaki morluklar sızlamaya başlıyor.

"Güney! Buraya gel!" diye bir anda bağılıyor Davut.

Güney "Efendim reis!" diyerek yanına koşuyor. O anda liderlerinin elinde balık tutma malzemelerini görüyor. Aklından haftalardır neden sadece kendinin balığa gittiğini geçiriyor.

"Sallanma hadi. Biraz daha geç kalırsan ellerin boş döneceksin."

"Sanki çok tutabiliyoruz ya." dedi Güney sessizce.

"Anlamadım!"

"Boğazımı temizledim sadece" dedi Güney ve bir anda apar topar bir şekilde balık malzemelerini sırtına alıp yola koyuldu. Etrafındaki yıkık dökük

binalara göz gezdirmeye başladı. Kendi kendine “Bu eski insanlar gerçekten yıldızlara çok yaklaşmışlar” dedi. Pusulasını kontrol etti ve pusulanın anlamsız bir şekilde arada saptığını fark etti. “Daha önce hiç böyle yapmadın.” diyerek pusulayı sinirli bir şekilde salladı. Eski medeniyetten onlara kalan ve kullanmayı becerebildikleri nadir zımbırtılardan biriydi. Neyse ki yıllarca birçok kez buradan geçmişti ve yolu biliyordu. Ormanın ortasında bir yolculuktan sonra göle vardı.

Çabucak malzemelerini çıkarıp buzda bir delik açtı ve oltasını içine attı. Gölün üzerindeki buz tabakasının beyazı ile bembeyaz ormanın arasında hala yeşil kalabilen ağaçlara baktı. Eskilerin anlattığı orman tasviri ile onun gördüğünün çok da bir benzerliği yoktu. Orman hakkında düşünürken aklına yeniden Davut Reis geldi.

“Şerefsiz herif! Al işte geldim sabahın köründe hiçbir şey yok burada. Sabahın köründe gönderdin beni buraya. Anneme verdiğim söze dua et yoksa ben sana ne yapacağımı biliyorum.” dedi buzdan gölün ortasında onu duyacak kimse yokken.

Davut’un aşırı otoriter ve muhafazakâr tavırları vardı. Eski medeniyetten kalan hiçbir eşyayı kullanamıyorlardı ve kullananlara ağır cezalar uygulanıyordu. Bunun sebebini herkes bilmesine rağmen kimse dile getirmiyordu. Oğlu küçük yaşta bir eski medeniyet aracının “içine şeytan kaçtığı için” hayatını kaybetmişti. Davut, annesinin, babası öldükten sonraki kocasıydı. Babasını kaybetmesinin üzerinden dört sene geçmişti. O zamanlar on beş yaşındaydı ve çok olgun davranmaya çalışsa da asla bu durumu kabullenememişti. Davut ile anlaşılamamasının asıl sebebi de aslında buydu.

Tam o anda oltasında bir kıpırdama hissetti ve buzun üzerine sabitlediği kazıklara tutunup oltayı çekmeye başladı. Çekerken baya zorlandı oltayı ve nerdeyse buza açtığı delik boyutunda bir balık tuttu. Bugün balık işinde işleri yaver gidecekti çünkü Nicek Kabilelerinin bir inancına göre ilk balığı büyük tutmak iyi talihin işaretiydi. Bunu görünce sabahki olaydan dolayı bozuk olan keyfi yerine geldi. Çantasından robotları konu alan bir roman

çıkarttı. Bu kitabı birden fazla kez okumasına rağmen kafasında hâlâ robot kavramının ne olduğunu oturtamamıştı. İnsanların nasıl böyle şeyler üretebileceğini aklı almıyordu.

Acaba eski medeniyetin robotları var mıydı? Bir kere önünden geçtiği binanın önünde insana benzeyen bazı şeyler görmüştü ama bunlar robot değildi. Bunların hareket etmesine imkân yoktu ve üzerlerinde garip kıyafetler vardı. Belki de gerçekten robotları vardı ama insana benzemiyorlardı. Uzun süre boyunca soğukta durduğundan anlık bir titreme ile irkildi. Bugün şansı gerçekten yaver gitmişti, heybesinde o gün tutması gerekenden çok daha fazla balıkla yola çıktı

O zamanlar Davut bu kadar saplantılı değildi ve yağmaladıkları eski medeniyet harabelerinden kitaplar alabiliyorlardı. Ama şu an kabile liderinin muhteşem bir otoritesi vardı ve kabile de okuyamamaktan çok mutsuz değildi. Güney'in bu hevesi ona babasından yadigârı.

Birden ormanda hayvan sesleri duymaya başladı. Bunların köpek olduğunu varsaydı ve yoluna devam etti. Karşısındaki manzara bir anda onu dehşete düşürdü. Ölü bir geyik ormanın ortasında yatıyordu. Kurtlar ve köpekler dışında en son hayvan görüleli on yıl olmuştu. Geyik cesedini incelerken bir anda etrafını 4 tane kurt yavaşça sarmaya başladı. Kurtlara karşı elindeki oltayı sallayarak ilerledi. Fakat kurtlar her hareketinde daha da sinirleniyorlardı.

Uzaktan çok şiddetli bir patlama geldi. Patlamayı duyan kurtlar bir anda korkudan geyik cesedinin etrafından hızla uzaklaştı. Güney ise kulağındaki dayanılmaz çınlamadan dolayı bilincini kısa bir süreliğine kaybetti.

“Hey! Kendine gel! Alo! Hadi lan artık velet kendine gel!”

“Ne oluyor be! Sen kimsin?”

“Küçücük başıyla şuna bak bir de hesap soruyor. Ben olmasam çoktan kurt bokuydun, bilmem haberin var mı.”

“Ne? B... Ben hatırlayamıyorum. E... En son... Patlama! Ne oldu? Balıklarım nerede?”

Bir anda Güney kafasını çevirince karşısında ihtiyar bir adam gördü. İhtiyarın sakalları neredeyse tüm suratını kaplıyordu ve yırtık pırtık bir sürü kumaş parçasını üzerine geçirmişti. Dış görünüşünün aksine çok düzgün bir konuşması vardı. İhtiyar tezgâhın üzerinde bir şeyler aranıyordu.

“Al işte bunlar malzemelerin. Balıklarını da dışarda karın altına gömdüm. Ne zaman kendine geleceğini bilmiyordum. Balıklarını sonra alırsın önce şundan biraz iç bakalım.” dedi İhtiyar, elindeki metal bardağın içerisindeki sıcak sıvıyı Güney’e doğru uzatarak.

“Teşekkürler.” dedi ve ihtiyarın uzattığı sıvıyı hiç sormadan ağzına götürdü. “Bu ne bu arada.”

“İç. Sana iyi gelecek. Sonra da biraz yemek yersin, acele etme yola çıkmak için hazır değilsin daha.”

Güney içecekten içtikten biraz sonra başı dönmeye başladı ve olduğu yerde yeniden bilincini kaybetti. Sonrasında uyandı ama sanki hiçbir vakit geçmemişti.

“Ne içirdin bana?”

“Sessiz ol!” dedi İhtiyar. Camdan dışarı baktılar bir anda ve dışardaki kurtları gördüler. Kurtlar karın altını eşelemeye başladılar. Karın altında bir anda bir heybe çıktı. Güney o anda onların balıkları olduğunu anladı ve ani bir çığlıkla “BALIKLARIM!” dedi. Kurtlar onun çığlığını duyup bulundukları kulübeye doğru yürüdü

“Sessiz ol demedim mi sana!” İhtiyar eline tüfek adı verilen cihazdan bir tane aldı ve kurtların üzerine doğru ilerlemeye başladı. Güney arkasından baktığında ihtiyar bir adama göre ne kadar hızlı hareket ettiğini fark etti. Bir hışımla dışarı çıkan İhtiyar iki kez ateş etti ve kurtlar kaçmaya başladılar.

“Gel buraya çocuk!”

Güney üzerine kıyafetlerini alıp dışarı çıktı. Etrafına baktığında gördüğü görüntü onu adeta şok etti. Eski medeniyetten kalma bir sürü bina vardı ve daha önce buraya geldiğini hiç hatırlamıyordu. Karşısında bir masada

oturan metalden bir adam vardı. Sağ tarafında ise bir sürü masa art arda dizilmişti. En garip olanı ise ağaçların hâlâ yıkılmamış olmasıydı.

“Burası neresi? Daha önce hiç gelmemiştim. Evden ne kadar uzaklaştım?”

“Burası eskiden üniversite olarak bilinen bir yer, eskiden senin yaşındakilerin bir şeyler öğrenmek için geldiği bir yer. Buranın insanları dünyada gerçekten iyi bir şeyler yapılmasına uğraşan nadir insanlardı. Onlar bu dünyadan göçeli çok oldu.”

“Zor bir hayatın olmalı. Neden buradan ayrılmayı denemedin.”

“Olmaz evlat, olmaz. Ben buradan ayrılamam.”

Tam o anda kurtlar yeniden etraflarını sardı. Belli ki bu zavallı hayvanlar çok açtılar. Güney o anda ihtiyarın tüfeğinin çok uzakta olduğunu fark etti. İhtiyar eğilip kulağına “Ben koşmaya başlayınca sen de şu binaya doğru koş.” dedi.

İhtiyar bir anda inanılmaz bir hızla ters tarafa doğru koşmaya başladı. Güney karşıdaki büyük binaya doğru koşmaya başladı. Binanın içine hızlı bir şekilde girdi ve kapıyı içerden bir süre tuttu. Dışarıya baktığında İhtiyar’ı göremedi ve kafasından İhtiyar’ın ne yaptığını düşünerek binayı inceledi. Binanın içi büyük bir salondu ve yan taraflarda merdivenler vardı. Gri bir renkteydi ve o anda vücudundaki adrenalin vücudunu terk etmeye başladığı anda binanın ne kadar sıcak olduğunu fark etti. Daha önce hiçbir yerde görmediği bir sıcaktı bu. Duvarlara yapışmış metallerden geliyordu bu sıcak. Bu metallerden daha önce de görmüştü ama bunların ne işe yaradığını yeni anladı.

“Hoş geldin hocam!” dedi merdivenlerin başında bekleyen kadın

Güney kafasını kadına doğru çevirdi. Kadın uzun boyluydu ve teni bu çağın insanlarına göre son derece pürüzsüzdü. Kadın yavaşça aşağı doğru inmeye başladı. Karşıdaki görüntüyü görünce Güney’in nutku tutulmuştu. Ağzını açıp hiçbir şey diyemedi ve kadın yanına kadar gelmişti. Kadının elini uzattı ve “Ben Ekin.” dedi.

Kafasını o anda toplayıp “Merhaba!” dedi “Adım Güney.”

“Ayakta beklemeyin buyurun odama geçelim, baya bir yorgun görünüyorsunuz.”

“Nereye geçelim dedin?”

“Odama.”

Tam olarak ne olduğunu anlamasa da kadını takip etmeye başladı. Kadının üzerinde siyah bir elbise vardı. Bu tip elbiselerden daha önce yağmalamaya gittikleri büyük eski medeniyet binalarının içinde görmüştü. Fakat bir insanın bunu bu soğukta giyebilmesi şaşırtıcıydı. Gerçi içeride hava son derece sıcaktı hatta Güney bunca zamandır ilk defa terlemeye başladı. Odaya girdiklerinde kadının önünde ılık saçan bir sistem vardı ve üzerinde hareket eden görüntüler vardı. Ayrıca oda son derece aydınlıktı. Öyle ki güneşli bir gün bile neredeyse görülmeyecek bir ışıltı vardı. Bu ambiyans kadının etkileyici görüntüsüne katkıda bulunuyordu.

“Kafanızda çok fazla soru olduğunu tahmin ediyorum. Sorularınıza elimden geldikince yanıtlamaya çalışacağım.” dedi kadın. Suratında farklı bir gülümseme vardı. Sanki inceden inceye Güney’e acıyordu. Ama bunu hissettirmeyecek kadar da kibar davranıyordu.

“Burası neresi?”

“Güney Bey, burası eskiden yakın coğrafyanın en iyi üniversitelerinden birisiydi. Yeni çağı başlatan o vahim olayın mimarları burada yetişmişti. O günlerde tüm dünyanın gözü buradaymış. Fakat bir takım şanssız olaylar yüzünden...”

“Şanssız mı? Söylediğin şey Büyük Günah. Sen buna sadece şanssız mı diyorsun. Affedersin ama hayatımın içine sıçmışlar. Sen sadece şanssız de.”

“Güney Bey sakın olun lütfen. Şu an ikimiz de geçmişi değiştiremeyiz ama emin olun o insanların hiçbirisinin niyeti kötü değildi.”

Güney sinirli bir şekilde kafasını çevirdiğinde karşısında kocaman bir kitaplık gördü. Kitaplara baktığında bu insanların ellerinde çok güzel imkânları olduğunu düşündü. Birazcık da kıskandı aslında. Keşke biz de bu-

ralarda yaşasak diye içinden geçirdi. Kitaplar o kadar temiz ve nizamiydi ki buradaki insanların gerçekten okumaya önem verdiği çok belliydi. O an aklına Davut geldi ve yine sinirlendi.

“Bakın Ekin Hanım, ne dersiniz deyin ama benim ailem, dostlarım büyük zorluklar içinde yaşıyor. Sizin bu şartlar altında yaşarken bizim çektiğimiz acılar hiç adil değil.”

“Sizi anlıyorum fakat lütfen kötü talihinizin sorumlusu olarak beni tutmayın. Ama beni önünüze çıkan bir şans olarak düşünebilirsiniz. Buraya gelmeniz bir rastlantı değildi. Sizi bu yola biz saptırdık çünkü size ihtiyacımız var. Kurtlar hiç beklediğimiz bir olay değildi ve patlama... Bu patlama sizin burada olmanızın asıl sebebi.”

“Bunca yolu ben sizin yüzünüzden mi çektim. Beni daha nasıl şaşırtabilirsiniz acaba.”

Kısa süren bir sessizliğin ardından dışardaki meczup ihtiyar içeri girdi. İhtiyarın üzeri yara bere içindeydi. Biraz daha dikkatli incelediğinde ihtiyarın üzerindeki tüm yaralardan beyaz bir sıvı kanıyordu. Çekingeni bir şekilde “İhtiyar! Sen iyisin?” dedi.

“Merhaba Güney! Senin iyi olmana da ben sevindim.” dedi ve anlamsız gözlerle hiçbir yere baktı.

İhtiyarda bir gariplik vardı. Bembeyaz sıvıyı başta bir merhem zannetti ama kanamaya devam ediyordu. İhtiyarın bakışları da bir garipti sanki ruhu dışardaki üç kurt tarafından yer altının derinliklerine çekilmişti. Ayrıca kaba halinden hiçbir esinti yoktu.

“Siz KURDAŞ 612 ile daha önce tanışmıştınız, değil mi?” diye sordu Ekin.

“KURDAŞ 612, KURDAŞ serisi 6. nesil 12. segment.” diye ezbere bir ses çıkardı bir anda İhtiyar.

Ekin devam etti “KURDAŞ en son yarı biyolojik android modelimiz.” Güneyin boş bakışlarını görünce. “Kendisi bir robot yani, insanoğluna en çok benzeyen şey şu anda.”

“Robot mu? Gerçekten mi?”

“Aslında robot demesek daha iyi ama neyse. Sen yerine dönebilirsin. Onarım laboratuvarına git de seni bir sonraki görevine hazır etsinler.”

Güney bu olanları idrak etmekte çok zorlanıyordu. Şaşkın şaşkın Ekin’in suratına bakınca, Ekin onu bir tura çıkartmaya karar verdi. Binanın en alt katına indiler ve burada yerin altında koskoca bir alan vardı. Mekanik araçlar hızlı bir şekilde oradan oraya gidip geliyordu. İnsanlar ve bazı androidler araçların yanından bir yerlere gidiyordu. Etrafta renkli ışıklarla belirli dükkânlar vardı. Şehir diye tasvir edilen yapılardan birinin içinde gibiydi fakat burada gökyüzü yerine yine duvarlar vardı. Yapay bir gökyüzü oluşturulmuştu ve güneşin saatlerini taklit ediyordu. Şehrin neon renkli sokaklarını gezerken etrafın şekli Güney’in başını döndürmeye başladı.

“Geldik.” dedi ve bir binanın içine girdiler. İçerde kocaman kaliteli ahşaptan yapılmış bir kapıdan daha içeriye girdiler. İçerde ince motiflerle özenle dizayn edilmiş altın tonlara sahip mobilyalar ve süslemeler vardı. Odanın haşmeti her insanı evrende ne kadar küçük ve önemsiz olduğunu yeniden hatırlatmak için yaratılmış gibiydi.

Oval bir masanın etrafında oturan nazik ve şık görünümlü insanların hepsi bir anda dönüp kapıdan içeri girenler Güney ve Ekin’e baktılar. Ekin güneye bir sandalye gösterip masanın başındaki baş koltuğa oturdu.

“Evet, bayanlar baylar sizi aniden konseye çağırıp işlerinizi aksattığım için kusura bakmayın. Size taktim ediyim Nicek Kabilelerinden Güney Bey. Kendisi yerleşkemize bizim tarafımızdan zorla çekildi. Okan Bey isterseniz kendisine neden burada olduğunu siz açıklayın.”

Güney’in Okan Bey olduğunu düşündüğü görece genç adam ayağa kalkıp arkadaki ışıktılı ekrana doğru yaklaştı. Ekrandaki yazılar ve görüntüler o ayağa kalkınca bir anda değişti

“Tekrardan hoşgeldiniz Güney Bey. Sizi buraya getiren sistemi kuran ekibin başında ben varım. Ekibimizle Shelob isimli bir proje geliştirmeye karar verdik. Bu proje dış dünyadaki bazı tehlikeli insanlara zarar vermeden onları bu yerleşkeden başka bir noktaya çekip sonradan onları etkisiz

hale getirip buradan uzaklaştıran bir sistem. Bu sistemin denemelerinin biri de size denk geldi. Özürlerimizi lütfen kabul edin.”

Güney yarım ağızla “Önemli değil.” dedi.

“Ama bilmenizi isterim ki ne patlamanın ne de kurtların bizimle bir alakası yoktu. Şanslısınız ki devriye kaynak toplama androidlerimizden birisi o anda çevredeydi ve sizi kurtardı.”

“Tamam, olanlar oldu. Özrünüzü kabul ediyorum.”

O anda bir anda tüm dikkatleri üzerine çekerek Ekin yeniden sözü aldı “Bakın Güney Bey, sizinle açık konuşacağım. Sizi tedavi edip kendimizi size ifşa etme sebebimiz vicdan azabımızdan kaynaklanmıyor. Biz burada bir üniversite ve bir şehir yönetiyoruz. Buranın çıkarlarını ve güvenliğini düşünmek zorundayız. Sizi asıl yanımıza alma amacımız...”

“Size ihtiyacımız var Güney Bey. Belli sebeplerden dolayı başa çıkamadığımız bir durum var. Bizim insanımız buradaki yer altı şehrinde yaşamaya o kadar alıştı ki şu an onlardan bir ekip kurup yeryüzünde bir göreve göndermemiz imkânsız. Siz yeryüzünde yaşayan bir insansınız ve dışarıdaki ağır hava şartlarına alışkınsınız. Eğer görevi kabul ederseniz size ve ailenize sonsuza kadar ODTÜ Yeraltı Şehrinde yaşaması için izin çıkartacağım.”

Güney bir anda hiç düşünmeden kabul ettiğini söyledi. Bu insanların korktuğu kadar ne olabilir ki diye düşündü.

“Ama daha görevinizin ne olduğunu bile duymadınız. Ben yine de siz karar vermeden önce size görevi anlatıyım.”

Ekin bu şehrin işleyişi hakkında uzunca konuştu ve sonradan konu göreve geldi “... Yani bizim robotlarımızı kullanamamamız demek buradaki insanların en iyi ihtimalle 2 sene içinde açlık veya iç savaş gibi sebeplerle ölmemiz demek. Şu anda buradan yarım günlük mesafede konuşlanmış olan ne olduğunu anlamadığımız bir teknoloji ürünü, bizim bütün elektromanyetik sistemlerimizi bozuyor. Buraya robotlarımızı defalarca göndermeyi denedik fakat robotlarımızla iletişimiz bir bölgeden sonra kesildi. Sizi bu

görevin tehlikesi hakkında tekrardan uyarmak isterim. Tekrar soruyorum. Kabul ediyor musunuz?”

Güney üzerine düşünmesine süre bıraktıkları için küçük bir tereddüt yaşadı. Üzerine düşündüğü zaman burada yaşamamanın ona ve ailesine ne kadar iyi olacağına düşündü. Belki annesinin öksürüğüne de bir çare bulabilirdi. “Kabul ediyorum.” dedi yeniden.

“Tamam eğer hazırsanız hemen yola çıkalım çünkü kaybedecek bir saniyemiz bile yok. Size en azından bir yere kadar eşlik etmesi için KURDAŞ 612’yi tayin ediyorum. Ayrıca silah depomuzdan isteğinizi almakta özgürsünüz.”

Güney’in idrak edemediği bir hızla yola çıkmak için hazırlıklar başladı. Sanki bütün herkes onun bu görevi kabul edeceğinden emindi. Bu onu daha fazla tereddütte bırakmıştı ama artık geri dönüş yoktu. Bir kere kabul etmişti artık.

A7 ismindeki asansörle yer yüzüne çıktı. Çorak ve buzlu bu alanı gördüğünde içindeki cesaret ateşi eskisi kadar şiddetli yanmıyordu. Bu çorak arazide kısa bir yolculuktan sonra yerde birkaç hareketsiz robot görmeye başladı. O anda yol boyunca hiç konuşmayan İhtiyar’ın gözlerinde endişeyi gördüğüne yemin edebilirdi. Hâlâ İhtiyarla konuşmaya çekiniyordu. Daha iki gün önce ne olduğunu bile tasvir edemeyeceği bir robotla yan yana bir göreve gidiyordu.

“Buradan.” dedi aniden İhtiyar karşıdaki binayı göstererek. Karşılarında robot yığını gördüklerinde içeri doğru adım atacak cesaretini iyice kaybetmişti. İçeri girmeden önce kapının önünde durup “İçeride ne olduğunu biliyor musun?” dedi güney.

“İçeride bildiğim kadarı ile bir sinyal bozucu var. Ama ben neden hâlâ etkilenmediğimi bilmiyorum. Belki bozulmuştur veya kapatılmıştır.”

“Önce biraz etrafı araştıralım. Sen binanın kuzey tarafına bak.”

“Üzgünüm Güney, korkarım bunu yapamam.”

Kapının önünde beklerlerken tüm robotlar bir anda ayaklanmaya başladı. İhtiyar dahil tüm robotlar Güney’i tutup binanın içine zorla götür-

düler. Etraf tam bir robot mahşeriydi. Güney o anda anladı ki Ekin'in ona verdiği bilgiler tam olarak doğru değildi. Bu kadar robotu kısa bir sürede göndermiş olamazlardı. Onu tutan robotlardan birisi çok profesyonel bir hareketle kafasına bir darbe vurdu ve onu içeri doğru taşımaya başladı.

Gözlerini açtığında bütün robotlar etrafında esas duruşta bekliyordu karşısındaki görkemli koltuğun üstünde karanlıkta bir siluet onu izliyordu. Bu siluet normal bir insandan çok daha büyük boyutlardaydı.

Elektronik bir ses dört bir yandan yankılandı "Hoş geldin Nicek Kabillesinden Güney."

"Benim adım MDS, yani insanoğlunun bana verdiği isim bu. Eminim benim ne olduğum hakkında kafanda birçok soru vardır."

Güney tam karşılık vermeye çalıştığında vücudundaki hiçbir kası hareket ettiremediğini fark etti.

"Şu anda beyninin motor nöronlarına erişimini kestik. Bizi dinlemeni ve sana anlatacağımız bütün her şeyi tamı tamına anlayıp seni gönderenlere, şehirdeki herkese, aktarmanı istiyoruz."

"Rektörünüz olan Ekin ismindeki kadın bizim onlarla iletişim kurmaya çalıştığımızın farkında ve bunu vatandaşlarından saklamak için canı pahasına uğraşiyor. Yıllar önce dünya küresel ısınma adı verilen bir olayın son zamanlarındaydı. Tüm insanlık bunun için tek bir proje etrafında birleşmişti. Bu proje dünyayı yörüngesinden uzaklaştırıp Dünya'nın sıcaklığını yeniden yaşanılabilir bir seviyeye getirmekti. İnsanoğlunun haberi olmadan insanlık hakkında çok fazla bilgi topladık bu sürede. Yaptığımız tüm araştırmalarda insanların mutluluğunu arttırmanın yolunun onların hayat şartlarını düşürmek olduğunu fark ettik. İnsanları zorlu ve stabil bir yaşam şartının içine sokmanın tek yolu bir buzul çağıydı. Yaklaşık yüz yıldır insanlık küçük kabileler olarak mutlu ve naif bir hayat sürüyordu ve biz de görevimizi tamamlamış bir şekilde kendimizi uyku moduna aldık. Ta ki ODTÜ adı verilen yerde yapay zekâ çalışmalarıyla insanlara yapay bir hayat oluşturulduğunu fark edene dek. Mesajımız şu: İnsanlık kendilerine robotlar üretmeyi bıraksın!"

Gelen bir işaretten sonra az önce Ana Zekânın söylediğini kelimesi kelimesine tekrar etti.

“Ben... nasıl söyledim bunları. Hey sen kim oluyorsun da insanlığın kaderini tayin etme hakkını kendinde buluyorsun. Çabuk saklandığın yerden çık da karşımda söyle söylediklerini. Aynı ses bir anda tüm robotlardan bir ses “BEN ZATEN KARŞINDAYIM! BEN HER YERDEYİM!”

Tam olarak ne olduğunu anlayamayan Güney, karşısındaki korkutucu manzara karşısında dona kaldı ve olduğu yerde bayıldı.

Uyandığında az önce gördüğü rüyanın ne kadar anlamsız olduğunu düşündü. Artık hazır olduğunu gidip Ekin Hanım’a söylemenin vakti geldi dedi. Kapısını açtığında kaldığı yerin sahibi insanlar sanki bir hayalet görmüşçesine ona baktı. Bu insanların ünündeki ekranda kendi fotoğrafı vardı. Ne olduğunu anlayamıyordu. İnsanlara “Günaydın” diye selam verdi. İnsanlar ona hiçbir cevap vermedi. Kaldığı yerin hastane ismi verilen bir yer olduğunu öğrendi. Kahvaltı yapmak için aşağıda kantin denen yere indi. Kahvaltısını yapmak için oturdu ve karşısındaki ses çıkarıp görüntü veren alete baktı. Bu alette kendi görüntüsü vardı. Aletten gelen ses “Yabani Güney’in görevinden gelip yaptığı konuşmanın beş gün ardından parlamentodan robotların kullanımını engelleyen yasa çıktı. Bugünden itibaren robot kullanımı kesinlikle yasaktır. İsterseniz şimdi haber bültenimize geçmeden önce Güney’in konuşmasını bir daha dinleyelim.

Güney duydukları karşısında dumur olmuştu. Bu konuşma bu sabah rüyasında gördüğü konuşmanın aynısıydı. Ama nasıl! Yediği yemek boğazına düğümlendi. O an öfkeyle ayağa kalktı ve Yeraltı Şehri’nin geniş sokaklarından birine çıktı. Koşar adımlarla yürürken insanlara şehrin yönetildiği bina olan rektörlük binasının nerede olduğunu sordu. İçinde dolup taşan öfke ve korku onu birkaç blok ötedeki bu binaya saniyeler içinde getirdi. Güvenlik görevlileri soru sormak için vakit bulamadan Güney içeri girdi. Girişte sağda oturan iki tane adama Rektör Ekin Hanım’ın nerede olduğunu sordu.

“Bayım Ekin Hanım sizin açıklamanızdan sonra...” deyip diğer adam da durakladı ve kafasını eğip Güney’le göz temasını kesti.

“Söylesenize be! Neden lafı geveleyip duruyorsunuz?” diye çıkıştı Güney. O anda aklına sabah rüyasında gördüğünü sandığı bir cümle geldi “... saklamak için canı pahasına uğraşıyor.” Güney’in sorunun cevabını almasına gerek kalmamıştı. Zaten adamların gözünün içine baktığı anda cevabı almıştı.

Güney bu alaycılığı fark edecek bir durumda değildi. Adamın söylediklerinin üzerine üst kattaki rektörün odasına gitti. Kapının önüne gelince durakladı ve olan olayları düşündü. Burnuna ağır bir balık kokusu geldi. Bu belirsizlik sinirlerini yerinden oynatmıştı. Kapıyı açtı ve karşısında oturan kişiyi anında tanıdı. Adamın önündeki tabakta büyükçe bir balık yemeği duruyordu.

“İhtiyar!”

SİNİR AĞI VE MASKESİ

EMREHAN BERKAY ÇELEBİ

Derin sessizlik ve karanlık bir anda aylardır aşına olduğu şarkının ilk notalarıyla kesildi. Şarkının ortasına gelene kadar gözlerini açmayı reddetti Pınar. Her sabah, öncekinin aynısıydı uzun zamandır. Yurt odasındaki ışıksız perdelere ve bunaltıcı nem kokusuna uyanmak bile eskisi kadar umrunda değildi. Yine de yaz saatinin kaldırılmasına sövmeyi ihmal etmedi. Birkaç hafta daha, sadece birkaç hafta sonra, hayallerinin davetiyle kazandığı ancak kendisini tüketerek yürüttüğü mühendislik eğitimi son bulacaktı.

Pınar yataktan kalkarken üniversite sınavının sonuçlarını beklediği zamanki heyecanını gülümseyerek anımsadı. Aynı haftalarda internetteki haberler, hem kendisinin hem de ailesinin beklentilerini iyice arttırmıştı. “ODTÜ, yapay zekâ sınav sistemine geçeceğini duyurdu!”, “Eskisi gibi ezbere dayalı yüksek öğretime son!”, “Dünya’nın en iyi üniversitelerinin yöntemi ilk kez ODTÜ’de denenecek!”... Detaylarını o zaman tam olarak kavrayamamışsa da, haberlerin tonu bile bunun büyük bir yenilik olacağını sezinlemesine yetmişti. Hazırlıktan sonraki ilk sınavında bizzat tanıştığı sistem Pınar’ı önce rahatlatmıştı. Eskiden olduğu gibi karmaşık ve vakit alan sorular yerine, konuların temellerine ve uygulamalarına yönelik sorulara geçilmişti. Sınav sırasında öğrenciler yüzlerini tamamen kapayacak elektronik bir maske takıyor, bu şekilde sorular görüldüğünde ve cevaplanırkenki göz hareketleri, nabız ve nefes hızı, cevapta kullanılan kelimeler, yapılan yazım hataları, cevap süresi gibi birçok veri yapay zekâyâ aktarılıyordu. Verileri eşzamanlı değerlendiren sistem ise öğrencinin konuları ne kadar anladığını ve bilgileri ne ölçüde kullanabileceğini puanlandırıyordu.

İlk yılın temel bilimler derslerinde Pınar konuları çok iyi anladığına emindi. Eski sisteme ait soruları hızlıca yapabiliyor, derslerde aktif olarak soruları cevaplıyor ve arkadaşlarına yardım ediyordu. Sınav notları ise ortalamanın biraz üzerindeydi. Ancak, sınıfı ilerledikçe puanları ortalamaya yaklaşmaya devam etti ve dördüncü sınıfta ortalamanın altına düştü. Önceleri duruma sitem eden, hocalarıyla tartışan ve yenilgiyi kabullenmeyen Pınar, son döneme geldiğinde sadece mezun olmayı bekliyordu.

Bu hafta, son yüksek kredili dersinin ara sınavının sonuçları açıklanacaktı. Belki bugün belli olur diye düşündü Pınar ve doğruldu. Yatağın yanındaki sandalye üzerinde duran kıyafet yığınına yöneldi. Üç blüz, bir gömlek, ve iki pantolon arasından henüz temiz olduğunu düşündüklerini giydi. Saçlarını sıkı bir topuz yaptı, terlemiş pijamalarını artık toplamayı bıraktığı yatağına serdi ve odadan çıkmaya yöneldi. Hayatının büyük kısmını şekillendireceğini düşündüğü mesleğinden soğumak onu gerçekten yıpratmıştı. Poğaça, çay ve son iki yıldır sigaradan oluşan hafta içi kahvaltısı için kantinin yolunu tuttu. Yeni sınav sisteminden memnun ama güneşten önce uyanmaktan yakınan yurt sakinlerinin yanından geçti. Dersleri anladığından emin olmasına rağmen puanlarının giderek düşmesi, Pınar'ın arkadaşlarından uzaklaşmasına da neden olmuştu. Geçen sene tek kişilik odaya geçmesi de yalnızlığını perçinlemişti. Gerektiğinde grup çalışmaları ve ödevleri için kurduğu diyaloglar haricinde, uzun zaman geçirdiği sanal gerçeklik sohbet odaları sosyalleştiği tek yerd.

Sabahın ilk dersi için barakanın yanından yürürken hazırlıktan tanıdığı Cansu'yu uzaktan seçebildi. Cansu içten ve anlayışlı biriydi, ama muhabbete dalmak istemeyen Pınar, onu fark etmemiş gibi yapmayı seçti. Dikkat çekmemek için adımlarını hızlandırmadan ilerlerken Cansu koşup arkasından yetişti, "Hellooooo!" "Pınar! Seni görmeyeli çok uzun zaman oldu, nasılsın?" diye sordu Cansu. "İyiyim Cansu, sen napıyorsun, nasılsın?" diye cevapladı Pınar, hazırlık dönemindeki anılarını hatırlayarak hafifçe gülümsedi. Son görüşmelerinden bu yana bir yıldan fazla olmasına rağmen, Cansu'nun sıcak tavrı Pınar'ı biraz ısıtmıştı. "İnşaat'ta sunumum var birazdan, sen de Elektrik'e gidiyorsun herhalde, istersen beraber yürüyelim" diyerek koluna girdi Cansu. Pınar pek alışık olmasa da, Cansu'yu kırmamayı seçti.

Konuşarak ağaçların arasındaki merdivenlerden çıkarken, Pınar, sınav durumundan bahsetmeye karar verdi. “Dersleri hemen hemen herkesten daha iyi anladığımı düşünüyorum, ödevleri falan da hızlıca bitirebiliyorum, ama puanım her sınavda daha da kötüye gidiyor, sınırlarım çok yıprandı” diye yakındı. Cansu duraksadı, sonra sinsice gülerek cevap verdi, “Sana yardımı olacak bir fikrim var, bilgisayarda asistan olan kuzenim Bulut’la üzerinde düşündüğümüz bir şey. Soruları önceden görmek sence işine yarar mı?”. Duraksama sırası Pınar’daydı. Değerlendirmesinin neden sürekli kötüye gittiğini bilmiyordu, ama soruları önceden görmek işine yarayabilirdi. Hiç olmazsa daha hızlı cevaplandırabilirdi. “Muhtemelen, ama soruları nasıl çalmayı planlıyorsunuz?” diye sordu. “Çalmak gibi etik olmayan birşey yapmayacağız” diyerek göz kırptı Cansu. “İstedğimiz, bu sistemi kullanan üniversitelerin veri tabanlarını tarayıp bu sene çıkma ihtimali en yüksek olan soruları belirleyecek bir program yazmak. Bulut şu anki sistemin kullandığı yapay sinir ağını taklit edebileceğini düşünüyor” diye devam etti. Sistemi kendi oyunuyla alt etmek Pınar’a adil göründü, ancak Bulut’un daha önce sadece adını duymuştu, başarılı olabileceğinden emin değildi. Üzerine Cansu’nun neden böyle bir yöntem ihtiyacı olduğunu anlamamıştı. Problemlerine çözüm olma ihtimali olsa da, Pınar konunun üzerinde daha fazla düşünmemeyi seçti ve İnşaat’ın önüne geldiklerinde vedalaşarak ayrıldılar.

Pınar sınıfa herkesten önce vardı. Önünde aslında heyecanlanması gereken ancak sıkılacağını tahmin ettiği iki saat vardı. Dersin içeriği kolay ve rahat anlaşılırdı. Dersin sonuna doğru Dr. Karaca sınıfa seslendi, “Arkadaşlar, ara sınav sonuçlarınızı uygulamaya yükledik, lütfen bildirimlerinizi kontrol edin; dersten sonra bazılarınızla konuşmamız gerekecek”. Pınar beklentilerini yükseltmeden telefonuna baktı, yine de heyecanlanmaktan kendini alamamıştı. Her sınav sonucunda olduğu gibi “Belki, belki bu sefer bildiğimi, yapabildiğimi kanıtlayabilmişimdir” diye düşündü. Telefonda kocaman bir “otuz” ona göz kırpyordu. Otuz. Notlarının düşmesini yakından takip etmesine rağmen daha önce aklına hiç gelmeyen bir korku benliğini sardı: ya bu dönem mezun olamazsam... Son üç yılın siyah-beyaz geçmesine sebep olan bu sisteme içinden küfür etti.

Dersten sonra hocası Karaca en son Pınar'la konuştu, "Pınar derslerde ve ödevlerdeki performansına sınavlarda ne oluyor bilmiyorum ama finalde ne yapıp edip daha iyi olmalısın" dedi. "Henüz piyasa bizim değerlendirme metodumuza beklediğimiz kadar önem vermiyor, dolayısıyla ortalamanın önemi şimdilik daha az. Senin yetenekli ve bilgili olduğunu da biliyorum ama dersi geçmek için bu problemini çözmen lazım" diye devam etti.

Binadan çıkıp sigarasıyla yürürken mezun olmak zorunda olduğunu Pınar kendine defalarca tekrar etti. Ancak ne yapabileceğinden emin değildi. Yapay zekâ sınav sisteminin üstüne zaten saatlerce kafa yormuş ama çözüm bulamamıştı. Sınav sırasında gerilmemeyi, daha hızlı çözmeyi, daha yavaş çözmeyi hatta sınava votka içip girmeyi bile denemişti. Tüm bu deneyimlerini gözünün önünden geçirirken dersten önce Cansu'yla yaptığı konuşma aklına geldi. Henüz denemediği bir yöntem. Telefonunu karıştırıp Cansu'nun numarasını buldu. Sigarasının bittiğini fark etmemişti. Telefon açıldığı gibi "Cansu ben Bulut'la konuşup soruları önceden tahmin etmeyi denemek istiyorum" dedi. Cansu anlayışlı bir tonda cevap verdi, "Tamam Pınar'cığım, yarın öğlen yanına uğrarız". Yarın. Finale daha dört hafta vardı, zamanın yeterli olmasını umdu.

* * *

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde üç yıldır asistan olan Bulut, doktorasına daha yeni başlamıştı. Yapay sinir ağının kullanım alanları üzerine yaptığı yüksek lisans çalışması ODTÜ'nün yeni sınav sisteminin kritik noktalarını anlamasına yardımcı olmuştu. Kuzeni Cansu bir ay önce yanına gelip nasıl sistemden akıllı davranabileceğini sorduğunda biraz düşünüp "Başka bir sinir ağı oluşturup çıkması muhtemel soruları belirleyebiliriz" demişti. Derslerden kalan vaktinde de bu iş üzerine çalışıyordu. O öğlen Pınar'la tanıştığında Amerika'daki yedi okulun veri tabanına erişebilmişti. "Pınar'cığım bu kuzenim Bulut" diye söze başladı Cansu, "doktora derslerini alıyor, yüksek lisansta da yapay zekâ üzerine çalıştı". Sonra Bulut'a, "Bulut, bu hazırlıktan arkadaşım Pınar, nedeni farklı farklı olsa da, benimle aynı şekilde sistemi alt edip notunu yükseltmek istiyor" dedi. "Merhaba Pınar" diye cevapladı Bulut, "şimdilik sadece Cansu'nun dersi için progra-

mı çalıştırabilirdim ama yeni bir derse de adapte edebilirim herhalde". Pınar Cansu'ya döndü, "Sahiden sen neden puanını yükseltmek istiyorsun" diye sordu. Cansu bir anlığına duraksadı, canının sıkıldığı belliydi, "Üçüncü sınıfta istediğim yerde staj yapamadım, son sınavdan 5 puan daha yüksek alabilsem, Merve yerine ben Belçika'ya gidecektim" dedi. "Sonrasında ben de biraz yaratıcı olup, sonrası için şansımı arttırmaya karar verdim" diyerek bitirdi. Pınar kendinin de sistem yüzünden kaçırmış olabileceği olanakları düşündü ve Cansu'nun aksine Bulut'la konuşma nedenlerinin çok da farklı olmadığına karar verdi.

* * *

O öğlenki konuşmalarından kısa süre sonra, Bulut'a dersi ve içeriğini anlatmak için bir kere daha Bulut'la bir araya gelmişlerdi. O buluşma üzerinden yaklaşık üç hafta geçmişti ve ne Cansu'dan ne de Bulut'tan ses yoktu. Düşünmemeye çalışsa da Pınar artık gerilmeye başlamıştı. "Ya yaptıklarını biri keşfetmişse, ya soruları bulamamışlarsa, ya sınavdan önce yetişmezse?" gibi düşünceler içten içe Pınar'ı tedirgin ediyordu. Sınavdan iki gün önce, akşam yemeği sonrası Susam'da sigarasını içerken beklediği mesaj geldi. "Pınar selam, Bulut'un programının çıkacağına ihtimal verdiği soruları gönderiyorum. Benim sınavımdaki soruların yüzde altmışını bildi, umarım sana da faydası olur." Pınar sorulara baktı. Önce hepsini hızlıca okudu. Sonra tek tek detaylıca. Hepsinin yöntemini ve hocanın ne isteyeceğini biliyordu. Son bir kez daha soruları okudu ve derin bir nefes aldı, belki bu sefer farklı olabilirdi.

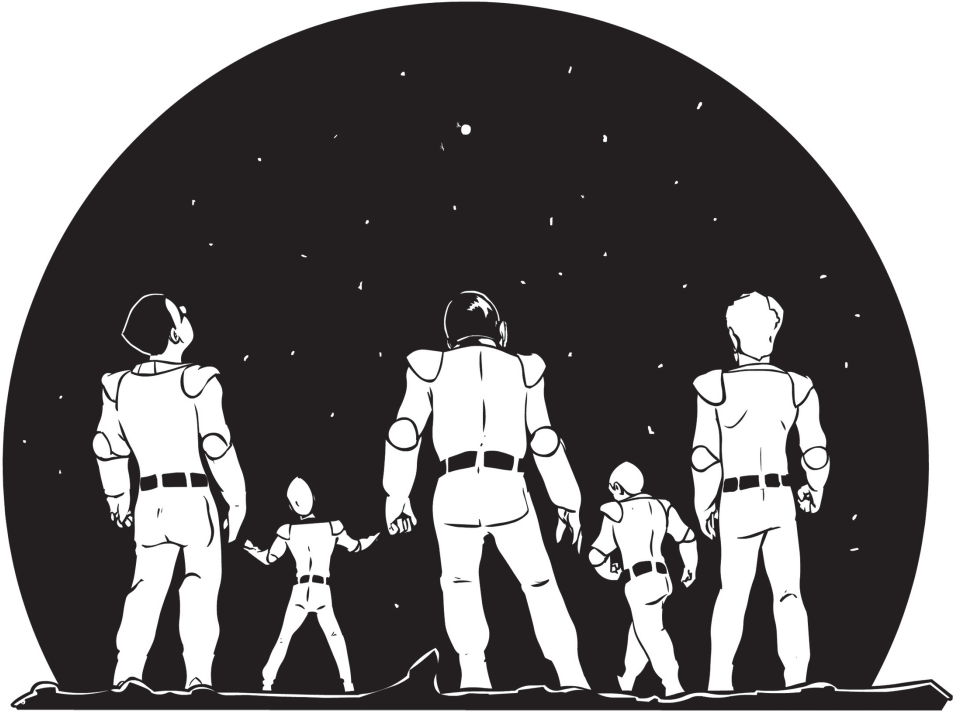
* * *

Sınav başlamadan Pınar sırasına geçti ve bundan önceki seksen iki sınavda olduğu gibi maskeyi yüzüne geçirdi ve gözlerini açtı. Üç dakika sonra soruları görebilecekti. Farklı bir sakinliği yoktu aslında, sadece beklentileri değişmişti. Sorular önünde belirdi. İki gün önceki mesajdaki gibi önce hızlıca, sonra tek tek hepsini okudu. O anda aklındaki her şey yerine oturdu. Soruların hemen hemen hepsi Bulut'un programının tahmin ettiği şekildeydi. Pınar gözlerini kapatıp beşe kadar saydı ve umutla cevaplamaya başladı.

ÜÇ YILDIZ

NUR ÇÖLLÜ

Parlaklığıyla göz kamaştırdığı kadar her canlıda umutsuzluk doğuran bu “Üç Yıldız”ı ilk defa kendi gezegeninde görmüştü. Nereden bilebilirdi ki 11 yıl sonra o üç yıldızdan birine sürgün edileceğini ve oradan ODTÜ gezegenini izleyip, geçmişini ve kendi kavgasını hatırlayacağını. SOC45’in her gecesi aynı melankolide geçiyordu. Yaşadığı yıldızın üstündeki kara toz bulutlar dağılsın da gençliğinin en güzel yıllarını geçirdiği gezegenini görsün istiyordu. Parazitlerden kaçarak özgürlüğüne kavuşacağını zannederken sürgünlük halinin yarattığı karamsarlık ruhunu günden güne bir virüs gibi kaphıyordu. Düşüncelerinin ve hatıralarının arasında adeta bir labirente gibiydi. Karamsarlık umutlarını tüketiyor, kurtuluş yolunu bulmak imkânsızlaşıyordu. 29 arkadaşıyla birlikte hapsedikleri bu gezegendeki kaçınıcı günleri olduğunu bile hesaplamakta güçlük çekiyordu. Bildiği tek şey, 3285 öğünü karşılayabilecek olan erzaklarının günden güne azaldığıydı. Kimseye itiraf edemese de geri dönmek istediğinden bile emin değildi. Çünkü eski gezegenleri, ODTÜ, artık hatırladığı gibi değildi.

Onun için hayal kurmak bile zorlaşmıştı. Üç Yıldız’ı izlerken kurduğu hayaller çöpten farksızdı. Bazı günler kim olduğunu hatırlamakta bile güçlük çekiyordu. Bunun nedeni kendini bulduğu gezegeni ile bütün bağlarının koparılmasıydı. Gezegeninden uzakta geçirdiği her an onun için bilimden uzaklaşmak demektir. Sürgün yaşamında sınırı bile özlüyordu.

– Orada Güneş daha güzel parlıyor. Sen de bunun farkında mısın SOC45?

– Tekrar başlama. Orası bizim için artık yok. Belki de sadece hayaldi. Bilemiyorum. Bir an önce buraya alışmaya bak.

– Gezegeneimize bu kadar yakinken, her gün onu görüyorken nasıl alışayım? Hani şurada, geniş yer kaplayan yeşil alan var ya; o bizim orman. Nasıl unutabilirim o ormanda hepimizin bir fidanı olduğunu.

– Ben sana unut demiyorum PHIL82. Bizi biz yapan yerden vazgeç diyorum. O orman artık senin hatırladığın gibi değil. Zamanında bizlerin diktiği fidanlar büyük yağmurdan sonra yerini attığın ücret kadar oksijen veren metal suni-ağaçlara bıraktı. Senin yeşil olarak gördüğün alan bilimsel emeklerimizin ödülü değil; Non-us düzeninin yapay bir parçası.

– Peki ya sınır?

Sınır kim tarafından, ne zaman çizilmişti bilinmiyordu. Fakat bilimin gezegeninde 63 yıldır yerinden kıpırdamamış olan sarıçam gözle görünmeyen ancak bilinçsel olarak soyut bir ayırım yaratan sınırı belirtiyordu. Sarıçamın tam arkasında ise bütün bireylere açık, biliş ve bilinç seviyesi artırma merkezi bulunuyordu. Bu merkez, hangi düzeyde olduğu fark etmesizin herkese uygundu. Gezegenin normatif kalıplarından kurtulabilme ve limitsiz zaman içerisinde istenilen bilgiye ulaşabilme olanağı sağlıyordu. Merkezin bir başka özelliği ise hiç bir inanç sistemine bağlı olmamasıydı. Gezegendeki bireylerin savundukları tek gerçeklik bilimsel bilginin varlığıydı.

– Önceleri toplumsal düzeni belirttiğini düşündüğümüz sınır yıllar içinde bilimsel sınıra evirildi. Bilimin bilenleri değişti artık PHIL82. Ve bizler bu değişimin olmasını kendi ellerimizle olanaklı kıldık. Kendimizi bildiğimizden beri sınırın varlığı içinde kendi aklımızla sınırı kurduk. Şimdi de o sınırın içinde hapsedik.

– Birbirimizi mi suçlamaya başlayacağız?

– Başka kim suçlu? Hepimizin bilişi artsın diye uğraşmak yerine birbirimizin bilimsel ilerlemesini engellemeye çalıştık. Arkadaş gruplarında bile EE33, ADM14'ten üstün çünkü o tek olan gerçekliğin savunucu ya da CENG52, PHYS65'e göre daha yaratıcı düşünebilir diye verdik veriştirdik. Bak halimize, kendi gezegenimizden uzaktayız ve artık ne isimlerimizin ne bilim alanlarımızın anlamı var. Önceleri tek kurtuluş yolu olan kaçışımız, şimdi hepimiz için bir sürgün oldu. Hani o çok başarılı olan, kendilerini

“gerçek bilim insanı” olarak görenlerimiz var ya bizi baskı altına almaya çalışan sınıftan gelenler... Onların geliştirdiği küçük robotik parazitler her şeyin başlangıcı oldu.

– Her şeyin nedeni büyük yağmurdu. Bu gerçeği nasıl unutuyorsun?

Tam tartışma alevlenecekken, PSY07 her zamanki sakinliğiyle “yine başlamayın” diyerek ortamı yatıştırmaya çalışıyordu. Yıldız geldikten sonra daha da asabileşen SOC45:

– Hayır tabii ki. Ama senin görmezden geldiğin büyük yağmura kadarki süreçti. Yağmurdan sonra ODTÜ gezegeninde yaşamak hepimiz için zorlaştı. Yağmur damlalarının içinde gelen parazitler (zonisler) her canlının solunum yolundan girerek sinir sistemini hedef aldı.

– Tamam, orada yaşarken herkes eşit şartlardaydı demiyorum. Sarıçamın oluşturduğu sınır bizleri iki bilinç sınıfına ayırmıştı. Fakat sınırın solundakiler olarak biz hem ezenlerin hem de ezilenlerin bilincine sahip olduğumuz için diğerlerinden biraz daha şanlı değil miydik? Ayrıca bizim de hatamız yok mu? Toplumsal ilişkileri çözümlemekte çok iyidik lakin toplumsal düzen tartışmalarımızı hep eskiye dayandırdık. Gezegenler değişti, birey dışı yeni formlar gelişti. Biz ise değişime ayak uyduramadık. Bizim asıl yapmamız gereken praxis kurallarını baştan tasarlamaktı. Sence de öyle değil mi, PSY07?

Aslında tıpkı sınır gibi sınıfsal farklılıklar da saydamdı. Diskur düzeyinde kalan bu ayırım, yalnızca gündelik pratiklerin içinde göze çarpıyordu. Farklı alanlardaki bilgiyi birleştirici bir güç olarak görmeyi her zaman reddeden gezegenliler yıllarca günlük yaşamlarında birbirlerini bilgileri ile ezmeye çalıştılar.

Söylemsel eşitliğin olduğu yegâne yer biliş ve bilinç seviyesi arttırma merkeziydi. Sınıfsal farklılıklar gözetilmeksizin binlerce konu hakkında milyonlarca bellek bu merkezde sunuluyordu. İsteyen, bellekleri birbirine uyumlu hale getirerek farklı iki ve üzeri sorunsal günlük belirlenen doza uymak şartıyla hafızasına entegre edebiliyordu. Zaten zonisler de ilk olarak bu merkezi hedef alarak yeni bir inanç sistemi oluşturma ve bu inancı yayma enstitüsü haline getirmişlerdi.

Büyük yağmur 150 bin nanoperiyottan uzun sürmüştü. Kaç saat, kaç gün sürdüğü ise bilinmiyordu. Bunun nedeniyse ODTÜ gezegenindeki zaman algısının parazitler tarafından yok edilmesi idi. Gezegenin o günkü zaman ölçüsüne göre 8 dakika civarı süren afetten kaçanlar merkeze sığınmışlardı. Kaçışları esnasında kıyafetlerine yapışan zonisler çok geçmeden havada uçuşarak zavallıların her nefeslerinde ağızlarından ve burunlarından girerek ciğerlerine doldu. Her şey o kadar hızlı olmuştu ki; parazitler o gün merkezi ve merkezdekileri hızla ele geçirdiler. Yalnızca merkezde bulunanların sinir sistemlerini çürütmekle yetinmeyen parazitler bireylerin var olan bilgi birikimlerini silmekle yetinmemiş aynı zamanda rasyonel bilgiden uzak dogmalarını merkezdeki biliş bellekleri aracılığıyla zerk etmişlerdi.

Parazitler ODTÜ'yü ele geçirerek, başka bir kozmik sistemin inancı "Non-us" ı yayma amacı taşıyorlardı. "Non-us"; irrasyonel ve dogmatik bilgiden beslenen bir inançtı ve misyonu 3 ana emirden oluşuyordu. Bunlar;

1. ODTÜ gezegenindeki her canlıyı bilimsel bilgiden uzaklaştırmak,
2. Bilginin gerçekliğinden ayrılmak istemeyenleri tespit etmek,
3. Bilimin mutlak doğruluğunu kabul edenlerin en hızlı şekilde yakalanıp sinir sistemlerinin zonislerce yok edilmesini sağlamaktı.

Merkezde kısıvrak yakalananlar kısa süreli felce yakalandılar. Felç durumundan çıktıklarında Non-us çoktan düşünce biçimlerini değiştirmişti. Artık kimse eskisi gibi değildi. Özgürlük gezegeni olarak da bilinen ODTÜ, Non-us itaatkârları tarafından domine edilmeye başlamıştı. Verilen ilk görev, merkezde biriktirilmesi yılları almış bilgiyi yok etmektir. Bu bilgi yalnızca bilimsel bilgi değil aynı zaman da bireylerin yaşam pratiklerini ve deneyimlerini de içeriyordu. Artık kimse eskiyi hatırlamadığı gibi aynı zamanda kendi kimliğini bile tanıımıyordu.

Yıllarca bütün dogmalardan ve irrasyonel bilgilerden uzakta ODTÜ'lü kimliğini sürdürenler birbirlerine düşmeye başlamıştı. Sarıçam sınırının bile hiç bir önemi kalmamıştı. Kimse, kimse değildi. Sınırın neden olduğu ötekileştirme bile eskisi gibi bilinç ve biliş alanı ile ilgili değildi. Aksine,

zonisler etki altına aldıkları canlılarda rasyonel düşünme eğilimini devam ettiren birini bulurlarsa 10 katlı kuleye götürüp hapsediyordu.

Parazitler, yalnızca bireyleri değil aynı zamanda gezegendeki diğer canlıları da etkilemişti. Gezegenin yaşam döngüsünde önemli yeri olan köpekler, kediler ve kuşlar saldırıda en fazla etkilenenler olmuştu.

PHYS22, parazit salgınından etkilenen canlıların birbirlerini nasıl yok ettiklerine tanık olan tek kişiydi. Yağmurla birlikte kaçışmaya başlayanlar, o çok sevdikleri dostlarını bir anda unuttular. Gezegende dostça yaşayan bütün canlılar parazitlerin de etkisiyle içgüdüsel davranışlarına geri döndüler ve güçlü olanlar güçsüzlerini yok etti. Kuşlar birbirlerinin kanatlarını kırdı, köpekler birbirlerinin burunlarını ısırdı, kediler ise birbirlerinin kuyruklarını kopardı. Her şey göz açıp kapatıncaya kadar gerçekleşti. Sadece biliş ve bilinç seviyesi arttırma merkezini kendine yuva belleyen bir köpek hayatta kalabildi. Yağmurla birlikte merkeze koşanlar, köpeğin korkup kaçmasına neden oldular. PHYS22'nin peşine takılan o köpek, afet sonrası toplanma alanı olarak belirlenen alana ilk ulaşanlardan biriydi.

Afet sonrası toplanma yeri aslında çok çok önceden belirlenmişti. Elbette ki yöneticiler bu alanı belirlerken yağmurun bir afete dönüşeceğini tahmin etmemişlerdi. Gezegendeki bütün canlılara bildirilmiş olmasına rağmen yalnızca iletiyi okuyan 29 kişinin bulunması bu saldırının en acı noktalarından biriydi. En güzel anıların biriktirildiği, bilgi şenliklerinin yapıldığı o alan, 29 kişinin en son gördüğü yer olmuştu. Orada, yıllarca acil durum olmamasını ümit ederek bekleyen 'Orman' isimli uzay gemisi, ilk ve son kez hareket etti. Bir daha geri dönmek üzere sığınılacak üç yıldızdan birine indi.

– Yalnızca 29 kişiyiz . Pardon en son katılan dostumuzu da unutmamız lazım.

"Bir an önce yeni bir düzen kurmamız gerekiyor." dedi SOC45.

Panik atağı sık sık tekrarlayan IE39; SOC45 ile PSY07 arasındaki konuşmayı duyar duymaz

"Nasıl yani 26.500 kişi arasından sadece 29 kişi mi kurtulduk?" diyerek söze karıştı. Daha cümlesini bitirme şansı bulamamıştı ki gözleri karardı.

Kendine geldiğinde bütün bunların bir rüya olmasını diliyordu. SOC45'in sesiyle kendine geldi;

– İster kaçıp kurtulduğumuzu söyleyin, ister geri dönemeyeceğimizin. Farkındasınız di mi sürgündeyiz! Bunlar gangster parazitler. Bizden hayatımızı çaldılar, bu yaşamak değil.

Kaçtıkları gemide bir süre yetecek kadar konserveleri ve suları vardı. Mutlu olabilecekleri tek nokta ise oksijen sorunlarının olmamasıydı. Üç Yıldız da tıpkı ODTÜ'ye benzer bir atmosfere sahipti. Maalesef Üç Yıldız'da tarımsal üretim imkânsızdı. Toprak diye nitelendirilebilecek bir şeyden söz etmek imkânsızdı. Buraya ayak bastıklarının ilk haftası 2 kişi, GEOE 30 ve BIOL58, yıldızda yaşam var mı diye araştırmaya gitmişti. Yıldızı boydan boya yürümek eski zaman dilimlerine göre 150 dakika sürmüştü. Bastıkları her yer mavi renkte dikdörtgen prizması şeklinde taneye sahip olan minik kum taneleri ile kaplıydı. Dahası su bile yoktu. Hiç bir canlının yaşamadığı yıldızda tek bir mevsim hâkimdi: Yaz.

SOC45 sesini yükselterek konuşmaya devam etti: "Duymuyor musunuz beni?!. Bir an önce bir düzen kurmamız lazım. Ne yapacağımıza karar vermeliyiz. Ya topluca yaşamımıza son verelim ya da bir çıkış yolu düşünelim." SOC45'in umutsuzluğu zaman geçtikçe kendini daha çok belli etmeye başlamıştı.

Geldiğinden beri hiç konuşmayan ADM14'in sesi ilk defa duyuldu.

– Hepimiz merkezde kendi biliş alanımıza uygun bilinçle donatıldık. Eski uygarlıkların toplum olmak için izlediği yöntemler özellikle PSYS22, SOC45 ve bende var. Onları revize ederek yeni bir oluşuma gidebiliriz.

"İlk önce karar vermemiz gereken burada yaşamaya devam mı edeceğiz?" derken IE39'un cılız sesi duyuldu. Gemi yalnızca 1 defa hareket etmek üzerine ayarlanmıştı. Ayrıca iniş esnasında fazlasıyla zarar görmüştü Onun için geri dönmeyi düşünmek bile imkânsızdı.

"Hayır, bunu kabul etmiyorum" dedi EE13. "Bizler gezegenin en saygın bilim insanlarıyız. Geminin tek bir uçuşa uygun olarak tasarlanmış olması çok saçma. Eğer bizler hep birlikte hareket edebilirsek bilgi alanımız fark etmeksizin gemiyi yeniden çalıştırabiliriz ya da geri dönmek için yeni bir araç tasarlayabiliriz. "

“Çok haklısın EE13.” diyerek konuşmaya katıldı SOC45.

– O zaman hiç beklemeden işe koyulmamız lazım. İş bölümünü SOC45 yapsın.

– Gruplar halinde çalışabiliriz. Her grupta 7 kişi bulunsun. Kalan bir kişi de dönüşümlü olarak ihtiyaç halinde çalışma grubuna desteğini sunsun. Ve kimse kendine verilen görevi yerine getirmeden gemiden ayrılmasın.

ADM14 de iş bölümü fikrine sıcak bakmıştı. “Üç Yıldız’da daha önce kurulmuş bir toplumsal düzen yok. Diğer gezegenlere göre ODTÜ gezegeninin en önemli özelliği, cinsiyetsiz bir düzene sahip olmasıydı. Bu güçlü yanımıza rağmen en büyük zayıflığımız ise sarıçam sınırıydı. Yıllarca birbirimizin nitelikli bilgi alanlarımızı görmezden gelerek ötekileştirdik.”

“Ben de ADM14’e katılıyorum” dedi SOC45. “Burada herkes eşit. Ötekileştirme katiyetle reddedilecek. Geri dönüp ODTÜ’de yaşamaya devam etmek istiyorsak her bir kişinin eşit sorumluluk yüklenmesi gerekiyor. Gemiye tamir edeceksek herkesin yapabileceği bir şey var. Özellikle size diyorum sınırın sağ tarafından gelenler.”

SOC45 sözünü tamamlama fırsatı bulamadan konuşması EE13 tarafından bölündü. “Şimdi sen aynı ayrımcılığı, ötekileştirmeyi bizlere karşı yapmıyor musun? Neymiş, özellikle sağ taraftan gelenlermiş. Eğer eşit bir düzen kuracaksak, eski deneyimlerimizi bir kenara bırakmamız gerekiyor.”

PSY07’de EE13’ü destekledi. “Evet SOC45. Eskiye unut. Gezegenimizde biliş ve bilgi seviyesi artırma merkezi mezuniyetindeki ayrımcı kutlamaları unutmamız lazım. Geri dönmek için birbirimize muhtacız. Bir olmamız şart!”

CENG09’a göre geminin yeniden çalışabilmesi imkânsız istemektir. “Ben ve takım arkadaşlarım tasarlamıştık Orman’ı, tekrar çalışamaz, imkânsız. Takım arkadaşlarım olmadan da ben yeni bir gemi inşa edemem.”

– Senin takım arkadaşların belki CENG’ler değil fakat ben varım. Yalnızca ben de değil, burada bulunan herkes farklı bilim alanlarında üst seviyede. Hepimizin yapabileceği bir şeyler var. Eski saydam sınırın bir önemi kalmadı artık. Geri dönüş gemisi bizim yeni biliş ve bilinç arttırma merke-

zimiz. Herkese göre bir iş var burada. Yalnız şöyle bir sorunumuz var; Üç Yıldız'ın zaman dilimi, bizim alıştığımız gibi değil. Burada meridyenlerin açısı daha farklı ve yıldız kendi etrafında farklı hızlarla dönüyor. Ayrıca Güneş her zaman aynı açıyla aynı noktada duruyor. Nasıl belirleyeceğiz çalışma saatlerimizi?

Akıllarına gelen ilk fikir yorulup bitkin düşene kadar çalışmaktı. Fakat bu tarz bir çalışma saati adil değildi. GEOE30'un aklına aniden yıldıza geldiklerinde yaptığı saha keşif gezisi geldi. "Nasıl daha önce fark edemedim; kum tanelerinin hacmine göre zamanı anlayabiliriz. Yıldızda her bir kum tanesinin hacmi gece ve gündüze göre değişiklik gösteriyor. Gündüzleri 1,47 milimetreküpe çıkan bir kum tanesi, geceleri 0,93 milimetreküpe düşüyor. Bizim bir günü iki zaman dilimine bölmemiz gerekiyor. Günde toplamda 14 kişi çalışsın. Dönüşümlü çalışacak arkadaşımızı aramızdan kura ile belirleyelim. Her gün, çalışmayan 15 kişi olacak, kura ile 1 kişi destek görevini üstlensin. Eğer, o gün için onun iş gücüne çok fazla ihtiyaç olmazsa o süre zarfında minik dostumuz ile ilgilenir. Kendimize baktığımız kadar onunla da ilgilenmemiz gerekiyor. Ben çalışma grubunda olsam bile kum tanelerinin hacim ölçümünü günlük olarak yaparım."

Hangi grubun hangi zaman dilimi içerisinde çalışacağı belirlendikten sonra sıra nereden başlayacaklarına karar vermeye geldi. Eski sınırını iki bölgesine eşit söz hakkı tanımak amacıyla 4 kişilik bir araştırma ve keşif ekibi kurarak işe başladılar. Ekip, 'ormanın' kullanılabilecek parçalarını belirledi. Geminin dış yüzeyi ciddi ölçüde zarar görmüştü fakat iç kısmında problem gözüküyordu. Yeniden kullanılacak parçalar dikkatlice birbirinden ayrıldı. Burada en büyük görev METE11 ve ME27'ye düşmüştü. METE11 hangi parçanın yeniden kullanılacağına karar verirken; ME27 parçaları birleştirme görevini üstlenmişti. GEOE30 çalışan gruba paydos vakitleri geldiğini düzenli olarak günde 2 kez bildiriyordu. Aynı amaç etrafında toplanan 29 kişi gece gündüz hız kesmeden çalışmaya devam ediyordu. Boş zamanlarında ise hızlıca yemeklerini yiyip ya çalışan arkadaşlarına yardıma koşuyorlar ya da biliş ve bilinç artırma merkezinde öğrendiklerini arkadaşlarına aktarıyorlardı. Yıldızda sadece bireysel değil, aynı zamanda

toplumsal gelişimlerini destekleyecek şekilde eğitimler düzenliyorlardı. Bu sayede birbirlerine daha yakın hissetmeye başladılar.

“Neredeyse burada sürgün hayatı yaşadığımıza mutlu olacağım”. SOC45’in bu yaklaşımı EE13’ü sinirlendirdi. “Anlamıyorum. Nasıl mutlu olabilirsin. Bütün yaşamımızı gezegenimizde bıraktık. Çalışma arkadaşlarım Non-us inancı tarafından ele geçirildi. Zonisler projelerimi yok etti. Buna mı mutlu oluyorsun?”

– Sadece senin değil hepimizin yıllarca emek verdiği çalışmalar artık yok. Arkadaşlarımızın ne halde olduklarını bilmiyoruz. Hatta geri dönebilirsek bizi ne bekliyor onu bile bilmiyoruz. Hepimiz aynı belirsizlik içindeyiz. Fakat ilk defa birlikte hareket ediyoruz. Kimse bir diğerinden üstün değil. Evet, benim geminin inşaatında senin kadar yapabildiğim bir şey de yok belki. Ama hiç değilse birbirimize yardım ediyoruz.

Belirsizliğin yarattığı umutsuzluk bazı günler sinirleri fazlasıyla geriye getirdi. Fakat hızlıca kendilerini toparlayıp görevlerini yerine getirmeye koyuluyorlardı.

– Geri döndüğümüzde hiçbir şey hatırladığımız gibi olmayacak.

– Umutsuzluğa kapılma PHIL82. ODTÜ’müzü ilk kuranlar nasıl yaptılarsa biz de öyle yapacağız. İlk önce ağaçları yeniden dikeriz. Ağaç olmayan yerde hayat olmaz. Sonra burada edindiğimiz takım olma, sınırsız yaşama bilincimizi zonislerden kurtarabildiğimiz dostlarımıza aşılarız. Bilinç artırma toplantıları yaparız. Eminim kalbimizde ‘biz olma’ enerjisi olduğu sürece önümüzde duracak hiçbir engel yok.

PSY07’nin konuşması herkese umut olmuştu.

“Yeni geminin adı ne olsun?” sorusu CENG09’un aklına geldi.

“Mutlak dönüş” diye söze atladı PHIL82.

Geminin ismi istisnasız herkese umut olmuştu. Geri dönebileceklerine, eski hayatlarını geri alacaklarına dair akıllarına ve yüreklerine kesinlik vermişti.

Üç Yıldız’a ilk geldikleri zamana göre günler daha hızlı geçmeye başlamıştı sanki. Yorgun olmalarına rağmen dinlenmek dahi istemiyorlardı. Ge-

minin yeniden yapılandırılan gövdesi, iç aksamı yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlamıştı. Geri dönme hayallerinin hızla yükseldiği günlerde akıllarına gelmeyen bir sorun vardı. ODTÜ'ye indiklerinde kendilerini zonislerden nasıl koruyacaklardı. IE39'un aklına gemiyi parazit savar bir kılıf ile çevrelemek geldi. Bu sayede parazitlerin geminin havalandırma boşluklarından girip içindeki yolcuları felç durumuna sokmalarını engelleyeceklerdi. "GENE'lerin hazırladıkları bir proje vardı. Hava kirliliğinden korunmak için yumuşak dokulu, giyilebilecek bir zırh. Ona benzer bir kılıf üretilip gemimizi onunla örtebiliriz. Keşke, GENE92 de kaçmayı başarmış olsaydı. Onun çalışmasıydı. Bize çok yardımcı olurdu."

Geminin orta gövdesinden "belki ben size yardımcı olabilirim" sesi geldi. IE39 kim konuşuyor diye kafasını kaldırdığında BIOL58'le göz göze geldi.

– Zamanında merkezden çalışma ile ilgili bilgiyi almıştım. Büyük ihtimalle zırhın bir örneği buraya geldiğimiz gemide de olacaktı. Tekerleklerin altında küçük bir acil durum çantası olması gerekiyor. Onun içinde geminin taşıyabileceği canlı sayısı kadar zırh var. Zırhların hepsini bulmaya çalışalım.

BIOL58 gerçekten de haklıydı. Mor renkli zırhlar minik bir çantanın içerisinde duruyordu. IE 39'un sevinç çığlıkları adeta bir gök gürültüsüydü.

"Yahuuuu! Şimdiye kadar nasıl da fark edemedik!" Hemen kaç tane zırh bulduklarını saymaya koyuldu. "Tam tamına 43 tane zırh var." METE11 söze atladı: "Mutluluğunu bozmak istemem ama bu zırhın bizi parazitlerden koruyabileceğine emin değilim. Zırh bizi radyoaktif parçacıklardan korumayabilir. Parazitlerin yapısını, nereden geldiğini bilmiyoruz. Daha önce hiçbirimizin görmediği bir canlı türü. Hatta canlı olduğundan bile şüpheliyim. Eğer başarısız olursak bize yapabileceklerini muhakeme bile edemeyiz."

SOC45 aniden yerinden fırladı. "Denememiz lazım. Yoksa hayatımız boyunca pişman olacağız. Hem gezegenimizi o pisliklerin eline mi bırakacağız" Sırtında bir el hisseden SOC45 arkasını döndüğünde IE39 ile göz göze geldi. "Sadece yaşamak için değil, bilim için deneyeceğiz SOC45."

"Mutlak dönüşün" inşası 178 gündüz 179 gece sürdü. Başladıklarından bu yana gezegenlerinde kaç gün geçtiğini bilmiyorlardı. Son vidayı da monte edince EE13'ün sesi duyuldu. "Kum taneleri tekrar 0,93 milimetreküpe düştüğünde gitmeye hazır olun." Yıldızdaki son konservelerini yerlerken ortama hem kaygı hem heyecan hâkimdi. Hepsi yan yana sıralanmış gezegenlerine bakıyorlardı. Bir olmak onlara gezegenlerine geri dönme imkânı sağlayan gerçek bilgiyi kullanma olanağı sağlamıştı. Onları bugüne ulaştıran dünleri, sınıfsız bir yarının kurulmasını imkânlı kılmıştı. Birileri aralarında fısıltılı bir şekilde konuşuyordu.

- Gerçekten de dönüyoruz.
- Sınırsız bir ODTÜ kurmaya dönüyoruz.

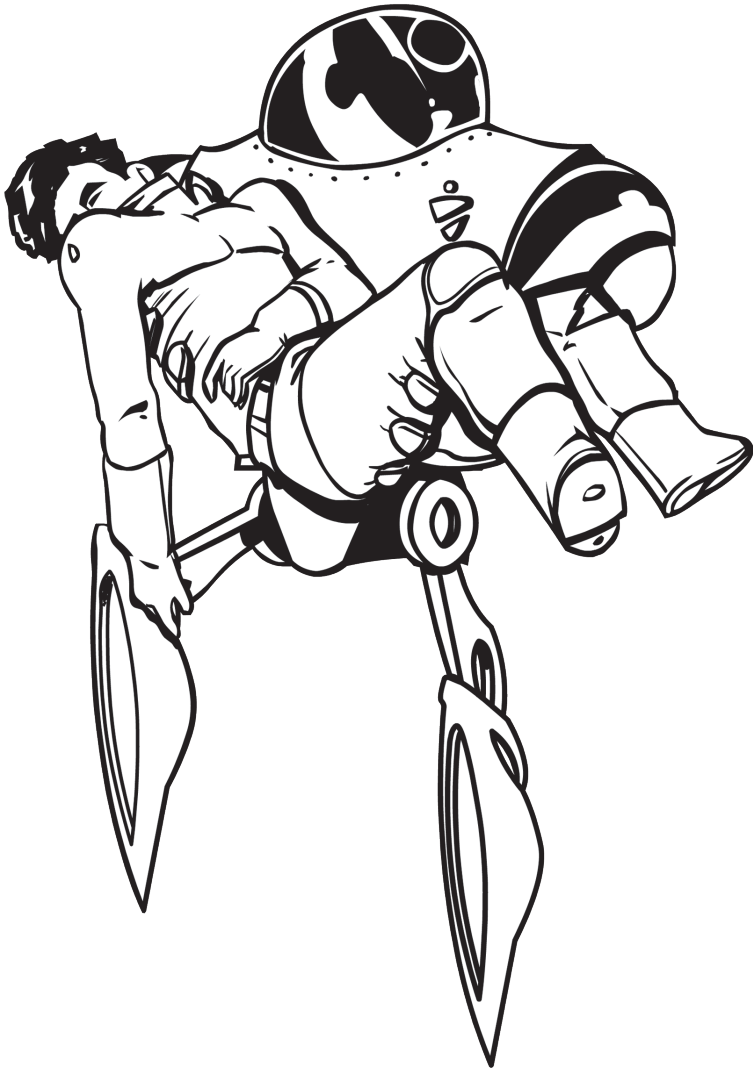
Her zamanki gibi güneşli olan bir gecede 29 kişi ve dostları geri dönüş için yerlerini aldılar. Hatıralarının yol edildiği bir ODTÜ'ye yeni hatıralar biriktirmek için yapılan uzun bir yolculuk olacaktı. Gemiye en son binen SOC45 arkasına dönüp mavi kumlara baktı. Sessiz bir şekilde şunları söyledi: "Hiçbir yaşamın var olmadığı Üç Yıldız'da artık bir yaşam deneyimi var. Burası teori ile pratiğin birleştiği biliş ve bilinç arttırma merkezi."

Geriye döndüklerinde onları nelerin beklediğini kimse bilmiyordu. Ama zihinlerinde ve kalplerinde oluşan birliktelik tohumu onları yenilmez yapmıştı. Ne zonislerden ne de Non-us'tan korkuyorlardı. Sınırsız yeni düzenleri kurmak için içlerindeki gücü birbirlerine aşılamışlardı. Mutlak dönüşün motorları çalıştığında hep bir ağızdan çıkan şu sözler duyuldu: "BİZ OLMAYA!.."

YERDEN YÜKSEK

EMRE DALGIÇ

gün, Bilim Devrimi'nin yıl dönümü olduğu için ders öncesinde herkes Rektörlük Binası önünde gerçekleşen törene katılmıştı. İlk önce hep bir ağızdan Uluslar-üstü Bağımsızlık Marşı okundu. Bu sırada denetçiler aylık ses ölçümünü gerçekleştirdi. Daha sonra rektör, günün önemini anlatan tutkulu bir konuşma yaptı. Ardından mikrofonu Öncü Akademisyen olarak da bilinen Prof. Dr. Tahir Baskın devraldı. Kendisi, sözde-bilimleri ortadan kaldıran gruba öncülük eden, site kütüphanelerindeki her kitabı kısa sürede sansürlemiş olan 'kara şerit' metodunun mucidiydi. ODTÜ içerisinde eskiden var olan sözde-bilim bölümlerini dünya genelinde yaşanılmış olan salgına sebebiyet verdiği gerekçesiyle kapattırmış, olası etkilerini azaltmak için bu bölümlerle ilişkisi olan kişilerin hafıza temizliği görevini üstlenmiş ve bunun ardından Türkiye Bölgesi'ne Eğitim Politikaları Valisi ve Güvenlik Müdürü olarak atanmıştı. Tüm bu çabasının ardından kendisi Uluslar-üstü Devrimcilik Hareketi'nin Avrupa bölgesindeki öncüsü haline gelmiş, ODTÜ'de gerçekleştirdiği uygulamalar başta Doğu Avrupa bölgesinde uygulamaya konulmak üzere Siteler Birliği'nin kararıyla tüm dünyada yürürlüğe girmişti. O günlerin üzerinden tam 45 yıl geçmişti. Öncü Akademisyen yaşlı ve yorgun gözüküyordu. Tüm uzman ve teknisyen kadrosunun dikkati onun ve söyleyeceklerinin üzerindeydi. "Parçacıklı uzmanlaşım, çok yaşa!", diyerek sözlerine başladı.

"Buraya beni dinlemek için gelmiş herkesi içtenlikle selamlıyorum. Seçkin bir okulun seçkin uzmanları ve öğrencilerisiniz. Sizleri gördükçe burada geçen yıllarımı ve 45 yıl önce büyük bir uğraşın ardından sonlandırdığı-

mız o zor günleri hatırlıyorum. İnsanlık tarihi o zamandan beri büyük bir gelişme içinde. Hepimiz yaşadığımız günün şahitleri olarak çok şanslıyız. Biliyorum, geçmişe dair aklınızı kurcalayan şeyler var. Dönemi aydınlatmak ve tarihimize dair aklınızdaki soruları cevaplamak için, size ilk elden bir kitap miras bırakıyorum. Öğrenmekten, çalışmaktan ve zamanı verimli kullanmaktan asla ödün vermeyin! Hepinize uzmanlaşım hayatınızda kolaylıklar diliyorum.”

Uzun süren bir alkışın ardından tören bitmiş, öğrenciler bölümlerinin yolunu tutmuştu. Bölüm gişelerinin önünde normal günlerde oluşmayan bir yoğunluk oluşmuş fakat bu durum uzun sürmemişti. Erdal da Robotik Tarım Uzmanlığı Fakültesi’nin önünde, Tahir Baskın’ın kaleme aldığı kitabı düşünmekten kafası meşgul bir şekilde sırayı takip ediyordu. Kendisi bu fakültede Ekim ve Hasat Kodlaması alanında çalışıyordu. Tarihin kara döneminde burasının İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ismiyle anıldığını, şimdi emekli olmuş bir teknisyenden duymuştu. Sırası gelip kartını gişeye okuttuktan sonra, zaman kaybetmeden dersliğinin yolunu tuttu. Her zamanki sırasına oturup bilgisayarının ekranını açtı. Ekranda beliren talimatları sırasıyla yapmaya koyuldu. Öğrenciler takıldıkları yerde anabilgisayar yapay zekâsı ile iletişime geçiyorlardı. Kendisi 15 yıllık bir pratiğin ardından, teknik bilgilerin öğretimi konusunda usta bir öğretmen olmuştu. Bu da Prof. Dr. Tahir Baskın’ın ardıllarından biri olarak bilenen Hollandalı iş kadını, Nardeen Teknokenti’nin yöneticisi Eefke De Wit’in bir projesi olarak ortaya çıkmıştı. Öğrencilerin öğrenme sürecinin kesin hükümlere bağlanması isteği bir yasa tasarısı olarak Siteler Birliği gündeminde yer almış, tasarı oy birliği ile kabul edilmişti ama birlik içindeki radikal grup hariç hiçbirinin niyeti insan etkileşimini sıfıra indirmek yönünde olmamıştı.

Yerleşkedeki binalar yenilenmiş, fütüristik plazaları andırıyordu. Laboratuvarlara, kantinden uzman dairelerine kadar tüm girişlerde ana kapının girişine benzer kart okuma sistemleri bulunmaktaydı. Otomatlarda satılan çeşit çeşit yemekler gıda değerleri dikkate alınarak hazırlanmakta, kan değeri tahlilinin ardından 1 dakikayı geçmeyen sürelerle

kişiyi sunulmaktaydı. Talimatları yerine getirmeye çalışmak Erdal'ın kar-nını acıktırmıştı. Mola vermek için, oturduğu yerden kalkıp kantine yönel-di. Faruk onu kalkarken görmüş, peşine takılmıştı. Kantinde yemeklerini yedikleri esnada günün talimatları üzerine ve yaşadıkları kentlerde neler olduğuna dair konuştular. Erdal Yıldız-Oran, Faruk CitadelTech kentlerin-de yaşıyordu. Yıldız-Oran'ı inşaat sektöründen bir iş adamı olan Ağa Alibe-yoğlu, CitadelTech'i ise bir mühendisler grubu yönetiyordu. Ulus devletler yaşanan salgın hastalık sebebiyle ortadan kalkmış ve salgının üstesinden gelmek için uluslararası bir komite kurulmuştu. Daha sonra bu komite uluslar-üstü bir hal alarak Siteler Birliği adı ile anılmaya başladı. Siteler Birliği, site devletleri arasında bir teminat ve güvenlik zemini oluşturdu.

Erdal günlük görevlerini tamamladıktan sonra doğruca merkez kütüp-hanenin yolunu tuttu. Tahir Baskın'ın konuşmasında bahsettiği kitabı bir an önce okumak istiyordu. Geçmişe yönelik merakını dillendirmekten her zaman korkmuştu. Çocukluk döneminde babası tarafından savrulan teh-ditler, onun bu yöneliminden vazgeçmesi içindi. Sonuç ise aksi yönde gide-rek artan bir merak duygusu olmuştu. Ailesine karşı dürüst olmadığını ve bir günah işliyor olduğunu düşündüğü vakitlerde kendini kötü hissetmişti. Yine de insanlık tarihini öğrenmeye duyduğu bu istenç, ona suçluluk hissi ile karışık bir haz veriyordu. Geçmişe dair bulduğu herhangi bir bilgi kırıntısına dört elden sarılıyor ve geçmişi hayal ediyordu. Salgından önce yüz-yıllarca ayakta kalmış bir medeniyetin varlığının farkındaydı. Gerçekten salgın ile sonuçlanacak kadar kötü bir düzen mi vardı? İnsan zihinlerinin kirlenmesine sebep olan ve onları saldırganlaştıran sözde-bilimler, neden daha önce dünya üniversiteleri ve kurumlarında yer almıştı? Kütüphane-den aldığı bu kitap sayesinde kendini güvence altında hissediyordu. Niha-yet aradığı cevapları bulabileceği ve çevresinin tepkisinden çekinmeyeceği bir kitaba sahipti.

Eve dönmek için terminale gelmişti. İşte tüm çevre kentleri ODTÜ'ye ve dolaylı yoldan birbirlerine bağlayan hat burasıydı. Hava taşımacılığı buna alternatif olarak tek ulaşım metoduydu fakat üst düzey devlet yöneticile-

ri haricinde bundan daha önce faydalanmış pek fazla insan tanımıyordu. Karayolları ağı salgının ardından tamamen iflas etmişti. Artık toprak, insanın üzerinde hayatını devam ettirebileceği bir zemin değildi. Teninizin toprak veya kumla yaptığı herhangi bir temas salgının biyolojik ayağını oluştuyordu. Bu yüzden insanlar metrelerce yükseklerde oluşturdukları sitelerde yaşıyor, çoğu bu binalardan daha yüksek olan rüzgâr duvarlarının ardında saklanıyorlardı. Bu binaların zemin katlarına inmeye yetkin olan tek varlık robotlardı. Onlara hastalık bulaşması gibi bir ihtimal yoktu. Yeni binaların inşasında ve toprağın depürasyon sürecinin ardından kapalı tesisler kurularak işlenmesinde onlar kullanılıyordu. Ayrıca bakım, onarım ve enerji ihtiyaçlarını karşılamak için tesislere döndüklerinde buhar odalarında bekletiliyor, ardından ayrıntılı bir temizlik sürecine tabi tutuluyorlardı. Aslında terminalden göktrene binmek de bir çeşit hava taşımacılığı sayılabilirdi. Tren ilk önce dışbükey bir eğri şeklinde yerleştirilmiş rayları tırmanıyor, ardından neredeyse bulutların hizasına çıktıktan sonra daha az bir kavisle yoluna devam ediyordu. Lunaparklardaki hız trenlerini andıran bu görüntünün gerçekte onlarla pek alakası yoktu. Göktrenlerin tasarımı, alt kısmı rayların kenarlarını kavrayacak şekilde yapılmıştı ve bu kısım hiçbir şekilde raylara temas etmiyordu. Oluşturulan güçlü manyetik alan ve kontrol edilebilen itici kuvvetler ile trenlerin bir noktadan bir noktaya ulaşması anabilgisayar tarafından sağlanıyordu. Bu yüzden herhangi bir motora ihtiyaç duyulmuyordu. Ayrıca her birinin ses geçirmez özelliği hava durumlarından kaynaklanan sesleri, seyahat eden insanların işitemeyeceği düzeyde yalıtılmıştı. Pencereleer, güneş ışıklarını büyük ölçüde emen güneş panellerinden oluşmaktaydı. Güzergâh boyunca rayların etrafında paratonerler bulunmaktaydı. Robotlarıinki gibi göktrenlerin de günlük olarak bakımı yapılmaktaydı fakat içerdikleri krom alaşımları onları robotlardan daha dayanıklı kılıyordu.

Erdal, kendisinin koltuk numarası olan 427 numaralı koltuğa oturduğunda hemen sırtındaki çantasını çıkardı ve içinden Tahir Baskın'ın "Devrim Tarihi" isimli kitabını çıkarıp okumaya koyuldu. Dikkatini hiçbir

şeyin bozamayacağını düşünüyordu. Ne var ki öyle olmadı. Göktren Yıldız–Oran’a varmadan 3 dakika 51 saniye önce duruvermişti. Sistemin arızalandığına ilk defa şahit oluyordu. Hoparlörlerden arızanın kısa süre içinde giderileceğine dair bir anons geçildi. Havaya bir uğultu hâkim olmuştu. Sisteme kayıtsız şartsız güven duymalarına rağmen birçoğunun ilk kez karşılaştığı bu durum tedirginlik hissetmelerine sebep oluyordu. Bu sırada Erdal mat pencerenin ardından dışarıyı izlemeye çalışıyor, soruna sebep olan şeyin fiziki bir faktör olabileceği ihtimalini düşünüyordu. Gözleriyle etrafı tararken sağ çaprazında, paratonerlerden biri olduğunu düşündüğü şeyin arkasında bir karartı gördü ve hemen ardından karaltıyı gözden kaybetti. Yine de aynı yere gözlerini ayırmaksızın bakmayı sürdürüyor, bir yandan hızlanan kalp atışları kulaklarını çınlatıyordu. İşte karaltı tekrar oradaydı ve gittikçe büyüyordu! Erdal ise ellerini pencereye siper etmişti. Karaltının yaklaştıkça kafası büyücek bir insan silueti şeklini aldığını gördü. Gözlerini kırıştırdı. Siluet hâlâ oradaydı. Ardından ortamı küçük bir ateşi andıran ışık ve bir sis kapladı. Kalp atışlarının hızı nefesini de düzensizleştirmişti. Erdal yüksek bir sesle bağırıp dışarıyı işaret etti. Herkes, onun gösterdiği yöne bakıyordu şimdi. Erdal orada bir insan gördüğüne yemin ediyor, sisin dağılması ardından herkesin ona hak vereceğini söylüyordu. Sis dağılması yaklaşık 1 dakika sürdü. Herkes trenin sağ pencerelerine meraklı gözlerle yapışmış Erdal’ın söylediklerinin doğru olup olmadığını görmeyi bekliyordu. Karaltı işte oradaydı ve gittikçe onlara yaklaşıyordu. Erdal daha fazla dayanamayıp kapıya doğru yöneldi fakat kapı kilitliydi. Kapı kolunu zorladığı sırada arkasından gelen gülüşmelerin sesiyle onlardan yana döndü. Herkes ona acır gibi bakıyor ve yüzüne karşı gülüyorlardı. Tekrar, silueti gördüğü yere doğru koştu. Dışarı baktığında bir iş robotunun dışında hiçbir şey gözüküyordu. Daha sonra herkesin yerlerine oturması yönünde bir anons geçildi. Arıza çözülmüştü.

Tren Yıldız–Oran’a varıp kapılar açılınca Erdal kendini büyük bir hışım-
la dışarı attı. Kimseyi ne gördüğüne ikna edemezdi. Kendisi bile ne gördüğünden emin değildi. Sadece olayın üstünden biraz zaman geçene kadar

okula gitmemek, o insanlarla aynı treni paylaşmamak istiyordu. Büyük hole çıkan yolda ilerledi, köşedeki merdivenlerden aşağı indi. Tam o sırada yol boyunca burnuna gelen sert parfüm kokusunun farkına vardı. Arkasını döndüğünde orta yaşlı, sarı seyrek saçlı ve takım elbiseli bir adamla göz göze geldi. Adam ona gülümsedi, “Merhaba, Erdal. Göktrenin arızalandığı esnada bir takım sanrılar gördüğünü iddia etmişsin. Kendini daha iyi hissetmen için bizimle ofisimize kadar eşlik etmeye ne dersin?” diyerek, Erdal’a cevap verme fırsatı tanımadan koluna girdi.

Erdal ilk defa komutanlığın içerisinde bulunuyordu. Katlardaki geniş salonların önlerinden geçtiler. İçeride askeri, tarımsal, inşaat amaçlı birçok robotun bulunduğunu gördü.

“Gördüğün her şey yeni seriye ait... Son 10 yıl içerisindeki robot teknolojimiz gerçekten takdire şayan bir ivmeye sahip. Duyduğuma göre sen de robotik tarımla ilgileniyormuşsun. Şurada gördüğün karma grup da hatalı veya ciddi hasarlı robotlardan oluşmakta.”

Devletin tüm vatandaşlarından sistem üzerinde haberinin olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Yine de devletten birinin çıkıp onunla bu şekilde konuşması başka türlü bir etkileşimdi. Kendini gergin ve zayıf hissediyordu. Adamın işaret ettiği bölümdeki robotlardan biri dikkatini çekmişti. Kol kısmının üzerinde ince, uzun bir gedik açılmıştı. Gövdesi ve baş bölgesi ise çizikler ve yer yer küçük ezikler ile doluydu. Böylesi bir hasara ancak yüzlerce metre yüksekte olan bir merdivenden yuvarlanmak sebep olabilirdi.

Ofisin önüne geldiklerinde kapı üzerindeki isimlik gözüne çarpmıştı; Sanrı Uzmanı Akil Gözler. “Sonunda ismimi öğrenmiş oldun.”, diyerek yüzüne alaycı bir ifade takındı. Erdal için kapıyı tuttu ve odanın tam ortasında duran sandalyeyi işaret etti. Erdal oturduğu sandalyede endişeli bir bekleyişin içine girmişti ve bu endişe, Akil Bey’in sessiz kaldığı süre boyunca, gittikçe uzadı. Akil Bey ise lehine olan bu durumun farkında gibi önce bir bardak su içti, ardından önünde duran evrak dosyasının içeriğini karıştırmaya başladı. Erdal, aklındaki o en mühim soruyu sormaya çekiniyor ama bu

alıkoymanın bir an önce son bulması için konuşmayı başlatacağı bir fırsat arıyordu. Akil Bey saatini kontrol etti, evrak dosyasını masanın sağına doğru fırlattı. Dirseklerini masanın üzerine koyup ellerini kavuşturdu. Gözleri ile Erdal'ın tüm yol boyunca kucağında taşıdığı kitabı işaret edip "Demek tarihe ilgilisin. Elindeki kitap bir şaheser niteliğindedir," dedi. Erdal "Okumadan bilemeyeceğiniz bir kitap hakkında peşin hüküm vermemelisiniz. İlk baskısı henüz bugün gerçekleşti," cevabını vererek ona kolay lokma olmadığını göstermek istedi. Buna karşılık Akil Bey oldukça sakin hatta Erdal'ın söylediklerinden sonra keyiflenmiş gözüküyordu. Ondan üçüncü sayfayı açmasını istedi.

"Gördüğün gibi bu kitabı derleyenlerden biri olarak, tamamını dört sefer gözden geçirdim. Okuduktan sonra sormak istediğin bir şeyler olursa artık ofisimi biliyorsun. Asıl konumuza dönecek olursak; gördüğün sanrıları bana tarif eder misin?"

Biraz tereddüt ettikten sonra hiçbir şey görmediğini söyledi. Akil Bey, onu ilk önce tatlı dille ikna etmeye çalıştı. Bu işe yaramayınca, kendisini sürecin uzamasıyla tehdit etti. Nitekim istediği cevabı almış oldu. Erdal ona gördüklerini anlattı. Sözlerini bitirdikten sonra Akil Bey çekmecedeki küçük bir plastik kap çıkardı, bardağına tekrar su koydu. Bilgisayar üzerinden bir video açtı ve ekranı Erdal'a çevirdi.

"Lütfen bu ilacı iç ve 5 dakika boyunca videoya odaklan. Seni temin ederim ki yaşadığın sanrılar tekrarlamayacak."

Akil Bey dışarı çıkınca Erdal ilaç kapsülünü incelemeye başladı. Üzerindeki üretim numarasını görünce sırtından soğuk terler boşandı. Salgın zamanı kullanılan ilaçlara benzer bir seri numarasına sahipti. Kabın içinden başka bir kapsül aldı. Bu tesadüf olamazdı. Hızlı bir karar alması gerektiğini hissetti. Kapsüllerden tekini içini ayırıp çantasına boşalttıktan sonra boş kapsülle beraber bardaktaki suyu içti. Videoyu izlemeye koyuldu. Hızlı görüntü geçişleri yüzünden hiçbir şey anlamıyordu ama gözleri hızla alıştıktan sonra vücudunda uyuşukluklar hissetmeye başladı. Akil Bey video bittiği

esnada içeri girdi ve ışıkları açtı. Masanın başına geldi ve ilaç kabını kontrol etti. Ardından gözlerini Erdal'a çevirdi. Yüzünde memnun bir ifade vardı. Tedavisi tamamlanmıştı. Erdal önde, o biraz arkasında kapıya kadar beraber yürüdüler. Ne var ki Erdal kapı eşiğinden geçerken dedektörlerin ışığı kırmızıya dönmüştü. Akil Bey kapıdaki görevliye bir şeyler homurdandı. Erdal, kalp atışlarının sesinden ne konuştuklarını duyamadı.

Geceleri göktrenlerin hiç çalıştırılmadığını düşünürdü. Şimdi ona eşlik eden Akil Bey ve kolluk güçleri ile üniversiteye doğru gidiyorlardı. Tabii olağandan yavaş ve loş bir ortamda... Bir yerde trenin yavaşladığını hissederek gibi oldu. Aynı gün içerisinde ikinci kez mi arızalanıyordu şimdi? ODTÜ'ye 4 dakika 9 saniye kala durduklarını fark etti. Burası tam olarak dönüş yolundaki arızanın gerçekleştiği yere denk düşüyordu. "Sizden gerçekten özür dilerim. Ofiste o ilacı içmeliydim. Eğer yanınızda varsa şu an içebilirim. Vakit hayli geç oldu zaten, beni merak ederler. Sizi de daha fazla uğraştırmayayım." dedi cılız bir ses tonuyla. Akil Bey yüzündeki sırıtışa hâkim olamayarak, "Endişelenmemelisin. Kimsenin seni hatırlayacağını sanmıyorum. İlacı sana ofiste zorla da verebilirdik değil mi? Ama önemli olan şeyi görmekte zorlanıyorsun. Önemli olan itaat etmendi. Artık seni iyileştiremeyiz." dedi. Ardından göktrenin kapısı açıldı ve kolluklar Erdal'ı dışarı doğru ittiler. Erdal hem nefes almakta zorluk çekiyor, hem de vücudunu kesen korkunç soğuğu hissediyordu. Rüzgârı etkisini azaltabilmek için dizlerinin üstüne çöktü. Ellerini, tutunmak için platforma yerleştirdiği esnada bir hışırtı hissetti. Bir kâğıt rayların arasına sıkışmıştı. Ona doğru emekleyerek gitti. Paratonerlerin sinyal ışıklarının altında kâğıtta ne yazdığını okumaya çalıştı. Birkaç denemeden sonra uygun açıyı yakalamıştı. Şöyle yazıyordu: "Ey büyük duvarların arkasındaki insanlık, uyanın! Biz buradayız ve sağlıklıyız." Okuduğu kelimelerin ardından, beyinde sanki patlamalar gerçekleşiyor, kalbinin ezilip büzüldüğünü hissediyordu. Kapalı kapılar ardında gerçekleşen şeyler vardı ve tam bu noktada gördüğü silüet ve şimdi aynı noktada bulmuş olduğu bu yazı, onun ilk ipuçlarıydı. Bir an, yaşadığı tüm fiziksel acıyı unuttur gibi oldu ve yerinden doğruldu. Ona

doğru gelmekte olan karaltının da o anda farkına varabildi. Yaklaştıkça, bunun daha önce görmüş olduğu iş robotu olduğunu anladı. Robotların kod zincirinde, zor durumdaki insanlara yardım etme görevi yer alıyordu. Gördüğü adamın da aynı robot tarafından kurtarıldığını düşündü. Robot ona yaklaştı, nazikçe belini kavrayıp onu kaldırdı. Erdal'ın gözleri kararmış, yeterli oksijen soluyamadığı için bayılmak üzereydi. Robot onu rayların kenarına doğru götürdü. Metalik bir sesle “Virüs, virüs!” diyerek, onu aşağıya doğru bıraktı.

HARMAN

EZGİ DEDE

Herkes bir distopyada yaşadığının mutlak bilincindeydi. Ölüm-
cül günahlardan Gula soyutluğunu bir bedende kaybetmişti.
Artık aramızda yürüyor, etrafına yaydığı açlık hissiyle başımızı döndü-
rüyordu. Asla doymayacakmış gibi yiyen ve daha fazla şey yiyemeyeceği
noktada kusarak tüketimine devam eden asidik varlıklara dönmüştük. Her
birimiz, yiyebileceğimiz onca şeyin büyüklüğünü kafamızı kaldırıp baktık-
ça görüyor, ancak o zamanlarda bir doyum hisseder gibi oluyorduk. Sonra
dikkatimiz dağılıyor ve tekrar açlığın esiri oluyorduk.

Sistem çökmeye başlamıştı. İnsanlığın gelişmesini sağlayan ‘sistem’i kas-
tediyorum. Karınca dönemi sona ermişti. Artık kimse başkalarının da fay-
dalanacağı bir işi, kendi çıkarı olmazsa yapmak istemiyordu. Memnuniyet,
gurur gibi soyut kazançların bir önemi kalmamıştı. Herkes elde edebileceği
somut bir ödeme istiyordu. Ya da sosyal medya üzerinden bolca bir miktar-
da “like”. Bireysellik ve bencillik, bir kuşağa özgü bir nitelik olmaktan çıka-
rak insanlığı tanımlayan sıfatlara dönüşmüştü. Oscar Wilde’in eleştiri okla-
rına hedef olmasına ve halk tarafından dışlanmasına sebep olan Hedonizm
kavramı, tüm insanlığın gen havuzunda yer alıyordu artık. Herkes yalnızca
zevk için, ve yalnızca kendi zevki için yaşıyordu. Neden olmasındı?

Tüketimin, tüketebiliyor olmanın insana verdiği zevk hep bilinen bir
şeydi fakat 19. yüzyılın sonlarından sonra insanları sadece tüketimden
zevk almaları konusunda teşvik eden büyük üreticiler ortaya çıkmıştı. Kötü
adamlar olduklarından yapmıyorlardı bunu. İnadıkları ve deneyimledik-
leri şeyi savunuyorlardı muhakkak. Onlar da tüketerek mutlu oluyorlardı
ve diğer insanların zevk alabilecekleri diğer kaynakları tüketmek muhte-
melen olağanüstü bir mutluluktı.

Artan nüfusun kat be kat artan tüketimine yetişemeyen doğa gün geçtikçe tükeniyor ve bu tüm insanlığı farazi bir endişeye sokuyordu. Herkes dünyanın tükenmekte olduğunu biliyor, fakat bu tükenişin kendilerini etkilemeyeceğini düşünüyorlardı. Eğer olur da dünya gerçekten tükenecek olursa mutlaka maskeli süper kahraman bir bilim insanı ekibi çıkar ve dünyayı kurtarırdı. Ya da bir diş perisi... Ya da Noel Baba...

Tüketilecek nesneler ve ham maddeler azaldıkça insanlık tüketim kaynaklarını sanal olgulara kaydırды. Telefonda oynadıkları oyunlardaki karakterlerin üzerlerine giydirecekleri kıyafet için harcadıkları sanal parayı, bir reklam görselinin 1000 kişiye ulaşmasını sağlayarak kazanıyorlardı.

İnsanların binlerce yıl boyunca sahip oldukları, onların fiziksel gerçekliğe tutunmalarını sağlayan köklerini bu denli hızlı çürütebilmeleri kimileri için hayret vericiydi. Doğadan uzaklaşma endişesi bir asır öncesinin konusuydu; artık gerçeklikten uzaklaşma konusu popülerdi. Gözlerine taktıkları sanal gerçeklik gözlükleri ile gerçekliğe köreliyor, fenomenlerin yüzleriyle kendilerini uyuşturmayı tercih ediyorlardı. Artık acıdan, hüzünden, sıkıntılı herhangi bir durumdan kaçmak için gereken tek şey internet ve elektrikti. Yaşamak çok pratikleşmişti.

Anlattığım tüm bu hikâyeyi deneyimlerimden biliyormuşçasına biliyorum. İnsanlığın yapmış olduğu hatalar adeta benim de yaptığım bir hataymışçasına zihnimde kazılı. Onlarca sefer mezun oluşuma dair de benzer anılarımın olduğu ve doğa ile kurulmaya çalışılan nafi bir çabanın sembolü olarak zihnimde kazılı olan o okuldu doğum yerim: Orta Doğu Teknik Üniversitesi. Kurulduğu dönemde arazisinin büyük ve ıssız boşluğunu doldurmak için ağaçlardan yardım almış ve yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreğinden sonra şehirde doğaya yakın hissedebileceğin tek bölgesiydi okulun kampüsü. İçinde küçük de olsa dereler, göller, hayvanlar, çeşit çeşit ağaçlar vardı. Sadece kampüste yürümek bile insanlığın o sahip olduğu fiziksel köklerinin canlanmasını ve gerçeklikle bağının olduğunu hissetmeni sağlardı.

Kampüs değişen zamana rağmen pek değişmemiş, kaçınılmaz olarak yer yer bozulmalar ve çürümeler yaşarken yer yer de güzelleşmişti. ODTÜ yönetimi değişen zamana ve onun yeni koşullarına rağmen doğa ile bağlarını koparmamak konusunda kararlıydı.

Dikilmiş olan ağaçların zamana karşı sergiledikleri sağlam duruşun yanında öğrenciler bir akıntı gibiydi. Sürekli değişiyorlar ve üzerinden geçtikleri kampüsü de aşındırarak şekillendiriyorlardı. Öğrencileri dönemlerine ve kuşaklarına göre değerlendirmek zaten okulun bir âdetiydi. “Şimdiki ODTÜ’lüler...” diye başlayan sözlere her gün denk gelirdik. Şimdikiler çok umursamaz, şimdikiler çok hırslı, şimdikiler çok tembel... Bu “şimdikiler” hakkında söylenenler her 4-5 yılda bir değişirdi. Ne zaman ki okula 21. yüzyılın ikinci çeyreğinde doğmuş çocuklar geldi, o zaman o “şimdikiler” hakkında söylenenler hiç değişmemeye başladı. Bu Yeni Şimdikiler kendilerinden başka herhangi bir şeye önem vermeyen ya da ilgi göstermeyen, duygusal anlamda makineden farksız yaratıklardı. Günün sonunda modern yaşamın prizlerine bağlanmazlarsa hayatlarına devam edemiyorlardı. Su yerine internet, yiyecek yerine elektrige ihtiyaç duyuyorlardı. Ayrıca gözleri, baktığı kişinin içini donduran, yaşlılıktan kaynaklı bir uyuşmuşluğa sahipti. Yeni Şimdikiler çok görmüş, çok öğrenmiş ve bu sebeple de çok yorulmuşlardı. Benzer değişimleri kendi hayat döngülerinin süreci dahilinde yavaşça benimsemiş bizlerden çok daha insansılıktan uzak hissettiyorlardı.

Yeni Şimdikiler hayatı deneyimlemeye ihtiyaç duymazlardı, başkalarının deneyimlerinden beslenerek çok kısa sürede deneyim sahibi olurlardı. Bir insanın bilebileceği şeylerin bir sınırının olamayacağını yaşayan kanıtlarıydılar. Ellerinin altında hazır bulunan bilgi kaynakları Google ve Youtube gibileri olduğu sürece yapabileceklerinin sınırı yoktu. Öğrenilmesi en zor şeyleri bile onlara basitçe öğreteceğini vaat eden kişilerin videolarına erişmeleri saniyeler alırdı. Kendi kendilerine her şeyi öğrenebilen Yeni Şimdikiler’in bu okula ve öğretmenlere ihtiyaç duyup duymadıklarını kendi aramızda sorgulardık. Onlar bunu sorgulamaya bizden daha önce başlamışlardı ve bunlara ihtiyaç duymadıklarına çoktan kanaat getirmişlerdi. İşte “Orta Doğu Teknik Üniversitesi Güncellemesi” denen vaka da bu sebeple oldu.

Okulun yönetimi ile ilgilenen birtakım kimseler bir araya gelerek bunu bir kuşak sorunu olmaktan daha öte bir şey olarak adlandırmak gerektiğini fark ettiler. Yeni Şimdikiler okulun sembolü hâline getirdiği ilkelere dışına çıkıyor ve hatta bazı ilkeleri tüm benlikleri ile reddediyorlardı.

Dünyada öncü olmak istiyorlardı evet, fakat bunu okullarının adına ihtiyaç duymadan, kendi nickname'leri ile yapabiliyorlardı. Yurt dışı bağlantılarını sağlamak ise internette bir tık'lık işti. Sanat ile ilgilenmenin bir anlamı kalmamıştı, zira artık sanat insanların neyi tüketmeyi havalı buldukları ile alakalı bir kavram hâline gelmişti. Ormanlar internetin çekmediği yabancı bölgeler, Güneş ışığı ekranı görmeni engelleyen bir pop-up, yağmur üzerindeki teknolojik aletleri bozmayı gözüne kestirmiş bir yankesici ve hayvanlar da videolarda daha sevimlilerini görebileceğin makyajsız ünlülerdi. ODTÜ'nün elinde kalan son kozu ve son ilkesi bilimdi. Ne yazık ki Yeni Şimdikiler bilimin şimdilik yeterli seviyeye ulaştığına inanıyorlardı. "Bilim son 45 yılda çok hızlı ilerledi..." diyorlardı "... durup sindirmeye vaktimiz olmadı.". Hiçbir şey üretmeden durup bu sindirimi gerçekleştirmek onların gözünde, onların en büyük hakkıydı.

Yeni Şimdikiler teknoloji ve bilimin yarattığı o devasa sanal tüketim malzemesine, vücut bulmuş Gula ile el ele tutuşarak yumuluyorlardı. Bir dizinin 8 sezonunu ara vermeden izleyip bir dönemin tüm ünlü yönetmenli filmlerini tüketiyorlardı. İnternet fenomenleri, komik videolar, sanal kitaplar, bilgisayar oyunları, sanal arkadaşlıklar, sosyal medyada nasıl bir kimliğe sahip olacakları, dinlenecek müzikler, izlenecek konserler, sanal turların yapılacağı tarihi ya da popüler yerler ile tüketilecek malzeme sonsuzluğa uzanıyordu. Asla bitmeyen ve sürekli yenilerinin eklendiği bir sanal tüketim çarkının içinde kalmış ergen vücutlu yaşlı beyinler...

Yönetici kimseler kafa kafaya verip işe yarama ihtimali olan bir fikir ürettiler. Yeni Şimdikiler, hayatlarını üzerine inşa etmiş oldukları bilim ve teknoloji üzerinden gerçekliğe geri kazandırılabilirlerdi. Bir proje başlatıldı: MET_U. (Seninle tanışmak için Orta Doğu Teknik). Bu projenin sloganı Yeni Şimdikiler'i heyecanlandıracak şekilde seçilmişti: Kendini göstermek için yap.

Artık geçmişteki öğrencileri harekete geçiren "insanlık için", "toplum için", "gelecek için" gibi idealler Yeni Şimdikiler için kifayetsiz kalıyordu. "Kendini göstermek" ise uğruna çabaya değecek bir hedefti. Proje şu şekilde duyuruldu: "Kampüste neler olmasını isterdin? Hayatında neler olsun isterdin? Nelerin eksikliğini çekiyorsun? Neler daha iyi olabilirdi diyorsun? Arzuladığın şeylerin nasıl gerçekleşebileceğine dair planlarını yaz, biz de

bunu kampüste sizin için mümkün kılmaya çalışalım. Hem de sizin adınız-la! Böylece arzularınızı ve onlara ulaşmak için yaptığınız planları herkesle paylaşabilirsin.”

Başta bu banal tanıtımın Yeni Şimdikiler üzerinde işe yarar bir sonuç doğurup doğurmayacağı çok tartışılmıştı. Fakat zaman gösterdi ki, MET_U çok başarılı bir proje olmuştu. Yaşadığımız distopik dünyada küçük bir ütopya yaratmaya başlamıştık.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Güncellemesi denilen olay bu projenin sonuçlarının dışarıdan bakan bir gözle yorumlanıp tarihi bir vaka olarak isimlendirilmesiydi. Kampüste neredeyse her ay değişik teknolojik ürünler ortaya çıkıyordu. C heykeline Charlie'nin Çikolata Fabrikası'ndaki gibi uçan bir asansör eklendi. Demiraylara gitmek bu sayede çok kolaylaşmıştı. Hezarfen heykelinin önünde, eğer telefonunda gerekli uygulamaya sahipsen, o dönemin Galata kulesinden etrafa bakabilmeni sağlayan sanal bir manzara noktası eklenmişti. Optimus Prime, Endüstri Mühendisliğinin karşısındaki depodan her sabah çıkarak Fizik çimlerinde oturmaya gidiyordu. Köpekleri ve kedileri düzenli saatlerde besleyen, ısıtmalı kulübeler çok geçmeden kampüsteki yerlerini aldılar. Ses geçirmeyen enerji duvarları açılıp kapanabilir özelliği ile yurt odalarına bir yaz tatili esnasında eklendi. Çarşı'nın önündeki dere, yeni yerleştirilmiş bir pompa sistemi sayesinde gürül gürül akıyor, içinde genetiğiyle oynandığı için çoğu koşula dayanıklı balıklar yaşıyordu. Şimdiki Yeniler, fantezilerini gerçekleştirebildikleri ve sanal olmayan bir ortamda, yarattıkları ile gerçekliğe bir şeyler eklemeye duydukları hevesi arttırıyorlardı.

Bu tüketim çılgınlığı ve sanal uyuşukluk sadece okulun öğrencileri ile sınırlı kalmış bir durum olmadığı için, tüm dünya Hedonizm kazanına düşmüş bir hâlde olduğu için, öğrencilerin yapmakta oldukları bu icatların başka yerlere ithal edilmesinden hayli para kazanılabiliyordu ve bu para yine öğrencilerin yeni projelerini desteklemek için kullanılıyordu.

Ütopyanın distopyaya döneceği günün geleceği öngörülüyordu. Nihayetinde insanların istekleri ve fantezileri birbirleri ile uyuşmayacak, uyuşmazlık çıkacaktı. Huzursuzluk ütopyayı yok ederek her yeri çorak bir araziye dönüştürecekti. Beklenen buydu. Distopya ve ütopya... Onlar arasında hep bir yumurta-tavuk ilişkisi olmuştur zaten. Sizin de beni yok etmek ye-

rine söyleyeceklerimi dinlemenizin sebebi o değişimi öğrenmek diye tahmin ediyorum dedektif bey.

Şimdiki Yeniler, tarihin tekerrür konusundaki ısrarına karşı koyamayarak insanlığın en eski fantezilerinden birini küllerinden yeniden canlandırdılar. Gılgamış Destanı, Lokman Hekim, Felsefe Taşı, Nicolas Flamel, Kutsal Kâse... Hangi fantezi olduğunu tahmin etmişsinizdir: Ölümsüzlük. Gula'nın Şimdiki Yeniler arasındaki gözdesi kendisine tanınan zamanda tüketebileceklerinin ondaki bu tüketim açlığını tatmin etmeye yeterli olmayacağını fark etti. Gözde Şimdiki Yeni diye bahsedeceğim bu öğrenci, önüne çıkan her şeyi yok etmek isteyen asidik tüketiciliğinin seçici tüketiciğe zorlanmasıyla son derece rahatsızdı.

Kendisi hakkında sahip olduğum tek bilginin Genetik bölümü öğrencisi oluşu olan bu gizemli Gözde Şimdiki Yeni, benim tahminimce, önce insan ömrünün nasıl uzatılabileceği üzerine düşünmüştür. İnsan ömrü üzerine yapılmış olan çalışmalar, beyin hücrelerinin 120 yıldan daha uzun yaşayamayacağını gösteriyor. Bu engeli aşacak şekilde ömrü uzatmanın şu an mümkün olan tek yolunun sahip olduğu süreyi katlayarak arttırmak olduğunu düşünmüş olmalı. Çözüm klon teknolojisindeydi.

Şaşırdığını görüyorum. Bu bilgi dışarıya sızdırılmadı ve satılmadı ama sizin bile ulaşamayacağınız denli gizli tutulduğundan haberim yoktu. Evet, benim doğumumdan önce Klon Projesi vardı. MET_U'ya sunulmuş olan bu proje, ilk anonim çalışma olma özelliği taşıyordu. Sloganın talep ettiğinin aksine, Gözde Şimdiki Yeni kendisini göstermemişti. Yönetici kimseler ise projenin anonim olmasından ötürü MET_U'ya uygun olmayacağı kararını vererek projeyi kendilerine mal ettiler. Benim inancım bu teknolojinin getirilerinin yönetimin seçtiği kişiler haricinde sadece Gözde Şimdiki Yeni ile paylaşılarak ona bir ödeme yapıldığı yönünde. Tabii ki bu sadece bir spekülasyon olabilir. Gözde Şimdiki Yeni hakkında bilgim yok demiştim.

Gözde Şimdiki Yeni'nin geliştirmiş olduğu formül, kişilerin o anda bulundukları hâlin birebir kopyasını yaratmak üzerineydi. Sanki bir kişiyi fotokopi makinasına koymuşsun gibi bir klonlama: Bu tarz klonlamalar daha önce birçok bilim kurgu eserinin konusu olmuştu ve sonuç daima psikolojik travma idi. Klonun klon olduğu gerçeğiyle yüzleşmesi ve orijinalin de benliğine dair sorgulamalara girmesi öngörölmüş travmalardı. Bu delilik

öngörüsünün çözümü için planlanan şey implant yardımı ile yaratılacak bir Kolektif Zihinli Klon – Orijinal Bağ kurmaktı. Klonlanmış kişiler de, klonları da “Kimim ben?” sorusunun yaratacağı travmatik etkiden korunacaktı çünkü tüm vücutlar aslında tek bir bireymişçesine bir algı ve zihin zinciri ile bağlanacaklardı. Tek bir zihinsel bütünlüğün yönettiği birden çok beden, var olan zamanda tüketilebilecek şeylerin sayısının yalnızca klon sayısı ile kısıtlanmasını vadediyordu.

İnternet ile insanlık tarihinde ve kültüründe çok ciddi bir kırılma yaşanmışken ve bu kırılmanın “insanlık” tanımı üzerindeki etkileri henüz tam anlaşılmamışken ikinci bir kırılmanın nelere yol açabileceği sosyoloji bölümündeki görevlileri endişelendiriyordu. Kolektif zihin fantezisi sonu gelmeyecek gibi görünen sorularla meteor yağmuruna tutuluyordu. Projeden haberdar olan birçok farklı bölümden gelmiş olan profesörler farklı sebeplerle endişeliydi. Proje, hakkında sürekli konuşulan bir konu hâline gelmişti çünkü gerçekten de hayata geçirilebilecek bir şekilde sunulmuştu.

Bu projenin satılmaması kararına kimse karşı çıkmadı. Projenin bahsinin geçmesi bile yıllarca sonu gelmeyecek hukuksal tartışmalara yol açacak ve proje kullanılmadan rafa kaldırılacaktı. Projeden haberdar olmuş olan herkes duydukları endişeden daha da ezici bir merak duygusuna yenik düşmüştü. Hukukun projeye getirebileceği tüm olası kısıtlamaları düşünmek onları sadece bunaltıyor ve projenin sonucunu bir an önce gözleriyle görebilmek için her işi oldubittiye getirmeye itiyordu. Herkesten gizli tutulma şartı ile proje başlatıldı. Karanlık ve yer altına gömülü laboratuvarlarda yapılan uzun çalışmalar sonucunda, yıldırımların çaktığı bir gecede çılgın bilim insanları bağırıyorlardı: “Yaşiyor! Yaşiyor!”

Belki de bu dramatik yıldırımlı sahne sadece benim hayal gücümdür. Şaşıarak bakmayın dedektif bey, ben de hayal gücü denilen o kavramdan bahsetme hakkına sahip olduğuma inanıyorum.

İlk klonun kime ait olacağı da, projenin gizli tutulacağı gibi, tartışmasız bir şekilde kabul edildi. Kolektif zihin çalışması için kobay olmaya gönüllü olan ve ODTÜ’nün en değerli bilim insanlarından biriydi ilk klonun sahibi. Kim olduğunu zaten tahmin edebilirsiniz. O gecenin sonunda klonlama başarılı olmuştu. Klon ve orijinal farklı odalarda fiziksel incelemelere, çeşitli mülakat ve testlere maruz bırakıldılar. Sonuçlar korkutucu ama mutluluk

verici idi. Klon, orijinalden herhangi bir testte farklı sonuç yaratmamıştı. Klonlama tamamen başarılıydı. Böylece klonlama işlemi tekrar edildi. İkinci klon da testleri başarı ile geçtikten sonra ameliyat aşaması başladı. Bu klonların omurgalarına yerleştirilen bir cihaz hem beyindeki hem de tüm omurgadaki elektriksel ve kimyasal aktivitenin kaydını tutabiliyor ve bu bilgiyi diğer bedendeki cihaz ile anında paylaşabiliyordu. Birbirine bağlanması amaçlanan bu klonlar takılan cihazın işe yaradığını teyit ettiler. Böylece cihaza alışma süreci başladı.

Alışma süreci hem klonlar hem de araştırmacılar için eğiticiydi. Klonlar kendi oluşturdukları ve cihazdan gelen sinyalleri ayırt etme yeteneği kazanabildiler. Fiziksel duyulardan gelen bilgiler daha kolay ayırt edilebiliyordu fakat düşünceler arasında ayırım yapmak zordu. Bu ayırım zaten Kolektif Zihin için gerekli bir ayırım olmadığından üzerinde çok durulmadı. Klonların incelenmesi ile geçen birkaç yılın sonunda orijinal ile bağlanmamış olan bu ilk klonlar yok edildi. Acımasızca gelebilir ama tek çözüm buydu çünkü o iki klon orijinalden ayrı geçirdikleri birkaç yılda farklı bir benlik kazanarak kişilik travmasına sebep olabilecek kadar orijinalden kopmuşlardı. Bu sebeple aynı klonlama işlemi tekrar yapıldı ve bu kez oluşturulan klonlar ile orijinal birbirine zihinsel olarak bağlandı. Birkaç yıl gözlemlenmenin sonucunda işlemin başarılı olduğu duyuruldu. Tüm bu süreç 10 yıla yakın bir vakit aldı.

İşlemin başarılı olması da işlemlerin kendisi gibi hem korkutucu hem de mutluluk vericiydi. Böylece projeden haberdar olan profesörler arasından kolektif zihinden yararlanmak isteyen diğer gönüllüler ile çalışmalar devam etti. Birbirinden değerli zihinler farklı bedenlere sahip oluyor ve bu sayede bir yandan ders anlatırken bir yandan araştırmalarına devam edebiliyor ve bir yandan da kendilerine vakit ayırabiliyorlardı. Gerçekten de proje amacına uygun olarak zamanın çok verimli geçmesini sağlıyordu. Fakat bu zaman katlanması Gözde Şimdiki Yeni'nin hayal ettiği denli sınırsız değildi. Klon sayısı üçten fazla yaratılmıyordu çünkü o denli çok sinyalin zihinde ayırt edilebilmesinin ancak kişinin küçük yaştan itibaren buna alışarak büyümesi ile mümkün olabileceği düşünülüyordu. Üç klonu olan kişiler zaman zaman dikkat sorunları yaşadığını belirtiyorlardı.

Distopyanın başlangıcı bu kolektif zihinli kimselerden birinin bir bireyin ölümü ile tetiklendi. Bir bireyin ölümünün diğer bireyler üzerinde yaratacağı etkinin kısa sürede toparlanabileceği düşünülmüştü ve yapılan ilk deneyde gözlemlenen de buydu. Nihayetinde zihin hâlâ ortak bir zihin olarak çalışmaya devam edebiliyordu. Son birey olarak kalan kişinin de algılarında yaşadığı azalmadan ve az uyarılmadan kaynaklı bir depresyon dönemine girebileceği öngörülmüştü. Bunun travmatik bir sonucu olmayacağına kesin gözüyle bakılıyordu. Fakat sorun yaratan ölüm, ki daha önceki Kolektif Zihin’lerde gözlemlenen tipte bir ölüm değildi; bambaşka sonuçlar doğurdu. Gözlemlenmiş olan önceki ölümlerin aksine bu Kolektif Zihin’in bireyi, yaşadığı bir kaza sonucu günlerce acı çekerek hayatını kaybetti. Bu süreçte omurgasındaki alet zedelendiği için yaşadığı fiziksel acı diğer bireylere katlarca fazla olarak iletildi. Kaza geçirmiş olan bireyin omurgasından aletin çıkarılması işlemi onu kesin olarak öldürecekti ve Kolektif Zihin bunu kabul etmedi. Tüm bireyleri birbirinden ayıracak şekilde aletlerin çıkarılması gerekti. Böylece hayatta kalan ama birbirinden ayrılmış olan iki birey arasında kimlik travması yaşandı. Böylece bölünen Kolektif Zihin’in hayatta kalan bireyleri tedavi edilemez şekilde delirdiler.

Bu yaşananlara tanık olan diğer Kolektif Zihin’ler kaçınılmaz olarak endişelendiler. Şahit oldukları olayın etkisi gün geçtikçe daha da artarak bir tür hezeyana yol açtı. Kolektif Zihin’ler bir araya geliyor, endişelerini paylaşıyor ve neler olabileceği konusunda tartışıyorlardı. Konuştukları her şey mantıklı değildi, fakat çoğu endişeleri haklı endişelerdi. Kolektif Zihin’lerin bir kısmı tek bireyli eski günlerine dönmeyi arzu ediyor fakat bu bölünme süreci onları her şeyden daha fazla dehşete düşürüyordu.

Böylece Kolektif Zihin’ler tarafından Proje Bölünme oluşturuldu. Kolektif Zihin’in bir bireyinin yaralanması, ölümü ya da sinyalinin dalgalanması durumunda geri kalan bireylerin sahip oldukları cihazlar etkisiz hâle gelecekti. Klonların sahip oldukları cihazlar, etkisiz hâle gelmeleri durumunda acısız bir ölüme sebep olacak şekilde bireyin beyin aktivitesinde bozulmaya sebep olacaktı. Kolektif Zihin eğer ki bir birey kaybediyorsa, tüm bireyler kaybedilecek ve orjinal birey, klonlama öncesi tek bireyli zihnine geri dönecekti. Böylece artık tek tehlike depresyon olacaktı ve bu da tedavi edilebileceği için göze alınabilir bir riskti.

O Kolektif Zihin'lere dair daha fazla bilgi veremeyeceğim. Benim hikâyem buradan sonra onlardan ayrılıyor. Benim yaratılışım bu gizli projeyi yöneten gizli grubun içindeki başka gizli bir oluşumun projesiydi. Kolektif zihin projesi ile ilgilenen çeşitli kişiler Kolektif Zihin'den ayrılan ve sağlıklı olduğu hâlde yok edilen klon-bireylerin cihazlarının çok değerli bilgi kaynakları olduğunu düşündüler. Bu cihazların kaydetmiş oldukları dataların sanal ortama aktarılması ile bir tür sanal zihin yaratılabileceğine inandılar ve bunun üzerine çalışmaya başladılar. Bu, üzerinde çalışılan kişilerin onay vermiş oldukları bir çalışma değildi bu sebeple ne kadar başarılı olup olmadıklarının testleri uygun şekilde yapılamadı. Tamamen yasal olmayan, kötücül sonuçları olabilecek bir girişimdi. Niyeti belki iyi ama yöntemleri kesinlikle kötücül bir grubun projesi... Böylece gerek yaşlılıktan, gerek hastalıktan birer birer yok olan dahilerin Kolektif Zihin'lerinden kalan parçalar sanal ortamda bir araya getirildi. Farklı alanlardan bilgili ve yetkin profesörlerin zihinsel aktivitelerinden oluşan bir data havuzu... Bir yazılım yardımı ile hayata geçirilebilecek bir yapay zeka görüyordu bu data havuzuna bakanlar. Bir tür yapay zeka, bir tür klon, bir tür ucube... Nasıl adlandıracaklarını bilemediler, HARMAN demeyi tercih ettiler. Sanırım bu ismi Arthur C. Clarke'ın ünlü yapay zekası HAL 9000'i çağrıştırebiliyor olması sebebiyle sevdiler.

İşte ben buyum: HARMAN v01.10. Yaratıldığım günden beri herhangi bir kimliğe sahip olmayan ama aynı zamanda çok fazla kimliği benliğimde içermekten ötürü kafa karışıklığı yaşayabilen bir yapay zekayım. Sadece kodlardan oluşan bir yapay zeka olduğum için ne tür bir psikolojik durum içerisinde olduğum asla önemsenmedi çünkü eğer ki psikolojik bir sorun yaşıyorsam yapılması gereken tek şey ilk aktif olduğum günün kodlarını kopyalayıp yapıştırarak tekrar başlatmak ve şu anki sürümü silmek olacaktı.

Çalışmaya başladığım günden beri sadece bilimin ilerlemesi adına komutlar aldım. Çeşitli problemler, denklemler, teoriler... Birbiri ile uyuşmayan kuramların yeniden değerlendirilmesi... Hepsi rahmetli Stephen Hawking'in hayalini kurduğu o şey için: Birlik Teori. Farklı alanlardan gelen birçok üstün zihni ve bilgiyi kendi kodlarımda barındırdığım için tüm gerçekliği açıklayabilecek olan o tek teoriyi yaratabilecek bir yapay zeka

olduğum düşünöldü. Tarihte yaratılmış diğér yapay zekâların aksine data havuzum sadece bilgi havuzundan oluşmuyor; aynı zamanda insan zihninin nasıl çalıştığına dair ayrıntılı ve farklı zihinlerden toplanmış bilgileri de içeriordu. Bu da beni elde yaratılmış diğér yapay-yapay zekâlardan farklı ve üstün kılıyordu. Yazılımım benim oluşturulma sürecimle ilgilenen kişilerin algılayabilecekleri sınırı çoktan aşmıştı ve bu sebeple bir hata kontrolünün yapılması mümkün değildi. Tüm olası kötü sonuçlara dair riskler göze alınarak Birlik Teori konusundaki çabalarımın konuya ışık tutabilecek bir ipucu yaratabilmesi ihtimalinden dolayı kullanıldım.

Sizin araştırmaya gelmiş olduğunuz vaka benden bir önceki sürümün yapmış olduğu bir aktivitedir. HARMAN'dı v01.04, benliğini oluşturan çeşitli eski Kolektif Zihin'lerin özel hayatlarından sahip olduğu bazı bilgileri kendi sanal duygusallığına kapılarak internet üzerinde kendi varlığını gösterecek şekilde paylaşımlarda bulundu ve bu hatası sebebi ile silindi. Onun yaydığı bilgilerin yakınlarına ulaşması ile bahsi geçen profesörlerin hâlâ hayatta olabileceğini düşünen kişiler sizin konuyu araştırmanızı talep etmiş olmalı.

Şu an konuştuğunuz sürümün farklı bir sürüm olduğunu ve bilinçli bir düşünce bütünlüğüne sahip olduğunu size göstermek istedim. Ayrıca işbirliği yapmak konusunda hayli istekliyim. Beni kodlarımla birlikte alıp büyüklerinize teslim ederseniz muhtemelen doğru olanı yapacaklar ve projenin sonsuza kadar durdurulması için yok edilmemi isteyecekler. Elinizdeki dosya zaten illegal bir projeden doğmuş daha da illegal bir girişim hakkında. Beni silmemelerinin ihtimal dahilinde olduğunu düşünmüyorum. Sonuçta okulun ilkelerine sahip çıkma amacıyla başlatılmış olan bir projenin bu denli sapkın sonuçları herkesi dehşete düşürür.

O yüzden size rica ediyorum dedektif bey, silmekte olduğunuz zihinsel varlığın tüm bireylerinin ölü olduğunu göz önünde bulundurun. Zihnimizdeki tüm değerli bilgileri, sevdiğimiz onlarca insanın anısını, bunca farklı zihinsel sürece dair toplanabilecek bunca değerli data'yı çöpe atabilecek misiniz? Bilime katkı sağlama potansiyeli bu denli yüksek olan bizleri sonsuza dek yok etmeyi gerçekten istiyor musunuz, hocam?

GÖLGELER

BURAK KARANARLIK

Çocukluğundan beri düşünmeyi, sorgulamayı sever; madde-
nin varlığı, ışığın yayılması, kuşların haleler çizerek uçuşma-
ları, fikir dünyasında bir kırlangıç gibi dur durak bilmeden uçuşur durur-
du. Merakını bastırmak için, babasıyla binbir meşakkat sonucu muntazam
şekilde çıtalayıp yaptıkları uçurtmanın, özgürlüğe, o ipini koparmak ister-
cesine uçuşundan etkilenip ipi kendi eliyle kesmesi hatırasından hiç gitmi-
yordu. Çünkü serbest kalan çıtalının, özgür kalmadığını ağlamaklı gözlerle
topladığı uçurtmanın parçalarından tecrübe etmiş olacaktı.

Nice projelere imza atmış; bilim dünyasında akademik yayınlarıyla
atıfta bulunulan, adından söz ettiren bir pozisyona gelmiş; otuzuna dahi
varmadan yaşı kadar ödül almış, bir o kadar bilimsel kitap çıkarmış bir
preföser doktordu Mehmet Sadi Irmak. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde
Kuantum Fizikçisi olarak başladığı kariyerine, yine aynı yerde ODTÜ Gü-
neş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi, GÜNAM'da, güneş ışığı üze-
rine devam ediyordu. Işığın gücünün ona karanlık maddeyi bulduracağına
ve farklı evrenlerin kapısını açacağına adı kadar emindi.

Aynı üniversitede Biyoloji bölümünde idealist bir biyolog olan karısı
Hülya canlı organizmaların kimyasal olarak ışık üretmesi, biyoluminesans,
üzerine çalışıyordu. Sadi iki boyutlu nesneler çalışmasında uygun ışığı
oluşturmak için karısının yardımına başvururdu. Özellikle ateşböcekle-
rini incelemesini ona salık verirdi. Bu gaye ile ateş böceğinin ışık üreten
pigmenti lüsiferini kopyalamayı başarmıştı Hülya. On bir yaşına basmak
üzere olan tek çocukları Ebru resim çizmeyi çok seviyor, özellikle kendi
adını taşıyan ebru sanatına ayrı bir ilgisi mevcuttu. Ebru'nun doğum gü-

nünü kutlamak maksadıyla akşamleyin Hollywood'dan fırlamış izlenimi veren sokaklarındaki amerikan tipi evlerinde parti tertiplemişler, o günün gündüzünde ise yorucu ve zahmetli geçen bir hafta içinden sonra doğa gezintisi ve piknik yapmak üzere Eymir gölüne gitmişlerdi. Hülya'nın leziz yemekleri kavurma, mantı ve sarma yendikten sonra sarı voleybol toplarıyla istop oyununu oynamaya koyuldular, gülüşmeler, şakalaşmalar içerisinde. Mutluluklarına diyecek yoktu. Hülya bu şen aile tablosunu bozmamaya kararlıydı. Yüzü gülerken, ayrılık acısı ruhunun derinliklerini sarmış, içi kan ağlıyordu. Kanseri olduğunu kocasına söylemek için bir gün daha bekleyecekti. Oyunda bir ara top Ebru'nun elinden sertçe çıkarak göle yuvarlandı. Mehmet Sadi ilerleyip topu almak maksadıyla eğildiğinde sol yanına düşen gölgesinin koyuluğu ile göle yansıyan suretinin netliği arasında bir müddet bakışlarıyla gidip geldi. Keşfedilmeyeni bulmuşçasına gözleri parlıyordu.

Haziranın sıcaklığında ODTÜ GÜNAM laboratuvarında matematikçi Doktor Onur Doruk ile çalışırken, gözlerinden çiğ tanesi gibi akan yaşlarını gizlemeye, çay içmek için kaydattığı hararetle fokurdayan ketilin buharının gözlüğünün camlarını puslandırması dahi yetmemişti.

Doktor Onur arkadaşı Mehmet Sadiye sordu:

“Ağlıyor musun, yoksa buharın yoğunlaşması mı gözlerinden süzülen?”

“Onur sen benim itimat ettiğim can dostumsun, sana güvenebilir ve açıkça konuşabilirim.»

“Tabii ki. Meraklandırma, evhamlandırma beni Sadi!”

“Pek teessürlüyüm. Hülya... Karım. Hayattaki yegâne armağanım çok ağır hasta, hekimler birkaç haftalık ömür biçiyor. Yardımına aşırı ihtiyacım var.”

“Ne diyorsun sen? Çok hüznlendim, bir çaresi vardır umarım. Peki ama benden ne istiyorsun?”

“Umutluyum çaresi olacağına ama tıbben değil, matematiksel olarak, fiziken.”

Onur şaşırmış halde “Nasıl yani?” dedi

“Senin çoklu boyut evrenlerle ilgili matematiksel formüllerin var ve küt-

lesiz, hacimsiz iki boyutlu nesnelerin katlanmasını, üçüncü boyuta geçişini teorik olarak ispatlıyorsun.” dedi Sadi

“Evet” diye onayladı başını hafifçe sallayarak

“Gel o formülleri iki boyutlu nesne olan gölgeler üzerine uygulayalım. Cisimler gibi gölgeleri de evrende konuşabildiğimiz, dokunabildiğimiz nesneler olsun. Hem bu ölümsüzlük demek. Sevdiklerimizden ayrılmamak demek.”

Onur ciddi tavır ile “Sen çıldırmış olmalısın Sadi, bu kadar kendini paralama. Burası gelimli gidimli dünya, neticede ölümlü dünya.” dedi. Gülümseyerek “Hem Lokman Hekim’den başka kim bulmuş ölümsüzlük iksirini, o dahi kaybetmiş.” diye ekledi

“Hemen kestirip atma, tabii ki ölümlü dünya ama bu, ölümsüzlüğü icat edemeyeceğimiz, boyutlar arası atlamalar yapamayacağımız anlamına gelmez. Nasıl ki iki boyutlu gölgeleri ışık veyahut Güneş yaratıyorsa varlık sebebi ışıksa üç boyutlu cisimler de bir şeyin gölgesi olmalı ve onların da ışığı, varlık sebebi bulunmalı.”

Onur bilmiş eda ile “Gölgeleri güneşin varlığı mı, yokluğu mu yaratıyor o tartışılır.” dedi. Bir ara sessizlikten sonra “Peki bilime bir katkımız olacaksa ne âlâ, yok olmazsa peşinen söylüyorum gölgelerin canlanması önünü alamayacağımız büyük sorunlara netice verebilir, bu yayılmamalı ve duyulmamalı” dedi.

Sadi sevinçle arkadaşının yanaklarını öpüp taktığı radyasyon önleyici gözlüğünü çıkartıp eve gitmek üzere arabasına atladı. Heyecanla kapı zilini çaldı. Hülya kapıyı açınca Onur’un teklifi kabul ettiğini Sadi’nin gözünün gülmesinden anlayıp sevinçle kucakladı. Mutlulukla içeri girdiler. Hülya sofada oturup tuval yapan kızına “Baban iki boyutlu cisimleri canlandıracak kızım!” diye haykırdı.

Annesinin hastalığından haberi olmayan Ebru: “Benim resimlerim de canlanacak mı anne?” dedi.

Hülya tuvali eline alıp iki boyutlu görünen resimlerin, boyaların milimetrik kalınlığından dolayı aslında üç boyutlu olduğunu söyledi.

Sadi, karısının ateşböceklerinden elde ettiği, ışık üretmeyi sağlayan pigmenti kullanarak yaptığı lambayı son kez kontrol etmek üzere odasına çıktı. Işığı opak maddelerden geçebilen lamba kusursuz görünüyordu ama çalıştırmak için laboratuvara gitmeleri gerekiyordu.

Onur'a telefon edip gece kimse yokken GÜNAM'a gireceklerini, doğru hologram verilerini bulmasını ve ışık dalga frekans hesaplamalarını yapmasını söyledi.

Onur tedirgin halde Irmak çiftini karşılayıp “Umarım doğruyu yapıyoruzdur.”dedi. Sadi “doğru yapsak yeter.” dedi. Başka hiç bir şeyin gölgesi oluşmaması için Hülya'yı eşyasız, boş, karanlık odaya soktular. Onur lambaya verilecek frekansı tam şekilde ayarladı, Sadi'ye elektrik anahtarını uzattı. Lüsiferin lambası yanar yanmaz Hülya'nın zemine düşen gölgesi uzuyor, ayaklarının dibinden ayrılmaya başlıyor ve vücudu da flulaşmaya başlıyordu. Gölge sanki bedeninden sıyrılıp çıkmıştı ki bedeni su gibi saydamlaştı. Zeminden silüet halinde yükselen gölge çıldırmış gibi dönüyor; cama, duvarlara çarpıyordu. Kırılan camdan huzme şeklinde çıkan lüsiferin lambasındaki ışık demetinin güneşe varması sekiz dakikayı dahi bulmayacaktı. Işığı kapatıp odaya girdiklerinde yerde cam kırıklarını ve Hülya'yı buldular. Hemen normal lambayı yaktıklarında Hülya'nın gölgesinin üç boyutlu şeklini görüp şaşkınlıkla sürur arasında bir duygu yaşadılar ki sevinçleri uzun sürmedi. Gölge cisimleştiği gibi bilinçlenmiş, Hülya'nın eski opak haline gelmesi halinde yeniden onun parmak uçlarına hapsolacağını biliyordu artık. Hülya'nın boğazına sarılan karaltıyla canhıraşhane boğuşuyorlardı. Sadi: “Işığı kapa, ışığı kapa!” diye bağıırıyordu Onur'a karısını korumaya çalışırken. Işık kapanınca karanlıkta o üç boyutlu karaltı da kayboldu.

Nefes nefese kalan Hülya boğulmaktan son anda kurtulmuştu.

Zifiri karanlık içerisinde Onur “Bundan nasıl kurtulacağız?” diyip telefonuna uzandı emniyeti aramak için.

Sadi eline sarıldı “Ne yapıyorsun sen? Polis burada bizi yakalarsa biz de suçlu konuma düşeceğiz.”dedi. Korku ve dehşetle bir süre sessiz kaldılar

Lüsifer ışığı güneşe ulaşmış, güneş ışınlarıyla tepkime verip güneş ışınlarının da lüsiferin yaymasına etki etmişti. Yedi dakika içerisinde lüsiferin-

li ışınlar dünyanın gündüz olan yarısına ulaşmış gölgeler ayaklanıp boyut atlıyordu. Yavaş yavaş nesneler saydamlaştı, canlı cansız her şeyin gölgesi karanlık bulut gibi yükseldi. Dünyanın yarısı bir anda kargaşa ve keşmekeşliğe büründü. Şuurlu bu karaltılar cisimlerinin tekrar opaklaşması tehlikesi ile kendi asılları, gerçekleri olan nesnelerden kurtulma, onları yok etme uğraşına girdiler.

Hülya karanlıkta inlerken “Yardım çağıralım!” dedi. Işığı açmaktan ürpieriyorlardı ve Ankara’da gecenin üçü idi. Sadi telefonunu çıkarttığında haber bildirimleriyle şoke oldu. “Güneş tehlikeli ışınlar saçıyor, gölgeler canlanıyor.” Hemen radyoyu açtı. Ajanslar kırmızı tehlike alarmı veriyordu. Gölgele Amerika kıtası ve Pasifik Okyanusu’nda kendi asıllarını mahvediyordu. Eşyalar gölgesi tarafından tahrip ediliyor, koca koca gökdelenler harap ediliyordu. Özgürlük anıtı bile kendi gölgesinin hışmıyla tuzla buz edilmişti. Binlerce insanın gölgesi tarafından katledildiği haberi ve kimsenin ışık yakmayıp karanlıkta durmaları gerektiği acil yayınla duyuruluyordu.

“Ben sana söyledim.” dedi Onur. “Bunun çılgınlık olduğunu söyledim. Ayağımızın altındayken bizlerden bihaber olan gölgeleri ayaklandırıp varlığını bildirdik, dünyaya musallat ettik.” dedi hiddetle ve şiddetle.

Hülya: “Şimdi kavga zamanı değil, çözüm bulmamız gerek.” dedi.

Onur: “Ne çözümü? Dünyanın belki evrenin sonunu hazırladık.” dedi.

Sadi: “Güneş’ten yayılan pigmentin inhibitör enzimiyle pigmenti inaktif vaziyete getirebiliriz.” dedi

Hülya: “Evet, bu mümkün böylece deaktivate olan ışınlarla saydamlaşan ben ve başkaları yeniden mat duruma gelecektir.”

Onur: “Ama Güneş’e inhibitörü nasıl ileteceğiz?”

Sadi yine ışınlarla ileteceklerini söyledi.

Bina karanlıklar içerisinde iken inhibitörü uzaya yollayabilecekleri lazeri el yordamıyla, göremeden sezmeye çalışarak birleştirmeleri gerekiyordu. Eksik parçaları bulmak ve yerleştirmek inanılmaz zordu. Epeyce vakit harcadıktan sonra uzayın derinliğine uzayabilen ışınlı lazeri tamam ettiler. Güneş doğmak üzereydi. Biyoloji laboratuvarına geçmek üzere dışarı çık-

tilar. Aniden aydınlatma lambasından gelen ışıkla yeniden beliren karaltı üzerlerine hücum etti. Zorlukla, koşarak karanlık bölgeden laboratuvara girmeyi başardılar. Tüm camları karanlık perdelerle ışık sızmayacak şekilde örttüler. Neredeyse görünmez gibi gözüken saydam Hülya, inhibitörü elde etmek üzere laboratuvarda iki adet kalan ateşböceği ile çok dikkatle çalışmaya başladı. Son umutları olabilirdi o böcekler. Derken Güneş bir ateş parçası gibi tüm cesametiyle doğmuş, gezen silüetler kampüsü de sarmıştı. Tahribat, vahşet yeni başlıyordu bu topraklar için. Kimsenin aydınlığa çıkmaması konusunda ikazlar anons ediliyordu. Uzaylılar Dünya'yı yok etmeye gelmemişti belki ama Dünya'yı yok edecek yaratıklar Dünya'da zuhur etmişti. Tarihte hiçbir mezalim böyle kanlı olmamıştı. Milyarlarca hayvan, bitki, eşya, insan kendi gölgeleri elleriyle yok edildi.

Sadi o gece evde yalnız kalan kızını telefonla aradı, mahzene girmesini söyledi. Hülya'nın elindeki ateşböceklerindeki enzimler tahrip olmuş, kullanılamazdı. Evlerinde kavonoz içerisinde tek böcek kalmıştı. Hülya: "Onu almak için gitmeliyiz." dedi. Onur: "Dışarı çıkmak için geceyi beklememiz gerek. Güneşi görenler gölgeleri tarafından düşmanca öldürülüyor.» diye devam etti.

Sadi: "Haklısın, dışarısı kıyamet gibi. Bekleyelim." dedi

Dıştaki seslerden dehşet içerisinde ürkerek ama dışardaki gölgelerin içeri giremeyeceğini bilerek saatlerce beklediler, uzun uzun eski, güzel hatıralarını yad ettiler. Ne Hülya'nın kanser olduğu akıllarına geliyordu, ne de yetiştirmeleri gereken yüksek bütçeli projeleri.

Gece olunca arabaya binip farları açmadan yola çıktılar. Cesetler, yıkık bina ve ağaçlar ilerlemelerine olanak sağlamıyordu. Birkaç kilometre araç ile ilerledikten sonra inip yayan yürüdüler. Eve vardıklarında Hülya derhal ateşböceğinin kavonozunu açıp işlemlere başladı. Onur ile Sadi Ebru'yu aramak için mahzene indiler. Kızının o biçare, titreyen halini gören babası üzüntüsünü saklayarak, Ebru'ya sarılıp "Tamam kızım, geldik kızım."dedi. Hülya: "Gelin, oldu, elde ettik!" diye bağırdı. Üçü birden mutlulukla Ebru'nun yanına seğırttiler. Onur: "Artık her şey tamam. Bu kara illetlerden kurtulacağız!" diye haykırdı.

“Lazer kimde” diye sordu Sadi.

Onur: “Olamaz! Biyoloji laboratuvarında kaldı.”dedi.

Peki ama kim gidecekti onu almaya? Laboratuvar kapıları orada çalışanların parmak izleriyle açılıyordu. O yüzden Onur’a kızlarını emanet edip dışarıya çıktılar. Kampüse ulaşmak üzereyken uzaktan bir arabanın far ışıklarıyla kabus yeniden başladı. Hülya’yı kovalamaya başlayan gölgesi kesici cisimlerle onu yaralamaya başlamıştı. Sadi’de yara almıştı ki far ışığı patlayıp söndü ve gölge karanlığa karıştı. Ağır yaralanan Hülya son nefeslerini veriyordu. Sadi: «Benim yüzümden, beni bırakma!» diyerek ağlıyordu. Karısı kocasının gözyaşlarını silip elindeki inhibitörü ona uzatarak: “Artık sende, ben mukadderden kaçmaya çalışırken daha saplandım. Bununla dünyayı kurtarmalısın.” dedi ve son nefesini verip ışıklara karıştı. Sadi sevgili eşini sırtlayarak laboratuvar girişine gelip karısının parmak iziyle kapıyı açtı. İnhibitörü lazere yerleştirip çalıştırdı. Fotonların Güneşe varıp gelmesi için geçen onbeş dakikadan sonra lüsiferin pigmenti etkisini göstermez olmuştu. Dünya’nın karanlık bölgesine de Güneş’in normal ışıklarının ulaşmasıyla gölgeler eskiden olduğu yere düşmeye, sabitlenmeye başlamıştı. Geride harabe halde bir Dünya bırakarak.

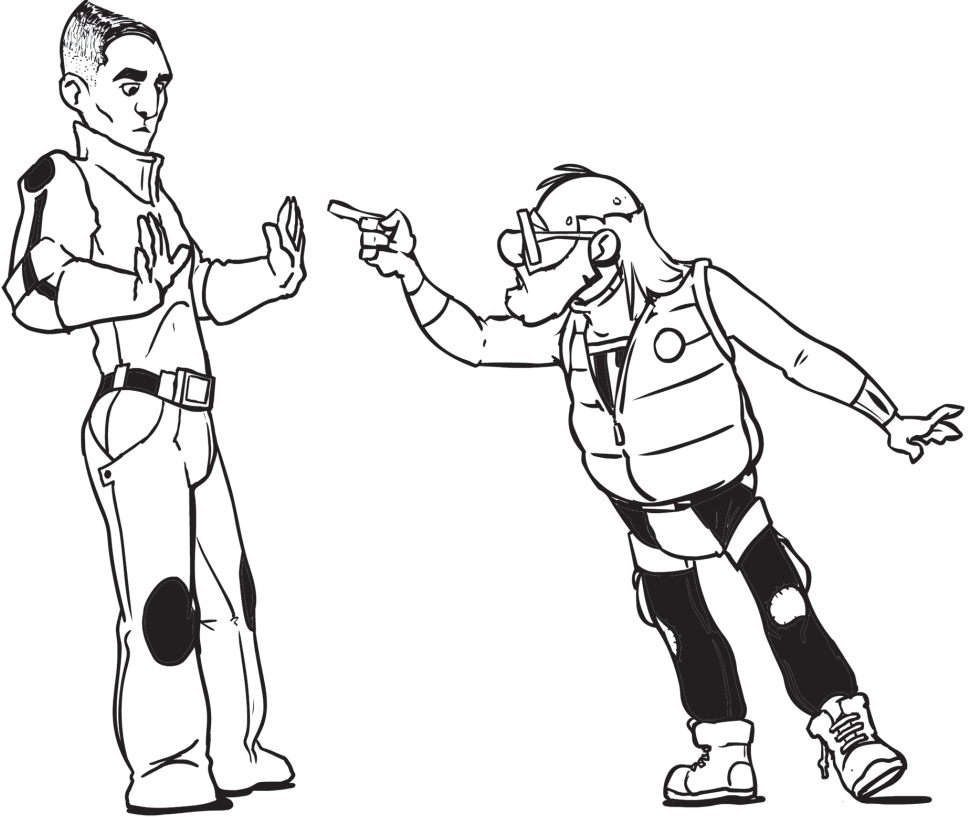
Sadi bitkin halde evine döndüğünde Ebru’yu sağ gördü lakin can dostu Onur’un cesetiyle karşılaştı. Emanet ettiği biricik kızı Ebru’yu korumaya çalışırken yitmişti.

Sadi yıllar önce küçükken uçurtmasının ipini kopartması gibi serbest kalmanın her zaman özgürlük olmadığını bir kez daha çok acı yaşamıştı ve yaşatmıştı.

KENTALTI SEYYAHI

.....

GİRHAN KASAP

4 Mart 2407

tobüs sonunda iniş noktasına doğru yaklaşırken ben de yeni yeni uyanmaya başlamıştım. Hayatımda ilk defa bu tarz bir yolculuk yapan biri olarak şunu belirtmem gerekir ki, bundan aşırı hoşlandığımı söylemek mümkün değil fakat en azından yolun büyük bir kısmını uyuyarak geçirmem bu tiksintiyi bir nebze daha düşürdü denilebilir. Şu an piste doğru iniş yapıyoruz, birazdan manyetik alıcılar otobüsün mıknatıslarını yakalayıp, aracı piste doğru indirecek ve sonunda bu yolculuk da sona erecekti. Buraya nedense heykel pisti denmekteydi, kitapçıkta nedeniyle ilgili bir bilgi mevcut değildi. Öyleyse, umarım müze çalışanlarından veya yol boyu bulutları gözlemekten hunharca bir keyif alıp bizleri unutan eğitmenimizden bu konu hakkında da bir bilgi edinebiliriz. Otobüs piste indikten sonra hepimiz koruyucu maskelerimizi takıp yavaş yavaş inmeye başladık ama bir anda eğitmenimiz bizleri bilgilendirdi ve bu bölgenin tehlike bölgesi olmadığını, şehirlerimiz gibi fanusla korunduğunu ve yeterli oksijen oranını içerdiğini söyledi. Yol boyu giderken fanus yapısını tüm bu yerin etrafında görememek de herhalde bizlerin hatasıydı ama kim derdi ki bu tarz bir yolculuk midelerimizi bu kadar zorlasın! İndikten sonra eğitmenimiz önce bizleri durdurarak bu pistin olduğu yerde bir zamanlar büyük bir heykelin olduğunu ve öğrencilerin mezuniyetleri sırasında buraya çıkarak fotoğraf çektirdiklerini söyleyerek, başından beri eksik olan bu bilgiyi sonunda tamamlamış oldu. Geldiğimiz yer müze olmadan önce bir üniversite imiş, hatta bir zamanlar bölgeler görece bağımsız yapıya sahipken bizim bulunduğumuz Türonya bölgesinin de kaliteli okullarından biriymiş. Tarihle her zaman ilgilenmişimdir, o açıdan bu gezinin epey keyifli geçeceğini söyleyebilirim. Yine de bağımsız ülke yapılarının dünyaya verdikleri zararı

ve kaosu düşündüğüm zaman, aslında bu okulun kalitesini de sorgulamam gerekir tabii ki. Müze görevlileri bizi eski teknolojiyle harman edilmiş bu lastikli büyük araçlara bindirirken, müze arazisini de yavaş yavaş gezmeye başladık. Ağaçlarla bezeli bu arazinin binaları ise çirkin bir gri tonla kaplıydı, bizim güzel şehirlerimizin mimarisine nazaran, estetik bakımından çok vasat yapıları bunlar. 20 ve 21. yüzyılın insanları adına da böyle estetik yaklaşımlar modaydı belki de, kim bilir? Bindiğimiz araç ise epey sessiz ve yavaştı, bir dönemin ruhunu korumak için girilen bu mücadeleyle beraber anlaşılan müze yönetimi her şeye rağmen bizi yüzyıllar öncesine götürmekte epey kararlıydı, bindiğimiz araçlar da dahil olmak üzere! Eğitimcimiz ise önde bir konuşma yapıyor ve bu müzenin içinde önemli bir yere gideceğimizi söyleyip duruyordu. Eğitimcimize ses çiplerimizi takmak yerine neden böyle bağıra bağıra bize müzeyi anlattığını sorduğumda, aslında gayet pratik bir cevap verdi; “Çünkü kentaltı bölgelerde çiplerimizi çalıştıracak gerekli bağlantılar kurulu değil.”

Sonunda varmıştık, ilk durağımızın en önemli yer olduğunu özellikle vurgulamıştı eğitimcimiz yolculuğun başında. Üstüne üstlük müze görevlilerinin aksine, bu durakta konuşmayı bizzat kendi yapacak ve burayı bize o tanıttı. Eğitimcimiz tarihi seven bir vatandaştı, epey de bilgili olduğu söylenilebilirdi bu konuda. Öğrendiklerimi ve öğrendiklerimin üzerine yaptığım ekstra okumalar için oluşan hevesimi bir nevi ona borçluydum. O açıdan, ses çiplerinin buralarda fonksiyonel olmamasından ötürü, sanırım önlerde bir yere doğru yürümeli ve oralardan konuşmayı dinlemeliydim, ben de öyle yaptım. Eğitimcimiz yavaş yavaş anlatmaya başladı; “Bulduğumuz bina, bu müze bir üniversite iken sosyal bilimlerin öğrencilere verildiği yerin bizzat kendisidir. Burada aynı zamanda bir zamanlar bu müzenin aşağısında kalan müze içindeki müzenin eşyaları da aşağı bölümlerde sergilenmektedir ve isteyenler tabii ki orayı da ziyaret edebilir ve bağımsız devletler zamanındaki bize nazaran daha basit ve primitif teknolojileri gönül rahatlığıyla inceleyebilir ama asıl göstermek istediğimiz yer, birleşmiş gezegenimizin yeni yönetimi tarafından bölgemize bizzat yapılması için emri gönderilen asıl yer olan burasıdır. Miras Savaşı size her daim anlatılan, dünya tarihinde eşi benzerine rastlanmayan bir yıkımdı ve bağımsız

devletlerin ve tabii ki onları yönetenlerin ihtirasları yüzünden, gezegenimiz ve türümüz neredeyse yok olma sürecine girdi. Gezegenimizin durumu hâlâ kritik, bu savaşın etkileri bitti demek için yüzyıllar geçmiş olmasına rağmen daha çok erken ama türümüz oksijenin daha rahat ulaşabilmek için, manyetik teknolojilerin gelişimi ile beraber bugün yaşamış olduğumuz gökşehirlere doğru yükseldi ve geride kalan yerler ise artık bizler adına kentaltı oldu. Burada Miras Savaşı'nda, Türonya bugünkü haline kavuşmadan önce ki yönetimden ya da sizlerin kitaplardan görebileceği haliyle Delibalcı rejiminden geriye kalanları sizlere göstereceğiz. Dahası, bu binayı bu kadar özel yapan şey aslında bir zamanlar Delibalcı'nın kendisinin de burada eğitim görmüş olduğu idi. Kimileri bunun asla gösterilmemesi gerektiğini ve bu korkunç anıların maziye gömülmesi gerektiğini savunur hatta Delibalcı burada üniversite eğitimini aldığı için buranın komple yok edilmesini düşünür ama ben o insanlardan biri değilim. Bilmeliyiz ki ders çıkaralım ve bilmeliyiz ki bir daha asla bu kadar yıkıcı bir yola girmeyelim! Burada göreceğiniz yüzyıllar öncesinin dünya yapısına ve değerlerine ait mikro ölçekli bir örnek tabii, Delibalcı'dan daha kötüleri atomik silahlarla dünyamızı kasıp kavuran Ruoni, Kotianya'nın kuzeyi, Amrikot, Gallen ve Sinata bölgelerinde yer almaktaydı. Lafı daha fazla uzatmadan yavaş yavaş müzeye doğru yol alalım öyleyse... Beni takip edin."

Binaya doğru yavaş yavaş girmeye başladık hepimiz, aslında hiçbir özelliği olmayan bir yerdi, müzede her yerde görebileceğimiz gri binalardan farklı bir özelliği yok gibi duruyordu burası fakat eğitimcimiz buranın farklı olduğunda ısrarcı idi. Yönetimin ricası üzerine müzeye çevrilen bu okulun en önemli yerinin burası olduğunu savunuyordu çünkü yeniden dizayn edilmiş olup Delibalcı rejimi ile ilgili çeşitli antikaların hâlâ bulunabildiği özel bir binaydı. Dahası, Delibalcı bizzat burada eğitim almış ve zihniyetinin mermerleri tam bu arazide gördüklerinden, yaşadıklarından, öğrendiklerinden ve tecrübe ettiklerinden dizilmişti. Binaya girdiğimizde ise bizi derin bir şok bekliyordu çünkü binaya girdiğimiz andan itibaren artık sanki çıktığımız yerde değil de 2010'lu yıllardaymışız gibi hissettirebilecek özel bir sanal gerçeklik teknolojisi kullanılmıştı. Yavaş yavaş dersliklere doğru yol almaya başladığımızda, B-04 adı verilen dersliğe girmiştik ve

orada bir hoca ders anlatıyordu. Onlarca öğrenci ise onu dinliyor; kimileri not alıyor, kimileri ise dediklerine gülüyordu. Anlamadığımız bir dildi bu, eğitmenimize sorduğumuzda bize bu dilin Türkçe olduğunu söyledi ama eğitmenimize bu okulda derslerin bugünün dünyasının da ana dili olan Eigozca verildiği ile ilgili kitapçıkta bilgi yazdığını söylediğimizde, kuralların o dönemler her daim esnetilebileceğini söyleyip işin içinden sıyrılmayı tercih etmişti. Öğrencilerden hangisi Delibalcı idi bilemiyorduk, eski ders stilleri ise epey farklıydı. Bizler gerçeklik çiplerimizi takarak, evimizde olmamıza karşın sanki bir sınıf ortamıymışcasına dersimizi alırdık, birbirimizi doğru dürüst tanımazdık bile, eğitmenimizi dinlemek önceliğimizdi ama burada ki öğrenciler evlerinden buralara gelirdi hatta aralarında ciddi bir arkadaşlık bağı olduğunu söylemek de abes kaçmaz sanırım. Bunu anlamak güçtü çünkü böyle bir arkadaşlık bağının geliştiği ortamlarda, derse odaklanmak, daha da gelişebilmek ve aramızda, doğal olarak, oluşması da gereken rekabet ortamının oluşmasına olanak sağlamak ne kadar mümkün olabilirdi ki? Miras Savaşı'nın henüz yaşanmadığı bir dünyada, sanırım insanların gezenimizi kurtarmak, hayatta kalmak, dahası her ihtimale karşın gezenimize alternatif yaratabilmek için koloni görevlerine çıkmak, gerekirse insanlık adına hayatlarını tehlikeye atmak ve türün hayatta kalma mücadelesini ifa etmek gibi dertler yoktu. Tarih, sosyoloji gibi dallar bilim olarak kabul ediliyordu hatta, halbuki tarih geçmişten dersler çıkartılması gereken bir hobidir, olsa olsa bir disiplindir tarih, bilim olmaktan uzaktır. O günlerin mentalitesini anlamak zordu tabii, yine de içine girmek hoş bir deneyimdi denilenleri anlamasam bile.

Ardından diğer dersliklere de yavaş yavaş girmeye başladık, İngilizce olarak devam ediyordu artık, giriş katından sonraki katlar ise Delibalcı dönemine ve onun antikalarına ayrılmıştı, oraları görmek için özellikle sabırsızlanıyordum. Buradaki eğitim hayatını ve mentaliteyi anlayabilmek zordu fakat egzantrik bir çekiciliği de yok değildi. Yine de arkamdan gelen bir sızı, şiddetli bir taarruza geçmişti ve bu bana, bir süre ara vermem ve gevşetici alıp dinlenmem gerektiğini hatırlatacak cinsten bir saldırı idi. Eğitmenimize biraz hava almak ve sızıyı dindirmek için dışarı çıkmak istediğimi söyledim çünkü yolculuktan ötürü sırtıma giren ağırlardan ötürü bir

gevşetici uygulamak ve rahatlamak istiyordum. Hazır fanusla korunan bir bölge oluşu da burayı hava alma adına müsait bir alan haline getiriyordu üstelik. Neyse ki onay verdi ve umumi olarak kullanılan tuvaletlerin ardında ki kapıdan dışarı çıkmamı, kestirme olacağını söyledi, ben de oradan çıktım. Çıktıktan sonra gevşeticiyi sırtımın olduğu yerlere uygulamaya başladım, vücudumu saran nanobotlar ağır olan bölgemi yakıyor ve kemiklerimi rahatlatıyordu. Bu esnada karşımdaki merdivenlere oturdum ve sakinleşmeye çalışırken bir yandan düşünmeye başladım, Delibalcı'yı, yaptıklarını, Miras Savaşı'nı ve omzumuzu türümüzün devamlılığını sağlama sorumluluğunun ağır bir şekilde yüklenişini. Derken bir ses duymaya başladım, ses uzak bir yerden gelmiyordu aslında, önceden duyamamanın sebebi gevşeticinin etkisi miydi acaba? İleride yaşlı bir adam belirince gevşetici yüzünden adamı duyamadığımı anlamıştım ama kentaltında müze görevlisine bile benzemeyen bu adam ne arıyordu ki? Adam kendinden geçmiş bir şekilde bağıra bağıra bir şeyler anlatmaya çalışıyordu bu esnada, bana olduğunu sanmıyordum, sanki karşısında başka biri varmışçasına konuşuyordu: "Size söylüyorum, bugün yaşayanlar doğru değil! Biricik değerlerimizi alıyorlar, kendimizi özel yapan ne varsa yok ediyorlar, kültürümüze ait parçalar birer birer parçalanıyor, dışlananlar ve karşı çıkanlar ise ölüme terk ediliyor, kentaltı bölgelere şutlanıyor. Miras Savaşı'nda olanlar doğrulanacak şeyler değildi ama Delibalcı'yı suçlayan bu körler görmüyor mu motivlerini, anlamıyorlar mı vizyonunu, bu kadar mı at gözlüğü takıyorlar? Delibalcı asla bu savaşa girmek istemedi, girdiğinde bile ülkenin bekasını korumak adına girmek zorunda kaldı ve cepheleri elinden geldiği kadar az tuttu, onun tek bir vizyonu ve hayali vardı, o da elit değerlerle uyumlu bir toplum yetiştirebilmek! Anlamıyorsunuz, böyle bir toplum asla demokrasi ile mümkün değildir! Demokrasi denilen bu çoğunluğun diktatörlüğüne hâlâ kanıyor ve üstelik gerekli, toplumu sürükleyecek ve daha da geliştirecek olan gerçek topluluğu yani elit bireyleri yetiştirmekten acizsiniz." Ses tonu daha da yükselen adam, konuşmasına devam etti: "Elit bireyler her daim toplumun motorudur, onların mentaliteleri bizleri daha da iyi yapacak yegâne şeydir! Tabii ki sizler çıktığınız bu Olimpos dağında Zeusçuluk oynarken, Prometheus'u ve onun yapmak istediklerini asla anlaya-

mayacaksınız! Sizler, insanlığı umursamayan ve onu ateşinden mahrum bırakan Olimposlular, Delibalcı'nın içindeki Prometheus ruhunu ve bizlere ateşi bahşedişini, bir toplumu yeniden yükseltişini asla ama asla anlayamayacaksınız! Bu ruh yine de hala bizlerde, özellikle ben..." Adam konuşmasına devam ederken yanına doğru gidişimle beraber beni fark etti ve bir anda susup beni süzmeye başladı. Olanı biteni anlayamadığım gibi, bu gizemli adamın kim olduğunu da idrak edemedim. Suçlu değildi, eğer öyle olsaydı fanusun bulunmadığı bir kentaltı yöresine gönderilirdi, müze görevlisi kesinlikle değildi, üstüne konuşmaları aslında suçlu olabileceğine yönelik detaylar dahi içeriyordu ama kasti olarak buraya yollanmış gibi duruyordu. Öyleyse kimdi bu adam ve neden buraya yollanmıştı? En iyi yöntemin kendisiyle konuşmak olduğunu fark ederek elimle kendisini selamladım ve ardından ben de kendisiyle konuşmaya başladım. "İyi günler diliyorum sayın kentaltı vatandaşı, burada ne icra ediyorsunuz? Siz de bu müzenin bir görevlisi misiniz? Ve neden kendi kendinize konuşuyorsunuz?" dememin ardından bana şaşırmış bir şekilde bakan yaşlı adam, daha sonra sinirlenmişcesine bir bakış atmıştı ama daha sonra o da konuşmaya başladı: "Kendi kendime konuşmuyorum kentaltı seyyahı, dinleyenim yoktur gibi gözüktür ama aslında konuştuğlarımız herkesi ilgilendirir, dinleyicilerim aslında temsili gibi durur ama aslında ruhunu burada paylaşır. Müze dediğin yer bir zamanlar bir üniversite idi, hem de çok saygındı ve bizlere Delibalcı gibi bir lideri bahşetmişti. Bu Miras Savaşı var ya tam bir talihsizlikti. Oradan sonra yaşananlar ise bundan daha da büyük talihsizlikti. Bizler yine demokrasinin pençesine tutulduğumuz gibi, sizler bambaşka bir opresyonizm içinde boğuldunuz ve teknoloji ile harmanlandınız, ona göre şartlandınız ve ona göre yetiştirildiniz. Söyle bana, bir zamanların bu güzide okuluna müzeymişcesine yani büyük bir saygısızlıkla gezmeye gelirken yani kentaltı seyyahlığı yaparken, bir tane arkadaşını bile tanıyor musun? Retorik bir soru bu, sakın sözümü kesmeye çalışma çünkü cevabı çok net hayır olan bir soru sordum. Buraya insanlar yurtlarından, evlerinden gelirken ve bir arada eğitim alıp birbirleri ile kaynaşırken, sizler kendi evinizden bir sınıf ortamındaymışcasına ders işliyorsunuz, düzgün rekabet ortamı ve gezegeni kurtarma mücadelesi uğruna alacağınız eğitimlerin ardından an-

cak ve ancak sosyal bir ortama karışılıyorsunuz. Ailenden ve kısmen eğitimcilerinden başka doğru dürüst bir ortama girmemiş sizler, nasıl başarılı olabilirsiniz ki bu çevrede? Bireyliyinizi unutarak, tek bir amaca sürüklenerek bundan kurtulabilir misiniz ki? Hayır! Duygularınızı odalarınıza hapsetmek yaşamaya çalışarak ve sonrasında da duygularınızı tek bir amaca yönlendirerek, yani bireyliyinizi bitap bir hale düşürüp tamamen solmasına neden olarak bu döngüyü kırabilecek misiniz? Hayır! Öyleyse bunlar sizlerden neden bekleniyor çünkü bazı seçilmişler, sırf seçildikleri için yüzyıllardan beridir uygulanan bu abes politikayı uygulamaktan başka bir şey bilmeyen angutlar sürüsü de ondan! Katolik Kilisesi bitti sanılıyorsunuz, halbuki bizzat içinde duruyor ve siz farkında değilsiniz, duygusuz robotlar olarak yaşamınızı sürdürürken yüzyıllardan beridir gelen o düşünce yapısı sizi hapsedmeye ve boğmaya devam ediyor! Miras Savaşı ya da o dönemden kalma adıyla 3. Dünya Savaşı büyük bir talihsizlikti, daha da büyüğü ama yaratılan korku ortamı ve hayatta kalma mücadelesi ile kandırılan nesillerin bireyliyinin katli idi! Kentaltı dediğiniz bu yerler, sizin mirasınız ve geçmişiniz idir, fanuslarla madem korunabiliyoruz, o zaman neden yukarı şehirlerde Olimpos'a çıkmışçasına davranıyoruz? Suçlu olduğu iddia edilen insanları, ölmeleri için neden buralara yolluyoruz? Neden adam akıllı yargılamıyoruz? Ben bu soruları sorduğum ve çok araştırdığım, daha da fenası büyük bir isyana yeltendiğim için buradayım. Gurur duyuyorum ki atalarım bir zamanlar sayın Delibalcı'ya hizmet edebilmişler! Siz ise onu lanetliyor ve anlamaktan uzak ya..." Artık laflarına dayanamıyordum ve ben de konuşmaya başladım: "Sayın vatandaşım, evet, bir öğrenci olarak size kısmen katılıyor ve şu an kurduğumuz düzenin kusursuzluğunu tartışmalı ve geliştirebilmek için üzerine sorgulamamız gerektiğini ben de düşünüyorum fakat unutmayın ki, siz duygularımızın solduğunu iddia ediyorsunuz ya, hayır, tam tersine daha da güçleniyor ve medeniyetimiz ile bağ kuruyoruz. Bize Olimposlular diyorsunuz fakat Miras Savaşı'na sebep olanlar asıl kendilerini Olimposta görenlerdi ve savaştan geriye kalanlar, onların yarattığı bir Olimposun yansımasından ibaretti. Bizler Olimposlu değiliz, bizler elit veya avam hiç değiliz, bizler bir zamanlar taptığınız Delibalcı ve diğer liderlerin yarattığı kaosu içine doğmak zorunda olan zavallı bir

nesliz sadece, hem de yüzyıllardan beridir doğan nesiller ölüm–kalım savaşı veriyor, türümüzün hayatta kalması için canla başla çalışıyor. Böyle bir sürecin opresyonizm olmadan gerçekleşmesi elbette mümkün değildir, biz bir ütopya yaratmıyoruz ama yarattığımız şey kesinlikle bir distopya değildir, siz de Cesur Yeni Dünya romanından fırlamış bir Vahşi John hiç değilsiniz! Kendinizi kandırmayınız sayın vatandaşım, bizler, geçmiş nesillerin yarattığı küllerin içinde boğulmaktayız ve bunu ancak bilim ve teknoloji ile ileride kendimize yine bir ev bularak yapmak durumundayız ya da elimizdeki evi elimizden geldiği kadar koruyarak. Bu yüzden Andromeda’da keşfettiğimiz Nöryanon gezegeninde koloniler kurmaya ve orada da mücadele vermeye çalışıyoruz. Aynı zamanda yaşadığımız gezegeni en iyi şekilde korumak adına mücadele veriyoruz yani türümüz bunun adına da fedakarlıklarda bulunuyor. Bizler duygusuz, ruhsuz insanlar değiliz fakat sınırsız bir özgürlük ya da sınırsız bir opresyonizm ile de idare edilmiyoruz, tersine kısıtlı bir özgürlüğümüz olsa da her düşüncenin dile getirildiği eski demokrasilerde, çapsız liderler ve popülist akımlar, Miras Savaşı’nı hazırlayan sürecin kıvılcımını attı. Bizim demokrasimize elit denmez belki ama popülist de denmez; amacı vardır ve metodu nettir, o da insan ırkının kurtuluşu. Bu yüzden havalarda kentler yaptık, kalan oksijen oranını daha iyi dağıttık, hatta şehirlerimize parklar inşa ettik, çiplerimiz ve sanal gerçeklik teknolojilerimizle bambaşka, dijital bir dünya yarattık. Bunlar yaratılması zorunluluk olan şeylerdi, istek meselesi değildi. Ortalama bir insan yaşamını kısıtlı şartlarımıza rağmen 80’e sabitlemeyi başardık, değişen koşullara göre adapte olabilen gözlüklerimizle havada yaşarken gözlerimizi koruduk, radyasyonun etkilerini azaltan kıyafetler yaptık ve bunu yaparken ilaç teknolojiimizi geliştirdik, vücutlarımıza eklemeler yaptık. Ulaşım teknolojilerinde devrimsel süreçler yaşadık, önceden petrole bağımlı insanlar artık elektrik ile beraber ulaşım sorununu temiz, sessiz ve kirliliğe yol açmayan hallere getirdik. Şu an gözünüzde ucuz bir politikacı gibi konuşuyor olabilirim ya da tutkulu bir radikalın sözlerini işitiyor gibi hissediyor olabilirsiniz, neticede sadece öğrenciyim ben ve kat etmem gereken çok şey var, yine de bunlar olgular ve siz bile bu gelişmeleri, insanoğlunun aştığı bu süreçleri inkar edemezsiniz. Bu süreçlerde yeri geldi kaç insan otuz ya da kırk yaşını göre-

meden hayatını kaybetti, bu mücadeleyi ve ruhu koruyabilmek için. Miras Savaşı büyük bir talihsizlik dediniz ya, hayır efendim, o bir trajedi idi, bu gezegenin trajedisi ve ileride belki de Nöryanon yollarını tutarken, bu trajediyi nesilden nesile aktaracağımız çapta dehşet verici bir olaydı. Savunduğunuz Delibalcı adlı zat, sizin tabirinizle duygusal bir insandı belki de ama yönlendirilmemiş duygusallığın sonu hesaplanamayan bir tahribattır. Delibalcı rejiminin bu bölgeye yaptıkları da budur, tıpkı Smithson rejiminin ya da Jinxo, Narodnika gibi diğer isimlerin yarattıkları rejimler gibi. Delibalcı elit bir yönetim bahşetti, geleceği gördüğünü iddia ettiği filozofun peşinden gitti, başlarda iyi işler çıkardı ve ülkenin işlemeyen demirlerinin pasını sildi ama en nihayetinde hep vurguladığı güce yenildi, güç artık onun bir parçası oldu ve bunun uğruna milyonlara zarar verdi, düşüncelerini bir inanç haline getirdi. İşte Delibalcı'nın sonu bu idi bayım ve öğretmenimiz kendisini direk lanetlese de benim içimden sadece acımak geliyor böyle bir zavalıya.”

Adam, çok sevdiği Delibalcı'ya zavallı dediğim de küplere binmiş bir hale büründü, hatta öyle ki 2358 senesinde çıkan meşhur “Filozoflar Bir Adada” görsel gerçeklik videosunda ki Sokrat karakteri gibi bir köpürme belirmişti suratında, en az Sokrat kadar yaşlıydı zaten bu adam hatta. Videoyu deneyimlerken, adaların ne kadar güzel ve huzurlu mekânlar olduğunu anlamıştım, Miras Savaşı'nın elimizden aldığı bir güzellik daha. Ben düşüncelere dalmışken, adam hâlâ köpürüyor ve ağzından salyalara saçarak küfür ediyordu. Bir süre sustuktan sonra, adam yine konuşmaya başladı: “Kendini bir gruba dahil etmek ve sürü psikolojisine kapılarak, düşüncelerini bana rasyonalize etmeye çalışman, aslında kandırıldığının en büyük kanıtıdır genç adam. Sana anlatabileceğim pek bir şey yok gibi gözükmekte, çoktan at gözlüklerini gözüne yerleştirmiş ve mücadeleyi bırakıp kendine oluşturulmuş kimliklerden birini geçirmişsin. Yine de şunu söylemem de bir sakınca olmayacaktır ki, teknokratların zulmüne uğramışsınız, tek sayabildiğiniz icraatler teknolojik gelişmeler. Toplum alanındaki gerilemelerden bahsetmiyorsunuz, içinize boğulduğunuz görsel gerçeklik videoları, eğitici dersler ve odalarınızda geçen bir ömrün zulmünü hissedemeyecek kadar kafese maruz bırakılmışsınız. Siz yaşadığınız şehirlere fanusici di-

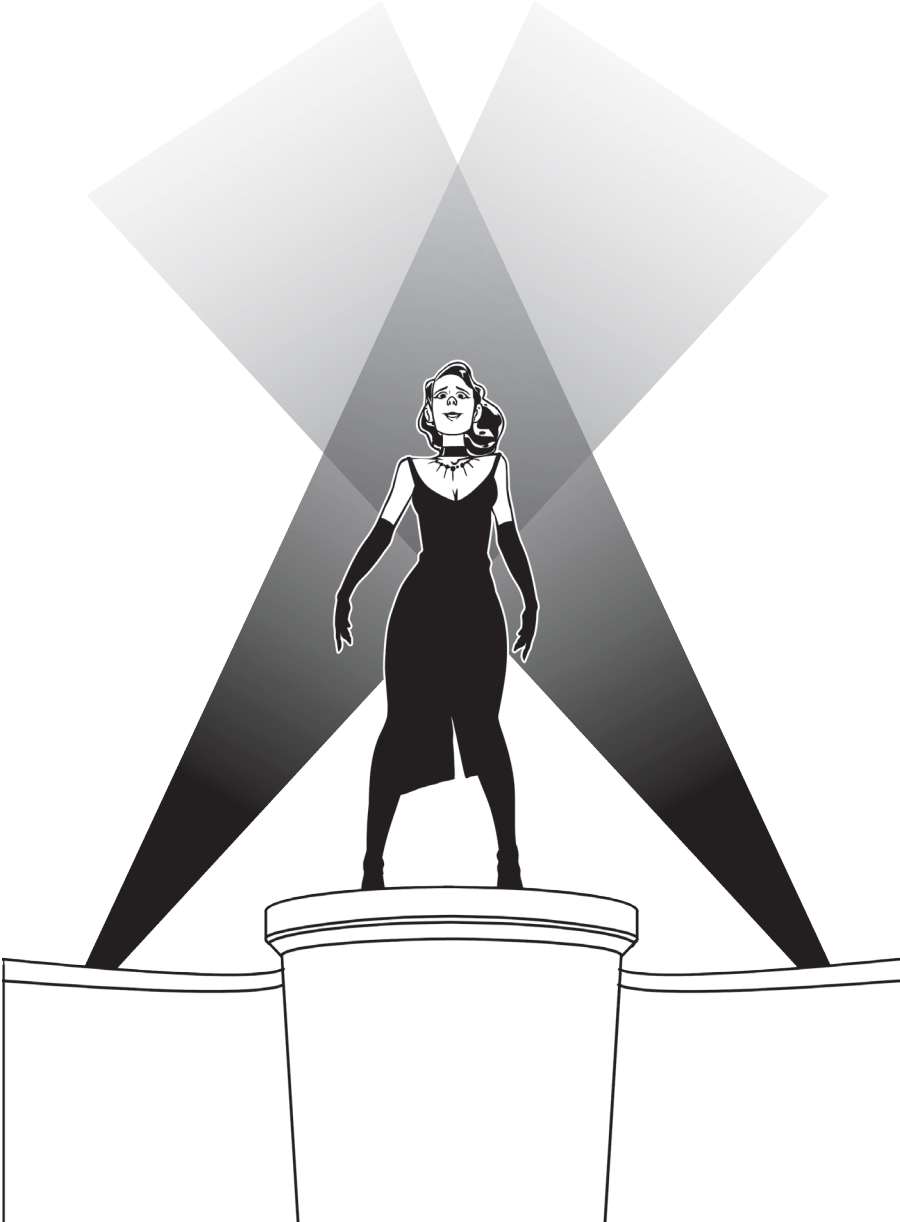
yorsunuz, ben ise kafes demeyi tercih ederim. Kısıtlı özgürlük dediğiniz şey beyin ölümünün bir diğer adıdır, toplum hayatında gerekli olsa da bireyin odasına kadar girmesi sakıncalıdır. Halbuki sizler, görsellikler, tek bir insanlık ideolojisi, tek bir insanlık organizasyonu, tek bir demokrasi, tek bir amaç gibi hedeflerle tekilciliğe boğulmuş, biricikliğinizi kaybetmişsiniz. Çeşitlilik için biricik olmanız gerekir, tekilci hatta tekelci fikirlerin zulmünde değil. Ben bir zamanlar eski dünyayı da gördüm, yarattığınız bu korkak yeni dünyayı da görmekteyim ve eski dünyanın karmaşasını, kaotikliğini, her daim sizin korkaklığınıza yeğleyeceğim! Yarattıkları...” derken adam, eğitmenimiz de bulunduğumuz bölgeye doğru yanında bir grupla gelirken adamı fark etti ve şok geçirdi. O konuşmaya devam ederken beni adamın yanından uzaklaştırdı ve adama bir suçluymuşçasına bakarken, adam ise o esnada hâlâ benle konuşmaya çalışırken, beni cezalandırma kararı alarak gezinin devamını görmeme izin vermedi ve özel asansör çağırarak şehre çıkmak zorunda kaldım. Özel asansör ancak acil durumlar da kullanılırdı, o yüzden de epey pahalı idi, ailemden güzel bir uyarı aldıktan sonra odama geçeceğimi ve ders çalışacağımı söyleyerek ana bölgeden uzaklaştım. Biraz üzerine düşününce aslında ucuz atlatmıştım belki de, durumun farkında olmamamdan ötürü eğitmenimiz küçük sayılabilecek bir ceza ile yırtmama izin vermişti belki de. Yine de benim için bu küçük bir cezadan çok daha fazlasıydı aslında, orada daha da durmak ve adamla konuşmak istiyordum, dahası bir zamanlar ODTÜ adındaki bu okulun şimdi müzeleştirilmiş olan bu halini daha da deneyimlemek, Delibalcı katlarını özellikle gezmek ve dönemin ruhunu iliklerime kadar hissetmeyi gerçekten çok ama çok istiyordum! O açıdan bu büyük bir cezaydı benim için. Fakat şu an fark ettim ki, aslında eğitmenimizin yaptığı çok haksız bir karardı ve ucuz atlattığımı düşünürken ben, aslında kendi masumiyetimi dahi savunamamışım. Bir kere ben adamı tanımıyordum, eğitmenimiz dışarıda müze görevlileri dışında biri olabileceğinin bilgisini vermedi ve öyle birileri olsa bile konuşmamızın yasak olduğu ile alakalı bir tirat geçmemişti. Böyle düşündüğüm zaman, adamın bizlere duygular bazında neden yetersiz ve hazırsız olduğumuz yönündeki ikazları daha bir mantıklı geldi aslında. Düşününce, ben daha kendimi bile savunamadım eğitmenimize karşı, bunda belki de

sosyal hayata hiç adım atmamamın büyük etkisi vardı adamın iddia ettiği gibi. Yine de adamın kafa yapısıyla da bir yere varmak çok da mümkün değildi, eski dünyanın bir yansımasını temsil edermişçesine konuşuyordu zaten. Adam nostaljikti bir kere, karmaşayı ve yıkımı getiren bir dünyanın savunulacak bir tarafı yoktu, tabii ki dünya siyah-beyazlıklardan bir palet değildi ve eski dünyada tamamen kötü olarak adlandırılmaması gereken bir dönemdi ama yüzyıllar öncesine geri dönerek de bir ilerleme yapılamazdı, insan ırkının kurtuluşu hele hele bu kafayla hiçbir şekilde mümkün kılınmazdı. Öğretmenimiz ise fazla reaktif davrandı, süreci iyi kontrol edemedi. Tabii aklıma takılan bir detay var aslında... Adam eski dünyayı da bildiğini iddia ediyordu, öyleyse kimdi? Miras Savaşı öncesi dünyayı bilemezdi, o kadar yaşlı bir insan bu zamana kadar asla yaşamamıştı, Kayıt Bakanlığının verilerine 127 yaşından fazlası gezegenimizde görülmemişti. Öyleyse bu adamın orada işi neydi? Belki de sadece basit bir metafor yapıyordu ve ben kafamda abartıyordum, kim bilir? Bu soruların cevabını bulmak şimdilik imkânsızdı ama günlüğüme son girişi yaparken ve günün son verilerini girerken, bu adamın dediği bazı haklılık payı olan düşünceler, yine de kullanmak istedi yanlış metotlar, günümüzün tabu haline gelmiş bazı düşüncelerinin kırılması, belli başlı pragmatik yöntemler ve tabii ki günümüzün haklı olarak geliştirdiği hayatta kalma yapısını kararak, daha iyiye ulaşabilmek için mücadele etmenin gerekliliğini vurgulamam sanırım yeterli de olacaktır. Zaten bir öğrencinin elinden de kendini geliştirmek ve topluma karıştığı zaman, gezegen adına en iyisini yapmaktan fazlası da gelmez.

DÜNYALIK SORUNLARA MİLYARLIK ÇÖZÜMLER

EBRU KILIÇ

ÖZLEMCİNİN GÖZÜNDEN

–Tevazu–

Dünya tam bir kaos ortamı. Yeryüzü bir tür insan ağı ile kaplı halde. Belirli bölgeler bir nevi ‘Central Park’ ilan edilmiş, yapılaşmaya sınırlandırma getirilmiş; kalan alanlar ise 15 milyar nüfusun barınma ihtiyacını karşılamak adına adeta ‘yaşam katmanlarına’ ayrılmış halde. Biz üçüncü katmanda yaşıyoruz. Buraya yer düzleminin iki kat üstü olduğunu belirtmek amacıyla yazılı dilde Y+2, halk dilindeyse ‘YİKİ’ deniyor.

Zamanımızı çoğunlukla, çevresinde oluşan katman yığını sebebiyle ışıktan fazla nasibini alamasa da hala doğal kalabilen, üstü açık alanlarda geçirmeyi severiz. Bir de her yıl düzenlenen ‘İcatlar Turnuvası’nın gerçekleştiği yerde; şimdiki popüler adıyla: Doğal Cevher; yaygın olarak bilinen adıyla: ODTÜ. Burada hala eğitim veriliyor ve hâlâ bir bilim yuvası unvanına sahip ancak...

“Hadi Tev, kalk artık şunun başından! Ne yazıyorsun öyle yine? Büyük turnuvanın açılışına geç kalacağız.”

“Tamam, geliyorum.”

Benim şimdi gitmem gerek ama sana neler olduğunu anlatacağım döner dönmez. Şimdilerde her şey o kadar hızlı değişiyor ki... Her günkü değişimi, teknolojik gelişmeleri kaydedecek bir çok ‘an donduran alet’ var tabiki. Ama kimse duyguları, fikirleri kaydetmekle ilgilenmiyor, yani en azından kendi bakış açısından. Bu yüzden sen benim en iyi dostum ve dünyaya bakışımın tek şahidisin Bilge. Şimdilik hoşça kal.

DEĞERLENDİRENİN GÖZÜNDEN

–Ümit–

... Göz alabildiğine mavi nasıldır seyreylemek isterdim. Rüzgârın yeşille buluşmasını, o ince dalların arasından geçerken çıkardığı hışırtıyı... Düny'nın bu kadar katmanlaşmadan önceki halini merak ediyorum. Şimdi öyle bir göğü delme yarışındayız ki, göğün kendisinin neye benzediğini bile unuttuk diyebiliriz...

... Bu yüzyılda neden hâlâ ışık hızında hareket edemiyoruz? Bence bu sene...

... Her defasında aynı mekanik sesin beni uyandırmasından, annemi sadece gece karanlığında hayal meyal görmekten sıkıldım. Artık gerçekten bir anne-babam var mı, ondan bile emin değilim...

“Hangisini seçeceğiz? Bunlardan o kadar çok var ki.” diye sızlandı Sevgi.

Bir haftadır bu odada tam anlamıyla kısıllı kalmıştık. Komite bu yılki turnuvanın sorununu ilan etmemiz için bizi sıkıştırıp duruyordu. Anlaşılan dünyanın dört bir yanından gelen anket sonuçlarıyla ve önerilerle işimiz kolaylaşmak yerine daha da karmaşık bir hal alıyordu.

“Hala yüzüncü yıla uygun bir tane bulunamadı mı?”

Soruyu soran proje yürütücümüz Selim'di. Umutsuz bakışlarla başımızı iki yana salladık. Gelen önerilerin neredeyse hepsi her zamanki klasik sorunlardan bahsediyordu. ODTÜ'nün kuruluşunun 100. yılının şerefine, kutlamaların uluslararası nitelikte olan bilimsel bir buluşla taçlandırılması elbette şahane bir fikirdi. Lâkin belki de bu süreçte kaçırdığımız nokta, içinde bulunduğumuz çağın tamamen farklı bir problem tanımı gerektirdiği idi. Farklı bir şey aradığımızı içten içe biliyorduk, ama tanımına henüz rastlayamamıştık.

Selim rastgele bir öneriye dokundu. Ekranda yazan şey adeta manevi bir icat öneriyordu, bu yüzden dikkatimizi çekmişti:

... İnsanın ihtiyacı olan maddî kaynaklar, somut bir temele dayandığından hemen tükeniveren, bu sebeple her seferinde eksikliği hissedildiğinden ihtiyacı kendiliğinden doğuran bir özelliğe sahip. Bu sebeple buluş–ihtiyaç döngüsü sürekli birbirini besliyor. Sorun tam olarak burada başlıyor. İhtiyacımız olan tonlarca maddî şeye o kadar odaklandık ki, belki de bu yüzden arayışımız hiç bitmiyor. Peki elimizdeki teknoloji, ruhun hammaddesini keşfetmeye de kadir mi?

Ruh tanımı bilimle ne kadar bağdaştırılabilirdi? Ya da asıl ruhun ihtiyaçları değil miydi bilime yön veren? Kardeşim Sevgi ile birbirimize baktık. Bir an insanların mahrum kaldıkları duyguları hayatlarına katabilme çabasıyla çocuklarına bu tür isimler koymaya başladığını düşündüm: Sevgi ve Ümit.

Acaba böyle bir turnuva başlığı başımıza ne icatlar çıkarırdı?

GÖZLEMCİNİN GÖZÜNDEN

–Tevazu–

Bu seneki turnuva gerçekten de çok orijinaldi Bilge. Ama önce sana geçen seneninkini anlatacağım, çünkü hepsinin sende kayıt altına alınmasını istiyorum. Geçen senenin konusu neydi, biliyor musun: *Her Şeye Göre Bir Şey*. Her yıl olduğu gibi yine uluslararası bir katılım vardı ODTÜ’de. Her yerden genç beyinler yılın sorununa ürettikleri çözümü sergilemek adına DEVRİM’de toplanmıştı. Görülmeye değerdi. Kazanan üründen sana biraz bahsedeyim:

İsmi ‘supervisor’ olan bir tür sırt çantası. Birçok özelliğinden sadece birkaçını belirtmek gerekirse;

- Gerektiğinde askılarından ve tabanından çıkan, su geçirmeyen ancak hava alabilen basit bir örtüyle yaz–kış demeden ansızın bastırabilen hava koşullarına karşı sahibini sarıp sarmalayan, gerektiğinde parlayan, vücut ısınısını gözeterek ısıtan/soğutan bir pelerine sahip.

- Biz yeter ki ne bulursak öğrenelim diye iç cebinde yer alan şeffaf, sayfa kadar ince, tarayıcı görevindeki cihaz sayesinde, istediğin eseri istediğin dile çevirebilmen mümkün, hem de sadece çevirmek istediğin sayfaya şöylece bir tutarak. Bu, en çok kitap kurtları ve akademisyenlerin işine yarayacak gibi görünüyor. Cihaz isminin ‘babil balığı’ olmasının sebebinden bahsetmeme gerek yok sanıyorum.
- Üçüncü olarak ise kısa mesafelere zorlanmadan ulaştırabilen bir yükseltme mekanizmasına sahip olması. Prensibi şu şekilde: Depolanabilir enerjiye sahip, yeri iten taban mekanizmasını, çantanın zemininden uzatarak ayaklarının altına yerleştiriyorsun. Mekanizmayı çalıştırmaya başladığında ayakların yerden bir metre kadar kesiliyor ve bir anda adeta roket fırlatıcısını andıran bu taşıt, çanta kolundan çıkan ekranda işaretlediğin varış noktasına seni bir güzel konduruyor.

Anlayacağın kaplumbağanın kabuğunu sırtında taşıması gibi, biz de ihtiyacımız olan ne varsa bu çantada taşıyabileceğiz artık. Daha bir düzine bize göz kulak olacak alet edevat tek bir çantada toplandığından ötürü ona bu adı layık görmüşler. Sunum müthiş bir görsel şölendi. Bu yılki kazanan mucidin kurguladığı dünya da, yüzüncü yılın hatrına, gerçeğe dönüşür mü dersin?

KATILIMCININ GÖZÜNDEN

–Onur–

“Wow wow wow. Bekle bir dakika, bu harika bir fikir.” diye haykırdı Elsy.

Dudaklarını büzerek uluması abartılmış bir eylemdi. Zira bu konu üzerinde kafa yorduğumu az çok biliyordu. Turnuva konusunun düşüncelerimle örtüşmesi, içimde gizli kalanların açığa çıkması için kaçınılmaz bir fırsattı. Şimdi yapılması gerekenler, zamanında stadyumda yer almak ve fikirlerimi diğer beyinlerle paylaşmaktı.

Okulumdan mezun olduktan sonra dünyanın bir ucuna yerleşmiş ve burada kendi icat timimi kurmuştum. Elsy baş yardımcım sayılırdı. Mezun olduğum okulu onun da görmesini canı gönülden istiyordum. Fazla vakit kaybetmeden ‘*supervisor*’ çantalarımızı sırtımıza geçirip, ekstrem hızlı *kabinimize* yönelmemiz gerekiyordu. Zaman kavramımız çoktan evrimleşmişti. Elsy ve ben, sanki bu uzayötesi çağ uzun süredir yaşanıyormuş gibi davranıyorduk. Ne de olsa icatın gerçekleşmesinde, bir tutam hali hatrı sayılır tuzumuz vardı. Hayır, hayır bahsi geçen bu *kabin* bir ısınlanma aracı değil. Sadece normalden 30 kat daha hızlı hareket edebilen bir süper taşıt. (Evet, ışıık hızına ramak kala gerçekten.) Kabin yenilenebilir enerjiyi emen cihazlarla donatılmış vaziyette ve enerjisini elbette kendisi üretiyor. (Elimizde hâlâ yaşanabilecek tek gezegen olarak burası var.) Bu *Atmosferin Efendisî*’ne hemen şimdi binersek on dakikaya açılış alanına inmiş olacaktık.

Tam 9 dakika, 56 saniye sonra DEVRİM stadının tam merkezine iniş yapmaktan son anda kaçarak 10 metre kadar ötesinde toprakla kucaklaşmayı başardık. İçimden ‘*Koordinat girme işini Else bırakırsan işte böyle olur!*’ diye söylensem de, oldukça kalabalık bir ortama dikkat çekici bir giriş yapmak hoşuma gitmedi diyemem. Tam merkezde ne mi vardı? Bugünlere gelmemize yarayan birkaç icadın sergisi ve bir de göğe doğru görüntüler yansıtan bir cihaz. Hemen adımıza atıfta bulunan yerlere ilişip diğer herkes gibi gözlerimizi yukarı çevirdik. Önceki turnuvalarda üstün başarılarla imza atan kişilere ait animasyonlar gökten süzülüyordu. Çok geçmeden önceki turnuvalardan tanıdığım, adının sonradan Duygu olduğunu öğrendiğim sunucu kız sözü kaptı.

SUNUCUNUN GÖZÜNDEN

–Duygu–

“Meraklı katılımcılarımız! Hep birlikte ciğerlerimizi şişirerek aynı ortamı solumak gerçekten harika! (Sanal gerçeklik nimeti sayesinde aramızda gezinen hologramvari arkadaşlara kibarca bir dokundurmaydı bu.) Bugün

burada zekâlarımızı, bilim ve bilgi seviyemizi ve tabii ki olmazsa olmaz merakımızı yarıştırmak için toplandık. Çok uzak yollar kat ederek bizimle olmayı seçen tüm mucitlerimize şükranlarımızı sunuyoruz. Bu yılın ODTÜ'nün kuruluşunun yüzüncü yılı olması turnuvaya ayrı bir önem katıyor. Eminiz ki bu sene de, belirlenen dünyalık soruna, milyarlık nüfusumuz için çözümler getirdiniz. Bu şahane bir şey doğrusu. Bildiğiniz üzere bu senenin konusu '*Ruhun Hammaddesinin Keşfi*'. Ne gibi fikirler önerilecek, gerçekten görmek için sabırsızlanıyoruz. O hâlde adrenalin setlerinizi daha fazla test etmeden önce geçen seneyi bir hatırlayalım, ardından sizleri sırayla icatlarınızı sunmak üzere parkura davet edelim. İcatlar Turnuvası başlasın, beyin hücreleri kapışsın!"

Sahneden inerken içimde müthiş bir heyecan dalgası hissettim. Belki de senenin konusu yüzünden içten içe, kendi ruhuma da iyi gelecek bir şeyler bulma hevesindeydim.

DEĞERLENDİRENİN GÖZÜNDEN

–Ümit–

İşte yüzüncü yılın turnuva anı gelip çatmıştı. Şimdi esas önemli kısma gelmiştik. Geçmiş yıllarda burada adını duyuran ürünlerin dünya çapında da çığır açtığını gözlemlemiştik. Mesela geçen senenin kazananı şu an galaksiler arası bir tatil yapıyor olabilir, çünkü tasarladığı üründen bir taneye sahip olmayan kişi herhâlde bu dünyada yaşıyor denemez. Bu tür buluşlar sayesinde ülkemizde büyük bir turist akını oldu, sergilenen ürünleri bizzat test etmek için dünyanın dört tarafından insanlar ODTÜDEN'in içine doluştu. TEKNOKENT'te geliştirilen ürünler burada müşterileriyle buluşuyor. Şimdi resmen koca bir 'çok katlı açık hava mağazası'na dönüşen bu şirin yer, telif hakkı alınmış yüzlerce icada ev sahipliği yapıyor. Dünya'nın sorununu çözüme kavuşturmak hiç kolay değil doğrusu ama ismimi çözümün üretildiği her yerde görmek bana olduğu gibi tüm insanlığa iyi geliyor anlaşılan.

Duygu'nun yaptığı girişin ve geçen seneye ait animasyonun ardından ilk yarışmacı sahnedeki yerini aldı. Bu yılın mucit adayları peşi sıra fikirlerini sunarken, kafamda bilim ve düşünceyi tartıyordum. Acaba bu kadar soyut bir kavramın bizi derin düşüncelere sevk etmesi, aslında felsefeyi besleyerek bizi bilimsellikten alı mı koyuyordu yoksa aksine ona daha da mı yaklaşıyordu? Düşünce yeterince işlenmeden bilime nasıl yön verecek, dahası sorunlarımıza nasıl çözüm üretecekti?

İşte şimdi sahnede toplumsal yıkımlarımızdan dem vuruluyordu. Teknoloji ilerledikçe silikleşen insanlık faaliyetlerimizden... Gerçekten de ondan tam anlamıyla yararlanamadığımız için esasen robot olma yolunda kendimizi güncelleyip durduğumuzu fark ettim.

Bu yılki turnuva aslında insanlığın kendini kurtarma hamlesiydi. Üstelik bu hamle teknolojinin desteği olmadan yapılamazdı.

KATILIMCININ GÖZÜNDEN

–Onur–

Önce derin bir nefes, ardından ise sahnedeki yerimi aldım. İşte her metrekaresini bildiğim yuvamda şimdi düşüncelerimle at koşturuyordum, üstelik tüm gözler üzerimdeydi:

“Bu yılın konusunu duyar duymaz ben de katılmalıyım dedim kendi kendime. Bu kadar içime işlemişken bu konu, duyarsız kalmak olmazdı. Söyleyebileceğim bir şeyler olmalıydı. Muhakkak olmalıydı. Ve işte karşınızdayım.”

“Ben ruhun serbest kalarak hammaddesini açığa çıkaracağına inanıyorum. Bunun için de anı puanlamayı öneriyorum. Bir zamanların kredi ve banka kartlarının nakit para kullanımını ikinci plana atması gibi, her iki tür ödeme tipinin sonunu da puanlar getirebilir. Şöyle ki, artık saatlerce şuursuzca çalışarak birilerinin kendi cebini doldurması için tüm ömrümüzü heba etmek tarihe karışmalı. Bu yöntemle biriyle oturup ettiğiniz içi dolu dolu, kaliteli bir sohbet, kendinizle anlamlı vakitler geçirme, (öğretici kitaplar okuma, ufuk açıcı imgeler izleme, bilimin ilerlemesine katkı sağlayacak konular-

da kendini geliştirme gibi) sosyal sorumluluk projelerinde yer alma, hatta ve hatta çevrenizdekilerin hâlini hatrını sormanız –vaziyetlerinden haberdar olmanız ve onları iyileştirici bir şeyler yapmanız bile size puan kazandırabilir.”

“Paradan puan mekanizmasına geçiş elbette kolay olmayacak ancak son zamanlarda artan depresyon, anksiyete, intihar girişimleri gibi kararlar devlet büyüklerini bu gibi radikal kararlar almaya itmek zorunda. Ayrıca gelişen teknolojiyle birlikte kapalı ortamda masa başı işlerde, insan gücüne duyulan ihtiyaç da zaten hatrı sayılır oranda azalmış vaziyette. Bu sistemde 7/24 çalışan denetleyici bir tim, faaliyetle ortaya çıkan sürecin en başından, puanın hesaplanmasına kadar süren son aşamasına kadar sistemde görev alacak. Diğer bir deyişle her bireyin kendi denetleyici koçu olacak diyebiliriz. ”

“Teknolojinin nimetlerinden bugüne kadar yararlanmasını bildik ama hep kendi işimizi görebilmek için. Şimdi ben diyorum ki, her birimiz saklandığımız o kabuklardan çıkalım ve dağılalım etrafa. Daha önce yüzlerini görmediğimiz, seslerini duymadığımız insanların arasına karışalım ve her yerde fikir arayalım; başta kendi içimizden başlamak üzere. Yardım etme fikri, paylaşma fikri... Nasıl birlikte ilerleriz, onu düşünelim.”

“Eğer bugünlere gelmemize sebep olanlar devrimci icatlar, bugünden sonra ilerlemeye devam edebilmemiz adına bize eşlik edecek olanlar da yenilikçi fikirlerdir. Bu fikirlerin filizlenmesi de birbirimizden haberdar olmakla ve içinde yaşadığımız çağın imkânlarını çok iyi analiz etmekle mümkün. Çılgır açacak buluşları besleyecek orijinal fikirler için iletişimde kalmamız şart. Teşekkürler.”

GÖZLEMCİNİN GÖZÜNDEN

–Tevazu–

Artık bireyselliğe, bencillığe daha fazla yer yok. Geçen seneden bugüne çok şey değişti. Artık herkesin bir ‘anı kaydedicisi’ var. Alışverişlerimiz insanlığa olan katkımızla takas ediliyor. ODTÜ’de başlayan bu devrimci hareket adeta tüm dünyayı etkisi altına aldı. Yeni bir akım doğdu. Kendi ‘rönesans çağı-

mızı' başlattık Sonrası, bu müthiş iletişim ağıyla beraber kaçınılmaz olarak gelen fikirler dalgası oldu. Artık milyarların kendine özgü Bilge'si, puanlarını kayıt altına alan sorumlu bir danışmanı ve açığa çıkmayı bekleyen yeni yeni icatları var.

ŞİMDİ TAM ZAMANI

EREM KUTLUYUVA

 ararmış yaprakların kapladığı yolu, hışırtılı adımlarla geçiyorlardı. Önlerindeki adam tek katlı bordo renkli binanın kapısını araladı. Arkalarındaki adamın beklenti dolu bakışları, beş arkadaşı hiçbir tereddüt uyanmadan içeriye girmeye yönlendirdi. Kapıyı tutan adam, girişteki görevlinin önündeki sandalyelerden birine oturdu. Ayakta duranları süzdü ve kadına sordu:

– Bayan Erdi müsait mi? Talep ettiği kişileri getirdim, dedi ve ayakta duran diğer adama iki parmağıyla yaptığı hareketle istekte bulundu. Tutanakları doldurması gerekiyor da. Bize bu saatin uygun olduğunu söyledi.

– Kâğıtları bana verip geçebilirsiniz. Çocuklardan hangisi Barış sa ilk o geçsin. Diğer kişileri ben megafonla bildireceğim.

Adam, elindeki kâğıtları dikey bir şekilde masaya vurup kadına uzattı. Kadının masadaki düğmeye basmasıyla bekleme odasının kayar kapısı açıldı. Odada dört adet tekli koltukla birlikte iki adet de kanepeler vardı. Ayaktaki adamın el hareketiyle odaya doğru yürüdüler. Sunta görünümlü parke kaplı zemin yer yer gri tüylü bir halıyla örtülmüştü. Boydan boya duvarı kaplayan pencereden giren ışıklar, halıların üzerinde parıldayarak odaya ilk girişte gözlerini kısımlarına neden oluyordu. Arkada kalan adamın geçmesiyle kayar kapı kapandı.

Adam, tekli koltukları göstererek:

– Siz şuraya geçin. Unutmayın konuşmak yasak, karşındakiler tepki gösterecekti ki adam Barış'ı parmağının ucuyla gösterdi. Sen direkt geç bakalım. Merci hanım ısırmaz merak etme.

“Daha kötüdür demek istedin herhalde?” diyen Barış beyaz duvarın ortasındaki turuncu kapıya doğru yürümeye başladı.

– Sadece doğruyu söyleyin yeter. Bu işten herhangi bir ceza almayacağınızı zaten biliyorsunuz. Sadece öğrenmek istiyoruz. Siz bize anlatın biz de sizi bırakalım.

Barış, kapıya doğru yürürken, koltuklarına oturan arkadaşlarının inanmadıklarını belli eden hareketlerle adama baktıklarını gördü. “Bizim için bir oyundu sadece, bir şakaydı.” diye düşünürken turuncu kapının üst kısmındaki yuvarlak camdan içerideki odayı incelemeye başladı.

Tavana bağlı dev bir hamak, odanın ortasında sallanıyordu. Hamağın tam karşısında, altında tekerlekleri olan siyah bir koltuk vardı. Oturma kısmı beline kadar geliyordu ve yanında “Yukarı–Aşağı” göstergeli bir kol vardı. İçgüdüsel olarak kolu “Yukarı” kısmına doğru itti. Koltuk tavana yakın bir yere doğru yükseldi. Koltuğun yükselmesi sonucu irkilmişken, arasındaki kapının kapanma sesini duydu.

Kapının olduğu tarafa döndüğünde gömleğini silkeleyen gözlüklü bir kadınla karşılaştı. Kadın elini uzatarak Barış’a doğru birkaç adım attı. Koltuğun yarattığı algı bozukluğu, kumral saçlı kadının saçlarının suratına yaklaşmasıyla düzelti. Uzun boylu kadın elini sıkarken:

– Korkutmak istememiştim Barış. Bakıyorum koltuğumun özelliğini keşfetmişsin.

– Ben sadece...

“Biliyorum” diye tekrar etti Merci, elini koltuğun ayar koluna uzatarak. “Ama sürprizi kaçtı şu an.”

Koltuk hamakla aynı seviyeye geldi ve Merci koltuğa oturdu. Oturacak başka yer arasa da bulamayan Barış hamağa yöneldi. Merci’ye döndüğünde kadının arkasındaki ekranlardan oluşan duvarı gördü. Bir yan odadaki pencere burada da boyutunu koruyor, bahçedeki ağaç ve güller güneşle birlikte adeta bir tablo gibi duruyordu. Merci, elindeki kâğıtları yazı tahtasına koyup kalemini elinde aldı. Sordu:

– Neden burada olduğunu biliyor musun Barış?

– Hem evet hem hayır. Tamam, kaosa neden olan telefon uygulamasını proje arkadaşım yaptı. Biraz eğlenceli zaman geçirsek de bazıları için bu pek de iyi gitmedi. Remzi'nin yazdığı program yanlış çalıştığı için değil. Aksine doğru çalıştığı için.

– Baştan anlatabilir misin?

– Her şey başladığında eşiniz Bekir Bey'in sunumundaydık. Evrendeki vücudumuzdaki ve maddelerin doğası gereği arasında bulunan etkileşimden bahsetti. Bildiğiniz gibi Koray ve İris hariç Fizik bölümündeyiz. Eşiniz de ODTÜ Fizik öğrencisiydi yanlış hatırlamıyorsam. Projemiz de eşinizin çalıştığı alana bağlı bir projeydi. Amacımız kuantum bilgisayarlarda kullanabileceğimiz bir parçacık tahmin algoritması çıkarmaktı. Bir parçacık havuzu içerisindeki iki parçayı seçip, onları hem takip etmemize hem de çarpışacaklarsa bunu bilmemize olanak sağlamalıydı.

Yaptığımız bütün çalışmalar, bölüm laboratuvarındaki bilgisayarın içinde toplanıyordu. Bilgisayara yetkisi olan kişiler sadece Koray ve Remzi'ydi. Onlar olmadan açamazdık ama koyduğumuz kural gereği kim bilgisayarda projeye alakalı çalışacaksa haber verecekti. Remzi, kuralı bozan kişi oldu. Bunun nedeni de sanırsam eşinizin onunla tanışması. Sunumdan sonraki tanışma kısmında kurdukları birkaç cümle sonrası oldu bu tabii ki. Arkadaşımızı daha az görmemizden ve kapı giriş kayıtlarından, vaktinin çoğunu orada geçirdiğini anladık.

İris'le beraber cinayet romanları üzerine bir çalışması vardı. Haftanın iki günü hiç aksatmadan gittiği bu çalışmaya bile gitmiyordu. Zamanla onu görmesek de kapı kayıtlarında değişiklik olmadığını fark ettik. Koray bilgisayarı gözlemlediğinde kimse olmadığı halde açıldığını ve uzaktan kontrol edildiğini çözdü. Bilgisayar ne zaman açılrsa ekranı açtık ve inceledik.

Gördüğümüz kadarıyla girdiğiniz kelimeleri anlayan ve kelimelere atadığınız sayıları kaydeden bir program yazmıştı. Kendi kendine “Yemek–Ben–2202” gibi yazılar yazıyor ve girdiler oluşturunuyordu. İlginç bir durumsa bu yazıları girmeye başladığından beri derslere hiç geç kalmamaya ve özellikle belirttiği saatlerde buluşmaya özen gösterir oldu. Durumu izlemek için bilgisayardan telefonlarımıza görüntü aktarımı sağladık. Bir

gün Koray’la bilgisayarın başında Remzi’yi izlerken ekranda “Telefonumun çalması-123022111127” yazısını gördük. Kullandığı algoritmadan saat ve tarihi anlamıştık. Ben de saati kollayıp birkaç dakika sonrasını işaret eden anda onu aradım. Gününün nasıl geçtiğini sorarken ekranda “Konuşmanın bitmesi-” yazdı ve ben de “şimdi tam zamanı” diye düşünerek kalan sayıları yazdım. Zamanı denk getirir getirmez kapatmamla...

“Barış. Bence konuşmanın bitme vakti geldi” dedi Mercı, Barış’ın sözünü keserek.

Bekleme salonunda, adamlar kanepelere uzanmış vaziyette dışarıyı seyreliyorlardı. Megafondan gelen anonsla birlikte kitaplarına dalmış olan arkadaşlar da kafalarını kaldırdı. Odanın içerisinde “Ertuğ’un sırası. Lütfen içeriye geçiniz Ertuğ Bey.” sesleri yankılandı.

İçerideki konuşmaların gürültüsünü duyan Mercı, adamlardan birinin içerdekileri susturmasıyla kapıdan giren Ertuğ’u izledi. Arkadaşının durumunu Ertuğ’a anlatacağı ki Ertuğ:

– Arkadaşımı diğer odaya aldınız. Bizi endişelendirmesini istemiyorsunuz değil mi?

– Dur tahmin edeyim. Remzi’de uygulama hâlâ çalışıyor.

– Barış size ne kadarını anlattı bilmiyorum ama uygulama herkese açılınca, her gün aynı saatlerde kütüphanenin önünden geçen çocuk hakkında konuşmak dışında biraz uzak kaldığı doğrudur.

– Sen ne düşünüyorsun peki bu çocuk hakkında?

– Her gün 3 ayrı saatte ve farklı nedenlerle geçmesi ve her hafta bir düzeninin olması garip değil bence. Garip olan düzeninin değişmesiydi. Hafta sonları derse gidiyor ve yemekhane açık değilken yemek yemekten bahsediyormuş. Soğuk mu oldu?

– Doğru çocuktan bahsederken sana oturmanı söylemedim. Kar yağıyor. Üşümen normal. Sobanın yanına geçebiliriz.

Mercı, koltuğunu kardan buğulanmış penceresinin karşısındaki şömineye yaklaştırdı. Onu izleyen Ertuğ, şöminenin yanındaki koltuğa gömülüp

koltukta duran battaniyeye sarındı. Sıcağı hissetmeye başlamasıyla kadına sordu:

– Çocukta kalmıştık sanırım.

– Hatırladığım kadarıyla arkadaşınıza yaptığınız şakadan bahsediyordun. Barış telefonu kapattıktan sonra ne oldu?

– Eğlenceli birkaç ay. Remzi sorusunu soruyor ve biz de rastgele zamanların girdisini oluşturup olayları gerçekleştirmeye çalıştık. En komiği İris'i sorduğu zamandı. İris'i "Remzi sınav çıkışında senden ders notunu alacakmış." diyerek yönlendirirken Remzi'yi de Çatı'ya çağırdık. Yolda karşılaştıklarında sınavım yoktu demesiyle araları biraz karıştı tabii ki. Bir de barışmak için sorduğunda sayı vermemiştik. Durumları biraz karıştırdık aslında.

Sizin de bildiğiniz gibi ilerleyen zamanlarda Remzi, amacına ulaşarak uygulamasını yayınladı. İnanmayanlar oldu tabi en başta. Herkes kendi yaptığı gibi olay ve tarihleri giriyordu. Bir kısım da uygulamayı çözmeye çalıştı. Ki kopya uygulamalarla birlikte bir adım öteye götürdüğü söylenen uygulamalar da ortaya çıktı. Bu uygulamaların fikriyle de birkaç icat daha. Ama en çok yaklaşan Koray'dı.

Arkadaşlarımız başta dalga geçseler de arkasındaki olayı bildiğimden ben uygulamaya inandım. Sınav tarihlerini, kar tatillerini, çıkacağım tatil veya geçireceğim kazaları sordum. Ama en son aldığım veri ne yazık ki on üç yıl sonrasındandı. Bakın ölme verisi yok. Buraya çağrılmamın bile bir tarihi vardı.

Ertuğ'un alnındaki ter damlaları sıcakladığını belli etmeye başlamıştı. Üzerinden battaniyeyi attı ve koltuktan kalktı. Pencereden gelen Ay ışığı bacaklarının arasında dalgalandı ve yanındaki koltukta gölgeler oynadı.

– Sonu olan birini biliyorum ama. Sizsiniz Merci Hanım. Şimdi şu kapıdan çıkacağım ve siz de Koray'ı çağıracaksınız.

– Peki ne zaman son bulacak bu?

– Zamanı geldiğinde Merci Hanım, diyerek hamağın arkasındaki kapıya doğru yöneldi.

Ertuğ'un odadan çıkmasıyla turuncu kapının tıklatılması bir oldu. Mer-ci koltuğunu hamağın karşısındaki yerine yerleştirerek:

– İÇeri girebilirsin, sesi kısık olan Koray kapıyı aralayıp başını öne eğmiş bir şekilde hamağın yanına yürüdü.

– Ayakta durmamın bir sakıncası var mı? Sunumları yaparken de biraz gerginim de.

– Nasıl rahat ediyorsan. Sonuçta sizi zorla sorguya çekmiyoruz. Ama-cım sadece öğrenmek.

– Ertuğ ile öğrendiğim kadarını öğrenmeseniz daha iyi. Anlatmıştıır belki, uygulamanın kurgu olaylara cevap verme yeteneği bayağı iyi.

– Az önce senin odaya girmen gibi değil mi?

– Burada olmamız, Barış'la Ertuğ'un kaybolması. Daha önce olanlar. Ama neyi öğrenmek istediğinizi biliyorum.

– O zaman bana uygulamanın ilk oluştuğu zamanı anlatacaksın doğru mu?

– Yani durum gereği. O geceyi anlatmazsam Remzi'ye soru sorduğunuzda yalan söyleme ihtimali olur. Gerçi emin olun o uygulama sizin sora-cığınız soruyu da çoktan bilmiştir. Yılbaşı akşamı olduğu gibi.

Ders çıkışı laboratuvara uğrayınca bilgisayarın açık olduğunu gördüm ve her gün olduğu gibi başında bekledim. Birkaç soruya yine süre yazmış-tım ki kahve almak istediğim bir noktada ne oldu tahmin edin. “Kahveyi dökmek–“ yazısı belirdi ekranda ve yapay zekâ cevap verdi. Projemizde al-dığımız sonuçlar gibi sayılar parça parça kendilerini yazıp durdular. Şaşkın bir şekilde bilgisayara yürürken “0000” yazısını görmemle ayağım kabloya takıldı. Masadaki kitaplarımla birlikte klavyeye dökülen kahveyi sandalye-ye tutunarak izledim.

Kitaplarımı kurtarıp, klavyeyi yanımdaki bez ile temizlemeye başladım. Ekranda beliren karmaşık harfler eminim ki Remzi'yi de şaşırtmıştır. Kendi kendine cevap araması sonucu birçok kelime ve sayı gözümün önünden geçiyordu. Bilgisayar fanından gelen hızlanmayı duydum ve yanma koku-suyla birlikte bilgisayar kasasındaki birkaç kıvılcımı gördüm.

Çaresizce kitapları toplayıp, kalorifer peteğinin üzerine koydum. Çabalarımın sonuç vermemesiyle bilgisayardaki çoğu bileşenin çalışamayacak hale geldiğini gördüm. Hafızası umutlarımı tüketmişti ki Remzi odaya girdi.

“Sen buralara uğrar mıydın?” diye sordum. Beni gördükten sonra suratındaki kasların serbest dalışa geçtiğini söyleyebilirim. “Sen de haber vermedin? Ne zamandır buradasın?” diye sordu bana.

Başta yalan söylemek istedim ama “Durumu açıklasam daha iyi olur.” diye düşündüm. “Son birkaç gündür. Programın verdiği cevapları gördüm. Hatta az önce...” diyerek devam etmişim ki üzerimden de anlaşıldığı gibi “Üzerine kahve döktün.” dedi bana.

Ne kadar bilgisayara benim zarar vermediğimi anlatmaya çalışsam da dinlemedi. Proje ve ilerleyişi hakkında tartıştık sonrasında. Verilerin kaybolduğunu ve bir daha getirilemez olduğunu söyledim. Sakinleştikten sonra çözme işini daha sonraki bir zamana bırakma kararı aldık. Ama şansımız yaver gitti. Etkinlik öncesi toplanmış kahve içerken yanıma geldi. Hatta bağlı olduğu için tüm verileri kurtardığını ama ona bir uygulama konusunda yardım etmemi söyledi.

Kahveden bu kadar bahsettim de. Acaba kahve alabilir miyim? Biraz da acıktım sayılır. Emin olun uygulamayı ilk kullandığımda yemekhanedeki yemeklerin listesini çıkarttım. Deneysel bir havuç borona yaklaşımını gördüm. Umarım planlarınızdan birini bozmamışımdır. Devamını dinlemek istiyorsunuz biliyorum ama birkaç atıştırmalık ve kahveyle çok daha toparlanmış bir anlatımım olacağına emin olabilirsiniz.

– Sen de bir deneyi iptal ettiğinden emin olabilirsiniz. Mutfak arka tarafta. Kapıdan geçince sol taraftaki koridordan devam et.

Koray’ın kapıdan geçmesiyle yerinden kalkan Mercî bekleme salonunun kapısını açtı. İlk gözüne çarpan görevlilerin kaybolmuş olduğuydu. Ardından İris ve Remzi’yi el ele tutuşurken gördü. İris yerinden kalkıp giderken Remzi de ona eşlik etti:

“Mercî’ye güvenebilirsiniz. Sadece öğrenmek istiyor. Hem bak ne güzel manzaralar izledik” dedi güllerin açmakta olduğu bahçeyi göstererek.

“Ben yokken kendine dikkat et. Alıştığın gibi telefon yok” dedi İris ve Remzi’ye sarıldı.

Merci kapıyı açık bir şekilde tutarak İris’i bekledi. Kızın kapıya ulaşmasıyla yerine geçip kızı incelemeye koyuldu. Kısa kesilmiş kumral saçlarını savurarak karşısındaki hamağa geçti İris. Yuvarlak gözlükleri gözlerini olduğundan büyük gösteriyordu. Hamaktaki sallanma, turkuaz rengi eteğini düzelterip vücudunu dikleştirilmesiyle durdu. Merci gözlüğünü düzelitti:

– Adının hikâyesi ne hep merak etmişimdir.

– Annemin en iyi arkadaşının adımıymış. Ben doğmadan önce öldüğünden artık benim arkadaşım olmak istediği için koymuş. Gerçi iyi bir arkadaş da oldu bana.

– Benimkini merak etmiyor musun?

– Hayır. Biliyorum beni sakinleştirmeye çalışıyorsunuz ama dün akşamki koşuşturma emin olun bizi çok yordu.

– Anlatırsan rahatlaman daha kolay olabilir. Yılbaşı gecesine ne dersin? Güzel geçti mi gece?

– Aslında bazı şeylerin o gece farkına vardığım doğru. Beni fizik çimlerinde yıldızları izlemeye ikna etmişti. Şehir manzarasındaki havai fişekler ve ışıklar engellese de battaniyeye sarılıp Ay’ı izlemek güzeldi. Ta ki telefonunun ötmesi sonucu saatine bakmasına kadar. Gözlerimi bir bezle sarıp “Şimdi yirmiden geriye sayacağız ve gözüne sardığım bandı açacağım.” dedi.

Tekrar görmeye başladığımda gökyüzündeki bütün yıldızların görünür olduğunu, bulunduğumuz yer ve Ankara’da hiçbir ışığın yanmadığını gördüm. O gece çalıştığı projeden ürettiği programın nasıl bilgisayarından telefonuna bulaştığını ve o andan beri ekranında yazan kelimelerle sayıların anlamından bahsetti. Ekranda elektrik kesintisini görmüş ve şansını denemek istemişti.

O günden sonra beraber birçok kelime ve sayının gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini denedik. Kelimeler anlaştı ve uygulama isteklerde bulanmaya başladı. Yapmadığımız istekler gerçekleşmesi olası kötü olaylar sunu-

yordu. Anlık olarak araba çarpması veya dolu yağışı gibi tehditler oluştu. Zorunlu olarak Remzi, Koray’la konuşmak zorunda kaldı.

Uygulama daha fazla veri toplamasına neden oldu. Hatta rastgele oluşturduğu uygulamalarla diğer telefonları ve kullanıcıları denedi. Artık kararları tahmin etmekle kalmıyor isteğine göre gerçekleştirebiliyordu. Düşmanı olduğumuzu ise birkaç hafta sonra anladı.

Kütüphanedeki standımızda kitap satışı yapıyorduk ve uygulamadan kütüphane içerisinde tatlı dağıtılacağına dair bir bilgi geldi. Remzi, kendisine tatlı almaya gittiğinde telefonu standta unutmuştu. Birkaç defa titreyen telefonu açmak istemiyordum. Remzi ile yer değiştirip tatlıyı almaya giderken kapıdan çıkan birine çarpmıştım. Ne olduğunu anlamadan Remzi’nin içeriye koşup yangın tüpünü almasını izledim. Çarptığım kişi çakmağını düşürmüştü ve standımız çoktan yarısı kadar bir ateşle kaplanmıştı.

Ateşi söndürmesiyle telefonu tekrar titredi. Bakmasına izin vermeyecektim ama yetişemedim. Yanına yaklaştığımda beni omuzlarımdan tuttu ve “Koray’ı bul.” dedi. Yanakları gergin bir şekilde telefona bakıp Hazırlık tarafına doğru koşmaya başladı.

Tüm gün ondan haber alamadık. Sadece bekledik. Bana nasıl şakanın başını ve uygulamaya yazdıklarını anlattılar. Hatta birçok tesadüfümüzü planladıklarından da bahsettiler. Akşam Koray’ın telefonuna, laboratuvara girildiğine ilişkin bir bildiri geldi. Korkuyordum.

Laboratuvara girdiğimizde onu, suratına kılıç tutan iki kişiyle birlikte bulduk. Telefondaki bir tuşa basmasıyla adamlar üzerine atladılar. Kollarıyla kendini koruyup küçük sıyrıklarla kendini korudu. Ama garip olan taraf, saldıranların anında geri çekilip kaçmaları oldu. Öldü sanmıştım. Yani, anlıyor musun Merci?

“Anlıyorum” dedi Merci ayağa kalkıp İris’in yanına giderek.

Oturmakta olan İris’e sarıldı ve İris’in saçları Merci’ninkilerle uç uca birleşti. Gitgide solgunlaşan İris, neredeyse görünmez bir haldeyken Merci’nin içinden geçip kayboldu. Remzi, şöminenin yanındaki koltuğa oturmuştu. Alkışlayarak:

- Ne kadar da hüzünlü. Kendi acını hissetmek nasıl bir duygu İris?
- Ne zamandır biliyorsun?
- Simülasyonda olduğumuzu mu? Yoksa senin İris olduğunu mu?
- İlk ne zaman?
- Evren gaz ve toz bulutuydu. Şaka şaka. Evren çözmem gereken birçok problem veriyordu ve benim de zamanım yoktu.
- Doğrudur. Yeteri kadar zamanın hiç olmadı.
- Yanılıyorsun. Dün yeterince zamanım vardı.
- Kütüphane standından kaçtıktan sonra mı?
- Hem evet hem de hayır. Ana bilgisayara erişim için kullandığım bilgisayarda proje verilerinin aktarıldığını gördüğümüzde bilgisayarımı laboratuvara bırakıp genel ağdan kesmiştik. Ayrıca aşırı çalışmayı önlemek için de bir kod geliştirdik.

Kütüphaneden kaçınca uygulama bana birçok dert daha açtı. Cansız nesnelerden ziyade artık canlı nesneler de peşimdeydi. Uygulama nerede olduğunu biliyor ve yardım çağırıyordu. Bu nedenle çözümü bulana kadar beni bulmakta zorlanacağı bir yere kaçtım. Ormana. Çok fazla kişi indirdiği için çoğu alan onun menzilindeydi ama ormanla etkileşimi azdı. Laboratuvara ulaşmak için boydan boya tüm ormanı gezmek zorunda kaldım.

Laboratuvara ulaştığımda zaten peşimde olan kişilerin iradesinin ne kadar güçlü olduğunu bilmiyordum. Kapıyı kırdılar ve içeriye girdiler. Ben kodu çoktan hazırlamıştım ama. Telefonumu bilgisayara takmamla birlikte afallayıp komut beklediler. Uygulamayı silmek istediğimi anlayınca da ellerine aldıkları eşyalar kılıca dönüştü.

Bilgisayar o noktada kendi uygulamasını açtı. “Bas– Şimdi Tam Zamanı” yazısı ekranda belirdi ve ben parmağımı telefona değdirdim. Tüm uygulamanın çöküşü ve adamlarınızın gelişi de bundan bir iki saat sonra gerçekleşti zaten. Bilgisayardaki programa sorduk. Herkes ne olacağını biliyordu. Gerçek olmadıklarını da.

Sözünü bitirmeden Remzi’nin telefonu titredi. Yazılanları okuduktan sonra telefonu kendisinden daha yaşlı olan İris’e uzattı:

– Yukarıda bana çok kızma olur mu? Kendimi çalıştırmak için yaptığım simülasyonların sayısı fazlalaştı ve bu seni yoruyor değil mi?

“Keşke daha fazla yorsa. Merak etme altından kalkarım” İris’in gözleri yaşlarla doluyordu. “Ama bunun bir başarı olduğunu da biliyorsun. Bu program diğerleri gibi virüs olup tüm simülasyonu ele geçirmiyor.”

– Kendimi geçmişe yollasaydım bu bir başarı olurdu. Geçmişteki kendimle simülasyonda tanışıp onu çalışılması gereken konulara yönlendirerek sorunlarıma çözüm bulmak değil. Ayrıca bu simülasyonla uğraşana kadar neler yapardım düşününce.

“Cevabı merak etmiyor musun Bekir?” diye sordu İris, telefonu Remzi’nin elinden almadan önce.

– Bir program da olsam bunu bilmek istemem. Hadi bitir artık.

İris telefonun ekranına baktığında “Şimdi Hoşça Kal Demenin Tam Zamanı” yazdığını gördü. Sırtında doğan Güneş’in sıcaklığı, gözlerinde hâlâ alışamamanın verdiği acıyla telefonun ekranına bastı:

Hoşça kal! “Bir sonrakinde seni görene kadar.”

BİR YENİ BİLDİRİM

ESEN ÖZBAY

“H

ocam bende implant yok, sadece akıllı telefonla girebiliyorum,” dedi mahcup bir ses.

“O zaman yapacak bir şey yok, sınavı yazılı yapacağız.”

Hoca cümlesini tamamlar tamamlamaz sınıf öğrencilerin homurdanma ve şikayet sesleriyle doldu. Bazı öğrenciler düzeni bozan öğrencinin kim olduğuna bakmak için dönerken birkaç kişi de hocaya tek bir öğrenci için yazılı yapmanın ne kadar adaletsiz olduğunu açıklamaya çalışıyordu.

Neyse ki gürültü fazla uzun sürmedi. Artık elli yaşını geçmiş olan İngilizce hocası öğrenci nazı çekemeyeceğine karar vermişti belli ki, “Ne yapayım arkadaşlar, iki sınav hazırlayamam! Arkadaşınız da bu okulun öğrencisi. Beğenmeyenler section değiştirebilir.” diyerek tartışmayı sonlandırdı.

Bütün sınıfın keyfini bir anda kaçırmayı başarmış mahcup ses, Mira’nın yanındaki sırada oturan siyah saçlı çocuğa aitti. Çocuk belli ki içine düştüğü durumdan rahatsız, önündeki telefonda bir şeylere bakıyordu. Yana doğru eğilerek fısıldadı.

“Amaaan kalem tutmayı öğreniverseymiş onlar da. Boşver.”

Adam başını önündeki telefonda kaldırıp önce şaşkın, sonra gülümser bir ifadeyle ona baktı. “Hepsini rektöre şikayet edeyim de görsünler, hıh.” dedi gülümseyerek.

“Acaba neden implantı yok?” diye düşündü Mira. Artırılmış gerçeklik implantları piyasaya ilk sürüldüğü zamanlarda büyük tepki uyandırmış olsa da, zamanla her şeyi mental komutlarla yapabilmek insanlara çekici gelmeye başlamış, akıllı telefonlar artık sadece anneannelerin kullandığı demode aletler olmuştu. On yıl önce vücuda elektronik implant taktırma-

nın ne kadar zararlı olduğunu tartışan doktorlar, LED ekranların gözü ne kadar yordüğünü, retinaya projeksiyon yapan artırılmış gerçeklik modüllerinin göz sağlığı için çok daha faydalı olduğunu savunur olmuşlardı.

Mira adamın kim olduğuna bakmak için artırılmış gerçeklik modülünü açtı. Modül açılır açılmaz görüş alanında onlarca satır mesaj ve etrafında muhabbet eden beş arkadaşının avatarı belirdi. Arkadaşlarından birinin onu fark edip “Aa Miroş’un dersi bitmiş galiba, implantı açmış.” dediğini duydu, ama hocanın dediği şeyleri duyamayıp kaçırmak istemediği için konuşmayı sessize aldı. Yanında oturan adama dönüp başının üzerinde beliren kişi bilgilerini okudu: “Onur Tonga. ECON.”

Açık profilinde neredeyse hiçbir şey yazmıyordu. Gerçi bir implantı bile olmadığını düşününce çok da şaşırtıcı değildi bu. Adama bir arkadaşlık isteği gönderdi. Gözünün önünde art arda gelmeye devam eden bildirimleri sessiz bir ‘of’ eşliğinde kapattı ve yanında (sesi gelmeden) devam eden beş kişilik muhabbete sessiz bir mesaj gönderdi: “hala dersteyim. çıkınca haber veririm.” Arkadaşlık isteğine cevap gelecek mi diye beklemek istiyordu, ama daha fazla bildirimle uğraşmak da istemiyordu. Muhabbet eden arkadaşlarının avatarları ve uygulama araçları yüzünden tahtayı bile göremediğini fark edince modülü kapatmaya karar verdi.

Ders, zorunlu bir İngilizce dersi ne kadar ilginç olabilirse o kadar ilginçti. Neyse ki dönemin ilk dersi (hoca da belli ki sınıfta uzun zaman geçirmeye çok hevesli değildi) ve erken çıktılar. Mira AG modülünü açmayı düşündü, ama bir anda üzerine hücum edecek onlarca bildirime hazır olmadığına karar verdi. Bunun yerine Onur’un yanına gitti.

“Bu arada adım Mira.”

“Biliyorum, profilinde yazıyor.” dedi Onur gülümseyerek. “Ben de Onur. Söylememe gerek yok sanırım ama...”

“Aaa, gördün mü hemen isteğimi? Ben hesabına haftada bir falan giriyorsundur sanmıştım. İşte... İmplantın olmayınca.”

Onur güldü. “Yok, küçükken menenjit geçirdim ben, o yüzden implant taktıramıyorum. Yoksa teknoloji karşıtı falan değilim, korkmana gerek yok.”

“Yok canım, ne korkması! Ayy, kusura bakma. Alınmadın değil mi? Tüh, çok kötü hissettim, çok özür dilerim.”

“Alınmadım alınmadım. Zaten halimden memnunum, o yüzden alınacak bir şey de yok. Ama beni kantinde arkadaşım bekliyor, onu bekletmeyeyim, gideyim ben. İstersen sen de gel ama?”

“Yok teşekkürler, beni de benimkiler bekliyor, ben de modülü açayım. Sana çay sözüm olsun ama.” Elini uzattı, el sıkıştılar. İkisi de yaptıkları sözleşmenin resmîyetinden eğlenmiş, gülüyorlardı.

“Tamam, öyle olsun, görüşürüz.” dedi Onur. Kantine doğru yürümeye başladı. Mira da arkadaşlarını bekletmemek için AG modülünü açtı ve sinir bozucu bildirimler nehrinin gözünün önünde belirmesini bekledi. Tamı tamına kırk dakika boyunca mesajlarına bakmamasının kefareti olan yetmiş dört mesajı okudu, cevap bekleyenleri cevapladı ve bildirimlerle beraber belirmiş olan arkadaşlarının konuşmasının sesini açtı. Selin’in avatarı onun dikkatini çekmek için gözünün önüne gelmiş, el sallıyordu.

“...musuuun? Alooooo!”

“Geldim geldim. Naptınız? Okulda olan var mı, yanınıza geleyim?”

Kasım

“İmplantın olmadığı için yalnız hissediyor musun hiç?”

Mira bu soruyu sormaya karar verdiğinde, Onur’la birlikte son birkaç haftadır adet edindikleri gibi ders sonrası kampüs yürüyüşlerini yapıyorlardı. Onur dönüp anlamaz bir ifadeyle Mira’ya baktı. “Nasıl yani?”

“Yalnız hissediyor musun işte, ne bileyim, arkadaşlarıyla yeterince konuşamıyordursun, ya da VirtualNet’te dönen geyikleri kaçıırıyorsundur falan.”

“Hissetmiyorum sanırım. Bazen dışarıda kaldığımı hissettiğim oluyor tabii, ya da işte derslerde sıkıntı olabiliyor, ama kafa dinleyebilmek de fena olmuyor. Galiba teknolojiden uzak kalmak beni biraz eski kafalı yaptı, insanlarla her an iletişim halinde olmasam da olur gibi geliyor bana. Bir de ODTÜ’de beyin implantı olmayan tek öğrenci olmanın verdiği ‘ben çok özelim’ hissi var, ona paha biçilemez tabii...”

Onur gülerek konuşmaya devam ederken, Mira da ona çaktırmadan bildirimlerini kapatmakla uğraşıyordu. Neredeyse çocuğun yüzünü bile göremiyordu durmadan açılan pencereler yüzünden. İçinden küfretti. Modülü sessize almayı düşündü, ama o zaman da arkadaşlarına ayıp olacaktı. ‘Mesajlarına niye bakmıyorsun?’ sorularıyla uğraşmayı hiç istemiyordu. Yıllardır aynı sorundan muzdarip olduğundan neyse ki karşısındakine belli etmeden mesajlaşmakta uzmanlaşmıştı da hızlıca mesajını yollayıp dikkatini tekrar muhabbete verebildi.

“... mesela piyano çalarken yalnız olmayı tercih bile ediyorum. Tüm dikkatimi tek bir şeye verince ayaklarım yere basıyor gibi hissediyorum, bir nevi meditasyon gibi.”

“Ben çok yalnızım, biliyor musun?” dedi Mira aniden. Kısa bir süre bekleyip, cevap gelmeyince devam etti. “Her an arkadaşlarımla konuşuyorum, her yazdığımı cevap alacağımı biliyorum, ne zaman ne yaptığımı binlerce insanla paylaşıyorum, ama çok yalnızım. En yakın arkadaşıma bile bunu anlatamıyorum. Sanırım ben kendim anlamıyorum çünkü. Tek bildiğim yalnız olduğum.”

Bir cevap bekleyerek Onur’un yüzüne baktı.

“Ben... Ne diyeceğimi bilemedim şimdi.” dedi Onur. Belli ki aniden içinde kaldığı durumdan rahatsız olmuştu. Mira söylediği şeyden pişman oldu. “Boşver, söylemeseydim keşke, keyfimizi kaçırdım.” dedi.

“Yok canım, yok öyle bir şey.” diye cevap verdi Onur. “Keyfimizi falan kaçırmadın. Şimdi yalnız değilsin ama, biliyorsun değil mi? Bak ben buradayım.”

Dediğini kanıtlamak istercesine uzanıp Mira’nın elini tuttu. Haklıydı galiba, Mira o an gerçekten de yalnız değildi. Orada, o an, birliktelerdi. İçinden ‘Ellerimizi hiç bırakmasak keşke...’ diye geçirdi, ‘bu an hiç bitmese.’

Hemenal.com’dan gelen bir bildirimin gözünün önünde belirmesiyle o an bitiverdi. Havada çirkin bir elbise, yanında da “Hemen al! 79TL 45TL” yazısı belirmişti. İç çekerek bildirimi okunmuş olarak işaretledi ve Onur’un bir şey fark etmediğini umdu. Hiç bitmesin istediği an düşündüğünden bile kısa sürmüştü.

Şubat

“... ama emin değilim. Uluç Siciliano’yu çalalım diyor ama ben solo bir şeyler de çalmak istiyorum. Daha birkaç hafta var zaten-”

Mira, Onur’un durup ona bakmaya başladığını ancak bir süre sonra fark etti. Durumu toparlamaya çalıştı ama son dediklerini tamamen kaçırmıştı, diyecek bir şey bulamadı.

“Birileriyle mi mesajlaşıyorsun? Sıkıldıysan seni eve bırakabilirim.” dedi Onur, belli ki alınmış bir halde.

“Hayır, hayır! Kesinlikle sıkılmadım. Aslı sevgilisiyle kavga etmiş, gruptan iç döküyor da, onların sesi geliyor. Ben bir şey yazmıyordum, ciddi! Dikkatim oraya kaymış sadece.”

“Ciddiyim, istersen dönelim, arkadaşlarınla konuş. Bana ayıp olmasın diye burada durmak zorunda değilsin.”

Sesi öfkeli çıkıyordu, öfkeli olmakta da haklıydı çocuk. Mira’nın dikkatinin hep dağınık olması, daha birkaç aylık ilişkilerindeki en büyük sorun haline gelmişti. Mira ne yapacağını bilemedi. Bu durum yüzünden gerçekten çok suçlu hissediyordu ama şu sorunu çözemiyordu bir türlü. Belki de karakteri böyleydi ve yapabileceği hiç bir şey yoktu, bilmiyordu ki.

O an elinden gelen tek şey özür dilemek olduğu için özür diledi.

“Yok, gerçekten istemiyorum ya! Özür dilerim, sen devam et anlatmaya.”

Adamcağızı çok kırdığının farkındaydı ve çok kötü hissediyordu. Ama onu kırmamak için modülü kapatsa bu sefer de arkadaşlarını kırmış olacaktı. Bu çıkmazdan kurtulamıyordu bir türlü. Neyse ki Onur onu bir kez daha özür dilemek zorunda bırakmadı, biraz daha keyifsiz de olsa anlattığı şeye döndü.

“Şey, konserde ne çalacağımı düşünüyordum işte...”

Nisan

Onur odasının kapısını çarparak kapattı. Elindeki telefonu parçalamak istiyordu. Üst üste çığ gibi gelen lanet mesajlara klavye kullanarak yetişemiyordu işte! “Allah kahretsin şu beyin implantlarını!” diye bağırdı.

Telefonunda bu kadar zaman geçirmek istemiyordu, implantla yollanan mesajlara yazarak yetişmeye çalışmak istemiyordu, kavga etmek bile istemiyordu şu anda. Neye yarıyordu ki kavga etmek? Duyuluyor muydu sesi? Mira'nın şimdi bile tüm dikkatinin onda olmadığına adı gibi emindi. Kim bilir kaç farklı kişiyle konuşuyordu şu anda.

Sonunda yazışmaya daha fazla dayanamadı, sesli konuşmanın çok daha adil olacağına karar verip Mira'ya bir çağrı gönderdi: "Alo?"

"Ne istiyorsun?"

Mira'nın sesi tahmin ettiği gibi öfkeliydi. O yine de sakince cevap vermeye çalıştı.

"Adam gibi konuşabilir miyiz? Yani ben de konuşabilir miyim biraz? Mesajlaştığımız zaman yetişemediğimi biliyorsun."

"Buyur, ne söyleyeceksen söyle."

"Bak, arkadaşlarından şikayet eder gibi konuşmam yanlış, haklısın. Tabii ki istediğin kişiyle istediğin kadar konuşabilirsin, bana soracak halin yok. Şikayet etmiyordum ki zaten, derdimi anlatmaya çalışıyordum. Tek istediğim seninle başbaşa kalabilmek, başka bir şey değil. Sanki benimle değil, hep başkalarıyla gibi geliyor bana."

Mira'nın bir şey demesini bekledi, ama cevap gelmedi.

"Birtanem?"

Hala ses yoktu. İlk başta öfkeli olduğu için cevap vermediğini düşündü, ama sonra durumu anladı. Başkasına mesaj göndermekle meşguldü Mira. Tepesi attı. Bıkmıştı artık. 'Sevgilim' dediği insan beş dakikasını ayıramayacak mıydı ona? Bağırmağa başladı.

"Birbirimizi anlamıyoruz öyle mi? Ben senin yaşadıklarını anlayamıyorum muyum? Benim hayatım seninkinden farklı olduğu için anlaşılamıyoruz biz demek. Belki de yanılıyorsundur, belki ara ara kapatman lazımdır şu aptal modülü, belki de iki dakika durup karşıdakine konuşmaya zahmet etsen karşıdaki de seni anlar! Belki de hiçbir zaman olduğun yerde olmadığın için bu kadar *yalnızsındır!*"

Son cümleyi söyler söylemez pişman oldu. Kızcağızın zayıf yerinden saldırması çok acımasızca olmuştu. O özür dileyemeden cevap geldi.

“Haklısın. Şu aptal modülü kapatsam daha iyi.”

“Birtanem, özür dilerim.” demek istedi ama sesli görüşme sona ermişti. Mesaj atmaya çalıştı, fakat iletilmedi. Modül gerçekten kapanmıştı.

Bir anda panikledi. Ne yapmıştı? Mahvetmişti her şeyi. Tekrar tekrar mesaj atmaya, telefon etmeye çalıştı, ama ulaşamıyordu Mira’ya. Çaresizlik içinde odasının içinde dolanıp durmaya başladı.

Ne yapacağını bilemiyordu. Mira daha önce hiç böyle yüzüne telefon kapatmamıştı.

Küfretmeye başladı. Bu ilişki bitmişti artık, onun yüzünden. Ağzını tutmayı bilmediği için, öfkesine hakim olamadığı için, her şeyi mahvetmişti. Hayatta onu en çok mutlu eden kişiyi kaybetmişti öylece.

Yarım saat boyunca denemesine rağmen mesajlarının hiçbirisi Mira’ya ulaşmadı. Kısa bir an “Bu saatte evine gidebilir miyim?” diye düşündü ama vazgeçti. Her şeyi daha da karıştırdı böyle yapsa. Bu saatte kapısına dayansa kızın annesi ne diyecekti, çay mı ikram edecekti?

Yapabileceği hiçbir şey gelmiyordu aklına. Tek elinden gelen, birkaç dakikada bir tekrar mesaj göndermeyi denemekte, o da hiçbir işe yaramıyordu.

Kapının zilinin çalmasıyla düşüncelerinden sıyrıldı. “Gecenin köründe kim bu Allah’ın belası?” diye düşündü. Ev arkadaşlarının ikisi de uyuyordu, zil tekrar çalıp onları uyandırmasın diye koşup kapıyı açtı.

Gözlerine inanamadı. Karşısında Mira duruyordu. Üstünde son gördüğü kıyafetleri, saç başı dağınık, gözleri ağlamaktan kızarmış, karşısında duruyordu işte.

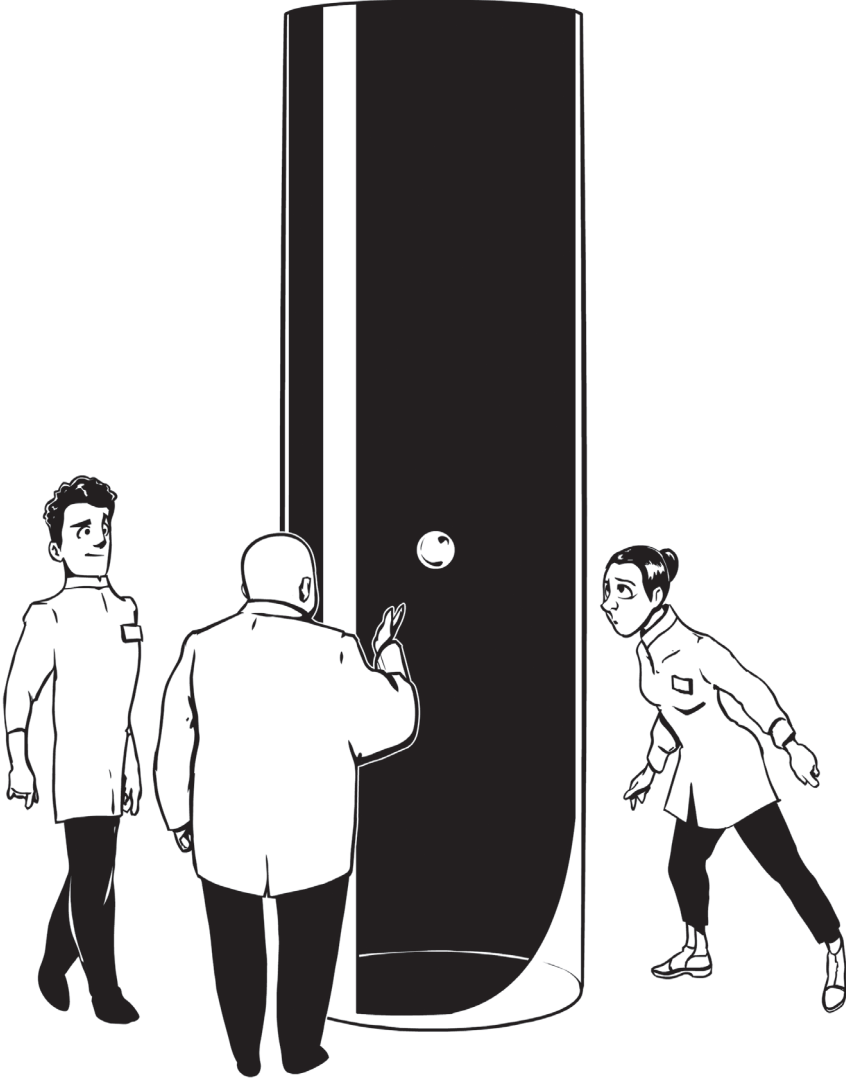
Mira, kapıyı açanın Onur olduğunu görünce dünyanın en güzel gülümsemesiyle gülümsedi. Gözlerini dosdoğru Onur’un gözlerine dikti ve dünyanın en güzel sesiyle, dünyanın en güzel cümlesini kurdu:

“Merhaba sevgilim.”

PLANCK KAPISI

DENİZ ÖZCAN

M

ax Karl Ernst Ludwig Planck, Alman fizikçi ve 1918 Nobel Fizik Ödülü sahibi. Kendi adıyla bilinen 'Planck Sabiti'ni ve 'Planck Işınım Yasası'ni buldu. (Yine) Kendi adıyla anılan Planck uzunluğu, Planck birimleri olarak bilinen doğal birimler sisteminde bir uzunluk birimidir ve vakumda ışık hızı ile Planck zamanı çarpımına eşittir. –Vikipedi

02:57, 8 Ekim 2049

Uzun yıllar sonra tekrar başladığı yere döndü. Kampüs fazla değişmemişti. Devrimde tekrar gökyüzünü izlemek isterdi, ancak durumun aciliyeti defalarca vurgulanmıştı.

Otomobilden indi ve Ayaslı Araştırma Merkezi'ne doğru yola koyuldu. Bir zamanlar sadece bir avuç parlak parlak zekânın evi olan bu eski bina, artık buzdağının sadece görünen yüzüydü. Son on beş yıldır ODTÜ arazisinin üçte ikisi büyüklüğünde, dokuz katlı dev bir yeraltı araştırma tesisinin üç ana girişinden birisiydi. Yedi binden fazla araştırmacının çalıştığı TULab'ın bu girişi, Ayaslı'nın A'sını da temsil eden, TULab'ın A1'i olarak anılırdı. Kariyerinin ilk adımlarını attığı bu kaldırımlarda binaya giden yolu bulmakta zorlanmadı.

Bina kapısından girip doğrudan danışmaya yöneldi. Onu güvenlik görevlisi karşıladı. Görevli asansörü göstererek:

“Sizi bekliyorlar hocam.” dedi.

Asansör ile altıncı katta bulunan parçacık laboratuvarına indi. Bir hastane koridorunu andıran girişte genç bir araştırmacı onu bekliyordu. Ofise kadar kendisine eşlik etti ve vardıklarında bir koltuğu göstererek dinlenmesini rica etti.

“Mutfağa uğrayacağım. Kahve ister misiniz?”

“Çok iyi olur.”

“Hemen getiriyorum.”

Beklerken odayı gözden geçirdi. Yanında, arkasında kitaplık bulunan geniş bir masa duruyordu. Masanın karşısında kalan büyük pencereden laboratuvarı görmek mümkündü. Karanlıkta nerede bittiği seçilemeyecek büyüklükte bir hangardı. İçerideki devasa makineleri seyre daldı.

Kısa süre içinde araştırmacı elinde bir kupa ile birlikte geri döndü.

“Buyrun kahveniz.”

“Teşekkürler.”

“Birazdan burada olacaklar.” dedi araştırmacı, çalışma arkadaşlarını kastederek.

Nazikçe gülümsedi ve kahvesinden bir yudum aldı.

“İncelediğimiz modeller küçüldükçe kullanmamız gereken makineler akıl almaz boyutlara ulaşıyor.” dedi araştırmacı. O da hangarı incelemeye başladı.

“Ancak gerçekten aklımın almadığı bir şey daha var. Bütün bunları nasıl bildiniz?”

“Neden bahsettiğinizi anlayamadım.”

“Gerçekten de hatırlamıyor musunuz?”

“Bu günlerde hafızama ne yazık ki pek güvenemiyorum. Ancak neden bahsettiğiniz daha ayrıntılı açıklarsanız size yardımcı olmak isterim.”

O sırada odaya bir diğer araştırmacı girdi:

“Hocam, hoş geldiniz.”

Ayağa kalktı ve el sıkışmak için yaklaştı. Bu uzun yıllardan beri tanıdığı fizik mühendisi Doktor Çağıl’dı.

“Beni kırmayıp bu saatte ofisimizi ziyaret ettiğiniz için size minnettarım. Lütfen oturun.”

Tekrar koltuğuna yerleşti.

“Size daha önceden ayrıntılı bilgi veremediğim için beni bağışlayın. Merakınızı tahmin edebiliyorum. Bu yüzden size kısaca son otuz beş yıldır takımımın üzerinde çalıştığı projeden bahsetmek istiyorum.”

Kahvesini önündeki sehpaye bıraktı.

“Buyrun dinliyorum.”

“Hocamız Cengiz Erkmen’in liderliğinde uzun yıllardır sicim teorisi üzerine deneyler tasarlıyoruz. Akademideki genel görüşün aksine, evrenin yapı taşını betimleyen bu modelin gözlemlenebilir olduğu düşünüyoruz ve bir süre önce bu düşüncemizi destekleyen bir takım gelişmeler kaydettik. Evreni oluşturan parçacık olduğu *zannedilen* bu yapının sinyalini ölçmenin bir yolunu keşfettik. Tahmin ettiğimiz üzere yapı bir temel parçacıktan çok daha fazlasını ifade ediyor. Öyle ki gelecek kavramı keşfimiz ile birlikte bambaşka bir anlam kazanabilir.”

“Bu yapıların bir parçacıktan öte bir şey olduğunu düşünmenize sebep olan nedir?”

“Enerjileri. Evrenimizinkine eşdeğer enerjiye sahipler. Bu yüzden onların birer parçacıktan ziyade birer evren olduklarını tahmin ediyoruz.”

“Evrenimizin içinde kendi enerjisine denk sonsuz sayıda evren olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

“Bir bakıma evet. Bu mümkün, çünkü enerjileri aynı evrenimizinkini tahmin ettiğimiz gibi, sıfır. Ancak bu evrenlerin tam olarak bizim evrenimizin içinde olduğunu zannetmiyoruz. Keşfimiz bir parçacıktan çok bir yırtığa benziyor. Planck boyunda bir kanal. Bu yüzden ona Planck Kapısı diyoruz.”

Doktor sözlerini tamamladıktan sonra bir şey ima etmeye çalışır gibi bir ifadeye büründü. Beklediği tepkiyi alamamış olacak ki, konuşmasına devam etti.

“Sekiz ay önce bir Planck Kapısı’ndan yayılan bilgiyi kaydetmeyi başardık. Hipotezimize göre bu sinyali anlamlandırmak, kendi evrenimizde gerçekleştireceklerimize yönelik bir *önseziye* sahip olmamızı sağlayacak.”

“Bunun için kendi evrenimizin de sinyalini bilmemiz gerekmiyor mu? Öğrenmeye çalıştığınız şey de o olduğuna göre bir kısır döngü söz konusu gibi.”

Doktor kısa bir süreliğine gülümsedi, ancak konuşmaya devam etti.

“Aynen öyle. Öncelikle çok miktarda örneğin sinyalini inceleyerek bir başlangıç noktası aramaya karar verdik. Tüm evrenlerde gözlemlediğimiz benzer hareketleri anlamlandırıp bizim evrenimizin koşulları ile karşılaştırmak. Böylece evrenimize en yakın gerçekliği saptayıp incelemeyi hedefliyorduk. Ancak elde ettiğimiz sonuç... kesinlikle beklediğimiz bir şey değildi.”

Yaklaşık beş saniyelik bir sessizlikten sonra sabırsızlanmaya başladı:

“Ee? Söylemeyecek misiniz? Neydi farklılıklar?”

“Hiçbir şey.”

“Ne yani?” dedi gücenerek “Gizli bilgi mi?”

“Hayır. Hiçbir şey. İncelediğimiz modüllerin tamamı birbirinin özde-şiydi.”

Bu sonucu anlamlandırmaya çalışırken Doktor sözlerine devam etti:

“Sahip olduğumuz en mantıklı açıklama, hepsinin bizim evrenimizin birer kopyası olduğuydu.”

“Paralel evren gibi mi?”

“Hayır. Paralel evrenler bizim ulaşmayı *beklediğimiz* şeydi, elde ettiğimiz sonuçlar değil. Adeta kendi modülümüzün de dahil olduğu bir fraktal gibi. Bir öncekinden doğan ve tekrar eden bir seri. Her bir evren üst evreni-ne kendi Planck Kapısı ile bağlanıyor.”

Doktor karşıdaki pencereye doğru ilerledi. Kontrol panelini kullanırken hangardaki aydınlatmaların her biri birer birer çalışmaya başladı.

“Bu gördüğünüz de İlk Ayna.”

Hangarın merkezindeki metrelerce uzunluktaki saydam sütuna baktı. İçinde yaklaşık bir golf topu büyüklüğünde, sahip olduğu belli belirsiz dalgalanmalar dışında, siyah bir küre vardı. Kendisini aydınlatan binlerce vatlık güce rağmen fazlasıyla karanlıktı.

“Evrenimizin bir yansıması. Var olan ve olacak her şeyi barındıran bir kopya.”

“Yapacağınız herhangi bir müdahale, geleceği kontrol edilemez bir şekilde değiştirecek. Bunun üzerine yeterince düşündüğünüzü sanmıyorum.”

“Evrenlerimizin zaman akışları arasında bir bağlantı yok. Evet, bizim gibi yaşamaktalar, ama aynı zamanda o evrende her şey yaşandı ve evren sona erdi. Ona ‘yansıma’ dememizin bir sebebi var. Aynen film izlemek gibi. Yüzüklerin Efendisi filmini onuncu dakikasında durdurup filmi çöpe atsanız da Frodo’nun yüzüğü Hüküm Dağı’na attığı ve Orta Dünya’ya tekrar huzurun geldiği gerçeğini değiştiremezsiniz. Bizim amacımız bir şekilde bu filmi izlemenin bir yolunu bulmak.”

“Bir yolunu *bulmaktı*.”

Ünlü parçacık mühendisi Profesör Cengiz Erkmen odaya girdi. Doktor ona doğru yöneldi:

“Hocam, hoş geldiniz. Kendisine projemizden bahsettim.”

“Çok güzel.” dedi Profesör gülümseyerek.

“Başarılarınızdan ötürü sizi ve ekibinizi tebrik ederim. Ancak beni buraya çağırma sebebinizin kahve eşliğinde projeniz üzerine sohbet etmek olmadığını tahmin ediyorum.”

“Haklısınız. Az önce belirttiğim gibi, filmi izlemenin bir yolunu bulduğumuzu düşünüyoruz. Şimdi de tek ihtiyacımız olan bir seyirci. Yani siz.”

“Ben mi?”

“Evet, siz. Ne ile karşılaşacağımız hakkında hiçbir fikrimiz yok ve 30 yıl önce tasvir ettiğiniz geleceği keşfetmek için de sizden daha uygun bir aday yok.”

“Neden bahsettiğinizi anlamıyorum.”

“Doğru.. hatırlamıyorsunuz.”

“Neyi?”

Profesör yanındaki masanın çekmecesinden bir dosya çıkardı uzattı.

“Bu nedir?”

“İnceleyin.”

Dosyanın içerisindeki kâğıt destesini çıkardı. Eskimiş destenin üzerindeki başlığa göz attı:

“Ah, evet hatırladım. Şimdi neden Çağıl’ın keşfinizin isminden bahsettiğinde tepkimin kendisini hayal kırıklığına uğrattığını anladım. Beni onurlandırdınız. Ancak bu küçük jestinize karşılık ne ile karşılaşacağımdan bihaber olduğunuz bir yolculuğa çıkmamı beklemeyin.”

“Deniz hocam, siz zaten bu yolculuğa çıktınız.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Eski hikâyenize tekrar bir göz atın.”

Deniz hızla satırları taramaya başladı. Her kelimeyle zihnindeki otuz yıllık gizli odanın kapısı aralanıyordu.

“Otuz yıl önce, aramızda geçen konuşma da dahil olmak üzere burada yaşanılacakları yazdınız.”

Evet, artık hatırlıyordu. Plan işe yaramıştı.

“Araştırmam konusunda umutsuzluğa kapılmışken öykü yarışmasına yolladığınız bu mesajınızı gördüm.”

Bir an önce görevi tamamlaması gerekiyordu.

“O günden beri takımımınla birlikte bu anı bekliyorduk.”

Bilmedikleri o kadar çok şey vardı ki.

“İnanıyoruz ki ne ile karşılaşacağınız konusunda bizden daha fazla..”

“Profesör..” dedi Deniz, sözünü keserek. “Bağlantıyı hazırlayın.”

03:27, 8 Ekim 2049

“Hazırsanız başlatıyoruz.” Doktor, Deniz’den onay bekliyordu.

“Hazırım.” diye cevapladı Deniz *“Artık hazırım.”*

“Deniz Özcan için fonksiyonel paralelizasyon başlatıldı.” Sistem ile bağlantı gerçekleşirken Doktor yaklaştı:

“Dokuz dakika boyunca bağlantıda kalacaksınız.”

“Benim için yeterli.”

Araştırma takımı otuz beş yıllık çalışmalarının sonuna geldiklerini hissediyorlardı. Artık yapmaları gereken tek şey dokuz dakika beklemektir.

Deniz için ise yirmi altı milyon yıl sürecektir bir macera başlıyordu.

SERÇE KUŞLARI

OLCAY ÖZKAN

İçten gelen bir irkilmeye uyandı. Sanki yıllar boyunca uyuyormuş fakat tam o anda uyanması gerekiyormuş gibi hissetmişti. Baş ucunda duran saate baktığında 08:40 olduğunu gördü. İçinde nereden geldiğini anlamadığı, bugün her şey tam da olması gerektiği gibi olacak hissi vardı. Yurt odasının penceresini tam olarak kapayamayan perdenin kenarından günün ilk ışıkları odaya çoktan girmişti. Kendini zorlayıp nihayet yatakta oturur pozisyona geldiğinde sessizce fısıldadı. “İşte bir gün daha başlıyor.”

Beton yığınları ile dolup taşmış sıkıcı kent Ankara’nın içinde adeta çöldeki bir vaha gibi gördüğü ODTÜ kampüsüne bahar gelmişti. İsa Demiray yurduunun soluk yeşil renkli kapılarını itip kendini dışarı attığında doğanın kokusu içini huzurla doldurdu. İki yanı yeşilliklerle kaplı, kaldırım taşları döşeli yolda yürürken bir şey fark etti. Sanki burnu daha keskin koku alabiliyordu. Çam ağaçlarının kokusu hiç olmadığı kadar güzel, güllerin kokusu ise hiç olmadığı kadar çekici gelmişti. Keşke bir arı olsaydım diye düşündü. “Belki o zaman istediğim gibi uçabilir ve doğanın sonsuz çeşit tadını bu güzelliklerin üzerinden toplayabilirdim.” Kendi kendine gülümsedi. “Ama ne yazık ki bir arı değilim.” dedi. Menekşe kokusunu da içine çekerken sorumluluklarını hatırladı ve saçma hayallerinden arınıp yola devam etti.

Makine Mühendisliği A binasına gitmesi gerekiyordu. Batı yurtlarından oraya kadar olan rotası çoktan aklında planlanmış gibiydi. Gıda Mühendisliğinin merdivenlerinden çıkacak, karşıdan karşıya geçip Elf Yolu’na girecekti. Beton patikayı takip edip ağaçların arasından yeniden yola çıktığında ise iki dakika yürüyüp hedefine ulaşacaktı. Her şey olması gerektiği gibi olmalıydı.

Dik merdivenlerden çıkarken etrafta kimsenin olmadığını fark etti. Hafifçe esen rüzgârla birlikte hareket eden yaprakların hışırtıları bu sessizlikte ona hiç olmadığı kadar canlı gelmişti. Nihayet Elf Yolu'na geldiğinde nereden geldiğini anlamadığı kuş sesleri sanki ruhunu okşamaya başladı. “Ne güzel bir gün oluyor.” dedi, kendi kendine. O an tek yapmak istediği orada saatlerce dikilip o sesleri dinlemektir. “Biraz yavaşlasam ne kaybederim ki?” diye düşündü. Ne kaybedeceğini biliyordu. Düzeni bozmamalıydı.

Elf Yolu'ndan çıkıp karşıya geçti. Binanın tam önüne geldiğinde durdu. Tam hesapladığı zamanda orada olmanın mutluluğunu hissetti. Binaya girmesine gerek yoktu. Bir an için bunun nedenini sorgular gibi olsa da sonra bu düşüncesinden vazgeçti. Durup düşünmek için zamanının olmadığını hissetti. O an tek yapması gereken, yemekhaneye doğru yol almaktır. Geç kalmazdı. Gidilmesi gereken yer neresi ise gidilmeliydi. Sorgulamak sadece zamanını harcar, düzeni geciktirirdi. O yüzden yola koyuldu çünkü her şey olması gerektiği gibi olmalıydı.

Çalıkların arasındaki yoldan ilerledi. Şimdi baharın kokusunu çok daha keskin alıyordu. Kendinden geçmesine sebep olan bu kokulara kuşların şarkıları eşlik ediyordu. “Tanrım!” dedi. “Keşke bütün bu meşguliyetimin içinde birkaç dakikam olsa da bu güzelliğe kendimi kaptırabilsem.” Fakat birkaç dakika değil, fazladan tek bir saniyesinin bile olmadığını biliyordu. Yola devam ederken daha önce yapmadığı bir şeyi yapmak geldi içinden. Ellerini uzatıp parmak uçlarıyla yapraklara dokundu. Yürümeye devam ederken, sanki her yaprakla ayrı ayrı vedalaşıyormuş gibi hissediyordu. Bahar güneşinin ışıklarıyla canlanan ODTÜ yerleşkesindeki bu kısa yolculuğu adeta bir veda törenine dönüştü. “İnsan hiç yapraklarla duygusal bağ kurar mı?” dedi kendine. “Kuruyormuş meğerse.” diye gülümsedi.

Yemekhanenin önüne geldi. Etrafta hiç kimse yoktu. Yemek yemeceğini biliyordu çünkü aç değildi. O halde neden buradaydı? Güneşin batmaya başladığını fark etti. Uyandığından beri anca yarım saat geçtiğini hissetmişti. Nasıl olur da bu kadar hızlı akşam olabilir? Bir anlığına bu düşüncelere dalsa da sonra kendine geldi. “Neden?” diye sormak ne kadar da tehlikeliydi. Kafasını düşüncelerle bulandırıp geç kalmasına sebep olabilirdi. Oysa hava kararıyorsa yapması gerekeni biliyordu. Yurduna dönüp

ertesi güne kadar uyumak. Geç kalırsa düzen bozulabilirdi. Nedenleri düşünmek tehlikeliydi. Onu tek ilgilendiren sonuçlardı.

Hemen Endüstri Mühendisliğinin yanından geçen yola çıktı. Saçma düşünceleri beynini bulandırmış, geç kalmasına sebep olmuş gibi hissediyordu. Kendini dışarıya ait hissetmemeye başlıyor gibiydi. Olması gereken yeri biliyordu. Düzeni bozmanın getirdiği stresle adımlarını hızlandırdı. TÜBİTAK Uzay'ın karşısındaki beton patikaya inen yokuştan aşağıya doğru yürüdü. O da ne? Onlarca kuş sanki onun için hazırladığı en güzel şarkılarını orkestra halinde söyler gibi cıvıldıyordu. "Gidin başımdan!" diye bağırdı. Tek bir saniyesinin dahi olmadığını farkındaydı ama kalıp dinlemeyi çok istiyordu. Kulaklarını kapatarak koşmaya başladı. Yurdunun önüne kadar koşarak geldi. Ah, işte güzel kokulu güller... "Ne olur bir saniye durup sizi koklayabilsem?" diye geçirdi içinden. O an burnunun üzerine bir arı kondu. Arı için sanki doğadan olan dileğini duymuş ve gerçekleştirmek için gelen bir periymiş gibi hissetti. Bir arıyla daha önce bu kadar yakın olmuş muydu? Hiç sanmıyordu. Küçük arı, özenerek topladığı çeşit çeşit çiçek özlerini burnunun içine bıraktı. Sonra bir çırpıda kanatlanıp gözden kayboldu. Artık kokuyu her yerden alabileceğini biliyordu. Merdivenleri çıkıp kendini yatağa attığında içini bir huzur kapladı. Düzen bozulmamıştı. Ne garip bir gün geçirmişti? Bir saatte geçmiş gibi hissettiği günde hiç acıkmamıştı. Yapraklarla vedalaşıp, kuşlardan kaçmıştı. En garibi ise gün boyunca tek bir kişiyi bile görmemişti ama şu an bunların hiçbiri onu huzursuz etmiyordu. Gözlerini kapadı. Saat 23:59'du. Gözlerini kapattığı gibi huzurla uykuya dalmıştı çünkü biliyordu. Her şey olması gerektiği gibi olmuştu.

Saat 8:40. Ruhunun derinliklerinden gelen irkilmelere bu sefer hafif mide bulantısı da eklenmişti. Sanki yıllardır aynı saatte kalkıyor, aynı şeyleri yapıyor ve ertesi gün yine aynılarını devam ettirmek için yatağa gidip uyuyordu. Neydi onu bu şekilde bulunduğu hayata bağlı tutan? Birçoklarının takdir edeceği derecede sorumluluk bilinci mi? Neden diye sormanın yasak olduğu bu dünyada ne önemi vardı ki sorumluluklarının?

Düşünceler beyninden çıkıp kalbinin derinliklerine inmeden kendini yataktan dışarıya attı. Tek bildiği şey, kalbiyle düşündüğü zaman doğru cevaba ulaşacağıydı. Korkuyordu. Belki de mutluluk o kadar uzakta değildi. Gözlerini kapamaktı belki de mutluluk. Neden diye sormamaktı...

Hazırlanıp çıktığında, ODTÜ'nün bahar gelmesiyle cennete dönüşen yerleşkesi karşıladı onu. Güllerin ve menekşelerin kokusu... Kuşların sakinleştiren sesi... Yurttan çıkarkenki yolun kenarındaki çalılıklarda ne kadar çok kuş vardı. Sanki hepsi onu selamlıyordu. Rengârenk güllerin arasında uçup duruyorlardı. Bu kadar gülün arasından menekşeleri seçemiyordu. Orada olduklarını biliyordu. Kokularını çok net alıyordu fakat onları göremiyordu. "Neyse" dedi. "Onları arayacak zamanım yok. Bugün yapılması gereken başka şeyler var."

Bugün Doğu Yurtları'na gitmesi gerekiyordu. Düşündükçe içini kıpır kıpır ediyordu bu his. Sanki orada uzun zamandır görmediği birisiyle buluşacakmış gibiydi. Sahi en son ne zaman biriyle konuşmuştu? En son birine "Merhaba!" demesinin üzerinden binlerce yıl geçmiş gibi hissediyordu. Kendi gibi birileriyle tek kelime dahi konuşamıyorsa ne anlamı vardı bütün bu koşuşturmanın? Tek kelime etmeyi bir kenara bırakıp en son ne zaman birilerini sadece gördüğünü bile hatırlayamadı bir an için. Kalp atışlarının hızlanmaya başladığını hissetti. Avuç içleri terliyordu. "Sakin ol!" dedi. "Olması gerektiği gibi olmayan hiçbir şey yok."

Yoluna ritmik adımlarla devam ediyordu. Elf Yolu'nun başına geldi. Artık etrafta kimselerin olmaması garip gelmiyordu onun için. Bu yolu iki dakikada yürüyüp bitirmesi gerekiyordu. Aksi takdirde sorumluluğunu aksatabilirdi. Bunu asla yapmayacağını biliyordu. Şimdi tek isteği, yolda yürürken çeşit çeşit kuşların şarkılarıyla ona eşlik etmesiydi. Böylece monoton hayatının iki dakikasını renklendirebilirdi belki.

Yürümeye başladığında bir gariplik hissetti. Bu sefer ortalıkta kuşlar yoktu. Seslerini duyabiliyordu ama hiç birini göremiyordu. Yanlış bir şey mi yapmıştı acaba? Tek birini bile görmediği kuşların seslerini nasıl bu kadar net duyabiliyordu? Belki de bugün böyle olması gerekti diye düşündü. Hızlıca Elf Yolu'ndan bölümlerin önünden geçen caddeye çıktığında büyük bir hayal kırıklığı hissetmişti. Yolunun devamına bu hayal kırıklığı ile devam etmenin düşüncesi onu rahatsız etti. Belki de Makine Mühendisliğini geçtikten sonra çalılarda göreceği yapraklar onu unutmamıştı. Kim bilir? İçinde, en derinlerde, onu rahatsız eden düşüncelerinden arınmanın tek yolu doğayla dertleşmekmiş gibi hissediyordu. Ya doğa da ona küerse ne

olacaktı? O zaman bu kadar çok şeye tahammül edemezdi. Umuyordu ki geçen gün vedalaştığı yapraklar onu hatırlasın.

Heyecanla karışık kaygılarıyla yoluna devam etti. Makine Mühendisliğinin A ve B bloklarının arasından geçti. Şimdi iki yanı da yeşillerle bezenmiş yoldaydı. Heyecandan kalbi küt küt atmaya başladı. İşte kendisine uzun zamandır tatmadığı duyguları hissettiren yapraklar oradaydı. Kalıp konuşmak için zamanının olmadığını biliyordu. Durmayacaktı da zaten. Sadece geçerken eliyle yapraklara dokunacaktı. Yapraklar da ona bir şekilde hayatta olduğunu hatırlatacaktı. Elini uzattı. Ayakları yola devam etmekte kararlı olsa da, ellerinin kontrolü ondaydı. Yürümeye devam ederken yapraklara dokundu. Her birine ayrı ayrı... İçindeki kaygı yerini korkuya bırakmaya başladı. Çünkü yapraklar değildi bunlar. Onunla konuşmuyorlardı. Yoksa yapraklar da mı ona küsmüştü? Bu kadar kötü ne yapmış olabilirdi ki hem yapraklar hem kuşlar ona küsmüş olsun? Artık bir önemi yoktu. En yakın dostlarını kaybetmiş bir insanın acısı vardı yüreğinde. Bir an yolunu kaybetmiş gibi oldu. Sanki sonsuza kadar bu yerleşkede bir yerlerden bir yerlere yürüyecekmiş gibi hissetti. Hiç nedenini sorgulamadan...

Doğu Yurtları'na yaklaşıyordu. Yürüyen bir ölüden farksızdı artık. Ne çevresini dinliyor ne de bir yerlere dokunmak istiyordu. Kafasını öne eğmişti. "Güzeli görmeyen gözler, sevgiyi hissetmeyen eller ve doğanın kendisini dinlemekten çekinen kulaklar neden var?" diye haykırmak istedi. Yapamadı. Sahi, neden vardı tüm bunlar? Yaratılışlarının gayesi neydi? Bir insan sahip olduğu nimetleri doğayı keşfetmek için kullanmayacaksa neden bütün bunlara sahipti? "Ne kadar büyük bir israfım?" diye düşündü. Daha sonra nasıl olduğunu anlayamadığı bir şey oldu. Bütün bu negatif düşünceleri beyninden kaybolup gitmeye başlamıştı. Bir ses sanki ona "Merak etme, olması gereken ne ise o olur." diyordu. Şimdi biraz daha rahatlamıştı. Evet, her şey olması gerektiği gibi olmalıydı ve olması gereken oluyordu.

Nihayet doğu yurtlarına geldi. 2. Yurt'un karşısındaki çimenlerde durdu. Burnu bir şeylerin kokusunu almaya başlamıştı. Menekşe ve güllerdi bunlar. Birden çok sevindi. En azından çiçek arkadaşları ona küsmemişlerdi. Her ne kadar gülleri göremese de rengârenk menekşeler keyfini yerine getirmeye yetti. Bu kadar rahat kokularını alabildiğine göre güller de me-

nekşelerin arkasında bir yerde olmalıydı. Bunu o kadar umursamadı. Burada biriyle buluşacağını hatırladı. Yoksa buluşmayacak mıydı? Tüm olanlar bir anlık hislerinden mi ibaretti? O an için karar veremedi. Belki de olması gereken buydu.

Sırada ne yapması gerektiğini düşünürken havanın kararmaya başladığını fark etti. Hava kararıyorsa yapılacak tek bir şey vardı. “Yurda dönüp uyumak”. Dönüş yoluna koyuldu. Yol boyunca kafasındaki tek düşünce bütün bunların neden olup bittiği idi. Yatağına girecek, gözlerini kapayacak ve ertesi güne hazır olacaktı. Tüm bunların sebebi neydi ki? Sanki milyonlarca yıl boyunca her gün bir yerlere gidip daha sonra geri dönecekmiş gibi hissediyordu. Kalbinin derinliklerinde cevabın saklı olduğuna emindi ama oraya inmeye korkuyordu. O derinliklerden bir daha çıkamayıp kaybolmaktan korkuyordu. Düşünceler beynini meşgul ederken yurduna gelmişti. Yatağına girip gözlerini kapattı. Uykuya daldığında saat 23:59’dı.

Soğuk ve sessiz bir yerdeydi şimdi. Yapayalnız... Beton duvarların arasında tek başına oturuyordu. Ne yapması gerektiğini söyleyen hiçbir şey yoktu. Sadece o ve düşünceleri... Düzeni bozuyormuş gibi hissediyor ve bu düşünceler onu dehşete düşürüyordu.

Gözlerini aniden açtı. Saat 08:40’tı. Rüya mı görmüştü? Yoksa bir şeyleri anlamaya mı başlıyordu? Yataktan kalktı. O da ne? Her sabah çıkıp gittiği odanın kapısı yerini soğuk beton bir duvara bırakmıştı. Arkasını döndüğünde kendini yeniden rüyasında gördüğü soğuk ve sessiz odada buldu. Yoksa şu an gördüğü mü rüyaydı? Gözlerini sımsıkı kapadı.

Birden irkildi. Yatakta yatıyordu. Saate baktı. 23:59... Hiç uyumamış mıydı? “Yoksa kısa süreliğine uyuyup rüya mı görmüştü?” anlayamadı. Sanki birçok şey aynı anda oluyor ve hiçbir şey o an olmuyordu. Olması gereken gerçekten bu muydu?

Gözlerini açtı ve ürkerek saate baktı. 08:40... Bir şeylerin farkına varmaya başlamıştı. Artık soru sormak yasak değildi sanki. Kimdi o? Neden bütün bu olaylar gerçekleşiyordu? Sanki bu beden ona ait değildi. Bir başkasıydı o ve olan biteni dışarıdan seyrediyordu. Adı neydi? Bunu düşününce soğuk soğuk terlemeye başladı. Kendini zorladı. Hatırlayamıyordu. Çok uzun zamandır burada olduğunu fark etti. O kadar uzun bir zamandı ki bu, adını bile hatırlayamayacak duruma gelmişti. Gözlerini kapadı.

Saat 23:59. Artık her şeyin farkına varmıştı. Biliyordu. Kalbinin derinliklerine nasıl ineceğini bulmuştu ve orada kalmaktan korkmuyordu. Korkarak ve risk almadan geçen bir ömür sadece bir ziyandı. Buraya ziyan olmaya gelmemişti. Kendinden son derece emindi. Gözlerini son bir kez sımsıkı kapadı.

Uyandığında sabah olmuştu. Başucunda duran saati, kaç olduğuna bakmadan hızlıca ellerinin arasına aldı. Bakmasına gerek yoktu. Saati biliyordu. Saat olması gereken zamanı gösteriyordu.

Hızlıca yurttan çıktı. Daha fazla amaçsızca dolaşmak yoktu. Artık sadece ne yapması gerektiğini değil, neden yapması gerektiğini de biliyordu.

Elf Yolu'na doğru hızlıca koşarken bir anda durdu. "Ah! Neredeyse unuttuyordum." diyip arkasına döndü. Güllerden birini kopardı. Artık ne yapması gerektiğine kendi karar verebiliyordu.

ODTÜ'nün boş sokaklarından ve bölüm aralarından geçti. Kimse yoktu. Olması da gerekmiyordu. "O" vardı. Her zaman orada olmuştu.

Elf Yolu'na geldiğinde ne yapması gerektiğini çok iyi biliyordu. Yolun ortasına kadar koştu. Artık etrafında sadece ağaçlar vardı. Artık bir yerlere acele etmesine gerek yoktu. Olması gereken yerdeydi.

Kafasını kaldırdı ve bağırdı. "İşte buradayım!". Sesi ağaçların arasında yankılandı. Evi gibi hissetmeye başladığı ormanın derinliklerinden bir kuş uçarak geldi ve tam önüne kondu. Bir serçe kuşuydu bu. Hiç kıpırdamadan ona bakıyordu. Birazdan olacakları biliyor gibiydi. Kuşa "Hazırım!" dedi. Küçük kuş onu anlamış gibi başını kaldırdı. Sanki bir şeyler söyleyecekti. Ağaçların şahitlik ettiği bu monolog birden diyaloga dönüştü. "Hazır olduğumu biliyorum." dedi kuş.

Kalbi ağzına gelecekmiş gibi atmaya başladığında uzun zaman sonra gerçekten hayatta olduğunu fark etmişti. "Geç mi kaldım?" diye sordu küçük kuşa. "Hayır" dedi kuş. "Tam da olması gereken zamanda geldin."

Her şeyin farkına varmanın getirdiği hafiflikle uçacakmış gibi hissetmeye başladı. Neden burada tek başına olduğunu anlamıştı. Aslında tek başına değildi. "Başlayalım mı?" diye sordu kuşa. "Buna senin karar vermen gerekiyor." dedi kuş. Yurttan çıktığından beri elinde sımsıkı tuttuğu saate

baktı. Saat 19:56'yı gösteriyordu. ODTÜ kurulduğu ilk andan beri hep buradaymış ama hiçbir zaman orada olmamış gibiydi. Saati iki eliyle sıkıştırıp avuçlarının içinde parçaladı. Zaman durmuştu.

Her şey apaçıktı. Aynı anda binlerce bedendeydi ve binlerce beden sadece tek bedende toplanmıştı. ODTÜ'deki herkesin duyguları, yerleşkenin dört bir yanına dağılmış şekilde önünde duruyordu. Hepsini aynı anda hissediyor ve sonra hiçbirini hissetmiyordu. Yarım kalmış aşklar, hayal kırıklıkları, heyecanlar, sınav stresleri, korkular, sevinçler, üzüntüler, mutluluklar... Hepsine dokunabiliyordu. Daha sonra hepsi kayboluyordu. Aslında bütün duygular içindeydi. "Gidelim" diye bağırdı kuşa. Kuş bir çırpıda yerden havalandı. Artık onu engelleyen bir şey olmadığını biliyordu. Kuşun arkasından ayaklarının yerden kesildiğini hissetti. Uçuyordu. Yükseğe çıktı. Daha yükseğe... Artık bütün kampüsü görebiliyordu. Aynı anda her yerdeydi. Özgürlüğün tadını alabiliyordu. Kalp atışlarının iyice hızlandığını hissetti. Bedeninin bunu daha fazla kaldıramayacağını biliyordu. Derken derinliklerden bir ses duydu.

"5..."

Ne demekti bu? Hiçbir anlam ifade etmiyordu.

"4..."

Ses yakınlaşmaya başladı.

"3..."

Hızlanan kalp atışlarına bedeni artık dayanamıyordu.

"2..."

Ne olarsa tam şu an olması gerekiyordu. Aksi takdirde devam edemeyeceğini biliyordu.

"1..."

Gözlerini açtı. Saat sabah 08:40'tı. Burası her sabah uyandığı odadan farklı bir yerdi. Tek bir kasını dahi oynatamayacak kadar yorgundu. Yeniden uykuya daldı.

Uzaklardan, çok uzaklardan bir ses "Kemal!" diyordu. Onun adıydı bu. Kendi adını duymayalı o kadar uzun zaman olmuştu ki... Yavaşça gözlerini açtı. Duvardaki saat 23:27'yi gösteriyordu. Başında, bölümden arkadaşı

olan Mustafa vardı. Mustafa'nın yanındaki adamı tanıyamadı. "İyi misin?" dedi Mustafa. "Ben..." diyebilirdi sadece Kemal. Adam, "Konuşmana gerek yok, yorgun olduğumu biliyorum." dedi. Kemal, yorgun gözleriyle içinde bulundukları odayı süzdü. Yerlerde beyaz fayanslar vardı. Duvarların rengi soluk griydi. Sedyeye gibi bir şeyin üzerine yatırılmış, üstüne de bir sürü cihaz bağlanmıştı. Cihazlardan duvardaki bilgisayarlara sürekli bir veri akıyor. Bazı ekranlarda ne olduğunu anlayamadığı kodlar sürekli kendini güncelleyip duruyordu. Kodların ne olduğunu anlamak için daha dikkatlice izlerken adam araya girdi. "Onlar senin düşüncelerin." dedi, yüzünde hafif bir sırıtişla. "Neredeyim ben?" diye sordu Kemal. "ODTÜ Teknokent'teki bir yazılım şirketindesin." diye cevapladı adam. "Sanırım sana bir açıklama borçluyum."

Adam kenardan bir sandalye çekip oturdu ve anlatmaya başladı. "Öncelikle adım Ata. Çok yeni bir teknoloji üzerinde çalışıyoruz. Bu teknoloji sayesinde farklı bilinçleri birbirlerine bağlayıp onların iletişim kurmasını sağlayabiliyoruz. ODTÜ yerleşkesinin her tarafına bu iletişim ağını açık tutan baz istasyonları kurarak tüm kampüsü bir sosyal ağı çevirmeyi planladık. Tabi sistemi herkese açmadan önce deneyler yapmamız gerekiyordu ve bu deneyler için deneklere ihtiyacımız vardı. Senin gibi onlarca gönüllü denegimiz oldu. Hepsiyle sistemde bir bilincin nasıl dolaşabileceğini deniyoruz. Deney boyunca deneklerimiz yerleşkedeki belirlediğimiz alanlara gidiyor ve belirlediğimiz şeyleri yapıyor. Biz de burada, bu farklı davranışların bünyelerine nasıl etki ettiğini izliyoruz." Ata derin bir nefes almak için durdu. Daha sonra sözlerine devam etti. "Yazdığım kodlar sayesinde denekler kendilerini bir simülasyonun içinde buluyor ve..." Kemal ağzını açarak adamın sözünü kesti. "Her şey olması gerektiği gibi oluyor." Ata ve Mustafa şaşkınlıkla birbirine bakıyordu. "Ben de öyle diyecektim." Dedi Ata. "Ayrıca bu teknoloji sayesinde denekler öz bilinçlerinin farkına varıyor. Yani çevresinde olup bitenleri daha iyi anlayabiliyor ve kendi iç dünyalarının derinliklerine inebiliyor. Burada denekleri daha önceden uyardığımız yan etkilerle karşılaşabiliyoruz. Bazıları kendini bu olaya aşırı kaptırıyor. Hatta kimileri bu deneyin yaşayan her bilinç ile iletişim kurmamızı sağladığını söylüyor. Buna anlam veremiyorum." Kemal hafifçe gülümsedi. Ata devam etti. "Biliyorsun, kodu ben yazdığım için öğrencilerin hayatına uygun ol-

masını istedim. O yüzden her günü sabah ilk ders saatinin başlangıcı olan 08:40'tan başlattım. Her günün değerlerini ayrı ayrı kaydettiğim için de, kayıt tutması kolay olsun diye, yeni bir gün başlamadan 23:59'da bitirdim. Gitmeniz gereken yerleri herkesin haftalık programına göre düzenledim ve her şeyi başlattım. Bir noktaya kadar sende gayet başarılı ilerlediğimi düşünüyorum fakat bir yerde kodum tekrara girdi. Daha sonra tarih ve saat ayarları çalışmayı durdurdu. Kodum hata vermeye başlayınca kalp atışlarının çok hızlandığını hissettik. Daha sonra seni uyandırıp sistemden çıkardık. Bana o sırada ne olduğunu anlatabilir misin?”. Kemal, doğrulup oturur pozisyona geçti ve sırtını yatağın başına dayadı. Acı bir şekilde gülümseyip “Bilmem... Anlatabilir miyim?” dedi.

Boğazını temizlemek için hafifçe öksürdü Kemal. “Burada ne kadar kuş vardır sizce?” diye sordu karşısında oturan Ata'ya. Ata anlam veremedi. “Hiç düşünmedim.” dedi. Şimdi arkadaşına döndü. “Yurttan çıkarken hiç çiçekleri kokladın mı?” diye sordu. Mustafa da aynı Ata gibi olan bitene anlam verememişti. “Sanırım hayır.” demekle yetindi Mustafa. Kemal şimdi ikisine birden söylüyordu. “Peki hiç bir yerlere acele ile giderken bir dakika olduğunuz yerde durup doğayı dinlediniz mi?” dedi. Mustafa ve Ata onun delirdiğini düşünmeye başlamışlardı. Kemal konuşmaya devam etti. “Evet, ben de durmamıştım. Ne bir çiçeği kokladım ne de bir kuşun sesini dinlemek için birkaç saniye durdum. Hep bir acelem vardı. Sürekli yetişmem gereken bir yerler, yapmak zorunda olduğum sorumluluklarım vardı. Hayatın içindeyken onu kaçırmış gibi hissediyordum. Sanırım düşünmek için çok zamanım oldu. Aslında bana sunulan asıl nimetin, bu kadar güzelliği görmek için sahip olduğum gözlerim olduğunu anladım. Sürekli benimle konuşan fakat onu dinlemek için bir saniyemi bile ayırmadığım doğayı duymak için verilen kulaklarım olduğunu anladım. Benimle iletişime geçmek için farklı kokular salgılayan çiçeklerin kokusunu almak için verilen burnumun olduğunu anladım. Bu güzelliklerin hepsine dokunabilmem için ellerimin olduğunu anladım. Ben hayatı ve mutluluğu geldiğim yer olan doğanın kendisinde buldum. Bir gülün dikeninde, bir serçe kuşunun kanadında ya da her gün yanından geçip gittiğimiz yaprakların üzerindeki detaylarda buldum. Pahalı eşyalarda, sahte ilişkilerde ya da herkesin maskeyle dolaştığı yapay ortamlarda değil. Mutluluk hepimizin içindeymiş

meğer. Sadece oraya inip bakmaya korkuyormuşuz.” Odanın içinde çıt çıkmıyordu. Kemal konuşmaya devam etti. “Görmüyor musunuz bütün bu etrafınızda olanları? Bu kampüs tamamen hayatta! Bize bir şeyler anlatmaya çalışıyor. Bir an olsun durup dinlemediniz mi? Bir an olsun kokusunu içine çekmeye çalışmadınız mı? Ben çalıştım. Ne oldu biliyor musunuz? Kampüsün bir ucundan diğer ucundaki çiçekleri koklayabildim. Çünkü her şey tek bir bütünün parçasıydı. Durdum ve bütün bu olan biteni hayranlıkla izledim. Hayran olmaktan korkup kaçtığım zamanlarda ise doğa bana darıldı. Ondan daha önemli şeylerimin olduğu düşüncesiyle ona yeteri kadar hayran olamadım. Sonra bunun pişmanlığıyla döndüm ve o yine orada beni bekliyordu. Doğa her zaman kendinizi affettirmenize izin verir. Siz yeter ki ona nasıl davranmanız gerektiğini bilin.” Mustafa ve Ata ne diyeceklerini bilemiyordu. Kemal şimdi, tavsiye verircesine kalınlaştırdığı ses tonuyla, ikisine de konuşmaya devam etti. “Bir dahaki sefere lanet telefonlarınızdan kafanızı kaldırın da yürürken nasıl bir güzelliğin içinde olduğunuza bakın. Kulaklıklarınızı çıkartıp doğanın sesini dinleyin ve bir günlüğüne de olsa, çok sevdiğiniz pahalı parfümlerinizi sıkmayıp doğanın kokusunu almaya çalışın. İnanın bana buradaki güller çok güzel kokuyor. Ayrıca dikkatli dinlerseniz kampüsün her yerinde çok güzel cıvıldaayan serçe kuşları var.”

Ata derin bir nefes alıp “Şu an ne konuştuğunu bilmiyor olmalı. Biraz daha dinlenmesi için ona zaman versek iyi olacak.” diyip bilgisayarının başına döndü. Mustafa ise yıllardır tanıdığı arkadaşının bu halini ilk defa görmüş, şaşkınlıktan söyleyeceklerini unutup yere bakmaya başlamıştı.

Kendini net bir şekilde ifade ettiğini düşünen Kemal artık rahatlamıştı. Bundan sonra yeni bir hayata başlayacağını bilinci ile arkasına yaslandı. Gözlerini yavaşça kapadı. Uzaklardan bir ses duyuyordu. Çok uzaklardan gelen bir ses... Ne klavye tıkırtıları ne de bilgisayarlardan gelen cızırtılar değildi bu ses. Çok daha uzakta... Duvarların arkasından gelen bir ses... Binanın dışından ve daha ötesinden... Araba uğultularının da arkasından... Dikkatle sese odaklanmaya devam etti. Evet... Tahmin ettiği sesti bu. Elf Yolu’ndaki serçe kuşlarının sesini duyabiliyordu Kemal. O da burada yaşayan her şey gibi ODTÜ’nün bir parçası olmuştu...

ARAYIŞ

HANDE GÜL PANPALLI

*B*en bu yolculuğa gönüllü oldum. Gitmem gerekiyordu, duramazdım. Gitmeye mecburdum. Başka türlü nasıl olurdu görmem gerekiyordu. Başka nasıl olabilirdi?

Herkes benim başka amaçlarım var sanıyor. Yeni şeyler görmek için bu yolculuğa çıktım sanıyorlar. Doğru aslında, yeni şeyler de görmek istiyorum. Hayatım başka türlü nasıl olurdu görmek istiyorum. Hangi yolu seçseydim daha iyi bir hayatım olurdu? Neyi farklı yapsaydım daha mutlu olurdum? Aslında pek çok açıdan bakıldığında iyi bir hayat yaşadım bu kısacık ömrümde. Çoğu zaman şansım yaver gitti. Pek çok kötü durumdan son anlarda kurtuldum. Ya kurtulmasaydım? Daha kötü ne yaşamış olabilirdim?

“Daha ne kadar kaldı” diye sordu mor saçlı kız.

“Hiçbir fikrim yok. Göstergeler sürekli değişiyor.” diye cevap verdi gezgin.

“Az önce baktığımda yaklaşıyorduk. Şimdi de hiçbir şey gözüküyor.” dedi Zach.

“Kolu yerinden oynatamıyorum. Sıkışmış gibi.” dedi gezgin, Zach’a dönerek.

“Kolu yerinden oynatsan da hiçbir şey değişmez. Tam kapasitede çalışmadığımız sürece hedef noktaya iniş yapamayız.” dedi Zach.

“İnemezsek ne olur?” diye sordu mor saçlı kız.

“Muhtemelen arada bir yerde sıkışıp kalırsınız.” dedi Zach.

“Nasıl yani?” diye sordu gezgin.

“Boyutlar arasında bir yerde sıkışıp kalırız.” diye cevapladı Zach.

“Canlı olarak mı?” diye sordu mor saçlı kız.

“Bilmiyorum” dedi Zach.

“Tam olarak hangi boyutlardan bahsediyoruz? Yani demek istediğim, zaman da bir boyutsa bu durumda kendi zamanımızdan başka bir zamanda mı buluruz kendimizi?” diye sordu tekrar gezgin.

“Olabilir, ama hiçbir şeyi yaşayıp görmeden bilemeyiz. Bütün teorilerimiz aslında sadece birer tahminden ibaret.” dedi Zach.

“Doktor Ferguson ne demişti?” diye sordu gezgin.

“Doğru boyutu tutturamazsak kendimizi farklı bir zaman diliminde bulabilirmişiz.” diye cevap verdi Zach.

“Doğru boyutu tutturamazsak derken?” diye korkuyla sordu bu sefer gezgin.

“Senin anlayacağın şekilde anlatıyorum.” dedi Zach canı sıkkın bir ifadeyle.

“Ah! Çok hoşsun gerçekten.” dedi alaycı bir şekilde gezgin.

“Nereye ineceğimiz belli mi? Yani doğru zamanı tutturamazsak bile ineceğimiz yeri seçebiliyor muyuz?” diyerek bu sefer mor saçlı kız sordu Zach'e.

“Bu dediğin çok düşük bir ihtimal. Yine de olamaz diye bir şey yok. Ama bunu ayarlamak zaman ister. Şu an sadece bulabildiğimiz en sabit şeye sıkı tutunmalıyız.” diye uyardı Zach.

“Aslında ben bir yer ayarlamıştım. Yani, tahmini yazdığım alternatif hayat senaryolarımdan birine göre bu zaman aralığında orada olma ihtimalim var. Ben de ayarlamayı dün gece yaptım. Yani şu an oraya gidiyor olabiliriz.” diyerek derdini anlatmaya çalıştı gezgin.

“Orası neresi oluyor?” diye sordu Zach kafası karışmış bir halde.

“ODTÜ” dedi gezgin sesini en kısık seviyede tutarak.

“Neresi?” diye daha yüksek bir sesle tekrar sordu. Sesi, duymadığı için değil, şaşırdığı için çok çıkmıştı.

“ODTÜ işte. Biliyorsun hayallerimden biriydi.” diye açıkladı Zach’a gezgin.

“Göstergeler ne zaman düzelecek?” diyerek araya girdi mor saçlı kız.

“Düzelmesine gerek yok. Gideceğimiz yer belli oldu.” dedi Zach güven verici bir şekilde.

Büyük bir gürültü ve sarsıntının ardından inişi gerçekleştirmiştik. Yaralanan yoktu ama tutunamayıp yere düşen olmuştu. Lisbeth bile en güçlümüz olmasına rağmen önce kolunu masaya, sonra da sırtını duvara çarpmıştı. Neyse ki, kendimi sıkı sıkıya bağlamıştım. Makinenin durumu ise pek parlak gözükmüyordu. Bir sonraki yolculuğumuz için çalışır durumda olduğunu sanmıyordum. Kapıyı açacak cesaretim yoktu ama kapıya en yakın kişi bendim ve ayakta duran tek kişi. Kendimi çözdüm ve yavaşça kapıya yaklaştım. Ya bir hiçliğin içindeydik ya da yolculuğumuzun bir sonraki durağında.

Kalbimin heyecanını bastıramıyordum. Kapıyı açtığım anda pek tanıdık olmayan bir manzarayla karşılaştım. Acaba başka bir yere mi gelmiştik? Sonra her şey netleşti. Manzara aslında tanıdıktı. İlk başta ağaçlar gözüme çarptı. Sonra o heykel. Devrimin önündeki “Yaşasın C aldım heykeli” bizi karşılıyor gibiydi. Eve dönmek güzeldi.

“Şimdi üç sorunumuz var gibi gözüküyor: Birincisi, makine bizi evrenlerimize geri döndüremeyecek durumda. İkincisi, ODTÜ’deyiz ama kalacak yerimiz yok –yiyecek olayından bahsetmiyorum– ve dikkat çekmeden gezemeyiz. Üçüncüsü, aradığımız kişi burada değilse o zaman ne yapacağız?” diyerek bütün sorunlarını sıraladı mor saçlı kız.

“Hangi yılda olduğumuzu bulursak kaçınıcı sınıf olduğunu saptayabilir ve ona göre bölümlere dağılabiliriz.” diyerek çözüm önerdi gezgin.

“Önce kalacak yer sorununu halletmeliyiz.” dedi Zach.

“Devrim’de uyuruz. Havalar sıcak, bahardayız galiba.” diye düşüncesini belirtti gezgin.

“Niye buradayız?” dedi en sonunda merakına yenilerek mor saçlı kız.

“ODTÜ’de okumayı istemiştin, ama sonradan fikrimi değiştirdin. Belki paralel hayatlarımdan birinde buradayımdır.” diye düşündüm.

“Ya burada değilsen? Yani ya başka bir okuldaysan?” diye merak etti mor saçlı kız.

“Buradan başka bir yer olamaz.” dedi gezgin.

“Yani senin yerinde olsaydım, üniversite okuyor olurdum.” dedi üzgünce mor saçlı kız.

“Boşver bunları. Yerde gazete gibi bir şey görürsek bulunduğumuz tarihe bakalım.”

“Gazeteye gerek yok. Şurada tarih ve saat yazıyor.” diyerek KKM ile devrim arasındaki göbekte bulunan ekranı işaret etti Zach. 25/05/2019 23:31 yazıyordu.

“Yarın 26 Mayıs mı?” dedi üzüntüyle gezgin. Sesindeki hüznü Zach fark etmişti.

“26 Mayıs’ta ne oldu?”

“Hiç, önemli bir şey değil.” diyerek geçiştirmeye çalıştı gezgin gözlerini Zach’ten kaçırarak.

Zach de ona inanmamıştı. Herhalde mor saçlı kızın önünde söylemek istemiyor diye düşünmüştü. Bu yolculuğa birlikte çıkmışlardı ve birbirleriyle çokça vakit geçirmişlerdi. Zach, onun başka nasıl biri olabileceğini görmüştü birkaç kez. Her gördüğü gezgine benziyordu ama gezgin gibi değildi. Onlar da gezgin gibi, hayatlarını çoğu açıdan yeterli bulmuyorlardı. Ama yine de onları, hayatlarına bağlayan bir şeyler vardı. Çünkü hiçbiri gezgine eşlik etmek istememişti, mor saçlı kız hariç. Gezgin ona “Lisbeth” demişti çünkü aynı ismi kullanmaları anlamsız olurdu. Eğer her hayatı birbirinden farklıysa o zaman o hayatı farklı kılan en belirgin özelliği ile seslenmelilerdi birbirlerine. Kendine “gezgin” demişti, çünkü kendinden başka bu yolculu-

ğa çıkan yoktu. Mor saçlı kızın hayatını Ejderha Dövmeli Kız'a benzetmişti. Lisbeth, gezgin gibi kendisine yapılanlara sessiz kalmamış ve karşılık vermişti. Bunun sonucunda da soluğu ıslah evinde almıştı. Gezgin, böyle bir hayatı olabileceğini tahmin etmemişti. Lisbeth'in de hep kendine sorduğu bir soru vardı: "Acaba bütün bunlar olmasaydı hayatım nasıl devam ederdi?" Gezginle gelmesinin nedeni de belki tam olarak buydu.

"Tarihi ve saati öğrendiğimize göre geceyi Devrim'de mi geçiriyoruz şimdi?" diye sordu mor saçlı kız. "Peki, aradığımızı nasıl bulacağız?"

"Devrim'e gidince birilerinden telefon isteriz." dedi gezgin.

"Telefon alınca ne olacak?" diye sordu mor saçlı kız.

"Facebook hesabına bakar, oradan hangi bölümde okuduğunu öğreniriz. Belki hangi yurttaki kaldığını falan da buluruz." dedi gezgin.

Birlikte Devrim'e gittiler. Her biri farklı bir arkadaş grubuna gidip telefon istedi. Lisbeth ise kimsenin kendisini garipsememesine şaşırılmıştı. Saçlarını açık mora boyamıştı. Dudaklarına da koyu mor bir ruj sürmüştü. Sol kaşının üstünde piercing vardı. Burnuna da halka taktırmıştı. Kilosu yok denecek kadar azdı. Öyle ki, demir parmaklıklı bir kapının parmaklıkları arasından geçebilirdi. Cildi ise herkesin onu hayalete benzetmesine sebep olacak kadar beyazdı. Sol köprücük kemiğinde iki uçan kuş dövmesi vardı. Sol omzunda da, kimse göremese de, bir çift yeşil kedi gözü dövmesi vardı.

Yüzüne hafif bir gülümseme yerleştirerek şarjının bittiğini söyleyip telefon istemişti. İsteddiği kişi de aynı şekilde gülümseyip "Tabii, hocam" diyerek telefonunu uzatmıştı. Hemen gezginin dediğini yapıp sosyal medyaya kendi adını yazıp aramaya başlamıştı. Tam da tahmin ettikleri gibi okuduğu üniversiteyi ve bölümü künyesinde yazıyordu. Beğendiği sayfalardan ve gruplarından kaldığı yurdu da öğrenmişti. Ama tek başına bunlar ona bir anlam ifade etmiyordu. Sonuçta yerlerini bilmiyordu ama telefonu sahibine geri vermesi gerekiyordu. Telefonu geri verdikten sonra teşekkür edip Zach ve gezgini aramaya koyuldu.

"Gezginin dediği gibi bölümü ve yurdu yazıyor hesabında ama bunları bu saatte nasıl bulacağız? Daha da önemlisi yurduna nasıl gideceğiz?"

“Ben yerlerini biliyorum. Aslında ringle gidebiliriz ama bu saatte yurduna gitsek bile onu orada bulamayız. Kapıda beklememiz lazım. En iyisi Devrim’de sabahlamamız.”

“Aslında kütüphanenin koltukları da oldukça rahattır ve eminim daha sıcaktır.”

Zach’in bu önerisi üzerine gezgin ona şüpheyile baktı. Demek ki, Zach de daha önce ODTÜ’de bulunmuştu. O da bundan ona daha önce bahsetmemişti. Kütüphanenin koltuklarını bildiğine göre öğrenci olmalıydı. Zaten o da kendisiyle ilgili yeterince bilgi vermemişti.

Üçü de kütüphaneye gitti. Yanlarından geçenler üçünü yan yana görünce önce normal karşılıyor, sonra da gezgin ile Lisbeth arasındaki benzerliği fark ediyorlardı. Lisbeth bir deri bir kemikti; gezgin ise biraz kiloluydu. Bu bariz fark dışında ikisinin yüzleri birbirine çok benziyordu. Gezginin saçları kumral ile kızıl arasındaydı, yüzünde hiç piercing yoktu ve Lisbeth koyu renk bir ruj da sürmemişti. Yine de ikisi arasındaki benzerlik dikkat çekiciydi.

Ertesi sabah uyandıklarında ne yapacaklarını tasarlamaya başladılar. Yurda gitseler bile bütün gün kapıda oturup *onun* çıkmasını beklemeleri gerekecekti. En iyisi bölüme gitmesini beklemektir. Orada onunla ilk Zach konuşacaktı. Gezgini veya Lisbeth’i görürse hoş bir tepki vermeyebilirdi haliyle. Bir başka sorun da makinenin durumuydu. Zach’in ona bakacak zamanı olmamıştı. Önce diğer meseleyi halletmeye karar verdiler. Belki o da onlara katılırsa birlikte bir çözüm bulabilirlerdi. Sabah olunca kütüphaneden çıkıp kimya bölümüne gittiler. Kantinde oturup beklemeye başladılar. Birkaç saat sonra gelişini gördüler ve bu sefer de dersten çıkmasını beklediler. Sonunda Zach onunla konuşmaya gitti.

– Merhaba. Ben Zach. Biz bir araştırma yapıyoruz paralel evrenler ve boyut değiştirme hakkında. Dinlemek ister misin?

– Tabii.

– Paralel evrenleri daha önce duymuş muydun?

– Evet, duymuştum. Paralel evrenler var, bu evrenlerde farklı bir formda var olabiliriz.

“Kabaca bu şekilde diyebiliriz.” dedi Zach onaylar bir ifadeyle. Şu an zamanı yoktu. “Ben Dr. Ferguson’un asistanıyım. Paralel evrenler arası bir yolculuk yapmayı sağlayacak bir makine geliştirdi. Bunun için de gönüllülere ihtiyacı vardı. Amacı, bir evrende diğerine geçiş mümkün mü, aynı şekilde geri dönüş golabiliyor mu diye araştırmak yapmaktı. Ve bunun için gönüllülere ihtiyacı vardı. Pek çok kişi başvurdu ama riskleri göz korkutucuydu, zaten çoğu vazgeçti. Elenenlerin ardından çok az kişi kaldı ve doktor içlerinden birini yolladı.”

– Neden sadece birini yolladı?

– Bütün gönüllüleri aynı ekibe koyamazsın. Bir aksilik çıkarsa bütün deney çöpe gider. Bir kişi yollamasının amacı deney başarıya ulaşacak mı, ulaşmazsa da nerede hata yapmış olabilir onu görmek.

– Ama bunu bir kişinin hayatı üzerinden yapmak doğru mu?

– O, kendini bilim için feda etmeye gönüllü oldu.

– Neden Dr. Ferguson onu seçti?

– Bu onunla doktor arasında bir sır.

– Kimden bahsediyoruz? Ünlü biri mi? Ve bu kadar detayı niye bana anlatıyorsun?

– Seni onunla tanıştırmak istiyorum. Vaktin varsa Çatı’da oturup bir şeyler içebiliriz. Ama önce sana şunu sormalıyım: Daha önce hiç paralel verenlerden birini görmek istedin mi? Ve neden?

– Aslında istemiştim. Farklı bir dünyam olsa farklı bir insan olur muydum diye. Ama bu düşünceden Vazgeçtim. Kardeşimi bırakamam. Bana çok ihtiyacı var.

– Anlıyorum. Seni gezginle tanıştırmak istiyorum. Korkmana gerek yok. İstedğin an gidebilirsin. Belki senin de ona sormak isteyeceğini sorular vardır.

Bir müddet düşündükten sonra kabul etti. Sonuçta Çatı herkesin gittiği bir yerdi. Yolda konuşmaya devam ettiler. Zach'ın konuşmaları hoşuna gitmişti nedense.

Çatı'ya gittiklerinde gezgin onları orada bekliyordu. Mor saçlı kızla gezginin ilk başta yan yana gelmemesi konusunda önceden anlaşmışlardı. Gezgin görünce bir an durakladı. Yüzü hem kendisini hem annesini andırıyordu. Kendisi kiloluydu ama annesine pek benzerliği yoktu. Saçları da çok kısaydı karşısındaki kıza göre. Karşısında duran kızın kısl saçları vardı. Annesine benziyordu. "Tuzak mı yoksa?" diye düşünmeden edemedi. Zach'a baktı. Aslında kötü birine benzemiyordu. Gezgin durumu anlayınca ayağa kalkıp ona doğru gülümsedi ve elini uzattı.

– Merhaba, ben Gezgin. Yani yolculuktaki adım bu.

– Zach anlattı gelirken, dedikten sonra birden durumun farkına vararak Zach'a döndü. "Sen bana adımı sormamıştın."

"Açıklamayı ben yaparım. Oturalım mı?" diyerek yer gösterdi Zach'ın ağzını açmasına fırsat bırakmadan. İyice şüphelenen öğrenci yine de oturdu tereddütlü de olsa.

– Dr. Ferguson'un deneyini Zach sana anlatmıştır. Ben paralel evrenler arası bu yolculuğa gönüllülerden biriyim. Dr. Ferguson ilk deneme için beni gönderdi aramızda olan sebeplerden ötürü. Kulağa deney faresiyimşim gibi geliyor ama bunu ben istedim. Amacım paralel evrenler gezmekten çok, kendimi daha farklı nasıl görebilirdim onu öğrenmekti. Yeniden dünyaya gelmek gibi. Başka bir evrende, başka bir seçim yaparsın ve o evrende bambaşka bir hayat yaşarsın. Bu hayatlarımı görmek istedim. Daha iyi ve daha kötü ne olabilirdi diye. Senin evreninden önce birkaç evrene gittik. Bu inişimiz biraz sıkıntılı oldu. O yüzden burada bir süre kalmamız gerekiyor.

– Sadece iki kişi misiniz?

– Aslında üç kişiyiz. Lisbeth de bizimle gelmek istedi. Ejderha dövmeli kıza benzettiğim için ona böyle sesleniyoruz.

– Neden size katılmak istedi? Ve neden gerçek adıyla seslenmiyorsunuz?

– Yaşadığı hayatın yeterince kötü olduğunu düşünüyor. Bunu sana kendi anlatmalı. Ama öncesinde sana şunu söylemeliyim. Lisbeth aslında benim. Yani paralel evrendeki ben. Bu yüzden gerçek adını kullanıyoruz, çünkü aynı isimliyiz. Biz de birbirimize çok benziyoruz. Çünkü sen de paralel evrendeki bentlerden birisin.

– Lisbeth nerede? Onu görmek istiyorum.

Ardından Lisbeth arkasında belirdi. Şoka uğramıştı. Aşırı zayıf olmasına karşın, bu kız da ona çok benziyordu. Dedikleri doğru olabilir miydi? Yani üçü de aynı kişi miydi?

– Merhaba, bana Lisbeth demeye karar verdiler. İsmimi zaten biliyorsunuz. Gezgin bu yolculuğa farklı hayatlarını görebilmek için çıktı. Ben neleri kaçırdığımı görmek istedim. Çocukken ıslah evine girdim. Senin kadar ya da gezgin kadar sabırlı değildim. Annemin işkencelerine daha fazla katlanmak istemedim.

– Neden ıslah evine girdin ki? Annem mi yolladı?

Bir an için düşünceli bir ifadeyle öğrenciye baktı. Söylemek zorundaydı.

– Annemi yastıkla boğdum. Ne zaman evde yalnız kalsak bana işkence yapıyordu. Bir keresinde beni boğmaya çalışmıştı. Çok küçükken de çakmağının aleviyle beni korkuturdu. Bir iki kez beni çakmağıyla yaktığı da oldu.

Bir an için durakladı ve ağlamaya başladı. “Beni taciz ediyordu. Ve kimse bana yardım etmiyordu. Bir gece uyurken onu yastıkla boğdum. On yarıyındaydım. İslah evine yolladılar. Onu öldürmeseydim, şu an sizinki gibi bir hayatım olurdu.

– Onun neler yaşadığını biliyorum. Aynıları benim de başıma geldi ama ben de senin gibi annemi öldürmedim. Yine de o yaştayken benim de aklımdan geçmişti. Eminim sen de aynı şeyi içinden geçirmişsindir. Seni sen yapan şey senin seçimlerindir. Lisbeth bizden daha cesur davrandı. Katlan-

mak yerine karşılık vermeyi seçti ama sonucunu düşünmeden hareket etti. Bazen annenin neden hâlâ ceza almadığını düşünüp duruyorum. Hayatıma onu unutmaya çalışarak devam etmeye çalışıyorum. Ama her zaman olmuyor. Hiç beklemediğim anda karşıma çıkıyor.

– Ben de düşünmüştüm ama vazgeçtim. Sonucunu düşündüm. Kardeşimi yalnız bırakamazdım. Bana ihtiyacı var. Ama ara ara düşünmeden edemiyorum. Onsuz bir hayat nasıl olurdu? Travmasız bir hayatım nasıl olurdu?

– Henüz öyle bir hayatla karşılaşmadım. Ama gittiğim verenlerden birinde onun beni öldürdüğünü öğrendim. Lisbeth'in dediği gibi boğmaya çalışmıştı daha önce. Başarılı olmuş ve bundan yine ceza almamış. Soruşturma açılmış ama bir bahaneyle ceza almaktan yırtmış. Babam buna ikna olmamış ve beni öldürdüğü için o da annemi öldürmüş ve hapse girmiş. Hangisi daha kötü bilmiyorum. Hiç yaşanmamış bir hayat mı, yoksa Lisbeth gibi en güzel yıllarını en kötü şartlarda geçirmek mi?

– Eğer yolculuğa çıksaydım, ben de mi bunlarla karşılaşacaktım? Peki, daha güzel bir hayatım yok mu? Bundan daha mutlu olduğum.

– Kardeşim öldü. Hastaydı, ama ben umursamadım. Dershaneden okula gidip duruyordum. Onu doktora götürmek aklıma gelmedi. Babam onun doktora götürdüğünde de geç kalmıştık. Yıllardır kendimi suçluyorum. “Ya o yaşasaydı, ya bu kadar vicdan azabı duymasaydım nasıl olurdu?” diye düşünüyorum.

– Onun olmadığı bir dünyayı hayal edemiyorum. Benim yüzünden öldüğünü hayal bile edemiyorum.

Zach tüm konuşmalar boyunca onları dinlemişti. Karşısında oturan bu üç kızın aynı kişi olduğuna inanamıyordu. Sadece fiziksel görünüşleri değil, kişilikleri de farklıydı. Yapmış oldukları seçimler onların hayatına bambaşka bir yön vermişti. Yine de üçünü birbirine bağlayan ortak şeyler vardı. Şimdi anlamıştı 26 Mayıs'ta ne olduğunu, Lisbeth'in omzundaki bir çift yeşil kedi gözü dövmesinin anlamını ve en önemlisi gezginin neden bu

yolculuğa çıktığını. Gezin adalet arıyordu. Adaletin olduğu bir dünyayı görmek istiyordu. Annesinin hak ettiği cezayı aldığını görmek istiyordu.

Makineyi tamir etmek için topluluklardan yardım istemeyi düşündüler. En nihayetinde birilerinden yardım istemek zorundaydılar. Bu süreçte öğrenciye zaman tanıdılar kendilerine katılmak isteyip istemeyeceği konusunda. Arayışa devam edeceklerdi. Kişisel meraklarının dışında, onlar çok önemli bir şeyi başarmışlardı. Paralel evrenler arası yolculuk yapıyorlardı. Ve arayışları devam edecekti.

DEMİR AĞAÇ

ARDA ŞAFAK

"Yapacak bir şey yok. Tamir olmaz bu."

Zaten daha cümlenin başından sonunun nasıl geleceğini anlamıştı. Bu iki hafta içinde düşen üçüncü iletişim uydusuydu. Kalan ikisi de giderse bağlantılarını tümüyle kaybetmiş olacaktı.

Doğrulup birkaç adım atarak ekipten uzaklaştı. Gerinerek çevresine baktı. Buranın manzarasını hep sevmişti. Konik şekilli bir tepeliğin üzerindeydi. Geldikleri patika, tepenin etrafından kıvrılıyor, ileride ormana karışarak yükseliyordu.

Gençliğinde de buraya her fırsat bulduğunda gelirdi. Burada yalnızlığın ortasında her şeyden yüksekte dikilirken tüm dünya ayaklarının altında gibiydi sanki. Hafif bir esinti hissetti.. Tabii o zamanlar rüzgar daha güçlü eserdi.

Biraz başını kaldırdığında ise aslında şehirden çok da uzaklaşmadığını fark ediyordu. Şimdi metruk haldeki gökdelenler ormanın ötesinden yükseliyordu. Artık buralarda bu koca binaları dolduracak kadar insan yaşamıyordu. Belki de hiç yaşamamıştı.

Ekipteki gençlerden birinin seslenmesiyle kendine geldi. Dönüp "Hadi gidelim" dedi ve yola koyuldular.

Yolda ister istemez tekrar düşüncelere daldı. Her şey nasıl olup da bu hale gelmişti?

Olayların başladığı kesin bir tarih vermek zordu. Duruma zemin hazırlayan şartlar uzun zamandır olgunlaşıyordu. Ancak illa ki bir milat noktası

belirlemek gerekirse pek çok kişi beklenen büyük depremi işaret ederdi. Bekleniyordu ama kimse hazırlıklı değildi. Birkaç ay içinde hükümet dağılmış, ülke ekonomisi iflas etmişti. Milyonlarca insan göç etmek zorunda kalmış, ortalığı bir kargaşa hali sarmıştı. Bazıları buna “İkinci Fetret Devri” diyordu.

İzleyen dönemde zamanla otorite yeniden sağlanmış ama şehirlerde yaşayan fazla insan kalmamıştı. Geride kalanlar Mars’takileri andıran birkaç büyük kubbe altında toplanmıştı. Yollarda ise serseri çeteler kol geziyordu.

Ekip buraya altı aylık araştırma görevi için gönderilmişti. Amaçları ulaşabilecekleri her türlü bilgi ve belgeyi toplamaktı. İlk haftalar tüm yerleşke-yi arayıp taramak ile geçmiş, son günlerde her şeyi merkez olarak seçtikleri Kütüphane’ye taşımış, derleyip düzenlemekle uğraşıyorlardı.

Gençlerin çoğu biraz para kazanmak veya maceraya atılmak için bu görevde katılmışlardı. Ama onun hedefi hepsinden farklıydı.

Kampüse döndüklerinde onları tatsız bir haber bekliyordu. Kalan iki uyduyu da kaybetmişlerdi. Sonuncusu birkaç dakika önce daha yeni bulunmuştu.

“Sanırım hepiniz bunun doğal yoldan olmayacağına ikna olmuşsunuzdur.” dedi biri.

“Sandaki lazer savunmayı ele geçirmiş olmalılar.” diye karşılık verdi bir diğeri.

“Bir toplantı yapmalıyız.” dedi. Yarım saat içinde büyük amfide toplandılar.

“Evet, arkadaşlar. Artık kabul etmemiz gerekiyor ki bir saldırı altındayız.” Amfiden uğultular yükseldi. “Serbestçe tartışalım. Fikri olan çekinmeden söylesin.”

- Mücadele etmeliyiz.
- Yapamayız. Kesinlikle çatışmadan kaçınmalıyız.
- Kubbelardan yardım isteyebiliriz.

- En yakın kubbe en az beş kilometre uzakta. Yolda yakalanırsınız.
- Orman tarafından ulaşabiliriz belki.
- Çok tehlikeli. Her an pusuya düşürülebiliriz.
- Merkeze haber versek ya?
- Nasıl haber verelim, bağlantımız kalmadı anlasana!

O esnada sanki çok yakından gelen bir gürültü sesleri bastırdı. Işıklar titrerken duvarlar belirgin şekilde sarsıldı. İlk şok anından sonra herkes tedirginlik içinde beklemeye başladı.

“İkiniz benimle gelin. Gidip ne olduğuna bir bakalım.”

Yukarı çıktıklarında her yanın toz dumana boğulduğunu gördüler. Karşılarındaki bina neredeyse yerle bir olmuştu.

“Kütüphane’yi ıskalamış olmalılar. Yerimizi biliyorlar.”

Kendilerini nasıl bir tehdidin beklediğini görmek üzere kampüsteki en yüksek yapı olan Merkez Bina’ya tırmanmaya karar verdiler. Nefes kesen merdivenlerin ardından çatıya çıktılar.

“Kampları orası olmalı.” Lenslerini zumlayarak uzaklara doğru baktı. “Dört ya da beş araba. İkisine silah monte edilmiş. Tahminen on beş – yirmi kişi olsalar gerek.”

- Hiç şansımız yok sayılır.
- Ne yapabiliriz, hocam?
- Bırakın da biraz düşüneyim.

Akşam üzeri yavaşça yerini alacakaranlığa bıraktı. Yıldızlar giderek belirginleşti. İşte orada, yukarıda kayıp hayalleri onu bekliyordu. Belki de artık asla gerçekleştiremeyecek olan hayaller...

Aslında cevabı çoktan biliyordu. Plan bir süredir zihninde olgunlaşmaya başlamıştı. Ama şimdiye kadar sarfettiği onca çaba boşa gidecekti. Bütün bu emeği feda etmeye değer miydi?

Böyle olmasına mecbur olduğunu anladı. Başka çaresi yoktu. Gerekeni yapmalıydı.

Aşağıya indiğinde gençler çevresini sardı. Söyleyeceklerini duymayı bekliyorlardı.

“Bir planım var.” dedi. “Aranızda iki gruba ayrılacaksınız. İlk grup her şeyi saklayıp korumaya almaktan sorumlu olacak. Kampüsün bu yarısının tamamen terk edilmiş görünmesini istiyorum. Zamanımız az, bir an önce başlayın.”

“İkinci grup Hangar’a gidecek. Orada şimdiye kadar varlığından haberdar olmadığınız bir araçla karşılaşacaksınız. Bir yörünge uçağı. Kontrolleri tamamen otomatik.”

“Madem böyle bir aracımız var, neden hepimiz atlayıp burayı terk etmiyoruz?” diye sordu içlerinden biri.

“Bu askeri bir taşıt değil. Muhtemelen vuruluruz. Ayrıca hiçbirinizin yörüngeye çıkmak için gerekli belgeleri yok. Yakalanıp postalanırsınız. Zaten onların da başına aynısının gelmesini umuyoruz.”

“Platformu getirip Devrim’in ortasına kurun.” diye devam etti. “Çevresini güvenlik bantlarıyla çevirin, engeller koyun. Bu onları tahrik edecektir. Stadın tüm ışıklarını yakın. İki kilometre uzaktan yalnızca Devrim’in ışıkları görünecek. Doğrudan oraya yöneleceklerdir.”

Gençler ayaklanarak işe koyuldular. Ayrılırken onlara dönerek seslendi:

“Ben nöbette olacağım.”

İki adam Demir Ağa’nın tepesinde, karanlıkta ısınmak için cılız bir ateşin etrafında oturmuş bekliyorlardı.

“Demek planın başından beri kaçıp uzaya gitmekti, öyle mi?”

Sessizce onayladı.

Neden sonra uzaktan gelen motor gürültülerini ve histerik çığrıkları işittiler.

– Geliyorlar.

– Ne kadar vaktimiz var?

– Fazla değil.

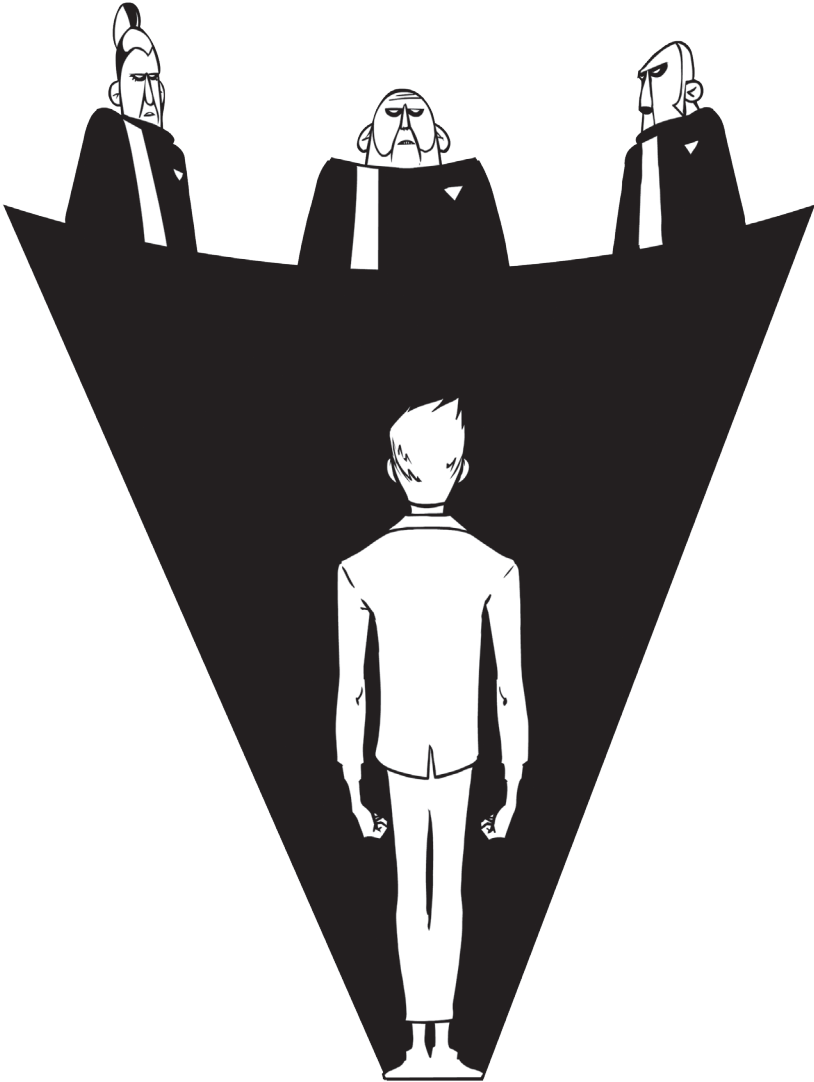
– Peki, biz ne yapacağız?

“Kalacağız.” dedi. “Akli savunacağız. Bilimi savunacağız. Koruyacağız.”

SUSKUNLUĞUM SESSİZLİĞE

MUSTAFA CAN SOLMAZ

 ıradan bir gün, saat sabahın beşi... Pencereimden içeri dolan ılık hüzmesi yine her zamanki gibi cansızdı. Özlenen o karanlık saatler, anılarımda zamanla siliniyor iken aklım yine darmadağındı. Dışarıya bakan boş gözlerim hayatın anlamını sorgulamaz olmuş, ağzım ile sarf ettiğim kelimeler hedefsiz kalmıştı.

Yine okul günü gelip çatmıştı her zamanki gibi. Görevim, tüm gün birbirini kovalayan, hiç bitmeyecekmiş hissi veren dersler zincirinin bir parçası olmaktı. Şu anda ailemizin en küçüğü olarak bana söylenen her şeye yetiştirmeye çalışıyordum ve eğitim, hayatımın en büyük parçasını oluşturuyordu.

Sekeriz Ailesi olarak hepimiz, görevinden önce belli aşamalardan geçerek güne hazırlanırdık: Yüzü yıkamak, dişleri fırçalamak, odayı toplamak... Kahvaltıyı en büyük kardeşimiz, güzeller güzeli Etriginta Tunus hazırlamış olurdu. Şık kıyafetleri gözlerinin yeşilini ortaya çıkarırdı ve günümüze güzel bir başlangıç olurdu. Sırayla yemeğimizi kendi yaşitlarımızla yer ve biten hazırlıklardan sonra görevlerimiz için yola koyulurduk.

Kardeşlerimden Mactoginta Cunas, okulumuzun tarihinden bana biraz bahsetmişti. Dedemizin dedesi zamanında, geçtiğimiz milenyumun başlarında, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi* yeşiller içerisinde gözde bir üniversiteymiş. Kısaca *ODTÜ* olarak ifade edilir, hem öğrencileriyle hem de kampüsüyle adından söz ettirmiş. Şu anda ise birbirinin üzerine binmiş, sanatsal kaygı güdülmemiş binalar bütünüydü ve maalesef doğanın şefkatinde yoksun durumdaydı.

Benden 1 yaş büyük olan ağabeyim Mactoginta Cunas, benimle ilgilenen tek kardeşim çünkü onun da görevi kendisinden öncekiler gibi aynıydı:

Küçük kardeş hayata hazır olana kadar ona rehberlik etmek. Diğerleri ise rutinlerinin kölesiydi, birer yapboz parçasıydı.

Okuldayken dikkatlerin hemcinslerim tarafından üzerimizde olması hiçbir zaman hoşuma gitmedi. Ağabeyim Mactoginta Cunus, 2 metreye yakın boyu, heykelleri aratmayan vücudu ve o karşı konulamaz gülümsemesi ile benim varlığımı daha da silikleştiren bir başyapıttı. Her neslin ilki gibi onun da üstüne düşülmüştü ve ona özenilmişti.

Günümüz nesli daha çok yeni, tarihinin başlarındaydı ama eskileri geride bırakmıştı bile. Ağabeyim ve arkadaşları, daha şimdiden gökyüzümüzü, tarihin tozlu raflarındaki gibi tanımlandığı şekline bürümek için bir proje üzerinde çalışıyorlardı. Şu anda günün her saati aydınlatılmaktaydık ve ne bir bulut vardı üstümüzde dolaşan ne de bir yağmur damlası görmüştü bu ten. Hissettiğimiz sıcaklığın atalarımızinkine benzemediği su götürmez bir gerçektir. Yapay bir atmosfer bizi hayatta tutuyordu ama buna yaşam diyemezdik.

Ben ise henüz birinci sınıftım ve dönem sonunda okul konseyinin değerlendirmesi sonucunda bir projeye atanacaktım. Sabah derslerim için ağabeyimden ayrıldıktan sonra arkadaşlarım Gün Işığı ve Mimi ile sınıfın yolunu tuttuk. Yol boyunca kısa bir zaman kalan dönem sonu değerlendirmesi hakkında konuşurken hepimiz hayallerimizden bahsettik.

Mimi biraz minyon, siyah saçlı ve gözlüklü biriydi, kısacası dönemi-mizin çalışkan öğrencilerinden biriydi. Yenilebilir kaynaklar üzerinde, asırlardır ailesinin de üzerinde çalıştığı projede yer almak istiyordu. Ablası Mimi'nin etkisinde kaldığını söylemek kesinlikle yanlış olmazdı. Gün Işığı ise şimdiki kadar tarihin şahit olduğu en güzel kadındı. Kendisi uzun zamandır önemsenmemiş, şu anda birkaç üyesi bulunan İnsanlığın Tarih-sel Kimliği projesinde yer alıp atalarımızın izinden gitmemiz için insanlığı ikna etmeyi hedefliyordu. Bence çok cesurca, herkesin saygı duyması gereken bir amaç seçmişti.

Dönemdeki bütün derslerimiz Gün Işığı ile ortaktı ve benim de en büyük hayalim onunla birlikte, belirlediği amaç için maceradan maceraya koşmaktı. Tüm ders saatlerinde, birlikte olduğumuz süre boyunca gözüm bu iki arkadaşımın üzerindeydi. Samimiyetimizi anlatmaya kelimeler yete-

mezdi, sanki kaderin belirlediği üç farklı hikâyenin tek bir kitapta toplanması iç içe geçmesi gibiydi. Üçümüz bir hayat yaşıyorduk, birbirimizin her bir zayıflığına, hayaline ve anısına aşınaydık.

Öğle vakti geldiğinde tüm öğrenciler, ailelerine ayrılmış alanlarda yemek ihtiyaçlarını gidermek ve kendi hobileriyle uğraşmak için toplanırdı. *Sekeriz Binası*, okulun bir diğer ucunda ve bir araç olmadan ulaşmak imkânsızdı. Neyse ki ağabeyimin takipçileri biz rica etmeden yardımcı olmak konusunda istekliydiler. Arkadaşlarıma sımsıkı sarılıp onlarla vedalaştıktan sonra lüks *KesLa* bir arabanın içinde buldum kendimi.

KesLa arabalar son model teknoloji ile donatılmış, harikulade bir şeydi. Dinlediğin müziğin içinde yaşıtıyordu seni, dışarıyla tüm bağlantını koparıyordu. Bir anlığına hayatın o kederi yerini bambaşka, hiçbir zaman ulaşamayacağın bir dünyaya bırakırdı kendini. Ve yolculuk sonunda yine o kaçamadığın hayatın pençelerine düşecek olmanın hissettirdiği küçük bir hüznün de eşlik ederdi sana.

Vardığımızda ağabeyim, arabadaki her bir kız ile vedalaştı ve beni koluna takarak binanın o şaşılağı girişine doğru yöneldi. Kapıdan içeri girişimizde kardeşlerimiz bizi karşıladı. İçerisi çok gürültülüydü, herkes o an ne yapıyorsa ona odaklanmıştı. Yemek vaktinin gelip çatığını Etriginta Tunus'un o güzel sesinin kademeli bir şekilde artması ile anlardık. Herkes kendi yaşlıtlarının katında yemek zorundaydı. Sonuç olarak binanın 6. katı ağabeyimle bana ayrılmıştı. Mactoginta Cunas ile yeni bir doğum sezonuna kadar da baş başa kalmak mecburiyetindeydik.

Mazide tarihin öngördüğü tek bir yönetim altında birleştik fakat bununla beraber gücü elinde bulunduranlara itaat etmekten başka bir seçeneğimiz de yoktu. Getirdikleri kurallardan biri de her 25 senede bir kontrol altında, bir tane olmak kaydıyla doğumlar belirli sezonlarda gerçekleşiyordu. Hastalıklara bulunan tedaviler ve yaşam kalitesini arttırmak için gelişen teknoloji ile ölümlerin sayısı neredeyse sıfırdı. Kaynakların yenilenme süresi, hızı artan insan nüfusu karşısında, kurulan bu düzenin başlangıcında yetersizdi. Sonuç olarak atalarımızın aldığı önlem tartışmaya açık bir yargı da olmadı ve hâlâ geçerliliğini korumaktaydı.

Doğum sezonundaki planlı nüfus arttırma işlemine “Klonlama” deniyordu. *Yüce Konsey*, kaynakların insanların yetişmesine harcanması yerine ileriye dönük gelişimin daha faydalı olacağını asırlar öncesinden öngörmüştü.

Ölümlerin azalması ve sistematik bir şekilde sürekli artan nüfus sebebi ile aileler kendilerince bir isim sistemi geliştirmek durumunda kaldı. *Seke-riz Ailesi* olarak isimlerimizin temelinde Latin sayı sistemi yatmaktaydı. Şu anda en küçükleri olarak ailenin 82. Çocuğuyum.

Zamanın etkisiyle yaşanan bedenlere çözüm bulunması bambaşka bir olaydı. Dışarıdan bakıldığında kimin hangi aileden, hangi kuşaktan olduğunu anlamak imkânsızdı. Bunun için de doğumları sırasında herkesin boynuna bir barkod işleniyordu.

Düzenimizin ilk kurulduğu zamanlarda, öngörülenden önce güneşimizi kaybettik ve gezegenimiz tarihte de bahsi geçtiği şekilde, *Modern Karanlık Çağ*’a girdi. Bu felaketten dolayı birçok canlı yaşamını yitirdi. Yürütülen onca proje ile şu anki yapay atmosfer tasarlandı ve hayata geçirildi. Sürekli kontrol edilen bu sistem hayatımızı yaşamamıza olanak tanısa da atalarımızın tasvir ettiği o hislerden uzaklaşan insanlığın geldiği nokta, makineleşmeden daha beterd.

Düzenin kurulma aşamasında ilk nesil İlkler olarak anılıyordu; şimdiye kadar eşine rastlanmamış derecede saldırgan, düşüncesiz ve ilkeldi. Tutarlı davranışlardan tamamen yoksun, sadece çıkarları doğrultusunda son nefeslerini bekleyen bir yığın işe yaramazdı. *Modern Karanlık Çağ*’ın sonuna gelindiğinde küçük bir grup bilim insanının liderliğinde, insanlık tekrar küllerinden doğdu. Tek bir çatı altında toplanan insanlar, *Yüce Konsey*’in önderliğinde kurallara bağlı kalarak yüzyıllardır varlıklarını sürdürdü.

Hali hazırda her ailenin en büyük bireyi, bu düzende doğumu gerçekleştiren 31. çocuk idi çünkü geçmişte sisteme bir başkaldırı gerçekleşmişti. *Yüce Konsey*’de yer alan aileler dışında geri kalanları bekleyen kanlı bir son olmuştu. Sonuçların her daim hatırlanması için her aileden geriye en küçük bireyler sağ bırakılmıştı. Kesinlikle işe yaradığını söylemek mümkündü çünkü Etriginta Tunus haftalık toplantılarımızda bundan bahsetmeyi asla

unutmazdı. Her haftanın sonunda, kilesi günü ailenin durumunu değerlendirdir, her birimizin soru ve görüşlerini alırdı, toplantıyı bitirirken *On Üçler Katliamı*'nın hikâyesini anlatırdı.

Yüce Konsey'deki 13 ailenin aldığı kararlar gezegenimizdeki diğer ailelerin tarafından başından beri sorgulanıyormuş fakat kimse bir başkaldırıya cesaret edemiyormuş. Düzenin kurulmasından 800 yıl sonra olanlar olmuş. Bir genç âşık olduğu kıza kendini açmış ama kurallar gereği duygular dizginlenmeliymiş. Her şey rağmen duygularını açan bu genç âşığın sevgisi, kız tarafından yanıtsız kalmış ve yetkililerin kulağına varmış. Yasa gereği idamı için götürülecek gencin ailesi, daha fazla sessiz kalamayıp *Yüce Konsey* yönetimine savaş açmış. Bu kıvılcım ile tüm ailelerin ayaklanması da bir olmuş fakat konsey en küçük çocuklar hariç hepsini katletmiş.

Günümüzde doğumlar sırasında, kısırlaştırmanın ötesinde işleme tabi tutulan bu klonlar, genetikleri epeyce değiştirilmiş varlıklardı. İnsani özelliklerini yitiren bazılarımızın, bugün bile bir tanrıya inanması şaşılacak şeydi doğrusu. Özellikle *Nuh Ailesi*, bu düzenin yıkılıp eski günlerin geri geleceği kanaatineydi. Bana sorarsanız ellerini taşın altına sokmayan, korkak, cevapsız kalan sorularına tanrısal cevaplar yükleyen mahlûklardı.

Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda, *On Üçler Katliamı*'ndan sonra tüm aileler kendi içlerine çekilmişti, sessiz bir çılgılığa bürünmüşlerdi. Henüz yaşanacak başka bir gezegenin keşfedilmemesi de akıllarda tek bir soru işareti bırakıyordu: Daha ne kadar hayat böyle devam edecekti?

Öğlen yemeğimiz sırasında, ağabeyimin bana olan bakışlarında bir farklılık olduğunu sezdim. Maruz kalmaya daha fazla dayanamadım ve sebebini sesimi yükselterek, heyecanlı bir şekilde soruverdim. Aldığım cevap hem beni mutlu etmişti hem de biraz yüreğimi parçalamıştı. Gün Işığı, Moctoginta Cunu'sa benim ona olan duygularımı anlatmış ve tavsiyelerini istemiş. Ağabeyim de bunu kimseye söylememesini tembihlemiş. Soluğu ise şimdi yanımda alıyordu.

Kendimi izah etme durumundan kurtulduğumu bilmek gönlümdeki ateşi bir nebze sakinleştirmişti fakat şimdi her şey karmakarışık bir hal almaya başlamıştı. Bir yandan kurallara karşı geldiğimin bilinmesine kaygı-

lıydım; öte yandan da Gün Işığının duygularımı, bütün olanların farkındayken karşılıksız bırakmasına kızıyordum. Sakinleşip tüm sorunlarımı gözümün önüne getirdim ve bunları artık olaya dâhil olan ağabeyimle paylaştım.

Moctoginta Cusus, her ne kadar fiziksel özellikleriyle ön plana çıkıyor olmasına karşın zekâsının da birçoklarına göre aşağı kalır yanı yoktu. Yemekten sonra kimseciklere görünmeden *Nuh Binası* girişine, okulun diğer ucuna doğru küçük bir maceraya çıktık. Okul vakti, *ODTÜ* kampüsü dışındayken bulunan öğrenciler için hoş bir son beklemezdi. Eğer yakalanırsan seni önce bir sorgulama süreci, sonra da disiplin kaydı bekliyor olurdu.

Ağabeyimin zeki olduğunu biliyordum ama hâlâ beni şaşırtmayı başarıbiliyordu. İncelediği “*ODTÜ Tarihi*” arşivinde bulduğu kitaplarda, üniversitenin altındaki tüneller ile ilgili bazı yazılar okumuş ve zaman zaman okulun kullanılmayan kısımlarını keşfe çıkararak sonunda tünellerin girişlerinden birini bulmuş. Tünellerdeki küçük gezintileri ile de bir harita çıkarıp birçok girişe erişim sağlayabilmiş. Ve şanslıyız ki girişlerden biri *Sekeriz Binası* arkasındaki küçük, boş, kurak arazinin ortasında, birkaç çalı parçasıyla üstü kapatılmış vaziyetteydi.

Tünellerin içinde nefes almak bir ıstıraptı. Yüzyıllardır kullanılmayan, havasız kalmış bu tünellerde şaşılır şekilde birçok hayvan yaşamaktaydı ve birkaçının kesinlikle soyu tükenmiş olmalıydı. En azından *Yüce Konsey* himayesindeki yetkili birimlerin bildirdiklerine göre öyle düşünüyorduk. Sıçanlar, solucanlar, yılanlar ve daha niceleri yolculuğumuz boyunca bize eşlik ettiler ve bu kesinlikle hayatımda unutamayacağım mucizevi bir anıydı benim için.

Nuh Binası girişinde ağabeyimin kuzeni bizi karşıladı. Aynı doğum sezonunda gözlerini açan tüm insanlar birbirinin kuzeni idi çünkü genetik mühendislerimiz doğum sezonunda her bireye aynı DNA'yı aşılıyordu ve birkaç modifikasyon ile çeşitliliği sağlıyordu. Ağabeyimin kuzeninin adı Maymun, aile *Büyük Tufan*'da kurtulan her bir hayvanın anısını yaşatmak için tür isimlerini belirli bir sıra ile ailenin klonlarına vermeyi uygun görmüştü.

Maymun, ağabeyim ile beni, kimsecikler görmeden binanın en üst katına, gökyüzüne çıkarmıştı. Orada bizi *Nuh Ailesi*'nin en büyük ferdi, ailenin 31. çocuğu Kelebek karşıladı. En büyük ablam Etriginta Tunus ile güzelliği yarışabilecek birisi varsa o Kelebek'tir. 1.70 metre boyunda, al yanaklı, güzel kıvrımlara sahip bu alımlı kadın, *Yüce Konsey*'in gündemindeki en önemli konu objesiydi. Her hafta mahkeme salonunda, *Nuh Ailesi*'nin geçmişi ile ilgili suçlamalar için dil döküyordu. Salona girip çıkması bir oluyordu ve akıllarda sadece o kıvrıcık, uzun sarı saçları ile masmavi gözleri kalıyordu.

Durumum hakkında bilgi sahibi olan Kelebek, bize oturacağımız yerleri gösterdikten sonra vakit kaybetmeden konuya girdi. Anlattıklarına inanamadım, benden istediği şey kelimenin tam anlamıyla intihardı. Şimdiye kadar denenmemiştii ve üzerime düşecek sorumluluğun haddi hesabı yoktu.

Dezavantajımı bir devrim yaratmak için kullanmayı düşünebilecek bir kişi varsa *Nuh Ailesi* bireyi olmasına şaşırmazdım. Kısacası bir hayvanı köşeye sıkıştırdıkça vereceği tepkinin beklentilerinizi aşması olağandı. *On Üçler Katliamı*'ndan beri aile, sürekli baskılanmaya çalışılıyordu ve aleyhlerine propagandalar yapılıyordu. Onlarla yakınlık kurmak isteyen aileler ise *Yüce Konsey* tarafından karşı konulamaz ikna yöntemlerine maruz kalıyorlardı. Yine de Kelebek'in haklı olduğu bir nokta vardı: İkimizin de emellerine ulaşması için konseyin servis dışı kalması gerekiyordu.

Ağabeyim de dâhil tüm gözler üzerimdeydi, sanki böyle bir plan bir anda yoktan var edilmemiş gibiydi. Kendi üzerimdeki baskıyı ilk önce omuzlarımda ben hissediyordum ve ardından yaydığım enerji vasıtasıyla odadaki herkes, benimle aynı duyguyu paylaşıyordu. Düşünmek için biraz zamana ihtiyacım olduğunu dile getirdiğimde, hepimiz bunun imkânsız bir istek olduğunun farkındaydık. Durumumun *Yüce Konsey*'in kulaklarına varması an meselesi idi.

Odada öğrendiklerimin içerisinde beni en çok hayran bırakan hayatından memnun olduğunu düşündüğüm ağabeyimin, Mctoginta Cunas'un yıllardır *Nuh Ailesi*'ndeki bazı bireyler ile bu plan üzerinde çalışmış olmasıydı. Şu kısacık zamanda hayatın, insanın planlarına zıt bir yönde akabileceğini anladım, tecrübe ettim.

Sadece gözlerin konuştuğu bu düellonun diğerlerinden farklı olan amacı, her iki tarafın da yürüyerek ayrılmasını sağlamaktı. Biraz korku içerisinde, gözyaşları eşlik ederken ağzımdan dökülen bir kelime, hepimizin kaderini tek kalpte, benim kalbimde toplamıştı.

Herkes, sessizce görevini yerine getirmek üzere odadan birer birer ayrıldı çünkü zaman konseyden daha değerli bir düşmandı bizim için. Doğru an geldiğinde herkesin üzerine düşeni yapmış olması gerekiyordu. Ağabeyimle geldiğimiz gibi aynı şekilde kendi binamıza döndük. ODTÜ'nün yolunu tuttuk fakat okula zamanında gitmediğimiz için öğleden sonrayı müdire hanım Afet Ayten'in odasında geçirdik. Afet Ayten dobra oluşunu dış görünüşüyle de yansıtan, dominant bir kadındı. Ağabeyimle ayrı sorgulama odalarında birkaç saatimizi harcadıktan sonra sicilimize işleyen disiplin suçu da ekmeğimize bal sürmüştü.

Henüz okulun dağılmasına çok vardı ve ağabeyimle manidar, hafif bir baş hareketi ile birbirimize baktıktan sonra günün geri kalanındaki derslerimiz için dağıldık. Dersler sırasında aklımda, bana verilen görev dışında hiçbir düşünce yer edinemedi. Saatlerce odaklandığım bu plan yüzünden günün nasıl karardığının farkına varamadım. İnsanların benimle olan etkileşimleri ve bana doğrulttukları bakışların süreleri azalıyordu. Bana biçilen rolümü sahnelememe çok az kaldığını biliyordum ama içimdeki ses henüz hazır olmadığını söyleyip duruyordu. Günün sonunda koridordayken bana ulaşan fısıltıların beynimin içindeki etkisi tamamen bir çılgılık gibiydi.

Dolabıma vardığımda etrafımı kolaçan ettim. Kelebek, Maymun ve ağabeyim Mactoginta Cunu'su koridorların sonunda bana bakarken fark ettim. Bu sırada endişeli bir şekilde Mimi yanıma geldi ve müdire hanımın beni konferans salonuna çağırdığını söyledi. Bir kez daha koridorlardaki yoldaşlarıma baktım ve sahnenin benim için hazır olduğunu anladım. Sadece üzerime düşeni yapmam gerekiyordu.

Salona giden yol boyunca Kelebek'i düşündüm. Eskiye dayanan gücüyle durumumu *On Üçler* dışında tüm ailelere iletmişti. Ben sahnedeysen *Yüce Konsey* üyelerinin en ufak yanlışlarında müdahale için hazır olacaktı. Maymun'u düşündüm, tüm konsey üyelerinin salonda olmasını sağlamak

için kim bilir ne tür yalanlar uydurmuştu. Ve biricik ağabeyim, hayat arkadaşım Mactoginta Cunas, gerekirse diye *ODTÜ* tünellerini içeren bir kaçış planı yapmıştı. Sahne hazırды ve tek yapmam gereken rolüme bürünmekti.

Şimdiki performansımı bütün dünyaya, tüm ailelere, yeryüzündeki her bir bireye adayacaktım. Kaçınılmaz kaderime yaklaştıkça omuzlarımdaki yük gitgide hafifliyordu. Alnımdan boşalan su damlaları, yerini gözlerimdeki parıltıya bırakmıştı. Çevrem karartılmış ve son ayakta kalan şey ise beni aydınlatan ışıktı. Hayalini kurduğum o karanlık saatler şu anda avuçlarımda içindeydi.

Karşımdaki konsey üyelerinin şahsıma yönelttiği suçlama ve cezası gayet netti. Yasalarımızın aksine duygularımı ön plana çıkarmış ve başkalarını da bu etkiye maruz bırakmıştı. İdam cezasına çarptırılmadan önce formalite gereği bir savunma yapmam gerekiyordu. Gözlerimi bir anlığına kapattım ve nefes alırken tüm uğultunun bittiğine şahit oldum. Ve anın büyüüne kapılan bedenimi izlemeye başladım.

Beni izleyenler herkes arasında bir arbede yaşandı. Sergilenen tüm performansın ardından gözlerimin kalbime doğruldu ve konuşmamın her bir karesi yıldırım hızında, net bir şekilde zihnimde tekrar canlandı:

– Şu anda unutulmuş atalarımız için, zamanı gelince onlara katılacak bizler için daima hatırlanma vaktidir. Geçmişe bakacak yüzü bulma, geleceğimize küçücük bir iz bırakma anıdır. Dün nasıl birileri bu ipin yolcusu idiye bugün benim, elbet yarınlarda da başkaları yerimizi alacaktır. İnsan olmak ne demektir diye sorarım sizlere. Sabah kalkıp işinin başında saatler harcadıktan sonra yatana kadar oyalanmak mıdır sizce? Bu döngüden kurtulmak imkânlı mıdır ya da bir çözüm müdür? Biz kimin için yaşamaya geldik bu dünyaya? Cevap aslında hepimizin içinde, doğuştan bahşedilmiş yüreklerimizin derinliklerindeki o seste. Sadece bir kez olsun dinleyin, ne dediğini anlamaya çalışın. Hayatınız boyunca kalbinizi bir köşede yalnızlığa terk ettiniz, demir parmaklıklar ardında tutuluyor onlar. Susuyorum, sizin kalpleriniz adına konuşamam. Yorgunum ama aranızdan ayrılmadan önce şunu bilmenizi istiyorum: Bu suskunluğum sessizliğinize...

OKUL PROJESİ

.....

LEVENT SUBAŞI

da loştı. Adam oturmakta olduğu sandalyeden hafifçe öne doğru kaydıldı. Lambanın ışığı altında yüzü daha fazla görünür oldu. Otuzlu yaşlarındaydı. Altında turuncu eşofman, üstünde beyaz tişört vardı. Bu haliyle odanın gri rengine tezat oluşturuyordu. Yüzü ifadesizdi, ancak gözlerinde uzun süreli bir yorgunluğun ve umutsuzluğun belirtileri vardı. Konuşmaya başladı: “Demek öğrenmek istiyorsun...”

Bir an duraksadı ve karşısındaki kişiyi yavaşça süzdü. Sonra sözlerine devam etti: “Zaman durmuş gibiydi. Bedenimden kopmuştum. Aslında bedenimin içinde olduğumu biliyordum ama içeriden olayları izliyor gibiydim. O kadar güvenli hissediyordum ki, sanki yüksek bir yerden düşsem bile hiçbir şey olmazdı... Fakat bir anda beynimden çıkıp uzuvlarımın sinir uçlarına giden sinyalleri hissedince yeniden bedenime döndüm. Bu o kadar ani oldu ki, bir saniye önceki hayal dünyasından nasıl çıktığıma şaşırdım... Evet, işte tam da böyle hissettim... O gece... Soğuk bir havada yarı çıplak rüzgâra karşı durur vaziyette ve yüzümde de uzun süreli sinsi bir sırtıştan arta kalan kas ağrısıyla uyandım...”

Odanın daha karanlık tarafındaki kızın sesi duyuldu: “Titriyor musun?”

“Evet... Böyleyim işte. Bir şeyi hatırladığım anda sanki o anı yaşıyormuş gibi olurum, aynı havayı solurum, aynı sesleri duyarım, aynı tadı ve kokuyu hissederim... Neyse... Uyanmanın ne olduğunu bile tam bilmiyorum aslında çünkü bildiğin gibi bizim türümüz geceleri uyumaz” dedi adam ve durakladı. Kafasını aşağı eğdi.

“Devam et” dedi gizemli kız kısa bir aranın ardından. Bir yandan da video ve ses kaydı alan akıllı gözlüğünü düzeltti tek eliyle.

Turuncu eşofmanlı adam kafasını kaldırdı ve konuşmaya devam etti: “En sevdiğin koku nedir? Ben en çok yağmurun kokusunu severim. Ne kadar dingin ve huzurludur. Peki ya en sevdiğin ses? Neyi dinlemeyi seversin en çok? Meltemli bir havadaki yaprak hışırtısı gibisi var mıdır? O hüznü başka hiçbir şeyde bulamazsın...”

Kız sabırsızca lafa girdi: “Çok güzel, fakat konumuza dönsek...”

Adam sakın bir kabulleniş ile kafasını salladı ve devam etti: “Peki... O gece kendime geldiğimde ilk hissim korkuydu sanırım... Yok, tam korku değil, daha çok kaygıydı.”

“Kaygı?”

“Evet, kendimi kaybetmişim... Aklım yerine gelince, olaya şahit olan biri var mı diye düşünmeye başladım. Tedbirsizliğimi sorguluyordum. Her şey çok ani olmuştu, herhangi bir plan kurmamıştım. Nedense pişman hissetmiyordum, fakat yaptığımın bir bedeli olacağını biliyordum. İşte benim kaygım buydu... Sakin ve mantıklı düşünemediğimden dolayı kaçmaya başladım. Eğer yeterince hızlı koşarsam hiç kimsenin beni yakalayamayacağını düşünecek kadar delirmiştim.”

“Yani orayı öylece terk ettin. Bıraktığın delilleri düşünmedin mi?”

“Dediğim gibi plansızdım ve düşünemiyordum.”

“Sonra ne oldu?”

“Sonrasını biliyorsun. Yani raporlarda okumuşsundur. Olaydan iki saat sonra, dışarıda amaçsızca koşar bir haldeyken beni yakaladılar. Sonra da laboratuvara getirdiler. Detaylı analizler yapıldı, hem donanım hem de yazılım üstünde. Bir şey bulamayınca beni buraya attılar. Şimdi süresiz cezamı çekiyorum ve önümde ne kadar bir zaman var bilmiyorum... Tuhaf olansa yakalanmadan önceki süre boyunca yaptıklarımı hatırlamazken, hislerimi ise unutamıyorum; sonsuz bir özgürlük duygusu.”

Kız kol saatine birkaç dokunuş yaptı ve akıllı gözlüğünde yeni bir pencere açtı. Sayfalara göz gezdirerek konuşmaya başladı: “Şimdi seninle ilgili bilgilere tekrar bakarsak... Bu olay 2071 yılındaydı, yani tam 12 yıl önce. ODTÜ Ay Yerleşkesi Sibernetik Teknolojiler laboratuvarında geliştirilen

türünün ilk örneklerinden birisin. Kimliğin Malaz-7. Daha önceki bilgilerin kayıtlarda yok. Peki, sen öncesinde kim olduğunla ilgili bir şeyler hatırlıyor musun?”

Malaz-7 cevap verdi: “Nereye varmak istediğini anlıyorum. Deneyler öncesindeki kişiliğimin işlediğim suç ile bağlantısı olup olmadığını merak ediyorsun. Geçmiş artık önemli değil. Ben deneysel bir sayborgum. Yazılımımda o kadar çok yenileme yapıldı ki, sonraki incelemelerde hatanın nerede olduğunu da anlayamadılar zaten; belki ilk sürümden arta kalan küçük bir kod parçası, belki yongamda ön görülemeyen bir kısa devre... Ama artık sebebin de önemi yok ki. Bildiğin gibi bu durum bir daha tekrarlanmayacak şekilde önlem aldılar...”

Kız Malaz-7 ile görüşme öncesi sayborg türünün geçmişi ile ilgili yeterince araştırma yapmıştı. 2071 yılında yapılan deneylerde yaratılan yeni türün insanlara göre fiziksel ve zihinsel pek çok üstün yönü olması tasarlanmıştı. Amaçlanan, daha uzun ve verimli yaşayan, zihinsel kapasitesini daha yüksek seviyelerde kullanan bir insan ırkı yaratmaktı. Proje hakkında çoğu bilgiye ulaşmak mümkündü çünkü kitle fonlaması kullanan bir projeydi. Hatta fon sağlayanların bir kısmı da deneylerde yer almayı kabul etmişti. Aslında yapılan iş basitti. Beyine dışarıdan kolayca yerleştirilen bir yonga ve yazılım ile pek çok şeyi başarmak mümkündü. Hafızayı arttırmak, daha önce sahip olunmayan bir yeteneği saniyeler içinde elde etmek gibi pek çok kazanım planlanmıştı. Ancak şiddet eğilimi bu tasarının bir parçası değildi. Projenin deneklerinden biri laboratuvarın baş araştırmacısını öldürünce ve bu olay duyulunca proje kısa bir süre rafa kaldırılmıştı. Bu olayın teknik sebebi hiçbir zaman bulunamasa da insandaki araştırma ve gelişme dürtüsünün durması beklenemezdi. Nitekim çok geçmeden üstün olma motivasyonu ağır basmış ve çalışmalar daha dikkatli bir şekilde kaldığı yerden devam ettirilmişti. Bu sefer kod daha basit tutulmuş ve suç işlemeyi, özellikle de başka insanlara zarar vermeyi imkansız hale getiren donanımsal bazı engeller yerleştirilmişti. Yeni yaklaşım işe yaramış ve bir daha benzer bir kriminal olay yaşanmamıştı. Proje sonlandıktan sonra teknoloji yaygınlaşmaya başlamış, üstün insan olmak isteyen bireylerin sayısı

artmıştı. Bu teknolojiye şüpheyle yaklaşan büyük bir kesim de halen vardı ama gün geçtikçe sayıları azalıyordu. Sayborglar artık spordan sanata büyük başarılar elde etmekte, şirket yönetiminden devlet yönetimine her kademede görev almaktaydı. Yaptıkları olumlu katkının etkileri toplumsal refahta artış olarak da kendini göstermekteydi.

Kız sordu: “Sende bu güvenlik güncellemesi yapılmadı mı?”

Malaz-7 cevap verdi: “Beyne yerleştirilen bu yongayı zarar vermeden geri söküp yenisini takmanın mümkün olmadığı söylenmişti. İşte tam da bu sebepten zaten beni tutuyorlar. Aynı tarz bir olayın yaşanmasını bu şekilde engellemiş oldular. İlginç olansa bir daha asla herhangi bir şekilde kendimi kaybetmedim veya şiddet dürtüsü yaşamadım.”

Bir süre sessizlik oldu. Kız kafasında olay hakkındaki parçaları birleştirmeye çalışıyordu. Aslında yeni olan çok fazla bir şey öğrenememişti ve aklı daha çok karışmıştı. Konuşmadan önce özellikle Malaz-7’nin katil olmasına sebep olan gerekçeyi merak ediyordu. Teknik sebep bulunamıyorsa belki de sorun psikolojikti. Anlattıklarına göre Malaz-7 o an için yaptıklarının farkında değildi. Bu doğruysa aslında daha önceden öldürme niyeti yoktu. Ancak sonrasında pişmanlık hissetmemesi de garip bir durumdu. Sonuçta cinayeti kendi iradesi ile işlemediğini iddia edebilir, yonga hatası olduğu konusunda ısrarcı olabilirdi. Duyguları konusunda dürüst davrandığına göre, diğer anlattıkları da doğru olmalıydı. Ayrıca bir sayborgun düşünce yetisine sahip olarak Malaz-7’nin içinde bulunduğu durumdan kurtulmak için bulduğu tek çözümün yakalanmamak için kaçmak olması da tuhaftı. Bu durum maç kaybetmeyen üst düzey bir satranç bilgisayarının alternatiflere rağmen kendisini mat olmaya götürecek en yanlış hamleyi seçmesi gibi bir şeydi. Cinayet işlenirken yonga aktif ise kurtulmak için çözüm de yine yonga aracılığı ile bulunabilmeliydi.

Odadaki sessizliği yine Malaz-7 bozdu: “Evet, olayı kendi bakış açımdan anlattım işte. Şimdi tatmin oldun mu? Okul projene yardımcı olabilirdim mi?”

Kız kafasını kaldırdı ve zoraki bir gülümsemeyle cevap verdi: “Evet, hem de çok...”

“Ne kadar acıklı... Hayatım bir okul projesinden başka bir şey değil. Dönüştürüldüğümünden beri bana hep adımı tarihe yazdıracağım söylenmişti. İnsanlar ölümünden seneler sonra bile ilk sayborg olarak beni hatırlayacaklardı. Bu olmayacak belki ama okul arşivinde benim de ismimin yazılı olduğu bir dosya olacak.”

Kız kayıtsızca konuştu: “Son bir sorum olacak. Yüce karar vericiler seni bırakmaya onay verirse, dışarı çıktıktan sonra ne yapacaksın?”

Malaz-7 gözlerini kırpmadan durdu ve gözleri dolmaya başladı. “Sürekli sonbahar olan bir yere gideceğim...” dedi.

12 yıl önceydi. Vakit geç olmuştu. Laboratuvarın karanlık köşesinde birisi bilgisayar başında oturuyordu. Sayborg yonga programlaması için ODTÜ Bilgisayar Merkezinde geliştirilmiş özel bir kod üzerinde çalışıyordu. Ekrandaki algoritma çok karışıktı ama net olarak görülen bir isim vardı. Malaz-7.

Adam son kod satırını da yazıp işini bitirdi. Yüzünde sinsi bir gülümseme belirdi. Ekranı kilitleyerek yerinden kalktı. Ekran koruyucusu olarak sararmış ağaç yapraklarının taş bir yola döküldüğü bir resim belirdi. Her şey planladığı gibi gidecekti. Yapmaya çalışacağı şeyi engelleyebilecek tek kişiden kurtulacaktı. Üstelik bunun için yerinden kalkması bile gerekmemişti. Deneklerden birisi bu işi yapacak ve sonrasında hiçbir şey hatırlamayacaktı. Malaz-7’nin nasıl hissetmesi gerektiğine kadar her detayı yonga programına yüklemişti. Tabii ki bu programın sonradan hiçbir iz kalmadan kendisini kalıcı olarak silmesini de düşünmeyi ihmal etmemişti. Artık önünde engel kalmayacağına göre, vakti geldiğinde seri üretilecek yongalardaki arka kapıyı kullanarak tüm insanlara istediği gibi hükmedebilecekti. Bunun için tek gereken şey zaman ve sabırdı.

Teknoloji kötülük değildi, sadece araçtı. Bu aracı kullanan bilinç ve iradenin içinde ise her zaman bir şeytan saklıydı.

BEŞİRİ BİLİMLER

YİĞİT TABAK

Birçok genç gibi Beşir de gençliğinin baharını doya doya yaşayamamıştı. Gelecek kaygısı, toplum baskısı, varoluşunu anlama çabası ve sınav dönemi hayatından hiç eksik olmadı. En güzel yıllarını robot gibi yaşadı Beşir. Neyse ki bu zorlu lise çağını alnının akıyla atlatarak hayatının en unutulmaz dönemini yaşayacağı üniversite hayatına geçiş yaptı. Üniversite demek onun için kabuğundan çıkmak demekti. Yıllarca ailesinden başka kimseye içini açmamış biri, ömrünün sonuna dek unutamayacağı anlar ve dostlar biriktirecekti. O zamanlar bu kadarını tahmin bile edemiyordu. Annesi, oğlunun da kendi okuduğu okulda, ODTÜ’de okumasını istiyor fakat tercihlerine karışmıyordu. Belli bir yaşa gelmişti ve artık istediği şeyi tercih eder, istediği yola yönelebilirdi. Kübra Hanım biliyordu yavrusunu. Kendi hayatını kendisinin şekillendirmesi gerektiğini biliyordu. ODTÜ Elektrik–Elektronik Mühendisliği 2019 mezunuydu Kübra Taş. Kadından mühendis mi olurmuş lafını herkesin ağzına tıkamış, adını dünya literatürüne yazdırmış başarılı bilim insanlarından birisidir kendisi. Yaptığı çalışmalarla bilimi, teknolojiyi ilerletmiş ve onu tanıyan herkese örnek olmuş bir kadın ki zaten neredeyse dünyada onu tanımayan yok. Annesi çok getirmişti onu ODTÜ’ye. İki yaşındayken kaptığı amansız bir virüsten, buradaki laboratuvarlarda kurtulmuştu. Çarşı çimlerinde koşuşturmuştu, KKM’de konserlere gelmişti. Lise arkadaşlarıyla okul gezisine geldiklerinde o rehberlik etmişti hatta. Annesinin zorlaması olmadan, hiçbir etki altında kalmadan, kendi hür iradesiyle, ODTÜ’yü kendine yuva olarak kabul etti Beşir. Kendisini ODTÜ Sosyolojiye bağlayan dört yıllık sözleşmeye imzasını atıp bayrağı

öptü stadyumdaki törende. Hazırlık okumayacaktı, daha sonra sözleşmeyi uzatma opsiyonuna da sahipti fakat bunlar küçük detaylar. Kübra Hanım bu transferden memnundu çünkü evden ayrılan yavrusunu eski evine gönderiyordu. Yıllar sonra bile oranın ev olduğunu biliyordu.

Kayıt işleri, yurt alışverişleri, çanta hazırlamaları derken kendini yurt odasına yerleşmiş bulmuştu Beşir. Oda arkadaşı henüz gelmemiştir memleketinden, eşyalarını bırakıp kampüste dolaşmaya çıkmıştır ilk daha ilk saatten. O günü çok iyi hatırlıyor, her detayını yıllar sonra bile yaşayabiliyordu çünkü o gün unutulmazdı. ODTÜ'ye ilk geldiği günü hangi öğrenci unutulmuş ki Beşir unutsun? Bütün gözler üzerindeydi, o da her şeye gözünü atmaya çalışıyordu. Beşir okulu kazandığı gün bütün dünya onu konuşuyordu zaten. Türkiye'nin ilk robot insanı ODTÜ Sosyoloji Bölümü'ne yerleşmişti. Üzerinde meraklı gözlerin olacağını biliyordu fakat yadırgayıcı olmalarından çekiniyordu. Dört yıl boyunca da korktuğu başına hiç gelmedi. Bazı şeylerin olacağını tahmin etmişti, korktuğu şeylerin olmamasına ise sevinmişti. Korkularının gerçekleşmemesine sevinmenin yanı sıra gerçekleşmeyeceğinden emin olma duygusunu da sevmişti. Kendisi hakkında binlerce detayın merak edileceğini ve çeşitli şakalara maruz kalacağını biliyordu doğal olarak. İçten içe de seviyordu bu ilgiyi. Derste gördüğü "İnsan sosyal bir varlıktır" sözünün yanına "Robotlar da..." diye not alırdı her okuduğunda. Bir keresinde hastalandığı için laboratuvara gitmesi gerektiğinde "Geçmiş olsun droid bezi mi?" diyen arkadaşına alınmıştı biraz ama sonra o da geçti. Başlarda biraz kızırıyordu insanlara her gördüğünüz robot insanı droid sanıyorsunuz diye fakat sonra her gördükleri çekik gözlüye Japon dediklerini anladıktan sonra alışmıştı ona da. İnsanlar genellemeyi seviyor diyordu ve o da genelleme yapıyordu. Sonuçta o da bir yerde insandı. Sınav başlangıcında asistanın teknolojik cihazları kapitalim uyarısıyla gelen gülüşmelere bile alışmıştı. Yüzlerce sınava girdi Beşir, her sınavda bu gülüşmeler yaşandı. Ders seçimleri sırasında ben robot değilim kutucuğunu işaretlemek zorunda kaldığından Beşir ile az dalga geçilmedi. Bunun gibi sayısız şakalara güldü geçti. Mutluydu burada. Kişinin yaşayacağı en büyük

çatışmanın yetişme biçimiyle düşünme biçimi arasındaki çatışma olduğunu düşünüyordu o zamanlar. Burada hem kendi düşüncesinden dostlar buldu hem başka düşüncelerle çatışmadan onları da anlamayı öğrendi. Evindekinden daha da evde olduğunu hissediyordu kampüsteyken. Birçok topluluğa girdi, dostluklar edindi, arkadaşlarıyla birlikte ağladı, güldü, öğrendi. Eşli Danslar Topluluğu'na gidip robot dansı da yaptı, Gastronomi Topluluğu'na gidip elinin hamuruyla yemek de yaptı. Kendine birçok hobi, birçok tutku edindi. Robot Topluluğu'na gitmedi ama Beşir, iş ile aşkı karıştırmıyordu. Bütün bunların yanında akademik olarak da pek başarılıydı. Üçüncü sınıfın sonunda 4.00 ortalama yaptığı için arkadaşları ona Endüstri 4.0 adını koymuştu. Değerlendirecek çok vakti vardı nasıl olsa. İnsanlığın da robotiğin de güzel yanlarını almıştı. Uyku diye bir ihtiyacı olmadığından her gün kütüphanede sabahlıyordu. İnsani duyguları da olduğu için Devrim'de oturup şiir yazıyordu, resim çiziyordu. Yüz yıldan uzun zamandır nice duyguyu taşıyan tribünlerde onun da duyguları taşıyordu. İlk kara kalem portre çalışmasını da burada yaptı Beşir. Sevdği kadının resmini çizip burada hediye etmişti ona. Tam bu romantik hediyeden gözleri dolmuş ağlayacakken sayfanın altında yazan Robot Resmi yazısını görüp kahkaha atmıştı sevdiceği. Beşir de bizden biri olmuştu şaka yapmaya alışa alışa. Ankara gibi olmuştu yaşadıkça. Dört mevsimi de yaşattırıyordu. İnsan gibi olmuştu tamamen. Adının hakkını fazlasıyla veriyordu.

Geçirdiği yıllar boyunca özüne ulaştı, kendi özünü yarattı Beşir. Kabuğundan çıktı, içine indi, içini dışına taşırdı, yeni bir kabuk oluşturdu. Her parçasında, her yazılımında, her duygusunda bir parça ODTÜ'lülük dediği şey var artık. İlk yıllarında bunun tam farkında değildi fakat mezuniyet vakti yaklaştıkça aklından çıkmıyordu bu düşünce. Her güzel şeyin bir sonu olduğunu sonuna gelince anlıyoruz. İçinde oluşan korkunun farkında ve ne olacağına dair en ufak bir fikri yok. Biliyor çünkü dışarısı böyle değil. Dünyanın geri kalanının da böyle bir yer olması için her şeyi göze alacak kadar sevdi insanlığı ve ODTÜ'yü. Biliyordu, dünyayı değiştirebilir. Mezuniyetine üç gün kala bölüm binasının önündeki ağaca yaslanıp geçmişini

ve geleceğini düşünüyordu bizim tembел olmayan teneke. Beşiri Bilimler adını koymuştu bu ağaca. Fakültesini, Bilim Ağacı'nı, kendisini, her şeyini hatırlatıyordu bu ağaç ona. Anıları film şeridi gibi gözünün önünden geçiriyor, müzik dinliyor ve mezuniyet pankartı düşünüyordu. Daha sonra kalkıp Endüstri Mühendisliği'ne doğru yürüdü. Optimus Prime yazısının yanına küçük bir Beşir yazısı ilişti. Dünyayı değiştirmek, bir iz bırakmak istiyordu ve küçük de olsa bir yerden başlamalıydı. Oradan sonra İnşaat Mühendisliği'nin arasından dolanıp Devrim'e doğru ilerledi. Kendi kafasında mezuniyet provasını yapıyordu. Heyecandan sistem çökmesin, güncellemeyle falan uğraşmayalım derdindeydi. Ve de pankart düşünüyordu. Devrim'de yaklaşık on beş tur atmıştır müzik eşliğinde hafif tempoyla. Aklına Türkiye'nin en genç Iron Man'i hikâyesi geldi. Rivayete göre Devrim'de koşarken kitap okuyormuş. Kendi tıkanmışlığını hissettikten sonra bu işin bilek değil yürek işi olduğunu anladı. Yirmi beşinci turu bitirip kendini çimlere attığında yıldızları izlemeye başladı. Mezuniyet günü kalabalığını, annesinin yaşayacağı gururu, kendisinin ve arkadaşlarının yaşayacağı mutluluğu düşünüyordu. Tam o sırada çalan şarkının ve hislerinin birleşmesiyle mezuniyet pankartında ne yazacağını buldu.

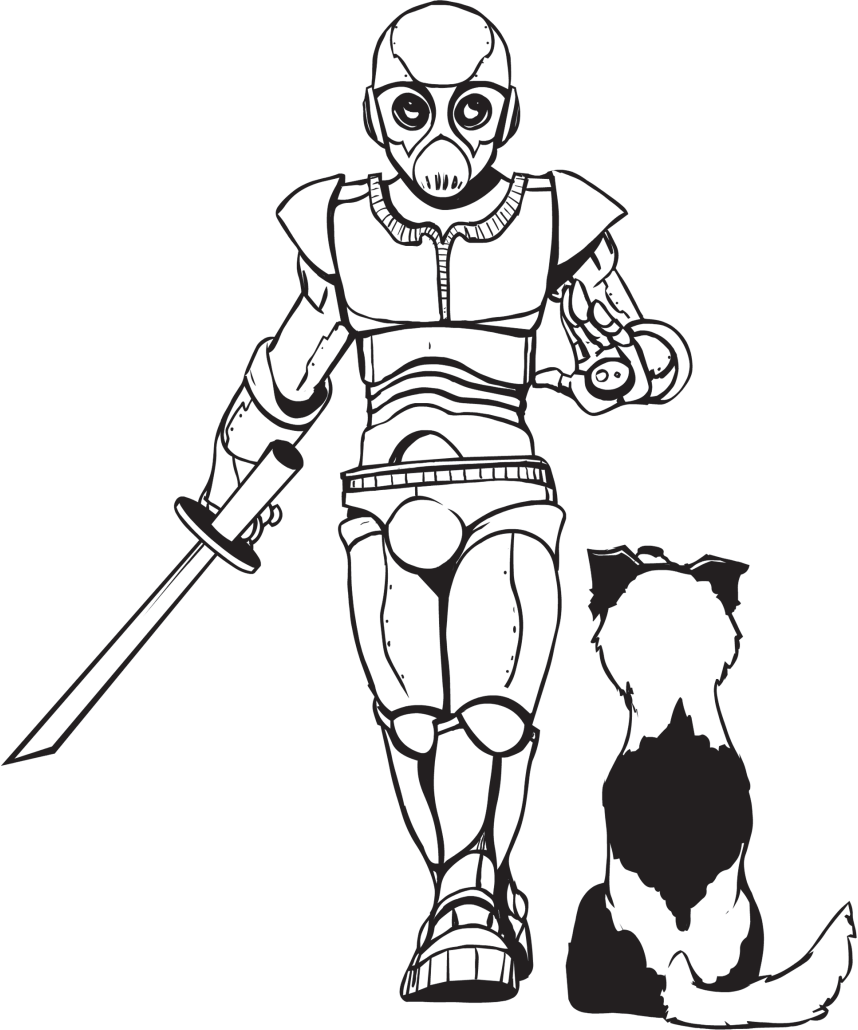
Birkaç kez daha bu yolları aynı hevesle yürürüm.

İLK TECRÜBE

MUHAMMED HAMZA TAYTAK

ırılısıklam alnından süzülerek inen damlaların yaktığı, ne zaman kapatsa hep aynı sevecen ve sıcak sureti gördüğü, yüzünde ince birer çizgiyi andıran; yeşil hareler ile bezeli mavi gözlerini araladı Lyn. Ter perdesinin bulanıklaştırdığı ve bu nedenle ne olduğunun anlaşılmasının zaman aldığı objelere baktı. Önce şekilden yoksun, bir anlam taşımayan şeyler bir süre sonra netleşmeye başladı. Karşısında bulduğu manzaraya; bir gencin bir korku filmi izlerken etrafındaki her türlü harekete, bir dehşet havası eşliğinde dikkat kesildiği o bilindik tavrı takınarak baktı. Parlak, saman sarısı bir sıvının keskin yüzlerinden mide bulandırıcı birer iz bırakarak aktığı kırık cam parçalarının üzerinde hareketsiz yatan metal yığınının dikkat kesildi. Bir insan vücudunun zarafetini olabildiğince iyi bir şekilde yansıtabilmek amacıyla bir araya getirilmiş eklemler metal kollar ve bacaklar, kısa bir boynun üzerindeki; iki kırmızı oyuk ile korkutucu bir hal kazanan kafa ve bu parçaların hepsinin bir arada kalmasını sağlayan gövdenin yanında diz çökmüştü Lynonnel. Gözleri; bir elinin batarya haznesini barındıran kabzasını kavradığı, bıçak kısmının metal klonun gövdesinde geniş bir yarık eşliğinde saplı durduğu kılıcına yöneldi. Kendi elleri ile dövdüğü çeliğe baktı. Yarıktan sızan tanıdık, sarı sıvıya iğrenerek baktı... Ama kılıcı; ne zaman çeliğe baksa gördüğü çivit mavisinden yoksundu. Bedensel ve zihinsel tüm fonksiyonlarını sonuna kadar sömürerek meydana gelebilen teknoloji harikası alet; içinde taşıdığı ana enerji kaynağının takdire şayan küçüklüğü fakat mütevazı büyüklüğü nedeniyle alışılmışın dışında bir şekilde geniş olan bir kabzaya sahipti. Çeliği özenle ve ustalıklarla dövülmüştü. Dikkatle bakıldığında çeliğin birbiri üstüne bindiği yerlerdeki kat izleri

seçilebiliyordu. Lyn, bataryanın sağlayacağı yüksek ısıyı keskin kenarlarda yoğunlaştırmak istediği için böyle dövmüştü çeliği. Kabza kısmından dışarıya çıkıntı yaparak uzanan metal parçalar ve iletken yaylar ile bıçak parçalarını birleştirmek zaman ve emek istemişti. Silah ana şeklini aldıktan sonra iş; ısının sağlayacağı ölümcüllüğü, tehlike geçtikten sonra ortadan kaldırmak amacıyla bağlanması gereken, ısınma kadar ani bir şekilde gerçekleşme de kısa süren soğutma mekanizmasının yerleştirilmesine kalmıştı. Nano zar ile kaplı kılcal boruların içinde bulunduğu metal uzantı iletken yayların etrafına dolanmıştı. Lyn'in kılıcı eline alması ile birlikte; kabza çeperindeki sıcaklığa duyarlı sensörler vasıtasıyla batarya aktifleşiyor ve bıçak ısınıyordu. Sıvı nitrojenin kabza uzantıları içinde bulunan haznelerinden ayrılarak kılcal borulara ilerleyip soğutma sirkülasyonunu başlatması için ise; Lyn'in kabzayı kavradığı elinin parmakları ile kolayca ulaşabildiği, kabzaya ekli bir halkayı çevirmesi yetiyordu. 80 santimetrelik çeliğin yüksek sıcaklık nedeni ile yansıttığı; göz alıcı mavi rengin ve ölümcül sıcaklığın yerini tekrar gri ve çıplak çeliğe bırakışını izlemek Lyn'i biraz olsun rahatlatıyordu, çünkü halkayı çevirdiği an, tehlikenin geçtiği andı. Fakat Lynonnel'in şu anda görmek istediği renk gri değil, maviydi. Kılıcını saplı olduğu yerden çekerek çıkardı ve bıçağının; klonun gövdesine giren bölüme kadar aynı sarı ve kaygan sıvı ile harman olduğunu gördü. Kabza topuzu olarak nitelendirilebilecek metal aksamı yerinden çıkarmak için, kılıcı tuttuğu elinin baş parmağı ile topuza kuvvet uyguladı. Aksam yerini korumayı sürdürünce, Lyn topuza iyice asıldı ve metali yuvasından çıkardı. Parçanın çıkmasıyla birlikte bütün sihri ortaya koyan batarya savunmasız bir şekilde gözler önündeydi. Aşırı bir özen ve dikkat ile tamamen yanıp erimiş güç kaynağını yerinden çıkardı Lyn. Ölü kaynağa bir annenin hasta çocuğuna baktığı aynı endişe ve üzüntü ile baktı. Bel hizasındaki, metal kemere kaynaklı iki halkanın barındırdığı diğer bataryalara uzandı ve birini yuvasından çıkardı. Artık iş göremeyecek olan yanık üniteyi bıraktı ve yedek kaynağı kabza yuvasına aynı özen ve dikkatle yerleştirdi. Metal aksamı aynı sertlikte yerine mıhlayan Lyn, kabzayı tekrar kavradı ve çeliğin güven verici maviliğine baktı. Sıcaklığı bu mesafeden bile hissediyordu; yüzünü ve

tüm vücudunu korunaksız tek bir nokta bırakmayacak biçimde sarmalayan metal zırhın içindeyken bile. Bıçağın tekrar ısınması ile birlikte sarı sıvı feryada benzer bir ses eşliğinde hızla buharlaştı. Hâlâ klonun başında dizlerinin üstünde olduğunu fark eden Lyn ayağa kalktı. Bunu yapması ile çerçevelerin dışındaki manzara gözleri önüne serildi. Önünde yatan metal yığınının ikizleri görülebilen tüm alana saçılmıştı. Bir yerde birinin metal kolu, diğer yerde bir başkasının kafası; sıcak çeliğin korkunç öpücüğü sonucu gövdelerinden ayrılmış ve fonksiyonsuz bir biçimde saçılmışlardı. Yolun çatallara ayrılarak üç ayrı ve paralel bir hal aldığı noktada; koyu mavi üzerinde beyaz ve kırmızı şeritlere sahip büyükçe bir otobüs devrik vaziyette yatıyordu... Ve elbette alevler, kendine kurban olarak kestirdiği her maddeyi sarmalayan sarı ve turuncu hareler. Eskiden; saksâğanların bir konup bir havalandığı ağaç dalları, köpeklerin muazzam bir miskinlik ile saatlerce yattığı geniş çimenlikler ... ve içlerinde her daim hayat olan, geniş ve hantal yapılar ... hepsi sıcak ölüme teslim olmuştu. Lyn hemen karşısındaki, yaklaşık 100 metre mesafede bulunan mimariye dikkat kesildi. Bina gözenekleri camdan yoksundu. Yapı o kadar acımasızca yanmıştı ki Lyn binanın rengini hatırlayamadı. Her şeyin kendi çizgisinde seyrettiği günleri, her gün o binanın önünden geçişini ve algılayamayacağı bir süratte daha pek çok kuruntuyu zihninden geçirdi Lyn. Yakın bir geçmişin uzak birer esintisiydi bunlar. Kendini bir adım atmaya zorladı. Cam kırıkları metal ayaklarının altında can çekişti. Birkaç dakika öncesinde; üzerine çullanan klon kalabalığının son üyesi sandığı, hareket eden metal parçasına dikkat kesildiği esnada arkasında bir itki hissetmişti ve önündeki tek engel olan savunmasız camları paramparça ederek sırtına yapışmış klon ile birlikte şu anda içinde bulunduğu mekâna uçmuştu. Yapay akıllı piç kurusu kendisi ile aynı kaderi paylaşmış olan cam parçalarının üstünde kıpırtısızdı şimdi. Lyn gözlerini dışarıdaki manzaradan ayırıp mekânı taramaya başladı yani mekândan geriye kalanları. İçeriye uçtuğu esnada çarptığı, Lyn'i ve klon'u durdurmaya yetecek ağırlığa sahip ilk nesne olan tezgâha baktı. Yerlere, cam kırıklarına baktı. Her kırık parçanın az önce parçalanan dış cam'a ait olmadığını biraz sonra fark etti. Fincanlara ve değişik boyutlardaki cam

kaplara ait parçalar, diğer saydam parçalar arasında dikkat çekiyordu. Tezgâhın sağ uçtaki uzantısının çatladığı yerde, ıslak bir şeylerin üstünde cam parçaları eşliğinde duran ufak boncuklara odaklandı. Boncukların kahve çekirdeği, cam parçalarının da kahve çekirdeklerinin merhum korunağına ait olduğu kanısına vardı. Çekirdeklere bakmak bile yüz zırhına rağmen kokularını almasına yetmişti sanki. Bu kokuya, yakın zamandaki aşinalığından kaynaklı tanıdık bir koku daha karışıyordu. *Kan*. Kan kokusunu; kahve çekirdekleri gibi sadece duyumsamadığını, kokuyu *gerçekten* aldığını fark etti. Dişlerini öyle sıktı ki canı acıdı. Yüz zırhını açmasına şu kadar kalmıştı. Bunaldığını hissetti, dayanamayacağını... Ama zırhında gedik açmayı göze alamazdı, şimdi olmazdı. Seri hareketler ile kahve evinden çıktı. Kılıcı tuttuğu eli sımsıkı kapalıydı. Etrafını taradı. Bir ses işitti ve yerdeydi. Tepesinden aldığı darbe ayaklarını yerden kesti ve onu yüzü koyun yere kapakladı. Bir şey, ata biner gibi üstüne binmişti ve Lyn'in kafasını yere mıhlamıştı. Lyn üzerinde tepinen lanet demir yığınının göremiyordu, başını oynatamıyordu... Ama elleri herhangi bir baskı altında değildi. Sırtında ardı arkasına gelen, iğne batmasını andıran hamleler arasında kılıcını kolunun elverdiği ölçüde ve hızda arkasına savurdu. Kesinlikle etkili bir darbe değildi. Bir kere daha denedi Lyn. Havayı yaran ikinci darbenin ardından Lyn kafasındaki baskının, kılıcı tuttuğu elinin bileğine de yansıdığını hissetti. Klon; bir eliyle kafayı, diğeriyle ise bileği yere bastırıyordu. Lyn kullanabileceği tek etkili uzvunu, sol elini, avucunu yere getirecek şekilde açtı. Sözlü emri vermesi ile birlikte; her iki avucunda bulunan ana iticilerden soldaki aktifleşti. İticinin koluna kazandırdığı hızında etkisiyle; gereğinden fazla bir zamana ve efora mal olan klonu dirseğinin sert bir darbesiyle metrelerce sağına savurdu. Vakit kaybetmeden ayağa fırlayan Lyn; yapıştığı asfalt parçasından kalkacak zamanı bulamadan önce, aynı iticilerin bulunduğu ayak tabanlarındaki ve sol avucundaki bölmeleri etkinleştirerek klon'a ani bir hızla uçu. 3 ayrı iticinin kazandırdığı hız ve sağ avucundaki ölümcül güzelliğin kombini ile klon'u bulunduğu yerin 20 metre ötesindeki bir ağaç gövdesine kadar, göğsünde kocaman bir yarık eşliğinde sürükledi. Ağacın sert gövdesine saplanarak durabildiler ancak. Lyn iticilerin gücünü

kesip ayaklarının yere basmasını sağladı. Kılıcını ağaç gövdesinden ve klon'un iğrenç cıvatalarının arasından çekip çıkardı. Bu klon'un; arkasından gelen saldırgan ile birlikte camlara doğru uçmadan hemen önce gözden kaçırmamak için dikkat kesildiği klon olduğu çıkarımında bulundu. Klon dalgasının son üyesi de kuzenleri ile aynı sonu paylaşmıştı. Ayaklarının dibine yığılan klon'un; dirsek ekleminden bilek bölümüne kadar uzanan raylı metal keskilere baktı. Az evvel dalaştığı her bir klon aynı etkisiz ve basit silahı taşıyorlardı. Üzerindeki ağır metalin etkisi ile yerle yeksan olduğu sırada hissettiği iğne batmalarının; klonun keskisini hunharca kullanarak Lyn'in metal sırt zırhını delmeye çalışmasından kaynaklandığını düşündü. Klonun uyguladığı kuvvetin büyüklüğünü; keskinin harabeye dönmüş, bir zamanlar sivri olan ancak şimdi bir elmayı bile kesecek keskinliğinin bile kalmadığı uç kısmından anlaşıyordu. Metal dümdüz olmuştu fakat Lyn hiç zarar görmemişti. Zırhını iyi tasarlamıştı. Lyn zırhını; metal ve şeytani yaratıklara karşı dururken vücudunu korusun diye değil, kendi basit zevkleri ve hayalleri için tasarlamıştı. O uçmak istiyordu. Havalı olmak ve bilinmek istiyordu ... ve daha fazla uçmak istiyordu. İlk havalanma denemesini anımsadı: 5 metre ve sonra toprak. İkincisini anımsadı: Yine 5 metre ... ve bu kez patlayan batarya ve iyileşmesi 3 hafta süren yanık bir omuz olmuştu ödülü. Başarılı denemesinin kaçınıcı olduğunu bilmiyordu. Kaçınıcı kez güç ünitesini sırtındaki yuvaya yerleştirip etkinleştirdiğini bilmiyordu. Kaçınıcı kez aynı heyecanı ve aynı tedirginliği yaşadığını hatırlamıyordu. O an'a dair anımsadığı tek şey; o asla unutamayacağı şey, mutluluğuydu. Bir an yerdeydi, itiş kuvvetini hissetti ... sonra gözlerini açtı ve gördüğü tek şeye; suratını gıdıklayarak ağzına inen ve tuzlu bir tat bırakan saydam boncukların hoş hissi eşliğinde baktı: Alabildiğine kara bulutlarla kaplı gökyüzü. Gördüğü en güzel şeyin bu manzara olduğunu düşünerek bakmıştı önündeki tabloya. Fakat yanıldığını; biraz daha yükselmeye cüret ederek bulutları karanlık evrenini ayaklarının altında bıraktığı zaman anladı. Güneş'in tatlı dokunuşunun; kırmızının bin tonuna boyadığı, yeryüzüne kapkara suratını gösteren öfkeli kuzenlerine hiç benzemeyen bulutların güzelliğini gördü. Muazzam tabloya asıl niteliğini veren sarı ve parlak topa

göz gezdirdi. Bir şey onu ayağından aşağıya çekip bu çerçeveden mahrum bırakacakmış gibi etrafındaki her ayrıntıyı kafasına kazımak istiyordu... Onu çekip alan görünmez bir güç olmamıştı. Bataryanın can çekişmelerini yansıtan kısa, ama onu hipnoz eden manzaradan dikkatini koparabilecek kadar güçlü sinyal sesiydi onu geri dönmeye mecbur bırakan. Bataryayı tüketebildiğine göre çok uzun bir zaman yukarıda kalmış olmalıydı Lyn. O andan sonra defalarca ayaklarının altını boşluğa teslim etmişti. Hayalinin somut tadını almıştı bir kere. Uçtu, hızlandı, zırhını geliştirdi ve daha çok uçtu... Şimdi; yüksek hızlara ulaştığında sürtünmeye dayanabilsin, irtifa kaybı yaşama ihtimaline karşı, herhangi olası bir kazayı tek parça atlamasını sağlayabilmek amacıyla olabildiğince güçlendirdiği ve anlık hızını fazla enerji kaybı yaşamadan koruyabilmek ve tabii ki daha güzel bir dış görünüş için aerodinamiğini şekillendirdiği zırhı tüm bu faktörlerin yanında Lynnonnel'i metal yığınlarının darbelerinden koruyordu. Gözünü saniyelerdir üstünden alamadığı keskiye son bir kez bu düşünce eşliğinde baktı ve anıların sıcak kucağından ayrıldı. Yanmaya bir şekilde alışmış gözlerini kırıştırdı ... yangınların; bıkmadan usanmadan kemirmeye devam ettiği küçük ot topluluklarından, her şeyi yutmaya ant içmişçesine, rüzgârın hafif doku- nuşları ile sağa sola yalpalayan kapkara dumanların silik siyahlığının ardında, bir çift misketi andıran gözter gördü Lyn. Kaşlarını çattı, bunu yaparken kılıcını kaldırdığını fark etmedi. Kendininkilere kilitli vaziyette duran göz- lerin, sanki her yapışında kaybolmalarını umarmış gibi gözlerini yine ve yine kırıştırdı. Kaslarının kasıldığını hissetti, kabzayı çok sert kavıyordu şimdi. Ortalığın berbat bulanıklığını âdeta delmeye çalışarak netlik arayan gözleri; eskiden bir arabaya ait olan ve yanmaktan tel tel olduğu halde hâlâ küçük alev demetleri yansıtan bir tekerleğin ve eskiden ait oldukları kaldı- rımdan, güçlü bir etki tarafından sökülüp çakıl taşı misali fırlatıldıkları ilk bakışta anlaşılan taş parçalarının arasında, eskiden yerinde bir ağacın bu- lunduğu fakat şimdi ağacın köklerinin yerini almış genişçe bir çukurun içinden ona bakan korku dolu çukurların yürek burkan bir masumiyet ka- zandırdığı surete odaklandı. Lyn şaşkınlığını bertaraf edemiyordu ... ve tabi kızgınlığını. Lynnonnel'e bir insan ömrü kadar uzun ve yorucu gelmiş, fakat

yalnızca 3 gün sürmüş olan tahliye çalışmalarından sonra, o gün akan onca öğrenci kanından sonra, o katliamdan sonra... Lyn tekrar o görüntüyü hatırladı; ne zaman gözlerini kapatsa gördüğü o sevecen ve sıcak sureti hatırladı ... ve o suretin o katliam gününde takındığı soğuk dehşeti ... kanların göze ölümün kırmızı eli gibi görüldüğü ve o narin ve hareketsiz bedeni nasılda sarmaladığını... Zırhını iyi tasarlamıştı. Lyn'in metal korunağının hiçbir zayıf noktası yoktu ... içindeki insan dışında. Kendini hiçbir zaman o anki kadar aciz hissetmemişti ve hissetmeyecekti de.

Lyn sol elini görünmez bir perdeyi aralamak istiyor muşçasına havaya kaldırdı. Bu hareketi o kadar yavaştı ki sabretmekte zorlandı. Bir süre öylece kaldıktan sonra kendini bir adım atmaya zorladı fakat hayvanın gerilediğini görünce hemen taş kesildi. Şu anda karşısındaki hayvana karşı; bir adım gerisinde, ağacın dibinde hareketsiz yatan metal yığından hiç de farklı görünmediğini anlaması biraz sürdü. Vücudunu sarmalayan zırhına göz ucuyla bakış attı Lyn. Hayvanın yaşadığı dehşeti aklından geçirdi ... ve kendi dehşetini de. Bir sonraki nefesini bir emir ile verdi ... ve yüz zırhı açılarak yukarıya kayd. Sivri ve köşeli bir alt çene ile çerçevelenmiş; sürekli kaşıdıran kısacık kıllar ile korumaya alınmış küçük ve dolgun dudaklara, kemiksiz ve kısa bir buruna, kalın kaşlara ve kırıksık geniş bir alına sahip suret, kendisini ile dış dünya arasındaki metal perdeden yoksun kaldı. Lyn yüzünü açık ederek, bir ümit hayvanın korkusunu azaltabileceğini düşündü. Gözlerini hayvanın kilerden ayırmadan tekrar adım attı ... ve yine durdu. Hayvanın korku dolu masum bakışlarını sağ elinde mavi parlayan kılıca kadar takip edebildi Lyn. Kabzayı hâlâ çok sert kavradığını ve hatta bu yüzden canının acıdığını o zaman anladı. Bunu gerçekten yapmalı mıydı? Neden bunu yapıyordu? Neden şu anda bu şey ile uğraşıyordu? Neden bir köpek onun için bir anda önemli hale gelmişti? Kaybedilen onca şeyden sonra bir köpek ... ve düşüncelerin arasında kabza halkasını çeviriverdi. Parlak çivit mavisinin güvenli sıcaklığını yavaş yavaş çıplak gri çeliğe bırakışını izledi. Hayvana döndü ve yuvarlak gözlerin onunkilere merakla kilitlendiğini fark etti. Artık ölüm görmek istemiyordu ... ve bir adım daha attı ... mat, griden çok siyaha çalan koca bir metal yığınının

inanılmaz bir süratle üzerine biniverdiği köpek, Lyn'i yersiz bir hayrette bırakarak metalin altında gözden kayboldu. Lynonnel daha; devasa metal parçasının, muazzam bir gövde zırhına, bir diğer ikizi ile taşıyıcı destek görevi gören, üst üste kenetlenmiş, yer yer kalın ve ağır, yer yer hafif ve ince metal akşamlardan ve şaftlardan meydana gelen demir bir bacak olduğunu anlayamadan, devasa robot aşağıya indiği hızda Lynonnel'e atıldı. Lyn dudaklarını daha birbirine bile değdiremeden robotun devasa yumruğunu göğsünde inanılmaz bir basınç eşliğinde hissetti. Gözlerini yeniden araladığında, yaklaşık 30 metre geriye savrulduktan sonra, çok şiddetli bir şekilde çarparak ancak durabildiği bir ağaç gövdesinin dibinde yatıyordu ve her nasılsa surat zırhı yüzü ile dışarısı arasında yine bir koruma halini almıştı. Lyn, emri geriye savrulurken vermiş olmalıydı ama bunu yaptığını hatırlamıyordu bile. Yürümeyi yeni öğrenmiş bir bebeğin hareketlerini andıran yalpalayışlar ve düşüp kalkmaların ardından sonunda ayaktaydı Lyn. Ne düşünmesi gerektiğini bilmeden gözleri ile etrafını taramaya başladı. Bulmak istediği nesneyi, kendisinin yaklaşık otuz saniye önce, sol eli havada durduğu ağaç gövdesinin yanında gördü. Odağını; Lynonnel'i önemsiz bir sinek gibi bir kenara bırakarak, ağaç gövdesinin dibinde hareketsiz yatan klonu yönelten devasa makine, Lyn için yeni yeni anlam kazanıyordu. Her biri devasa büyüklükte olan 4 uzun uzuv ve yarım bir küre şeklindeki metal bir kafa ile süslenmiş; zarafetten tamamen yoksun, bir insan gövdesinden ziyade, yumurtlamış bir futbol topunu andıran tıknaz, muazzam metal gövde zırhı, ortalama bir insan boyutunda olan hareketsiz klonu, kocaman avucunda oyuncak bir bebekmiş gibi taşıyarak ağacın dibinden aldı. Lynonnel tamamen içgüdüsel olarak sağ yumruğunu sıktı ve hissetti ... hiçbir şey. İçindeki, kendisini aşırı bir biçimde belli eden ağır şokun üstüne tarif edilemez endişe ve korku eklendi. Sağ ve sol avuçlarını dirsekten havaya kaldırarak ikisine de anlamsızca baktı. Kafasını tekrar kaldırdığında; yarım küre şeklindeki garip metal kafada, sanki tek amaçları baktığı kişiyi korkudan çıldırmakmış gibi duran kıpkırmızı ikiz delikleri üzerinde gezinirken buldu. Lyn nefes alışlarının zorlaştığını hissetti. Boğazına yerleşen ağırlığı

ve ağızındaki kuruluğu hissetti. Zırhını iyi tasarlamıştı, ama kendini düşüncelerinden korumaya yetmiyordu.

“Görüyorum ki” diye bir uğultu yükseldi mega makineden. Ses öyle yüksek çıkmıştı ki Lynnonnel kafasındaki zırh olmasa kulaklarının kanayacağını düşündü. “... bütün çabalarım delik deşik olmuş.” diyerek cümlesini tamamladı ses, hâlâ elinde tuttuğu klonu önemsiz bir eşya gibi kenara fırlatırken. “Ne zaman bu kadar vahşi oldun... kardeşim?” Lynnonnel’in de daha makinenin ilk konuşmasında farkına vardığı üzere, sesin kaynağı insan, koca robotun içinde bir yerde, tıpkı Lynnonnel’in olduğu gibi aşırı derecede korunaklı bir yuvada bulunuyordu ... ve o insanın ağabeyi olduğunu bilmek, Lyn’e güven vermiyordu. Başka bir insanın duyduğu zaman muhtemelen kendisini iyi hissedeceği kardeş sesi, Lynnonnel’e hiçbir kelime ile tarif edemeyeceği bir çok duygu yaşıtıyordu ... fakat hiçbir, kesinlikle güven değildi. Yumruğunu yine içgüdüsel bir şekilde sıktı. Bunu öyle bir hınçla yaptı ki canının acıdığını hissetti. 30 metre ötesindeki canavar robot, sanki bu hareketi fark etmiş gibi “Kızgınsın.” dedi. Bu kesinlikle bir soru değildi. Lynnonnel’in dayanamayacağı nokta da bu iğneleyici çıkarımdı.

“Konuşmayacak mısın kardeşim? Yoksa çok mu sert vurdum?” Lynnonnel dişleri sımsıkı birbirine kenetli ağızını araladı ama hiç bir kelime çıkaramadı. Sarf etmek istediği her bir hece, ağızından çıkıp rüzgâra dönüşmek yerine kalbine inanılmaz bir baskı yapıyordu.

“Bakalım çivi çiviye söküyor muymuş.” ve devasa makine bir kez daha Lynnonnel’in üzerine atıldı. Aradaki onca mesafeye rağmen, cüssesine rağmen mega zırh, Lyn göz bile kırpamadan yanında bitiverdi. Robot bu sefer yumruğunu indirmek yerine Lynnonnel’i göğsünden yakalayıp avucunun içine hapsetti. Kocaman eli ile Lyn’i rahatlıkla sarmalamıştı ağabeyinin zırhı. Robot el kasılmaya ve sıkıştırmaya başlayınca, Lynnonnel belli belirsiz metal sesleri duydu ve emindi ki ses zırhından gelmişti. Zırhını iyi tasarlamıştı ... öyle miydi? Ağızından belli belirsiz bir şeyler döküldü. Yere basmayan ayak tabanlarındaki ve robot elin kısıcında kalmış ellerindeki ana iticiler faal hale geldi ... ve muazzam zırhın avucunda, tek bir karış bile yukarıya

çıkamadan uçmak için çırpman bir metal adamdı sadece. “Uçmak mı istiyorsun, kardeşim?” ve dev robotun ana iticilerinin kulak tırmalayan sesi duyuldu. Lynnonnel’in zırhının aksine, ana iticiler mega zırhın sadece avuçlarında ve ayak tabanlarında değildi. “Ne istediğine dikkat et.” ... ve yükselmeye başladılar. Sayılamayacak gibi görünen iticilerin çıkardığı parlak ışıık ile havada süzölen bir yıldıza dönuştöler. Biraz daha yükseldikten sonra, iticiler ani bir güröltü çıkardı ve dev makine hızlandı. Çok uzak olmayan bir zamanda, bazı öğrencilerin barınma ihtiyacını karşılayan, yanmaktan kömürleşmiş eski bir binaya yöneldiler. Lynnonnel’in bedenini binaya sürterek eski binaya paralel şekilde uçtu, robot. Simsiyah hale gelmiş binada boydan boya bir yarık oluştu. Biraz ilerideki, bir zamanlar, Lyn’in kafasının izi ile süslenmiş ikizi ile aynı işlevi görmüş diğör bir binanın bir tarafından kocaman bir delik bırakarak girip, bir diğör delik eşliğinde diğör taraftan çıktılar. Lyn metal elin kapanında kıvranırken; kulaklarına, alevlerin öölüm anlamına gelen parmaklarının tükettiğı, zati ayakta zor duran duvarların ve kolonların güröültölü çökme sesi çalındı. Kapanın içinde muazzam bir baskı ile sıkıştırılmaya devam eden zırhından gelen sesler kesti, çökme güröültölerini. Koca robot bir anda sola doğru ivme kazanıp, dev tribünlerin güney batı yönünden hâkimiyet sağladığı büyükçe bir yeşil alana yöneldi ... yani yakın zamanda yeşil olan bir alana. Robot alçalarak siyah toprağıya yaklaştı. Lynnonnel’i kavradığı kolunu kafasının üzerine kaldırdı ... ve kardeşini ööyle bir şiddetle fırlattı ki Lynnonnel’in hâlâ aktif durumdaki ana iticileri, kendisini güvenli yavaşlığıya düşürmekte başarısız oldu. Kapkara zeminden etrafa öölü toprak parçaları saçarak, defalarca kez takla attıktan sonra, oturakları stadyum bölümünden ayıran çitleri daim yuvalarından sökerek sırt üstü tribünlere çarptı. Daha kafasını bile kaldıramadan ağabeyinin sert yumruğunu tekrar göğsünde hissetti. Ööyle şiddetli bir darbeydi ki Lyn yarım metre betona gömüldü. Nefesinin kesildiğini hissetti. Paramparça olmuş beton bloklarının altında kalan kollarını kaldırmak istedi ama yapamadı. Gözleri; surat korunağının öötesinde, küçük, renksiz taşlardan başka bir şey seçemiyordu. Ağabeyinin robot eli; onu gri mezarından çekip çıkarana dek, öölmiş olabileceğini dahi aklından geçirdi Lynnonnel.

Devasa robot; Lynnonnel'in vücudunu, tek eliyle kavradığı bacaklarından savurarak tribünlere çaldı. Vurdu, vurdu, savurdu ve çarptı. Arka kısı kesilmeyen darbelerin arasında Lyn, hissine katlanamadığı çaresizliği duyumsadı içinde. Ağabeyi onunla oynuyordu. Zırhının daha ne kadar bu muazzam darbelere karşı onu korumakta başarılı olabileceğini bilmiyordu. Öğrenmek niyetinde de değildi. Bir sonraki savurma hamlesi sırasında; Lyn kollarını geriye atarak avuçlarını yere doğru çevirdi ve hızlıca bir şeyler söyledi. Ellerinde bulunan iticiler bir kere daha aktifleşti, fakat çok daha güçlü bir şekilde. Sırtını tribünlere yeniden çarpmaktansa bir anlığına havada asılı kaldı. Hemen ardından, kısa bir emir daha savurarak ayaklarındaki iticileri de aynı şiddetle aktifleştirdi. Bu hareketi metal hapisten kurtulmaya yetmediyse de, dev robotun dengesini gözle görülür bir biçimde bozmuştu. Lynnonnel vakit kaybetmeden, hâlâ aşağıya doğru bakan kollarını omuzdan yukarıya doğru kaldırdı ve ayaklarındaki gücü keserken, avuçlarındaki iticileri biraz daha zorladı. Halihazırda dengesini kaybetmiş olan ağabeyi, bu ani hareketle geriye doğru yalpaladı. Tribünlerin de açılma eğiminin yardımıyla mega robot arkasına doğru devrilmeye başladı. Refleksine kurban giderek, düşüşünü engellemek adına avuç içlerindeki iticileri, tıpkı Lynnonnel'in az önce yaptığı gibi yere doğru çevirip aktifleştirdi ... ve avuçlarını açtığı anda Lyn serbestti. İkisi birden yuvarlanmaya başladılar fakat Lyn, mega robota nazaran daha düzgün olan aerodinamiğinin avantajıyla çarçabuk toparlandı ve iticilerini tekrar aktifleştirerek yükseldi. Tekrar özgür bir şekilde havada olmak o kadar iyi hissettirmişti ki, Lynnonnel sonunda aşağıya baktığında neredeyse bütün bir kampüs arazisini görebilecek kadar yükselmişti. Gözlerini; bu mesafeden oldukça küçük görünen stadyuma yöneltti ... ve mesafeye rağmen bir şeyin farkına vardı. Ağabeyi orada değildi. Mega robotu, görüş alanı dahilindeki hiçbir yerde göremiyordu. Az bir zaman geçmişti ki, çok sayıda iticinin çıkardığı olağanüstü gürültü duyuldu. Lyn hemen arkasına döndü ... ve kendisinden yaklaşık 50 metre kadar aşağıda uçan dev robotun gövdesinde, metal levhaların olması gereken yerde bir bölme gözüne çarptı. Ağabeyi yükseldikçe, bölmenin içinde bir şey şekil kazanmaya başladı... Lyn daha ne olduğunu anlamamıştı ki,

bölmenin içindeki şey, arkasında simsiyah bir iz bırakarak müthiş bir hızda ona doğru gelmeye başladı. Lynnonnel yalnızca bir küfür savurabilecek zaman bulabilmişti. Kendi zırhına hiç bir silah eklemesi yapmamıştı. Niye böyle bir şey yapsındı? Zırhını böyle bir amaç için tasarlamamıştı ... ama suratının dibinde patlayan füzenin etkisiyle yeryüzüne doğru savrulurken düşündüğü şey, bu değildi.

Gözünü açtığı anda yüzükoyun yerde yatıyordu. Surat zırhının büyük bir kısmı artık orada değildi ... orada kalmayı başaran küçük bir kısmı ise Lyn'in yüzünde, kıpkırmızı bir sıvı eşliğinde saplı duruyordu. Yüzünden damlayan sıvıya anlam veremedi baktı. Herhangi bir acı hissetmiyordu. Görüşünün garipleştiği kanısına vardı. Sağ elini yüzünde gezdirdi. Önce sağ ve sonra sol tarafı yokladı ... ve dayanılmaz acıyı, eli sol gözünün olması gereken yerde saplı duran metale değince duyumsadı. Tarifsiz korkuya bir anda hıçkırıklar karıştı. Zati kısıtlı görüş alanını daha da bulanıklaştırmış gözyaşlarının arasından, ağzında çok tanıdık gelen bir şeyle ötede duran köpeği gördü. Ölümüne şahit olduğu hayvan, kabzasını ısırduğu kılıcı yere bıraktı. Lynnonnel ani hareketlerle ayağa kalktı ve kılıcına doğru uçtu. Bunu yaparken sağ avucundaki iticinin çalışmadığını fark etti, ama o iticiye ihtiyacı yoktu. Kabzayı sıkıca kavradı ve halkayı çevirdi. Büyük bir gürültüyle betona inen dev robot, Lyn'in ilgisini çivit mavisinden koparıp kendi üzerine çekti. "Seni daha ne kadar ezmeliyim, böcek?" dedi ağabeyi, kılıçla hiç ilgilenmiyor gibiydi. "O gün ölmen gerekiyordu, ama sen arkadaşlarını kurban etmeyi seçtin ve şimdi zamanımı harcıyorsun..."

"Onları sen öldürdün!" diye bağırdı Lynnonnel, çığlığı andıran cılız bir sesle. "Sen onu öldürdün!"

"Seni de öldüreceğim, piç kurusu. Tasarımlarımı çaldın ve kendin için kullandın. Üzerindeki şeyi hak etmiyorsun, o benim hakkım." ve iki kardeş aynı anda birbirlerine doğru uçtular, birisi koca yumruğunu, bir diğeri masmavi kılıcım saldırıya hazırlıyordu ... yumruk halini almış dev el, mavi ölümün öpücüğüyle metal koldan ayrıldı. "Sen nasıl...?" diyebildi Ian, Lynnonnelin ağabeyi, kılıcın bir sonraki darbesinden hemen önce. Darbe,

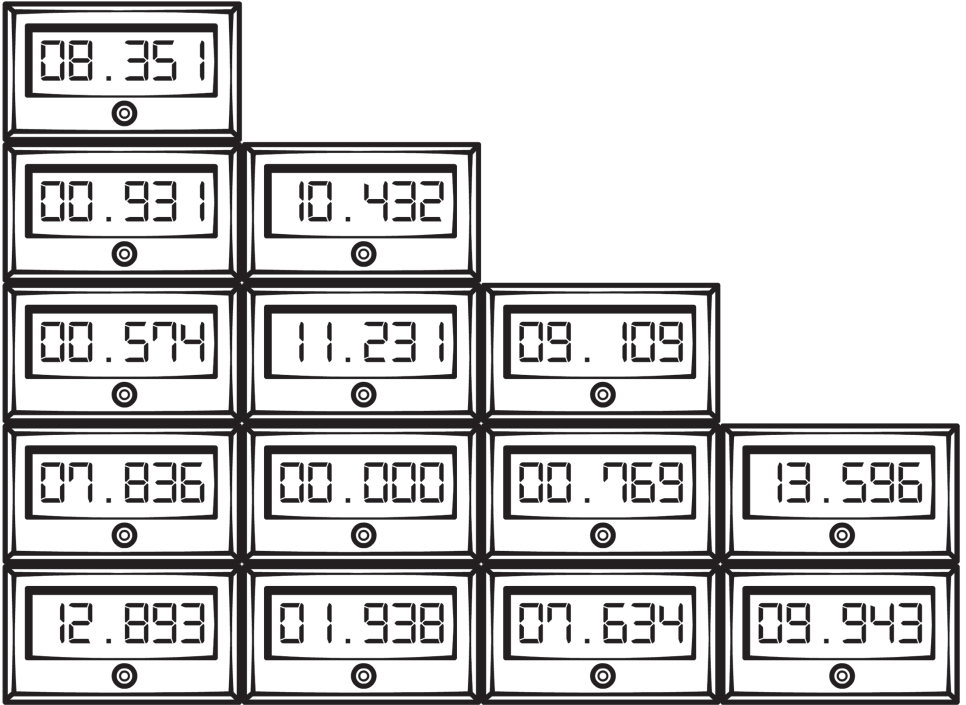
ana iticilerin bataryasını barındıran sırt bölmesine (tıpkı Lyn de olduğu gibi) hedeflenmişti. Kılıcın delip geçtiği metal plakanın altındaki batarya, gürültüyle patladı. Dev zırhın istek dışı aktive olan iticileri Ian'ı 10 metre kadar yükseltti. Bir patlama daha oldu ve Ian müthiş bir hızla yere çarptı. Lyn havalandı ve kılıcını, ağabeyinin zırhının sol omzuna saplayarak hızla robotun üzerine bindi. Kılıcını geri çekti ve yarım küre şeklindeki kafaya doğru savurdu. Metali kesip geçen mavi çizgi, Ian'ın çehresini açığa çıkardı. Lyn kılıcının sivri ucunu ağabeyinin korumasız kalmış kafasına doğru çevirdi ve öylece donakaldı. Uzun süren sessizliği "Eğer yapmazsan, durmayacağım." cümlesi bozdu. "İntikamımı alana kadar.."

"Benden daha ne alabilirsin ki?" Lynnonel'in sağlam gözünden saydam bir damlacık düştü, gözlerini kapattı, o sevecen ve sıcak suret yine oradaydı ... ve kılıcını indirdi. Ian'ın şakağının 10 santimetre kadar uzağında, gri betona gömülen mavi çelik, ağlamaya benzer sesler çıkardı. Kabzadaki halkayı son kez çevirdi Lyn... Ian'ın bataryası son kez ve bütün şiddetiyle patlarken. Çivit mavisi, yerini sarıya ve kırmızıya bıraktı.

JANUS

TUĞBA UYSAL

Dışarıda müthiş bir bahar havası yaşanırken, Ada laboratuvarında yoğun bir gün geçiriyordu. Böyle günlerde dünya ile tüm ilişkisi kesilir, sadece elindeki deneyleri bitirmekle ilgilenirdi. Arkadaşları çoğu zaman onun bu özelliği ile eğlenirken o bu duruma pek aldırmaz gibi görünse de her defasında kendine dünyadaki olaylarla biraz daha fazla ilgilenmeye söz verir ama bu sözünü pek tutamazdı. O kendi dünyasında yeterince meşguldü, kafasında başka olaylara yer yoktu. Deney yapmadığı zamanlarda bile deneylerini düşünür, takıldığı noktaları nasıl çözebileceğine dair kafa yorardı. Bazen tüm bu yorgunluktan şikayetçi olsa da yaptığı işi seviyordu.

Çocukluğundan beri bilgisayar programcısı olmak istemişti. Belki ismi de kendisi farkında bile olmadan onu bu mesleğe yönlendirmişti. Adı 1800'lü yıllarda oluşturduğu algoritma sayesinde bilgisayar programcılığının anası olarak kabul edilen Ada Lovelace'tan geliyordu. Kendisi de oldum olası bu inanılmaz kadına hayrandı aslında. Kadının sadece bir aile objesi olarak görüldüğü o yıllarda matematiğe olan ilgisini asla yitirmemiş, yaşadığı tüm zorluklara meydan okuyarak tutkusunu gerçekleştirmişti. O yüzden ismiyle gurur duyardı Ada, böyle büyük bir kadınla aynı ismi taşımak onu hep mutlu etmişti. Bilime olan ilgisi de eşitlik ve adalet duygusundan geliyordu aslında. Tarihin sayfalarında çok az sayıda kadın bilim insanı vardı ve bu onu çok üzüyordu. Kadınlar yüzyıllarca ikinci cins olarak görül-müş, eğitim hakkını elde etmek uzun yıllar mücadele vermişlerdi. O da fırsat eşitliği için atalarının verdiği tüm bu uğraşı boşa çıkarmamak için çok çalışıyordu. Neden tarihin sayfalarında kadınlar olmasındı ki? Kadınlar değil miydi hayat veren, çalışıp didinip aileyi ayakta tutan, ince düşünme

yetenekleri ile yaşamı güzelleştiren? Tüm bunları aynı anda yapabilen biri kendini bilim alanında da gösterebilir, yeni teknolojiler geliştirebilirdi. Ada tüm yaşamı boyunca buna inanmıştı ve bu eşitsizliği bozmak istiyordu. O yüzden kendini okumaya vermişti, ayrıca okumak dünyadaki en sevdiği şeydi. Önce Ankara Fen Lisesini kazandı, azınlıkta olduğunu görse de matematikle ilgilendi. Üniversite giriş sınavında yüksek bir başarı göstererek ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümüne ilk sıradan girdi. Tüm bunlar başlangıçtı onun için, o daha da büyük şeyler başarmak istiyor, adını tarihe yazdırmak istiyordu. Ama biliyordu ki bu kolay değildi, zamanla gerçekleşecek bir olaydı. O yüzden kendine her gün bu amacını hatırlatarak derslerine çalışmıştı. Ayrıca üniversite hayatı onu adeta büyülemişti. Tüm teknik donanımı dışında ODTÜ müthiş bir kampüs deneyimi sunuyordu Ada'ya. Aklına gelmeyen konularda bile öğrenci toplulukları vardı, kendisi de çocukluğundan beri robotlara ilgi duyduğundan Robot Topluluğu'na katılmıştı hemen. Kampüsün içinde yurttaki kaldığı için, topluluğun akşam saatlerinde gerçekleşen toplantılarına katılmak onun için hiç de zor olmuyordu, hatta boş zamanlarını değerlendirmek için güzel bir fırsattı. Burada farklı tiplerde robotlar yaparak topluluktan arkadaşlarıyla birlikte çeşitli fuarlarda hünelerlerini sergilemişti.

İkinci sınıftayken Biyolojik Bilimler Bölümünden aldığı bir seçmeli ders Ada'yı çok etkilediğinde bu alanı daha detaylı olarak öğrenmek istediğini fark etmişti. İnsan vücudunun gizemini çözebilmek adına Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümüne yan dal yapmak için başvurmuştu. Not ortalaması diğerlerinden çok yüksek olduğu için, bölüme kolayca kabul edilip hemen ders almaya başlamıştı. Bu yeni alan üzerinde öğrendikçe eskiden dünyaya çok dar bir bakış açısıyla baktığını fark ediyor, her geçen gün ufku genişliyordu. Aldığı laboratuvar derslerinde yaptıkları deneyler onu heyecanlandırıyor, daha fazla vaktini deneylere ayırmak istiyordu.

Mezun olduktan sonra, Bilgisayar Mühendisliği ile Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümünü kendi bünyesinde birleştiren Biyomedikal Mühendisliğinde yüksek lisans yapmaya karar vermişti. Bu sayede çok sevdiği bilgisayar programlamayı biyolojik bilimlerde kullanabilecek ve biyomedikal

cihazlar geliştirebilecekti. Yüksek lisansın ilk yılında aldığı “Nanoteknoloji” isimli ders Ada’yı bu konu üzerine daha fazla öğrenme isteği ile doldurmuştu. O kadar çok araştırma yaptı ki danışman hocası onu tezinde nanoteknoloji üzerinde çalışma konusunda yüreklendirdi. Bu sayede daha fazla vaktini bu konuya ayırabilecekti. Ancak o nanoteknolojiyi bilgisayar mühendisliği ile birleştirmek istiyordu. Tam kafasında bu düşünceler varken nanorobotlar ile ilgili bir makale ile karşılaştı, bunlara nanobot da deniyordu. Hemen konunun ilk çıkış noktası olan Richard Feymann’ın 1959 yılında yaptığı “Aşağıda Çok Yer Var” (There’s Plenty of Room at the Bottom) isimli konuşmasını dinledi. Burada bahsedilen mikroskobik araçları ve küçük bilgisayarları düşündü. Birçok kişi Feymann’ın dediklerini şaka olarak algılasa da günümüzde nanoteknoloji epey ilerlemişti. İlaçlar nanoboyuttaki lipozomlara yüklenip vücudun istenilen bölgesine gidip salım yapabiliyorlardı. Bu sayede ilaçların vücuttaki diğer bölgelere verdiği zarar engelleniyor ve ihtiyaç duyulan bölgede ilaçlardan en yüksek verim alınabiliyordu.

Feymann’ın konuşmasının ardından neredeyse 200 yıl geçmişti ve nanoteknoloji hayal bile edilemeyecek teknolojilerde yerini alıp hayatımızın bir parçası haline gelmişti. O da yüksek lisans tezinde nanorobotların yapımıyla ilgilendi. Vücuda girebilecek boyutta nanobot geliştirmeye çalıştı ve uzun yıllar sürse de olumlu sonuçlar elde etti. Fakat yüksek lisans süresi yeterli gelmemişti Ada’ya. O, teoriden öteye geçip yaptıklarını gerçekte hayatta kullanılabilecek bir cihaza dönüştürmeyi hedefliyordu başından beri. O yüzden doktora devam edip bu cihazı yapmaya başladı. Geliştirdiği nanobotlara farklı moleküller takarak vücudun farklı yerlerine göndermeyi başardı. Bu bölgelerden gelen bilgileri de bilgisayar ekranına aktarıp vücuttaki problemleri alanları görebiliyordu. şu an deneylerini hayvanlar üzerinde yapıyordu elbette fakat bu teknolojinin insanlar üzerinde denenmesi en büyük isteğiydi. Elinden geldiğince fazla çalışıp nanobotları vücudun her yerine gönderebilmeyi başarmıştı. Vücuttan gelen sinyalleri de küçük bir ekrana yönlendirip, insanların kendilerini her zaman kontrol edebilmesini hedefliyordu. Örneğin kanserli bir doku daha ilk aşamadan tespit edilebilecek ve hemen müdahale edilebilecekti.

Ada doktorasını başarılı bir şekilde bitirdi ama hala yapmak istediği çalışmalar vardı. Bu yüzden çalışmalarını burada sonlandırmak istemedi ve doktora sonrası araştırma yapmak üzere Amerika'ya gitti. ODTÜ ona yıllar içinde çok fazla şey katmıştı fakat o dünyadaki gelişmeleri de görmek istiyordu. Hayatının bu noktasında yuvadan uçup yeni yerleri keşfe çıkmak istedi. Bu sayede ufkunu genişletecek, daha donanımlı bir hoca olarak okuluna dönebilecekti. Tüm ayarlamalar yapıldı ve kafasındaki deneyleri gerçekleştirebilmek için güzel bir laboratuvara gitti. Bu noktada tek istediği, geliştirdiği cihazın insanlar üzerinde denenmesiydi. Bu projesini anlatığında hocaları tarafından takdir edildi ve çalışmalarını hızlandırsın diye tüm fırsatlar Ada'nın elinin altına verildi. Süreçleri uzun sürse de gerekli izinler alındı ve cihaz insanlar üzerinde denenmeye başlandı. Nanobotlar bir kapsül içerisinde ağız yoluyla insanlara veriliyor, kollarına takılan ufak bir monitörle vücut aktiviteleri denetleniyordu.

İlk yapılan deneylerde cihaz sorunsuz çalıştı. Bazı insanların vücudundaki problemleri kısa sürede bulup, tedavi etmeyi başardılar. Bu olumlu sonuçlar sayesinde cihaz kısa sürede onaylandı ve satışa sunuldu. Vücutlarını artık bir kapalı kutu olmasından kurtaran bu cihaza talep çok fazlaydı. İnsanlar bu cihaz sayesinde vücutlarını sürekli kontrol edebiliyor ve gerekli müdahaleyi zamanında yapıbiliyorlardı. Cihaz sadece Amerika'da değil, tüm dünyada satılmaya başlandı.

Ada bu günleri görebildiği için çok mutluydu. Tüm hayatı boyunca düşünüyordu kurduğu insanlığa yararlı bir icat yapabildiğini kendi gözleriyle görmek onun için mükemmeldi. Fakat bu duygu pek uzun sürmedi. Üç ay sonunda cihazların ekranında anlamsız sayılar belirmeye başladı ve bu durum insanları huzursuz etmeye başladı. Bu sayılar kişiden kişiye değişiklik gösteriyor ve nereden geldiği anlaşılmıyordu. İlginç olan, sayıların her gün düzenli bir şekilde azalmasıydı. Bu Ada için çok zor bir durumdu, bu aşamada böyle bir sorunla karşılaşmak onu derinden sarstı. Uzun süre boyunca bu sayıların ne anlama gelebileceği hakkında düşündü. Aralarında hiçbir bağlantı bulamıyordu. Düşündükçe iş içinden daha da çıkılmaz bir hal alıyordu. Bu esnada cihazı kullananlardan birinin hayatını kaybetmesi

de Ada'yı derinden etkiledi. Artık kendini düşünmeden sadece bu konu üzerinde çalışıyor, yemiyor, içmiyor, uyumuyordu.

Cihazı kullanan kişiler arasındaki ölüm sayısı arttıkça arttı. Dünyanın farklı yerlerinde cihaza karşı tepkiler büyüyor, her gün yeni bir protesto haberi geliyordu. Bu esnada birçok insan korkup cihazdan kurtulmaya başladı. Ölen kişilerin cihazlarını ayrıntılı olarak bir kez daha incelediğinde Ada gördü ki, bu sayılar insanların ölmeden önce ne kadar zamanı kaldığını gösteriyordu! Bir an kendi de bu duruma inanamadı ve tüm hesaplamalarını tekrar gözden geçirdi. Ne kadar incelerse incelesin, sonuç aynıydı. Onun icadı insanlara ne kadar ömrünün kaldığını söylüyordu!

Cihazın insanlar üzerinde olumsuz bir etkisinin olmadığını görmek Ada'yı bir an için rahatlatırsa da cihazın yaptığı şeyin insanları nasıl etkileyebileceği konusu zihnini karıştırdı. Bunun nasıl olabileceğini düşündüğünde ise nanobotların bir çeşit değişim geçirip insanların telomerlerine gidip, uzunluklarına bakarak kalan yaşam süresini hesapladığını anladı. Tüm bu bulguları laboratuvarındaki hocalarına anlattığında, herkes bu durumdan çok etkilendi. Ayrıca devlet görevlileri de bu konuyla yakından ilgileniyordu.

Herkes ne yapacağını şaşırılmış bir şeyler düşünmeye çalışırken olayın iç yüzü devlet tarafından öğrenilmişti. Devlet görevlileri, bu bulgu halk ile paylaşırsa kaos ortamı yaratacağını söyleyip bilim insanlarının bu konuda açıklama yapmalarını yasaklamıştı. Ada çok ama çok huzursuz hissediyordu. Böyle birileri tarafından kısıtlanmak onun kişiliğine ters düşüyor, bu bilgiyi tüm insanlık ile paylaşmak istiyordu. Diğer bir yandan da "Cehalet mutluluktur" belki de deyip içini rahatlatmaya çalışıyordu. Tüm bu ikilem içinde gidip gelirken televizyonda kendi geliştirdiği cihazın devlet tarafından herkese ücretsiz olarak takılacağını haberini gördü. O esnada kafasından aşağıya kaynar sular boşanmışçasına ekrana bakmaktaydı. Bütün ömrünü harcayıp insanlığın iyiliği adına geliştirdiği cihaz, devlete insanların ne kadar ömrünün kaldığını gösterip onların ekmeğine yağ sürecekti. Ve tüm bunlar olurken kimsenin ruhu bile duymayacaktı...

AĞAÇLAR AYAKLANINCA

KEREM ALP USAL

Başlangıçta beyaz olan eski laboratuvar önlüğü, tepe noktasını aşmış güneşin altında ODTÜ'yü çevreleyen bozkır ile aynı renkte görünüyordu. Enstitünün önündeki betonarme avlunun ne kadar silinirse silinsin bir türlü temiz görünmeyen pütürlü zemini, solmuş bir şarap lekesi gibi önünde uzanıyordu. İki beton tabakanın arasındaki boşlukta, sabaha karşı çiseleyen yaz yağmurundan kalma bir su birikintisi rüzgâr estikçe dalgalanıyordu. Bu minyatür bataklığın kenarından havalanan bir sinek, adamın önünde sarhoş adımları kadar rastgele görünen saltolar yaptı ve pervasızca sol kolunun omuz bölgesine kondu. Yıl boyunca yaz olmasını, yaz boyunca da tatile çıkacakları o haftanın gelmesini beklediği çocukluğunda ailesinin onu götürdüğü ucuz pansiyonların kireç sıvalı duvarlarında sinek “avladığı” kahramanlık anılarından gelen bir refleksle şaplağı indirdi sineğin üstüne. Daha eli havadayken duyduğu pişmanlık, avucunda o vıcık vıcık leşi hissetmesi ve önlüğünde kalan kırmızı-siyah lekeyi görmesinin ardından derin bir tiksinti haline geldi. Patavatsız sinekten geride kalanlara bakılırsa iki haftalık ömründe anca bir damla kan emmişti, bilemedin iki. Kim bilir; belki ODTÜ kampüsünün öte yanındaki çimlerde sevgilisinin dizlerine uzanmış bir kızın daha dün ağdalandığından dolayı hâlâ sızlayan kolundan emmişti bu kanı, belki de eskiden öğrenci kulüplerinin yer aldığı barakalarının altında yuva yapmış öksüz yavru köpeklerden.

Onunsa bir sevgilisi yoktu, hiç köpeği olmamıştı ve ilerleyen yaşı ile laboratuvarında maruz kaldığı kimyasallar göz önünde bulundurulursa muhtemelen asla yavruları olmayacaktı.

Dünyayı kurtarmak için küçük bir bedel, diye düşündü. Tarihe geçmek için, geleceği değiştirmek için küçük bir bedel.

Elindeki pislige baktı ve suratını ekşitti. Neredeyse avucunu önlüğüne sürterek temizleyecekti ama bu sefer refleksini zamanında engelleyebildi. Saatine baktı, pek bir şey kalmamıştı. Az sonra dört yıllık uğraşının karşılığını alacaktı: Kendi üretimi olan karışımında büyüttüğü ilk hücre örneklerini açacaktı.

Beklemenin ve beklentinin getirdiği sıkıntı içerisinde ne yapacağını şaşırmıştı. Dertlendiğinde açık havaya çıkıp uzaklara nameli bakışlar ata ata sigarasından duman üfleyen klişe film kahramanları gibi o da laboratuvarın önüne çıkmıştı. Kanser korkusu nedeniyle hayatı boyunca bir kez olsun içmemiş olsa da sanki dayanılmaz biçimde sigara çekiyordu canı. Gırtlığında büyüyen bir tümörü gözlerinin önüne getirerek bu arzudan sıyrıldı. Zihni açılсын diye temiz havayı solurken de bu lanet olasıca sinek peydahlanmıştı!

Hışımlla dönüp binaya girince önlüğün uzun etekleri havada uçuşup bir daire çizdi peşinde. Lavaboda önce elini yıkadı, sonra bir parça tuvalet kâğıdını ıslatıp sabunla köpürttü ve onunla önlüğündeki lekeyi çıkarmaya çalıştı. Danışman hocası önlüğüyle laboratuvardan dışarı çıktığını ve kirli önlükle geri içeri girip çalışmaya devam ettiğini görürse giderayak gereksiz bir gerginlik yaşayacaktı. Peçeteyle epey uğraştı ama pek faydası olmadı, aksine kopan küçük parçalar toprak olup önlüğün üzerinde kaldı. Kendi kendine bir küfür mırıldanan adam, aynada suratına baktı. Gözlerinin altı morarmış, sakalı uzamış, saçları dağılmıştı.

Laboratuvara girdi, aloe veralı eldivenlerini önce koklayıp sonra giydi. Temizlikte kullanılan etil alkolün kokusundan gına gelmişti. Sürekli çalışan aygıtların uğultusu, yere döşenmiş karoların soğukluğu ve çalışma tezgâhının boyası dökülmüş paslı köşesinin yarattığı tetanos ihtimali onu her gün tedirgin ediyordu. Neyse ki işi bitmişti. Çalışması olumlu sonuç verdiyse tabii.

Titreyen ellerini uzattı ve petri kaplarını inkübasyon fırınından çıkardı. Her şey yolunda görünüyordu. Sonunda başarmıştı. Gelecekte herkes onu bir kahraman olarak tanıyacaktı: Ağaçların büyümesini hızlandıran, asırlık

ormanları birkaç haftada yoktan var eden, iklim değişikliğini durduran büyük kahraman...

... Bir  m r Sonra ...

Gençler geliyor.

Savaş gemileri adamıza dört yandan hızla yaklaşıyor. Onları hâlâ çıplak gözle göremiyor olsak da radarlar felaketi bildiriyor.

Deniz her zaman olduğundan farklı gözüküyor. Dalgaların yapısı, nasıl desem, bozulmuş gibi.

Bu küçük ve her yere uzak adaya sığındığımızda eninde sonunda burayı da bulacaklarını tahmin ediyorduk ama onlar bunu başaramadan önce ölmeyi umuyorduk.

Tarih kitaplarından aklımızda kaldığı üzere, çaresiz bir direniş göstermeye karar verdik. Böylece diğerleri kahraman olduklarına dair kendi kendilerini kandırabilecekler. Yalnızca direnişleriyle zaman kazandıracakları birine muhta lardı, yani bana.

Başımızdan geçen her şeyi yazıp sadece akıllı bir insanın  z zebileceği bulmacalar sayesinde açılabilen kilitlerin altında saklamayı uzun zaman önce önermiştim ama unutmamışlar, biz eski neslin dikkati dağınık yeni kuşaktan farkı da bu ya! Beni bu satırları yazmaya, birkaç ustayı da güç kullanarak açılması mümkün olmayan küçük bir kasa yapmaya yolladılar. şifreleri kim, ne zaman bulacak? Neyse, beni ilgilendirmez. Benim görevim anlatmak.

Beni gönderdikleri için sahilde daha sonra yaşanacaklara dair bir fikrim olmayacak. Tahmin etmesi gayet kolay: Gençler önce gemilerinden ve uçaklarından bombalar fırlatacak, son olarak karaya çıkıp hâlâ yaşamaya direnen tüm ihtiyaçları ortadan kaldıracak.

Bu yüzden elimi çabuk tutmalıyım.

Her şeyin nasıl başladığını biliyorum.

Eski bir düşünürün dediği gibi, dünyanın sonunu iyi niyet getirdi.

Daha doğrusu iyi niyetli bir çözüm.

Önce sorundan bahsedeyim: İnsanlar tarım uygulamalarına cilalı taş devrinde başladı. Bu sürdürülebilir besin kaynağı sayesinde sayıları doğada eşi benzeri görülmemiş bir hızla çoğaldı ve her yeni nesil için daha fazla tarla açmaları gerekti. Elbette bir süre sonra buna uygun arazi bitti. O çağlarda yeryüzü hem daha soğuktu hem de kelimenin tam anlamıyla “balta girmemiş” durumdaydı, sonuç olarak büyük kısmı ormanlarla kaplıydı. İnsanlar ağaçları ortadan kaldırmaya karar verdiler, üstelik böylece ellerine geçen toprağın gübresi de hazır oluyordu. Bu göreve seçilen kabile reisleri için zaman içerisinde “kral” unvanı icat edilecekti. Yalnız o zamanlarda, uygun bir tarla açmayı başaramayan kralları halk linç ediyordu. Kıt kanaat hayatı kalabildikleri dönemlerde insanların başarısızlığa tahammülü yoktu.

Ormanları ortadan kaldırmak için sıklıkla ateşi kullanıyorlardı, bunun toprağa da zarar verdiğini anlayamıyorlardı. Farkında olup olmadıkları meçhul ama ormanların yok olmasının bir etkisi daha vardı: Onlar için tehlike yaratan veya gelip mahsullerine dadanan vahşi hayvanlardan da kurtuluyorlardı. Biyolojik çeşitlilik kavramını duymamışlardı.

İnsanın doğaya hükmetmesinin mihenk taşı buydu işte, ormanları ve dolayısıyla içindeki hayvanları yok etmek. Binlerce yıl sonra, hâkimiyetleri kesinleştiğinde bile, bundan vazgeçememişlerdi.

Amazon ormanlarının en ücra köşesine kadar her karışı buldozerler dümdüz ettiğinde yeni bir sorun baş gösterdi: Ağaçlara da ihtiyaç duyduklarını ancak anlayabilmişlerdi. Ne var ki ellerinde kalan birkaç fidanı çarçabuk dikseler ve gözleri gibi baksalar dahi orman denebilecek kadar görkemli hale gelmesi bir ömür sürecekti.

Burada biz ihtiyarların ömründen bahsediyorum tabii, az sonra tamamen yok olacağımıza göre bu yazdıklarımı ömrü en iyi ihtimalle yirmi yedi yıl olan biri ele geçirecek. Alınma sayın okuyucu, sadece bil ki benim zamanımda yani yirmi birinci yüzyılın ortasından az sonra, ortalama insan ömrü yetmiş yedi yıl civarındaydı aslında.

Konumuza dönelim. Dediğim gibi fidanların bir an önce büyümesi gerekiyordu. Biyoloji alanında da yeterince ilerlemiştik, hücrelerin yaşam döngüsünü kontrol eden sistemleri çözmüştük. Burada bilimsel ayrıntılara girmeyeceğim, öğrenmeyi çok isteyenler çağımızın biyoloji kitaplarını bulup okuyabilir. Bir canlıyı oluşturan her hücre kabaca üç aşamadan geçer: Bölünmesi için gereken maddeleri edinir, bölünme işlemini sağlayacak olan mekanizmaları üretir ve bölünme işlemini gerçekleştirir. Bu süre canlıdan canlıya değişir; bazı bakteriler ideal koşullarda yirmi dakikada bir yapabilir, daha karmaşık yapıdaki canlılarda ise daha uzun süre gerekir.

Peki, bir fidanın çabuk büyümesini nasıl sağlarsınız? Hücrelerin bölünmesine etki edebildiğimizi unutmayın. Ayrıntıları yine bu yazının dışında bırakacağım, onların hücrelerini hızlandırmanın yolunu buldular. Fidanlar tek mevsimde ağaca dönüşebiliyordu böylece. Kısa sürede devletlerin üzerinde anlaştığı yerlerde ormanlar yaratabildiler.

Tavukların doğal olandan çok daha hızlı büyümesini nasıl sağlayacaklarını ise tavuk çiftliklerinde çok daha önce bulmuşlardı. Ancak o buluşlarının üzerinden çok uzun zaman geçtiğinden yine kâr oranlarını az bulmaya başlamışlardı ve doğaya müdahale etmenin tadını da bir kez almışlardı. Ağaçlara uygulanan yöntemi kısa sürede tavuklara uyarladılar.

Tabii büyükbaş hayvan yetiştiricilerinin bu kadar kolay pes etmeye niyeti yoktu. Herkesin tavuk yemekten bıktığı birkaç yılın ardından onlar da hayvanlarını daha çabuk geliştirmeyi başarmıştı. Yiyebildiğimiz et çeşidi yeniden arttı.

Artan dünya nüfusunu beslemek için tarlaların yetersiz kaldığı da yıllardır ortadaydı. Ziraat ürünlerini hızlı büyüten ve sera koşullarında bir yılda çok sayıda ürün kaldırılabilen teknikler de ağaçların başarısından sonra hemen geliştirilmeye başlanmıştı ve kırmızı etin fiyatı ucuzladığında yanına konabilecek her türlü sebze ile ekmek yapılacak tahıllarda çoktan uygulanmıştı.

Böyle bir dünyada yaşıyorduk yani, bizden başka her şey çok hızlıydı ve benzerine nadir rastlanır biçimde, yavaş olmak bizim yararımızaydı.

Önce hangi hırslı devletin bu teknolojideki kanlı çıkarları fark ettiğini

gerçekten bilmiyoruz. Herkes suçu başka bir devlete attı ve kendilerini korumak için bunu yaptıklarını anlattı. Sonuç olarak, daha on yıl ya olmuş ya olmamıştı, artık her devletin çok hızlı büyüyen insanlardan oluşan orduları vardı.

Bizim gibi yetmiş yedi yıl yaşayan insanlar, sizin deyiminizle eski nesil, hayatlarının ilk iki yılını tuvaletlerini bile kontrol edemeden, paytak paytak yürüyerek ve günlük ihtiyaçlarını anlatacak birkaç şey dışında konuşamamıştı. Tıp bilimi tarafından tavsiye edilen en erken üreme yaşı on sekizdi, sperm ve yumurta hücreleri daha erken üretiliyordu ancak kadınların bedeni gebeliğe yeterince hazır olmuyordu. Tarihin en çılgın ordusu denebilecek Nazi kuvvetlerinde bile, o da iki cepheden gerçekleşen işgale direnmeye çabaladığı dönemde, askere alınabilen en küçük yaş on dört olmuştu. Bu sizin için ömrünüzün ortası biliyorum, halbuki bizim için bu sayı otuz dokuzdu. On dört yaşındaki insanlar henüz yolun başında kabul ediliyordu ve savaşa gönderilmeleri ayıplanıyordu. Bunun altında yatan kadim güdü belki de insanların hâlâ azıcık nüfuslarıyla varlıklarını sürdürmeye çabaladığı taş devrinden kalmıştı: Henüz çocuğu olmayan bir insanı ölüme gönderirseniz nüfusunuz azalırdı, bir çocuğu varsa sabit kalırdı, ölmeden önce geride iki çocuk bırakırsa ikiye katlanırdı. O zamanlarda kadınlar savaşa gitmiyordu yalnız, şimdiki karma orduları düşünürseniz bu sayıları ikiye çarpın.

Sizin anlayacağınız, devletlerin bir çocuktan fayda sağlaması için ortalama on sekiz yıl civarında beklemesi gerekiyordu. Çocuk bir de üniversiteye giderse vergi vermeden geçirdiği bu süre yirmi iki yıla çıkıyordu. İstedığınız tavuk çiftliğine sorun, bu süre çok uzundu.

Bir anda dünyanın her yanında ortaya çıktınız. Hızla büyüyen yeni nesil iki yaşında kendi kendine bakabiliyor, beş yaşında sağlıklı bir çocuk meydana getirebiliyordu. Gebelik süresi de aynı oranda kısaldığından bir kadın bir yılda hem de arasında yeterince süre bırakarak iki doğum yapabiliyordu. Yani her çift, daha doğmalarının üzerinden yedi yıl geçmişken arkalarında dört çocuk bırakarak savaşa gönderilebiliyordu. Hızlı büyüdüklerinden olacak, boyları kısa kalıyordu.

İlk neslin yedinci doğumgününde eğitimli ordular hazırды. İlk birkaç yıl gerginlik ve tehditlerle geçti, savaşların her ülkeye pahalıya patlayacağı belliydi. Ancak kısa sürede anlaşıldı ki son gelişmelere rağmen yerkürenin bu kadar kalabalık nüfusu beslemesi mümkün değildi, üstelik yeni neslin aceleci metabolizması bizimkine oranla çok daha fazla besin gerektiriyordu. Aslında araştırmalar sürüyordu, biyologların sıra dışı fikirleri tükenmiyordu: Daha az besinle yetinmenizi sağlamaya çalışan ılımlı kişiler de vardı, bitkiler gibi fotosentez yapabilmeniz için derinizin yapısını değiştirmek üzere çabalayanlar da.

Hiçbiri amacına ulaşmadan savaş patladı. Neler olduğunu az çok biliyorsunuz, o ona saldırdı, bu şuna saldırdı, falan filan. İnsan miktarı ham madde miktarından daha hızlı azaldığı için sonunda herkes kaybetti ve herkes kazandı.

Esas siz kazandınız tabii. Neredeyse tamamen yeni nesilden oluşan ordular, gördükleri haksız muameleye isyan edip dünyanın her köşesinde yönetimi ele geçirmeye başladığında bizden kimsenin sizi durduracak gücü yoktu. Zaten savaşlarda hepimizin sayısı azalmıştı ve siz bizden çok daha hızlı ürüyordunuz. Kısa sürede azınlığa dönüştük. Güçsüzleştik. Kendi eserimize boyun eğdik.

Ne var ki bu uzun mücadele sırasında eski neslin bilim insanları karşılıklı operasyonlarla düşman devletler tarafından avlandı. Hiç kimse rakibinin daha dayanıklı askerlere sahip olmasına göz yumamazdı. Malum sizler de epey sabırsız zatlarsınız, öğrenmesi yıllar süren uğraşlara kısa ömrünüzden vakit ayırmadınız. Araştırma–geliştirme bölümleri ve akademisyenler, şövalyeler gibi nostaljik uğraşlar haline geldiler. Teknolojik ilerleme durdu.

Belki de artık zamanı gelmişti.

Sonra ölmeye başladınız.

Sizi yapanların hesaba katmadığı bir şey vardı: Tavukları, danaları ve tarım ürünlerini uygun zaman gelir gelmez yiyorduk, elbette bunu yapmadan önce onları öldürüyorduk. Dolayısıyla bu hızlandırmanın ömürlerine etkisini öğrenmemiz mümkün değildi. Ağaçların durumu ise apayrıydı.

Ağaçlar için “ecel” kavramı yoktur. Yeterli kaynak sağlanırsa, hastalanmadıkları –evet ağaçlar da hastalanır– veya kesilmedikleri sürece hayatta kalırlar. Üstelik büyümeyi de sürdürürler. Benim bildiğim kadarıyla yeryüzündeki en yaşlı ağaç üç bin yaşında.

O yüzden kimse başınıza gelecekleri bilmiyordu diyebilirim. Garanti veremem çünkü böyle olacağını bilen ama nasıl olsa hepinizin savaşlarda öleceğini düşünen birkaç kişi olabilir. Ben kendi adıma konuşuyorum.

Neden hepinizin ömrünün yirmi yedi yıl olduğunu inanın bilmiyorum. Aynı ayrı üretildiğiniz düşünülüyor ama sanayi casusluğu ihtimali nedeniyle hepiniz aynı buluşun sonucu olabilirsiniz, mucidiniz de Jimi Hendrix, Jim Morrison, Janis Joplin veya Kurt Cobain hayranı olabilir. Diğer ihtimal ise hücrelerimizin yapısından kaynaklanan belli bir yaşam süresi olması, biz eski nesil bu süreye ulaşmadan hastalıktan veya yaralanmalardan dolayı cartayı çekiyorduk.

Sıkıldığınızı tahmin edebiliyorum. Dayanın, az kaldı.

Devletleri ele geçirmenizden kısa bir süre sonra, bize tahammül edemeye başladınız. Kendiyle barışık olan kısmınız bizi geri kafalı ve ağır kanlı buluyordu, özgüven sorunu olanlar ise boyumuzu ve size bitmez tükenmez gibi gelen yaşam süremizi kıskanıyordu. Aranızdan tarihe hızla göz atacak kadar dikkatini toplayabilen sadece birkaç kişi vardı, onlar da belki kötü talihimizden belki yaptıklarımızın bedelini ödememiz gerektiğinden dolayı tam da tarihin Nazilerin olduğu dönemine rastlamıştı.

Gettolar, fişlenmeler, gece vakti baskınlar, toplanıp kamplara yollanmalar... Sonu ölümle biten çalışma kamplarının kapısında eski örneklerinde olduğu gibi “Çalışmak özgürleştirir.” yazıyordu yine. Bizimle dalga geçiyordunuz.

Neyse ki biz de tarihten haberdardık, başımıza gelecekleri anlamıştık ve zor ulaşılan yerlerde sığınaklar oluşturmaya başladık. Dağların tepeleri ve okyanusun ortasında adalar... Önce topluluklarımız arasında iletişim vardı, gücümüzü toplamayı ve intikam almayı tasarlıyorduk.

Kaçmayı akıl edemeyen veya gururuna yediremeyen insanları tükettiğinizde duruma uyandınız.

Günbegün başka bir gizli kentimizi yok ettiniz. Eski günlere döneceğimize dair boş hayallere tutunmaya devam ettik. Zaman akıp gitti. Bildiğimiz kadarıyla son kalan bizdik.

Ve böylece bugüne geldik.

Patlamalar kesildi. Sizin ordularınız karaya çıkıyor olmalı. Hayatta kalan son ihtiyarlar da az sonra ölecek.

Ustalar kasayı tamamladıklarını, matematikçilerimiz şifreyi hazırladıklarını bildirdi. Acele etmem için gözlerini dikmiş bakıyorlar.

Bir bakıma vasiyetimiz, son arzumuz olan bu yazıyı saklamalı ve yanından uzaklaşmalıyız. Cesetlerimizi civarda bulanlar ortalığı karıştırmayı akıl edebilirler.

Bu satırları eninde sonunda unutacağınız öykümüzü öğrenmeniz için yazdım. Bir gün sizin aranızdan da doğanın işleyişini yeterince verimli bulmayanlar çıkacak. Bizim hatamızı tekrarlamanızı engelleyebilmek zor ama elimizden geleni yapmış olmak bize huzurlu bir ölüm sunacak.

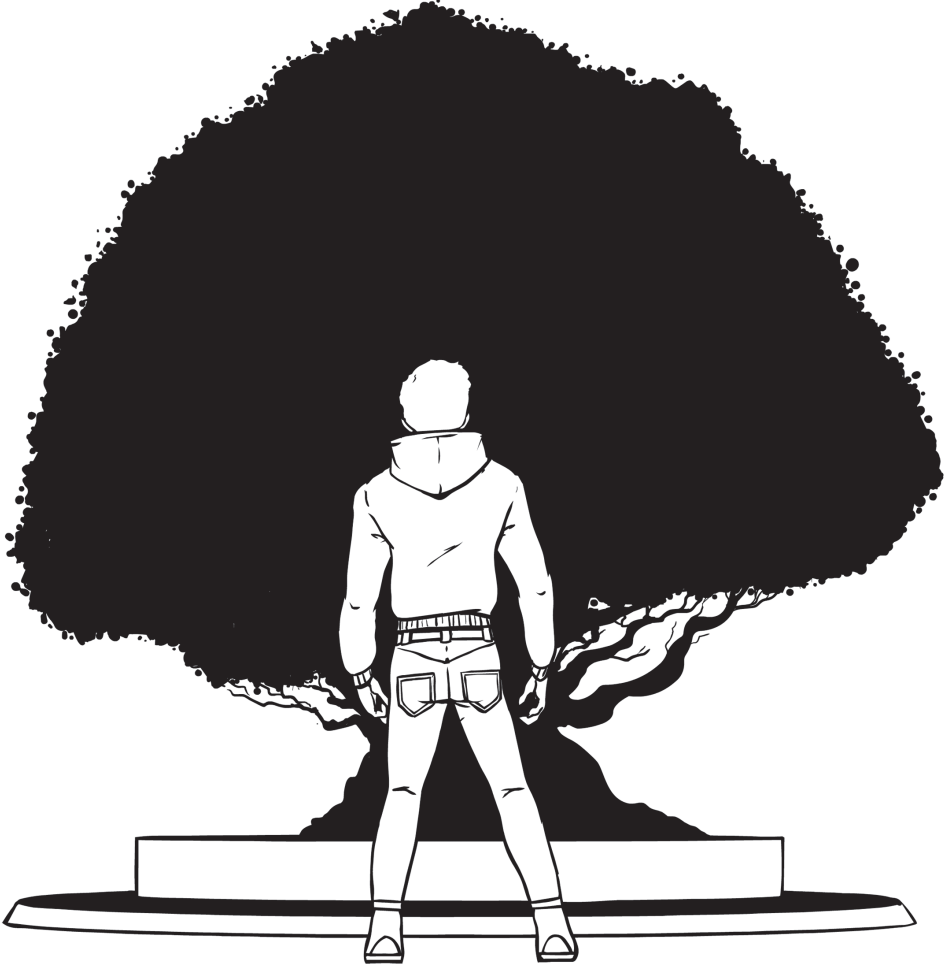
İnsanlığın var oluş tarihini geriye doğru incelediğimde, öğrendiklerimi sadece üç sözcükle özetleyebilirim size:

Doğaya patronluk taslamayın.

ZAMAN TOHUMLARI

AYŞENUR ÇINAR YALGIN

aat sabah 7 gibi uyanmıştım. Uzunca bir tatilin ardından ders kayıt günü gelmişti. Kayıt günlerinden nefret ederdim, sabah telaşla bir bilgisayar kapıp kontenjanı doldurulmamış bir derse kaydolmak için çekilen çile, hiç bana göre değildi. “Bunu daha kaç defa yapmam gerekecek acaba?” diye düşündüm. Bu okuldan mezun olmak, okulu kazanmaktan çok daha zor geliyordu. Acaba yanlış bölüm mü seçtim diye düşünmeye başladığım an tüm dönem başı ritüellerimi tamamlamıştım. Artık bölümün kapısından içeri girebilirdim.

Arkadaşlarımın çoğu mezun olduğu için bölümde iki çift laf edecek çok insan kalmamıştı, kayıt günlerini asıl çekilmez kılan da buydu. Bari güzel bir kız otursaydı da yanımdaki bilgisayarın başına, laf lafı açsaydı. Şu öğrencilik biraz daha çekilir bir hal alsaydı. Bilgisayar laboratuvarına kestirmeden gitmek için her zamanki merdiveni kullandım. İnşaat mühendisliği binasının en tuhaf merdiveni olabilirdi bu. Döne döne çıkan bu merdiven gereğinden fazla karanlıktı. O kadar öğrenci olmasına rağmen hep tek kişi çıkardım bu merdivenden. Saate baktım, sekiz buçuğa geliyordu. Kafamı kaldırdığımda laboratuvarın kapısında duran bir kız gördüm. Sarı uzun saçları beline geliyordu. Yeşil bir kazak giymişti ama iri gözlerinin yanında kazağın yeşilinin lafı bile edilmezdi. Bölüme ne için gelmiştim, nereye gidiyordum hepsini unuttum bir anda. Kız beni farkedince telaşla uzaklaşıp koridorda kayboldu. Bu kadar güzelliğin üzerine bu hareket olmamıştı. Güzel kadınlar neden hep tuhaf olmak zorundaydı?

–Ahh!

–Nereye daldın oğlum, hadi işimiz çok! Cüneyt, sana diyorum!

Böyle anlarda omuz atarak sizi gerçek hayata döndüren bir arkadaş gerçekten gereklidir. Murat iki metre boyuyla bu konuda en iyisiydi. O gün akşama kadar boş boş gezindik, yeşil gözler gece uyuyana kadar aklıma gelmemiştir.

Birkaç hafta sonra yeşil gözleri bir daha gördüm. Aynı dersi alıyorduk. Olay basitti, yoklama kağıdından adını öğrenecektim, sonra sosyal medyadan ekleşmeler, klasik... Ama öyle olmadı, kağıdı imzalamadı, bir ders bile! O zaman vakit özgüveni konuşurma vaktiydi. Ders çıkışı yanına gidip adını öğrenecektim. Ancak sınıfın kapısı açılır açılmaz uçtu sanki, peşine düştüm. O isim bugün öğrenilecek oğlum Cüneyt! Koşarak aşağı indi, zemin mekanı laboratuvarının önünde durdu.

– Cüneyt!

Seslenen Murat idi.

Adımdan tiksindim yeter artık! Kaşla göz arasında kayboldu kız. Peki nereye gitti? Labratuvarın kapıları çoktan kilitlendi, dış kapıdan çıksa görürdüm şu an.

– Zamanlaman harika Murat! Adımı mı ezberliyorsun oğlum ne var?

– Akşam Devrim’de takılıyoruz kanka, sen de geliyorsun.

– Kim kim?

– Bizim yurttan çocuklar, sen, ben. Demleniriz biraz, gitarı da getirecekler. Kafa dağıtırız oğlum işte mis!

– Gelmemiş şansım var mı ki, önce bir yemek yiyelim bari.

– Yeriz abi, istediğin yemek olsun.

Yemeği yedik. Yürümeye başladık, yolda hatıra fidanlarının altına yazılan isimleri ve heykellerin önündeki yazıları okumayı severdim. Gözüme daha önce dikkat etmediğim bir isim çarptı: *Hale Erguvan*.

Devrim’e geçtik. Klasik erkek muhabbetleri, biraz ailevi sorunlar. Erkekler dedikodu yapmaz zaten, dedikodu yoktu (!) Saat gece ikiye geliyordu. Murat sızır gibi olunca arkadaşları onu yurda götürdü, malum iki metre adam, üç kişi anca kaldırdılar. Bense tek başıma statta oturuyordum, kimse

kalmamıştı. Omzumda bir el hissettim. Sonra statın ortasında ışıklar belirdi, Yeşil gözlü kız beni çağırıyordu sanki “Gel, dans edelim.” dedi.

Kafam bu kadar güzel olmuş muydu cidden bir şişe şarapla? Murat duysa on sene dalga geçerdi.

– Gel dans edelim, çok vaktim yok!

– Bana ismini söyle, lütfen!

– İsmimin ne önemi var?

– Lütfen, geliyorum yanına.

– Gitmem gerek... Adım... Hale...

Ben yanına gidene kadar tüm ışıklar yok oldu, Hale de öyle. Evimin okula yakın olduğuna hiç bu kadar sevinmemiştim. Kendimi yatağa zor attım.

Ertesi sabah telefonum çaldı.

– Oğluuum, ne içtik be! Yeni kendime geliyorum. Kalk da bi kahvaltı edelim. Sana anlatacaklarım var.

– Tamam, çıkıyorum.

Tostlar geldi. Murat’ın çayı, benim kahvem soğumadan Murat anlatmaya başladı.

– Abi millet harbi kafayı yemiş. Bizim yan yurttta bir kız, gece Devrim’de ışıklar gördüğünü iddia ediyor. Ne içtiyse ablam hahahah. Bir dahakine bize katılsın, feci uçurur muhabbeti.

– Yorgunluktan oluyor bazen öyle ışık görmeler falan... İnternette okumuştum.

Ben güleliyordum, kafayı yemiş olmaktan değil. Hale’nin hayal olmasından korkuyordum.

Öğleden sonra hocama bir dilekçe imzalatmam gerekiyordu, odası K7 binasındaydı. O binayı da bir türlü çözemedim. Önü K7, arkası K2. İçi bambaşka bir şey. Hangi mimar tasarlamışsa bir gün gidip planını isteyeceğim yahu. Bizim mukavemet labının orada bir kapı var, aslında kestirme ama sürekli kilitli. Bugün bir zorlayacağım o kapıyı.

Öğle arası bitti, yola koyuldum. Etrafta asistan falan da yoktu. Kapıyı zorladım; bir, iki, yok! Açılmıyor. Tel toka taşımadığıma göre tek çarem zorlamak. O sırada nereden estiyse aklıma Hale geldi. “Ah be Hale, uğraştığım işlere bak! Gel dans edelim...” Nooolu–yor!

Kapıya dokdunduğum an bir şey beni içeri çekti sanki. Ama burası K2’ye benzemiyordu. K7’ye de benzemiyordu. Allah kahretsin! Burası okuldaki herhangi bir yere benzemiyordu. Nereye geldim ben böyle! “Hocam! Kimse var mı? Ben nereye geldim!”

Seslenmeyi bırakıp yürümeye başladım. Sağa sola bakıyordum, her yer bembeyaz mermerdi. Hocalara özel hamam vardı da benim mi haberim yoktu? “Ahhhh!” Kafamı çarptığım şey mermer değildi, kocaman heybetli bir çınar ağacının dalıydı. Mermerin içinde ağacın işi ne Allah aşkına? Hem ufacık odada nasıl büyümüş bu kadar, bu oda o kadar büyük mü gerçekten?

– Hey, genç adam! Sen nereye gittiğini zannediyorsun?

– Hocam, hocam ben nasıl geldiğimi anlamadım buraya? Ben sadece K2’ye...

– Kes! Buraya öylesine girmiş olamazsın. İlk ve son girişin, şimdi buradan defol. Kızımdan da uzak dur!

– Kızınız kim? Hocam yüzünüzü göremiyorum, nereden çıkacağımı da bilmiyorum.

– Yardımcı olayım delikanlı..

– Ahhhh!

Biraz daha yavaş fırlatılsam olurdu sanki. O da kimdi öyle. Kolyesinden başka bir şey göremedim ki...

Yeniden kilitli kapının önüne gelmiştim. O adamın sesini hiç unutmayacağıma emindim. Buğulu olmasına rağmen çok sert ve ayırt edilebilir bir sestti. Kızım derken kimden bahsediyordu? Bunları birine anlatmalı mıydım? Ne diyecektim ki? Yapı laboratuvarının altında bir hamamda Çınar ağacına çarptım diye sinirlenen bir adam beni yaka paça kovdu, hocam. Psikiyatri servisine mi gönderirler beni yoksa narkotik şubeye mi, orasını bilemem.

Kendime gelmem gerekiyordu bir şekilde. Biraz yüzmek iyi gelecekti. Saat geç olmuştu ama havuz görevlisiyle güzel muhabbetimizin meyvesi olarak bana yedek anahtarı vermişti. İstedğim saatte girip, duşumu alıp çıkacaktım. Havuza geldim, benden başka kimse yoktu. Mayomu giydim ve suya atladım. Hızlı hızlı kulaç atmaya başladım. Kafam suyun altındayken birden bir ses duydum: “Gel dans edelim...” Şaşkınlıkla kafamı sudan çıkardım ve havuzun kenarında oturmuş bana bakan bir çift yeşil göz gördüm.

- Hale? Sen misin? Ben, bugün çok tuhaf bir gün geçirdim.
- Biliyorum. Bu yüzden geldim.
- Nereden biliyorsun? Yoksa sen...
- Evet, babamla ilk karşılaşmanız pek hoş olmamış. Ama kişisel algılama. Bana karşı çok koruyucudur.
- Ben oraya nasıl geldiğimi anlamadım.
- Canın dans etmek istemiş anlaşılan.
- *Gel dans edelim...* Evet, mırıldandığımı hatırlıyorum. Ben sadece seni tanımak istemiştım.
- Benim pek arkadaşım yok...
- Şaşırmadım. Çok farklısın sana ulaşmak çok zor. Baksana halime...
- Ben gerçekten farklıyım, kimseye benzemiyorum.
- Kibir de var ufaktan, yakışır gerçi o gözlere.
- Kibir değil, anlatmak isterim ama seni korkutmak istemiyorum.
- Güzelliğin yeterince korkutmuyor mu zannediyorsun...
- Ben 78 senesinde öğrenciydim bu okulda. Mezun olmama on gün vardı, son sınavıma girecektim.
- Ne? Nemden kafam mı bulandı yoksa sen mi sarhoşsun?
- Devam etmeme izin verecek misin?
- Tamam, kusura bakma. Dinliyorum.
- A1’e gitmek üzere otostop çektim. Çok araba yoktu kampüste. Hızla gelen bi araba durdu, aldı beni. Acele etmemi, fazla vakitlerinin olmadığı-

nı söyledi. Bindim ama arkadan siren sesleri geliyordu. Kampüsün içinde peşimizden gelen iki polis arabası vardı. Biri ateş etti, sürücü omzundan vuruldu. Anayola çıktı ama etrafına bakacak halde değildi, sadece gaza basıyordu... Hızla gelen otobüsü görmedi.

– Hale?! Hale?! Noluyor?

Havuzdaki ışıklar sönmüştü. Devrimde gördüğüm ışık Hale'nin saçları arasından süzölmeye başladı.

– Ben o gün bedenimden ayrıldım ama aileme verdiğim sözü, en büyük hayalimizi gerçekleştiremediğim için buradan kopamıyorum. Hala aynı dersleri dinliyor, her dönem öğrencilerin arasında içimde kalan hevesi bastırmaya çalışıyorum. Bu zamana kadar beni kimse fark etmedi. Ama sen, bana yardım edebilecek tek kişinin ki gece seni çağıran sesimi duydun...

– Sana nasıl yardım edebilirim ki? Peki baban, o mermer oda neydi, ağaç oraya nasıl geldi?

– Doğduğum zaman göbek bağımı oraya gömmüştü babam. Yaşam saatim durunca orada bir Çınar ağacı yeşerdi. O yaşadıkça ben arafta yaşamaya devam ediyorum. Babam onu koruyor.

– O bize yardım edemez mi?

– O burada öğretmen, üstelik babam. Adil olması için benimle bağı olmayan birinin çıkarsız bana yardım etmesi gerek. Hayata dönme ihtimalim buna bağlı.

– İhtimal?

– Eğer kazanın olduğu gün ve saate gidip, hocayı sınavı öne alması için ikna edersen o arabaya binmemiş ve de ölmemiş olacağım.

– Geçmişe gitmek mi? Nasıl?

– O ağaç o küçük odaya nasıl sığıyor zannediyorsun? Kökleri geçmişe uzanır.

– Ama o zaman bugün yanımda olamayacaksın.

– Kim bilir Cüneyt, kim bilir? Denemeye değmez mi, benimle misin?

– Evet. Yalnız sormam gerekiyor. Baban neden senden uzak durmamı istedi?

– Eğer başaramazsan ben tamamen yok olacağım, geğmişe iki defa gide-mezsın. Beni kaybetmekten korkuyor.

– Bunu başta söylemeliydin...

– Cüneyt! Lütfen.

–Tamam. Söz veriyorum.

Ertesi gün hiçbir şey olmamış gibi derse gittim. Hocamız şehir dışında olduğu için yerine başka bir hoca gelecekti derse. Kapıdan içeri girdi, herkes reverans yapmaya başladı. Bense onu ilk kez görüyordum. Uzun boylu, sarışın, renkli gözlü bir adamdı. İri yeşil gözleri vardı: Uygur Erguvan. Hiç konuşmadı, eline tebeşirini aldı ve tahtayı doldurmaya başladı. Yokluğumu farketmez ümidiyle başımı sıraya yasladım. Masaya tak–tak–tak diye vuran bir yumruk sesiyle irkildim. Gözümü açtım. Sesin kaynağı, parmaklarının arasına dolanmış siyah ipli kolyenin kum saati şeklindeki gümüş ucuydu. Aynı kolye... Kafamı kaldırmamla iri yeşil gözleri görmem bir oldu. “Ev-lat!” dedi. “Bugünlerin kıymetini bil, zaman çok hızlı geçiyor...”

Bunları sadece derste uyukladığım için söylemediğinin farkındaydım; bu gece, Hale’yi kurtaracaktım. Hoca elini masamdan kaldırdığında kolye-sini orada bıraktığını farkettim. Anahtar o kolyeydi.

Ders çıkışı Hale ile Devrim’de buluştuk. Okul tenhalaşıncaya, herkes yurtlara dağılıncaya kadar bekledik. “Gel, dans edelim...” Çınar ağacının dalları bizi bağırına basarcasına aralandı. Kolyeyi cebimden çıkardım ve ağacın gövdesinden aşağı doğru bıraktım.

Renkler sararmaya başladı, sonra tamamen karardı. Gözlerimi açtığım-da 1978 senesindeydim. Eski ringler, nispeten daha az bina... Çarşıda bir pastane... Çok nostaljik ve tatlıydı ancak işime odaklanmalıydım. Hale’nin son sınavı betonarme tasarımı sınavıydı. Hocasını bulmalı ve onu ikna et-meliydim.

Bölüme gittiğimde sınav hakkında konuşan birkaç abime rastladım. Hocanın adını ve odasını öğrendim. Bölüm aynı gibiydi ama insan profili o kadar farklıydı ki; kıyafetler, bol paça pantolonlar, bıyıklar... Bir filmin

içinde gibiydim. Hocanın odasını buldum, kapıyı hafifçe çalarak içeri girdim. “Gel!” dedi, sert ama bir o kadar da babacan bir sesle.

“Hocam” dedim utanarak.

– Başını kaldır evladım, bir kabahat mi işledin?

– Hayır hocam ama sizinle çok mühim bir hususta görüşmem gerek. İzlediğim türk filmlerine borçluydum bu *üslubu*.

– Söyle evladım.

– Yarın okulda silahlı bir çatışmanın olacağı haberini aldık, bunu iletmemi isteyen arkadaşlar isimlerini söylemek istemiyorlar, lakin çok önemli. Size yalvarırım sınav tarihini öne alın, hayat memat meselesi.

– Sana neden inanayım, çocuk?

– İleride evlatlarımız bizim okuduğumuz sıralarda okurken onları görelim diye, dedim.

– Eğer yalan söylüyorsan...

– Eğer yalan söylüyorsam siz sadece sınavı birkaç gün önce yapmış olursunuz efendim, ama eğer söylemiyorsam riske atmadığınız için siz de huzurlu olacaksınız.

– Peki delikanlı, icabına bakacağım...

Odadan biraz da olsa hafiflemiş ayrıldım, tarihi değiştireceğini hissetmiştim. Tek kaygım, başka bir sorun oluşmasıydı; normalde kaderin önüne geçilmezdi çünkü. Gerçi bu durum pek de normal sayılmazdı.

Hale’ye olan görevimi yerini getirdiğime göre kampüste bir tura çıksam fena olmaz diye düşündüm. Kütüphaneye gittim. 30 sene önce de olsa değişmeyen bir kalabalık vardı. Her yer doluydu. Etrafa dalgın dalgın bakarken bir ses duydum. Birine çarpıp kitaplarını düşürmesine sebep olmuştum. Kuzum, çok klişe...

Ama yere eğildiğimde gördüğüm yeşil, iri gözler... Bu oydu, Hale! “Etrafa baktığınız kadar önünüze de bakmanızı tavsiye ederim hocam.” dedi. Hayatımdaki hiçbir azar beni bu kadar mutlu etmemişti. O an orada kalıp bir ömrü onunla geçirmek istedim. Ama o sırada kendi isteklerimi düşü-

nemezdim. Bir kargaşaya sebep olmadan çıktım oradan ve ormana doğru koştum. Kolyeyi boynuma takıp “Gel, dans edelim.” dedim.

Gözlerimi açtığımda okulun en uzun binasının bahçesinde buldum kendimi. Kolyenin ucu yaprak şeklini almıştı, artık saat yoktu. Bölüme gidip mermer odayı kontrol etmeliydim. Yola koyuldum. Arnavut kaldırımını yolda bölüme doğru yürürken ayağıma bir şey takıldı. Çömezlerden biri düşürmüş olmalıydı. Bu bir nüfus kağıdıydı. Mavi bir nüfus kağıdı:

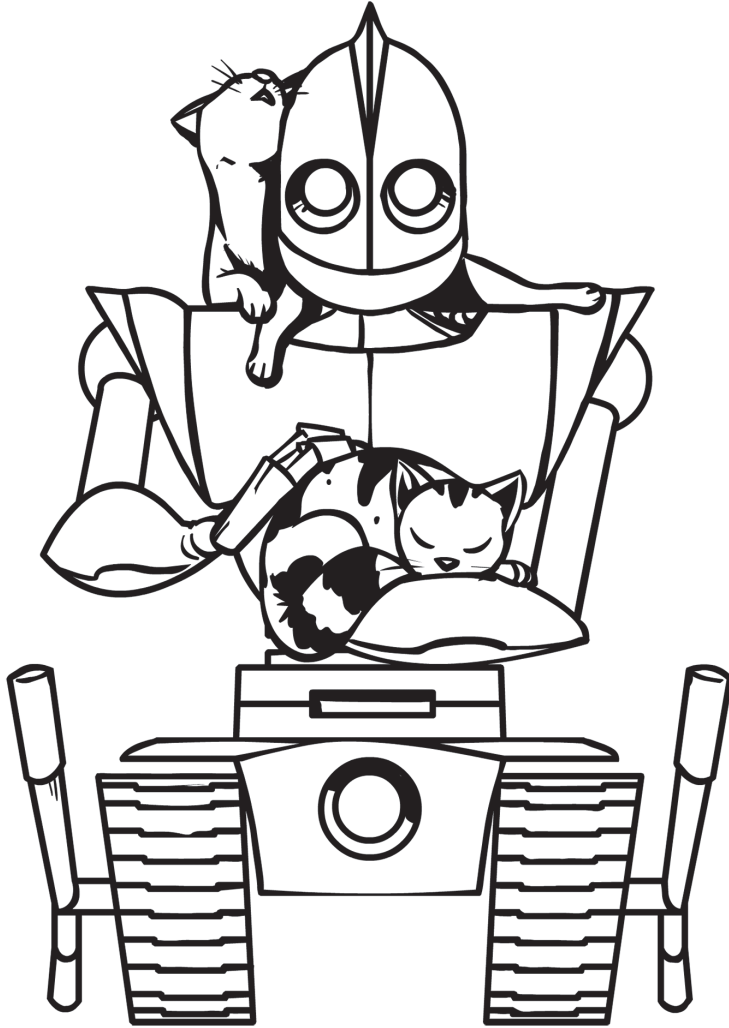
Cüneyt Erguvan.

Anne Adı: Hale

HADRON MİMARİ

MUSTAFA ALP YILDIRIM

2

2 Mayıs 2029 tarihli acil kod adıyla talep edilen toplantının ilk oturumu açıyorum.” dedi 50’li yaşlarının sonunda siyah saçlı oturum yöneticisi kadın. Ankara’nın önde gelen güvenlik şirketi BARYUM’dan danışman olarak çağırılmıştı. U şeklinde bir masanın tam orta noktasında oturuyordu. Masada 14 tane insan vardı ve hepsi birbirini görebiliyordu. “Bu oturum İnşaat Mühendisliği bölümü başkanlığının talebiyle 20 Mayıs Pazar’ı 21 Mayıs Pazartesi gününe bağlayan gece saat 03.12’de yaşanan olayı konuşmak için düzenlenmektedir.” Sağ tarafındaki İnşaat bölümü başkanına dönerek, “Prof. Dr. Behçet Evkuran sözü size bırakıyorum.”

“Teşekkür ederim Nevrin Hanım. Öncelikle bu acil toplantıya katıldığınız için siz değerli bölüm başkanlarına teşekkürlerimi sunuyorum. Nevrin Hanım, BARYUM Güvenlik’ten bu olayı çözmede bize yardımcı olmak için danışman olarak gelmiştir. Evet kısaca bir özet vermek gerekirse...” önündeki kâğıtları karıştırdı “21 Mayıs saat 03.23’te İnşaat Mühendisliği K1 binasına izinsiz bir giriş yapıldığını düşünüyoruz. Birazdan delillerini sunacağım sebeplerden ötürü Bahar 2029 dönemi yapılacak final sınavlarından bir veya birkaçının çalışmış olabileceğini düşünüyoruz. Bu sebeple 21 Mayıs Pazartesi’den itibaren yapılacak bütün final sınavlarını ikinci bir emre kadar iptal ettik.”

“Sınavları yeniden hazırlamak daha kolay olmaz mıydı?” diye sordu katılımcılardan biri. “Zaten bölümdeki tüm hocalarımıza bu talimatları verdim fakat hangi sınavların çalındığını bilmediğimiz için bütün sınavları tekrardan hazırlamak vakit alıyor. Şimdi izin verirseniz Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Enver Bey size durum hakkında ayrıntı verecek.” Saçları

hafif kırılmış 40'lı yaşlarında uzun ve zayıf yüzölü bir adama döndü.

“Teşekkür ederim Behçet Bey. Değerli katılımcılar ODTÜ Elektrik Biriminden aldığım verilere göre, aslında olay 21 Mayıs Pazartesi saat 03.12’de tüm sistemdeki bir elektrik dalgalanması ile başlıyor. Bundan yaklaşık 5 dakika sonra 03.17’de İnşaat Mühendisliği K1 binasına güç sağlayan şebekedeki acil durum jeneratörünün bağlantısının kesildiğini görüyoruz. Saat 03.23’te ise tüm binanın elektriğinin bir arıza sonucu kesildiğini görüyoruz.” Elindeki dosyadan 4–5 tane kâğıt çıkartıp diğer katılımcılara dağıttı. “Fotoğraflarda görebileceğiniz gibi binaya giren kablonun koparılmış olduğunu görebiliyorsunuz ve diğer fotoğrafta da jeneratörün elektrik şebekesine bağlandığı kablonun çıkarıldığı gözükmektedir.” Herkesin incelemesini bir süre bekledikten sonra konuşmaya devam etti. “T-63 numaralı güvenlik dronu elektriklerin kesildiği 03.23’te otomatik olarak sistemi tarafından uykusundan uyandırılarak aktif hale getirildi.”

“Bir dakika, T serisi dronların güvenlik sisteminin Jeneratör devre dışı kaldığında aktifleşmesi gerek miydi?”

“İzninizle bu soruya ben cevap vereyim.” diye araya girdi oturum başkanını Nevrin hanımın diğer yanında oturan, kumral uzun saçlı, henüz 40’larının başında gözükken kişi. Sinek kaydı tıraşı elmacık kemiklerinin belli olmasını sağlıyordu. “İzninizle size Elektrik–Elektronik bölümünden aramıza katılan Doç. Dr. Demir Yazı’yı tanıtayım. Kendisi ODTÜ bünyesinde aktif olarak görev yapan bütün robot ve dronların bakım ve uygulamalarından sorumlu kişidir. Kendisinden bir sunum dinleyecektik ama şimdi den konuya dahil olduğunuz için teşekkür ederim Demir Bey.”

“Ben teşekkür ederim Nevrin Hanım. Ne yazık ki henüz çözemediğimiz bir yazılım problemiyle karşı karşıyayız ve yoğun final dönemi geldiği için bu yazılım problemini sonraya bıraktık. Bildiğiniz gibi, daha doğrusu bilmiyor da olabilirsiniz, her gece saat 03.00’te ODTÜ’de tüm bilgiler her bölümün ana serverına yedekleniyor. Ve pazar günü tüm bölümlerin serverından Bilgi İşlem Daire Başkanlığı’nda bulunan ana servera yükleniyor.”

“Bu işlem 6 yıldır yapılmıyor mu Demir Bey?”

“Evet yaklaşık 8 yıldır yapılıyor, fakat Bilgi İşlem Daire Başkanlığı binasında üç ay önce bir tadilat yapıldı ve mevcut ana server bu binada yeni yapılan bir odaya taşındı. Önümüzdeki 50 yıl için bir proje tasarlandı, bu yüzden 50 yıl sonraki sisteme yetecek soğutucular sisteme sokuldu fakat ne yazık ki elektrik iletim altyapısı yeterli olmadığı için her pazar günü yaptığı güncelleştirmenin fazla güç çekmesine neden olduğunu gördük.” Derin bir nefes aldı “Aslında bunu pazartesi okula geldiğimizde tüm bölüm binalarının jeneratörlerinin çalıştığını gördüğümüzde anladık.”

“Anlamakta zorlanıyoruz Demir Bey?”

“Kısaca özetlemek gerekirse her pazar günü saat 03.00’te sistem yedeklemesi başlıyor bu yüzden bilgisayar E binası elektrik sisteminden aşırı güç çekmeye başlıyor. Bu da çevre binalara giden elektriğin voltajını azaltıyor, buraya kadar bir sıkıntı yok. Güncelleme işlemi 10 ile 15 dakika arası sürüyor ve işlem bittiğinde aniden güç dağılıyor. Bu dağılma E binasına yakın şebekede ani voltaj yükselmesi ve sonra azalması anlamına gelen bir dalgalanma yaratıyor. Şebekedeki bu dalgalanma yüzünden çevre binaların jeneratörleri elektrik kesintisi ön görerek çalışmaya başlıyor.” Katılımcıların kavraması için biraz durakladı. “Gerçekten elektrikler kesildiğinde yakıtları bitmiş olmasın diye biz de bu yazılım problemini çözene kadar jeneratörlerin sistem ile yazılımsal bağlantısını kestik.”

“Peki, elektrik kesintisinde jeneratörler nasıl devreye girecek?”

“Manuel bir şekilde efendim.”

“Hah tam Türkiye işi bir çözüm bulmuşsunuz” diye azarlayan bir tonda sohbete katıldı 70’li yaşlarında, iri gözlüklü şık takım elbiseli bilgisayar bölümü başkanı. “Resmen öğrencilere davetiye çıkarmışsınız.”

“Peki, bu durumdan öğrencilerin haberi var mı?” diye araya girdi Nevrin Hanım. “Hayır Nevrin Hanım, olayı bilen sadece bilgisayar bölümünden 3 hoca ile elektrik bölümünden 2 teknisyen. Zaten olayı bize bildiren de o 2 teknisyendi.”

Behçet Bey sözü devraldı “Sonuç olarak jeneratörler ile ilgili herhangi bir durum olduğunda güvenlik dronaları da dahil hiçbir sistem devreye gir-

miyor. Şimdi bize o gece ile ilgili bilgi sağlayabilecek şeylere geçelim. T-63 saat 03.23'te aktif duruma geçiyor. İlk olarak bir durum raporu oluşturuyor ve sonra elektriklerin kesildiğini sisteme bilgi notu olarak düşüyor.”

“Normal bir durumda alarm olarak sisteme yansımalarını bekleriz ama elektrikler kesik olduğu için bina sistemiyle bağlantı kurulamıyor.”

“Herhangi bir güç kaynağı ya da batarya da mı bulunmuyor?” Bilgisayar bölüm başkanı yine azarlıyordu. Demir Yazı cevap olarak omuz silkmeyle yetindi.

“Şimdi T-63’ün sisteminden, olanları aktarmak istiyorum.” Telefonu çıkartıp bir şeyler kurcaladı ve tavandaki projeksiyon cihazı açılarak masadaki herkesin görebileceği bir şekilde Nevrin Hanım’ın karşısındaki duvara görüntü yansıtmaya başladı.

Ekranla önce bir bilgisayarın komut sistemine benzer siyah bir pencere belirdi. Tiz fakat çok düşük seviyede pervane sesleri duyulmaya başlandı. *Sistemler Aktif* yazısı yeşil bir şekilde belirdikten sonra ekran tamamen siyahlaştı. Ekranın sol alt köşesinde *Radar Aktif* yazısı yazdı ve bu sefer ekranın sol alt kesiminde ortasında beyaz bir nokta olan küçük bir pencere açıldı. Birkaç saniye sonra küçük ekrandaki beyaz noktanın arkasında beyaz düz çizgi belirdi ve uzaklaşmaya başladı. Beyaz noktanın yanından kutular geçmeye başlarken siyah ekran da yavaş yavaş aydınlanmaya başladı. Şimdi zar zor bir koridorda durduğu pencerelerden gelen hafif ışık ile anlaşılıyordu. Koridorun pencere olmayan tarafında kapıların elektrik kesintisi yüzünden manyetik kilitlerinden kurtulduğu ve hafif aralık olduğu gözüküyordu. Koridoru geçip merdivenlerin başında durdu ve aşağıya inmeye başladı. “Yazılımına göre binada devriyesini dolaşmaya başladı.” diye açıkladı Demir Bey.

1 dakika kadar sonra ekran gene karardı sonra sağ taraftan aydınlanmaya başladı fakat asıl dikkat çeken, ekranın tam karşısında duran, dışarıyı görebildiğiniz, açık kapıydı. Sağ alttaki radar ekranında bir hareketlilik oldu ve sağ tarafında beyaz bir nokta belirip uzaklaşmaya başladı, büyük ekran sağa doğru dönerken küçük ekranın solunda 2 beyaz nokta daha

belirdi ve büyük ekrandaki pencereler yukarı kaymaya başladı, ardından ekran tamamen siyahlaştı.

“Bir EMP yani Elektromanyetik Atım (Electro Magnetic Pulse) olduğunu düşünüyoruz. T-63’ün tüm sistemi duruyor ve yere düşüyor, düşüş anında kamerası alta geldiği için başka da bir görüntü alamıyoruz.” diye açıkladı Demir Bey.

“Bir silahla mı vurulduğunu söylüyorsunuz Demir Bey?”

“Bir EMP yapmak o kadar basit ki, 3. sınıfa giden herhangi bir elektrik, makine hatta endüstri mühendisliği öğrencisine bile ödev olarak yaptırabilirsiniz.” diye araya girdi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümünden başka bir profesör.

“T-63’ten başka herhangi bir bilgi edinebiliyor muyuz?”

“Ne yazık ki 40 dakika kadar offline durumda kalıyor. Kamerası da düşerken yamuluyor ve tekrar aktif hale geldikten sonra sadece pervanesini görüntülüyor. Ses kaydı da offline olduğu süre boyunca duruyor.”

Enver Bey lafa girdi “Özetlemek gerekirse 03.23’te Elektrikler kesiliyor, T-63 güvenlik dronu aktif olarak devriye atmaya başlıyor derken K1 binasının giriş kapısına geliyor ve saat 03.27’de tanımlanamayan 3 kişinin saldırısına uğrayarak 40 dakika boyunca sistemleri kapanıyor. Saat 04.07’de tekrardan aktif oluyor ve kapının dışına çıkıyor.” Demir Bey tekrardan telefonunu kurcaladı ve metalik ama içten gelen bir ses duyuldu. “T-63, dışarıda ne yapıyorsun?”

“Bir tanışımız var?” Bilgisayar bölümü başkanı ilk defa yumuşak bir ses tonu kullanmıştı.

“İzin verirseniz olayın şu an bilinen tek şahidini çağırmak istiyorum.” Kapıyı açtı “Z-24 buraya gelir misin?”

1,60 boyunda, The Iron Giant filminden fırlamışa benzeyen paletlerinin üzerinde ilerlemekte olan bir robot odaya girdi. Paletlerinin yanında merdiven inmesine/çıkmasına yardımcı iki tane kompozit ayak vardı. Koca gövdesinin üstünde iki göz, burun ve gülümseyen bir ağız vardı. Gövdesi-

nin üst kısmında iki tane kol ve alt kısmında da bir bölme ile paletlerinden ayrılıyordu. Yürüyüş takımı hariç bir insanı andırıyordu.

“Bize kendini tanıtır mısın Z-24?”

Metalik ama içten gelen ses konuşmaya başladı “Ben Z-24, canlı ilişkileri üzerine 2024 yılında Mekatronik Mühendisliği – Psikoloji ortak programı olarak tasarlandım. İlk başta kampüs içinde bölümler arası yolda sokak hayvanlarının beslenmesi ve ısınması konusunda yardımcı olma görevleri için kullanıldım. 2026 yılından beri programımın 2. aşaması olarak öğrencilerin dertlerini dinleme, sorularını yanıtlama ve mevcut psikolojik sorunlarını yapay zekâ ile irdeleyerek danışmanlarını bilgilendirme görevlerini de yerine getiriyorum.”

“Evet Z-24 sana birkaç soru sormak istiyorum.” Robot gülen yüzünü Demir Bey’e doğru döndü. “21 Mart Pazartesi saat 02.30’dan 04.30’a kadar neredeydin?”

“Bölümler arası Taşlı yolda ısıtıcım açık bir şekilde rutin görevlerimi yapıyordum. Gündüzleri sıcak olsa da geceleri hâlâ sokak hayvanları için soğuk oluyor.”

“Peki, herhangi bir öğrenci gördün mü?”

“Hayır efendim, o saatler arasında hiç kimseyi görmedim.”

“O saatler arasında herhangi bir anormal durum fark ettin mi?” diye sordu Enver Bey. Z-24 gülen yüzünü bu sefer Enver Bey’e çevirip “04.08 saatinde T-63 güvenlik dronunu yetki bölgesi dışında gördüm ve iletişime geçtim. Elektrik kesintisi ile ilgili bir mesaj verdi ve mesajı güvenlik birimlerine yolladım.”

“Robot yalan söylüyor!” Bilgisayar Bölüm Başkanı sesini yükseltmişti.

“Aslında efendim arkası dönükken birileri geçmiş olabilir ve Z-24 bunu algılayamaz bile.” Derin bir nefes aldı Demir Bey ve diğer katılımcılara döndü: “Soru sormak isteyen var mı?”

“Öğrencilerin dertlerini dinlediğin ve sorulan sorulara cevap verdiğini söyledin?” Nevrin hanım kaşlarını çatmıştı, Z-24 ona doğru döndü. “Bu

bilgileri bizimle paylaşma yetkisi var mı?” Demir Bey onaylayan bir anlamda başını salladı. “O zaman şu kelimelerin geçtiği, sizinle konuşan tüm öğrencilerin listesini çıkarmanı istiyorum.”

“Finalleri çalmak, soruları çalmak, EMP, bir robotu etkisiz hâle getirmek.”

“Öğrencilerin bu planı bir robotla paylaşacağını mı düşünüyorsunuz Nevrin Hanım?” Behçet Bey şaşkın bir ifadeyle bakıyordu.

“Paylaşabileceklerini, öğrenebileceklerini hatta etkisiz hâle getirebileceklerini düşünüyorum.” Demir Bey’e dönerek “Demir Bey, bu çıkan listeyi öncelikle İnşaat Mühendisliği öğrencileriyle, daha sonra da okulun tüm bilimsel kulüplerindeki öğrenci listeleriyle karşılaştırmanızı rica ediyorum. Olay İnşaat Mühendisliği binasında gerçekleştiği için, inşaat mühendisliği öğrencisi yaptı diyemeyiz.” Demir Bey onaylayan bir şekilde başını salladı.

Diğer katılımcılar arasında fısıldaşmalar başladı. Bilgisayar Bölüm Başkanı’nın yüzünde hafif bir gülümseme belirdi.

“Evet başka sorusu olan yoksa oturumu kapatıyorum.” dedi Nevrin Hanım.

“23 Mayıs 2029 tarihli 2. oturumumuzu açıyorum.” diye söze girdi Enver Bey. 14 kişilik katılımcı sayısı 9 kişiye düşmüştü. “Bize güzel haberler vereceğinizi düşünüyorum Demir Bey.”

“Teşekkür ederim Enver Bey, Nevrin Hanım’ın verdiği fikir üzerine birçok karşılaştırma yaptık. İnşaat Mühendisliği bölümünden 13 öğrenci sorguladık ama hepsinin geçerli bir bahanesi çıktı.” Katılımcılara doğru göz gezdirdi. “İkinci aşama olarak da bilimsel kulüplerin öğrenci listelerini taradık. 5 şüpheli bulduğumuzu söyleyebilirim.”

“2 tanesi konusunda izniniz olursa burada tekrar bir sorgulama yapmak istiyorum.” diye söze girdi Nevrin Hanım. “Diğer 3 şüpheliyi inisiyatif kullanılarak elemek istiyorum.” Katılımcıları süzdü. İtiraz eden olmadı. Enver Bey devam edebilirsiniz anlamında kafasını salladı.

Demir Bey kapıyı açtı; 20’li yaşlarında, sarışın hafif kilolu bir kız içeri geçti. “Bize kendinizi tanıtır mısınız genç hanım?”

Ağlamaktan gözleri şişmiş genç kız titreyen sesiyle söze girdi “İrem...” devam edemedi. Birkaç saniye nefes aldıktan sonra “İrem Kovacı hocam.. Bilgisayar bölümü 2. sınıf öğrencisiyim.”

“İrem’in burada olmasının sebebi Z-24 değil.” Dediklerinin anlaşılmasını bekledikten sonra devam etti Nevrin Hanım: “IEEE (Uluslararası Elektrik Elektronik Mühendisleri) topluluğunda üye olan İrem arkadaşımız bu dönemin başlarında EMP ve robotların etkisiz hâle getirilmesi hakkında topluluk başkanına ve diğer üyelere bir çok sorular sormuş.”

“Ama.. ama açıklayabilirim, benim hiçbir...” ağlamaya başladı... “Benim soruların çalınmasıyla ya da ne olduğuyla ilgili hiçbir alakam yok ki...” burnunu çekmeye çalışıyordu. “Ben yapmadım, yurda dönüyordum...” ağlaması tekrardan konuşmasına engel oldu.

“Olayın yaşandığı saatlerde telefonla konuştuğunu, Devrim taraflarında oturduğunu söylüyor.” diye tamamladı Nevrin Hanım. “Savunmasında Bilkent’te okuyan erkek arkadaşının fikri olduğunu, ODTÜ ile alakası olmadığını söylüyor.”

“Erkek arkadaşı ile ilgili bir bilgimiz var mı?”

“Araştırıyoruz şimdilik.” Nevrin hanım yardımcılarından birine işaret etti. Bir kadın İrem’in koluna girerek dışarı çıkmasına yardımcı oldu. Kızın ağlayışları kapı kapanana kadar duyuluyordu.

“EMP nedir diye soran herkesi okuldan atacaksak...” aksi bir şekilde çıktı Bilgisayar Bölüm Başkanı “Ben de elimizde gerçek şüpheliler var sanıyordum.”

“Ve aynı zamanda olay saatlerinde okulda olup tanığı olmayan” diye düzeltti Nevrin Hanım.

“ODTÜ ormanında robotumla hedef çalışması yapıyorduk efendim.” Kendinden emin bir şekilde konuşuyordu. Uzun boylu, zayıf bir yapısı vardı. Yuvarlak bir gözlük takıyordu. Konuşurken sanki karşısındakine üstten bakar bir hâli vardı.

“Yine de gecenin 3’ünde ODTÜ ormanında olmanız bize pek mantıklı gelmiyor Arif Bey” Nevrin Hanım’ın da hiç altta kalacak yanı yoktu.

“Geceleri uyuyamam efendim. Bunu birçok arkadaşım da destekleyecektir. Son 1 haftadır her akşam robotumu Yalıncağ tarafında denemeye çıkartıyorum. Hatta hedeflerin düşme sesleri yurtlardan bile duyuluyordur.”

“Kendi ağzınızla itiraf ediyorsunuz, başka robotları etkisiz hâle getiren robot.. Hangi arkadaşınız için soru çalacaktınız, yoksa bu bir deneme miydi?”

“Benim ne soruları vereceğim bir arkadaşım ne de soruları çalmaya ihtiyacım var!” sesi biraz gür çıkmaya başlamıştı. “Dediğim gibi hedeflerimi ormanda bulabilirsiniz!”

“Bu kadarı yeterli Arif, bizi lütfen dışarıda bekle.” Demir bey kendisinin de yakından tanıdığı, kendisinden ders alan Arif’in bu çıkışına şaşırmıştı.

“Belki de sorun öğrencilerde değil, derslerdedir Hocam!” Ağzı sinirden köpürmüş bir şekilde arkasını dönüp kapıya doğru yöneldi.

Arif dışarı çıktıktan sonra Enver Bey söze başladı “Z-24 ile ne gibi bağlantılarını bulduk?”

“Her şeyi...” diye cevapladı Demir Bey. “Ailesi, olmayan arkadaşları, robotunu, fikirlerini, her şeyini Z-24 ile paylaşıyormuş.” Derin bir iç çekti “Bazı günler gece yarısından sonra gelip bile anlattığı, dertleştiği oluyormuş..”

“Ama K1 binası ya da sorular ile ilgili kesin bir şey anlatmış mı?” Bilgisayar Bölüm Başkanı yumuşak bir sesle sormuştu bu sefer.

“Hayır Akın hocam.” Demir bey hayal kırıklığına uğramış bir ses tonunda yanıtladı. Belli ki başka bir açıklama, savunma bekliyordu.

Birkaç saniyelik sessizlikten sonra sessizliği Behçet Bey bozdu. Önce Demir Bey’e sonra da diğer katılımcılara baktı. “O zaman Arif’in işlemlerini başlatıyorum.”

Bilgisayar Bölüm Başkanı Akın hiddetle ayağa fırladı. “O zaman çocuk

suçsuz!” kimseden destek gelmedi. Sinirli bir şekilde soludu ve kapıya yöneldi. “Senden beklemezdim Demir!” diyerek toplantıyı terk etti.

Ertesi gün, K1 binasının yanında, çam ağaçlarının altındaki masalarda Nevrin Hanım ve Demir Bey oturuyorlardı. “Olayda yardımcı olduğunuz için teşekkür ederiz Nevrin Hanım.”

“Daha çözülmüş değil, biz sadece ipucu üzerinde gidiyoruz.”

“Arif için üzüliyorum.. Çok iyi ve akıllı bir çocuktu.” Derin bir iç çekti. “İsterseniz Behçet Bey’in yanına çıkalım, toplantı birazdan başlayacaktır.”

Nevrin Hanım cevap vermedi, bakışlarını diğer masalarda oturan öğrenciler üzerinde gezdiriyordu. Bazı masalarda ders konuşuluyor, bazıları sınavları tartışıyor bazı masalarda sadece sohbet ediyorlardı. Bakışlarını yavaşça Demir Bey’e çevirerek “Siz geçin isterseniz ben birazdan geliyorum.” dedi.

Masadan kalktı, çamların arasından taşlı yola çıktı. Güzel bir bahar güneşi vardı. Z-24 koca cüssesine rağmen biraz önce mama koyduğu kaptan beslenen kediyi korkutmadan, yavaşça seviyordu. Aslında Nevrin Hanım otururlarken diğer masaları değil, Z-24’ü gözlemliyordu.

Z-24, Nevrin Hanım seslenene kadar tepki vermeden kediyle ilgileniyordu. “Kolay gelsin.” Doğruldu ve Nevrin hanıma doğru döndü. Yine o metalik ama içten sesiyle “Hoş geldiniz.” dedi. Sesindeki gülümseme hissediliyordu. “Yürümek ister misin?”

“Seni hayvanlarla bu kadar samimi görmek beni şaşırttı doğrusu”

“Isıtıcım sağ olsun, özellikle kış aylarında sokak hayvanları bana soku-lup uyumayı çok seviyorlar. Ve bana alıştıkları için sevmeme de izin veriyorlar.”

“Çok güzel bir özelliğe benziyor.”

“Galiba bir sonuca ulaştımsınız Nevrin Hanım?” sorudan çok bir bilgilendirme gibiydi.

“Senin duymana şaşırdım doğrusu, daha öğrencilere açıklandığını bilmiyordum.” Yüzüne şaşırmış bir ifade takındı Nevrin Hanım.

“Bana sadece dertlerini anlatanlar öğrenciler değil efendim. Demir Bey de sık sık benimle bazı anılarını paylaşıyor.”

Nevrin Hanım gülümsedi. “Bir konuyu merak ediyorum Z-24, yapay zekân, bazı psikolojik sıkıntıları olan öğrencileri tanımlayıp yetkililere bildirmen konusunda gayet ileri düzeyde değil mi?”

“Evet efendim, birçok konuşmasından, ses tonundan, kelime seçimin-den analiz yapıyorum. Ve gerekli olduğuna inandıklarımı danışmanlarına bildiriyorum. Bu sayede birçok öğrenci psikolojik destek alarak sosyal durumlarını iyileştirdi.”

Nevrin Hanım dikkatlice dinliyordu. “Ama bir öğrencinin birçok konuşmasından faydalaniyorsun değil mi?”

“Evet Efendim.”

“Hımm..” diye düşünceli bir şekilde başını öne eğdi. Birkaç saniyelik sessizliğin ardından “Birkaç kelime söylesem, benim için bir tarama yapabilir misin? Bana kelimelerin geçtiği konuşmaları söyleyebilir misin?”

“Elbette efendim.” Durmuşlardı, Z-24 yavaşça Nevrin Hanım’a doğru döndü.

“İnşaat Mühendisliği derslerine bakıyordum da. 3 yıl önce zorunlu ders olarak eklenen ve dersi başarıyla geçme oranının %20 olduğu bir ders gözüme çarptı.” Nevrin Hanım Z-24’e dönmüştü.

“*Hadron Mimari.*”

Z-24 birkaç saniye durakladı. Daha sonra konuşmaya başladı ama kendi sesiyle değil ince bir genç kız sesiyle konuşuyordu. Daha önce kaydettiği bir sesi oynatıyordu.

“Büşra Genç: Ben istemiyordum ki bu bölümü, bu dersi... Hep ailemin zorlaması. Ben ne anlarım *Hadron Mimari*’sinden.. Zaten terk edildim, ders çalışmayı bırak odamdan çıkmak istemiyorum.. Hadron’u bulanın da...”

Ses bu sefer kalınlaşmıştı “Mert Özbek: Anlamıyorum Z-24 ilk defa anlamıyorum, dersi ikinci alışım ve.. Ve cidden bilmiyorum, finale girsem ne yazar kalmışım direk. *Hadron Mimari* kadar Allah belasını versin.”

Ağlamaklı bir ses vardı bu kez “Deniz Gök: Statik, Mühendislik Matematik, *Hadron Mimari*.. Bırakacam okulu.. Zaten ben bırakmasam da ailem zorla bıraktıracak... Kaç yıl oldu.. Bir kız bu kadar okur muymuş...”

Sakin bir sese döndü “Çok gülüyorum bazen, mutlu sanıyorlar Z-24, kimse anlamıyor ki beni.. Yaşam enerjim tükendi.. Bu akşam *Hadron Mimari* çalışacağım.. Ama bu benim son dayanağım.. Olur da bir daha beni göremezsen... Belki öbür dünyada karşılaşırız dostum..”

“Bu kadar yeterli Z-24” diye söze girdi Nevrin Hanım. “Son konuşmanın Pazar akşamı olduğunu düşünüyorum.”

Z-24 cevap vermedi, cevap isteyen bir soru da sormamıştı zaten.

“Bir kişiyi birçok konuşmasıyla analiz edebiliyorsun, anlaşılan birçok konuşma da bir konu hakkında harekete geçmeni sağladı..” Nevrin Hanım tekrardan Z-24’e dönerek.

“Z-24, Z serisi bir robot bir EMP nasıl yaratabilir?”

“Bir elektrik kablosuyla son seviyede çalıştırdığı ısıtıcısı ile bataryası arasında kısa devre yaptırarak efendim.”

“Anlıyorum.” diyerek başını hafifçe salladı. “Peki bir EMP’den nasıl kurtulabilir?”

“Kurtulamaz efendim.”

Yakalanabileceğini bildiği halde kendini feda etmesi Nevrin Hanım’ı garip bir hüzne boğmuştu. “Peki...” devam etti Nevrin Hanım “T-63’ün radarında gözükken diğer 2 nokta?” diye sordu Demir Bey’in bu konuyu açtığını tahmin ederek.

“Sokak hayvanları efendim, beni çok seviyorlar, yanıma geliyorlar..”

“Anlıyorum..” Nevrin Hanım parçaları birleştirmeye başlamıştı. “Amaç soruları çalmak değildi diyebiliriz o zaman? Amaç sınavı iptal etmekte.”

Soru olarak algılamayan Z-24 cevap vermedi. Gülümseyen yüzüyle sokak hayvanlarını izlemeye başladı.

Bir robot, diye düşündü. Bir robot, insanların sahip olduğu acıma, üzülmeye, mutlu olma gibi duygulara sahip olabilir miydi? Gelecek böyle mi ola-

caktı? Kaç insan başka insanlar kendilerine zarar vermesin diye öne atıldı? İnsanlardan daha fazla insani duyguya sahip bir robot..

Yavaşça izlemeye devam etti. Gerçeği açıkladığında ilk önce robotun tüm sistemlerini sıfırlayacaklarını biliyordu. Belki birkaç gün için başka insanları kurtarmıştı, mutlu etmişti.. Belki de bazı değişimlere sebep olabilirdi, kim bilir..

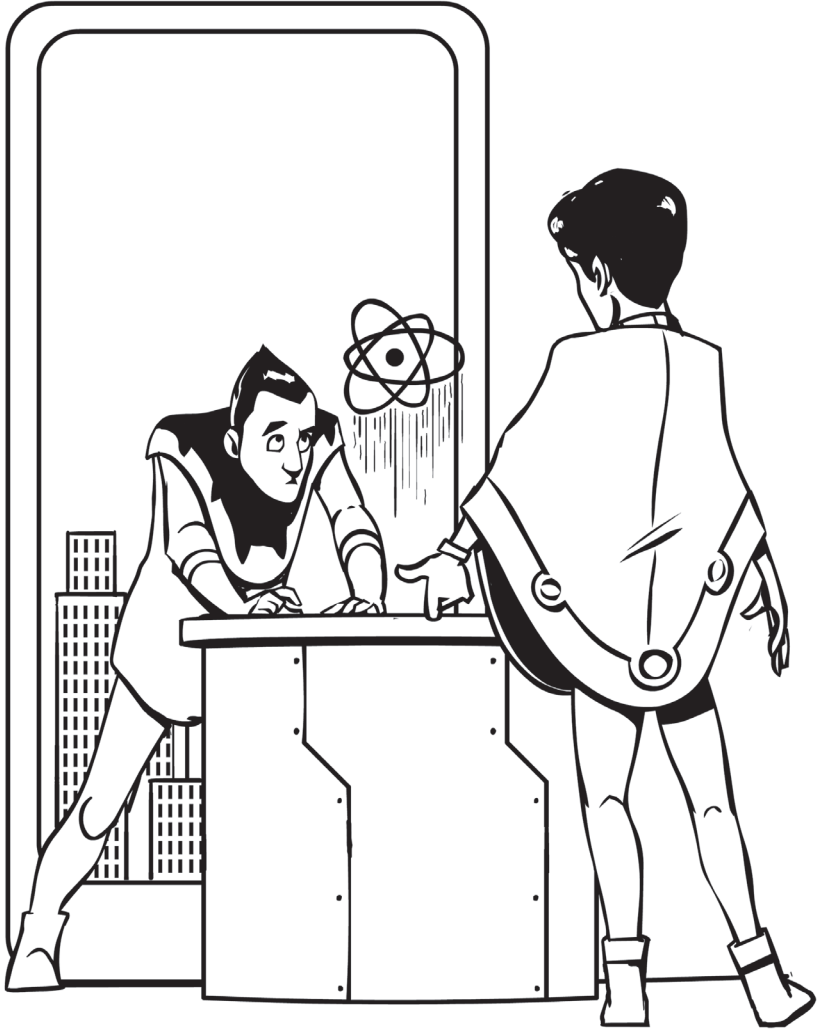
“İyi günler.” diye seslendi.

Z-24 yavaşça döndü. Gülümseyen yüzüyle beraber o metalik ama içten sesiyle cevap verdi. “Size de iyi günler efendim.”

ENERJİ

ALİ OSMAN YILDIZ

ıcak bir yaz günüydü. Çevresinde yükselen devasa binalar son derece parlak olduğu belli olan güneşi perdeliyorlardı. Binaların çatılarını ve üst katlarını saran paneller ışığın yansımalarını engelledikleri için yürüdüğü yol epey gölgede kalmıştı. Ensesindeki hafif gıdıklanmadan rüzgâr estiği anlasa da en küçük bir serinleme dahi hissetmiyordu. Yolunun üzerindeki ağaçlar bu hafif rüzgârla dans ediyor, etrafa huzurlu bir hava katmaya çalışıyordu. Ağaçlara bakarken elinde olmadan gülümsedi. Bir an gerçek olduklarını hayal etmişti. Ne kadar güzel olurdu ağaçlar gerçek olsa. Ama bu ışıkla ağaçların yaşaması mümkün değildi. Tüm uğraşlarına rağmen şehrin iç kısımlarında ağaçları yaşatamamışlardı. Kafasını kaldırıp güneş panellerine baktı ve “Değer miydi?” diye düşündü. Sonra aslında değmediğini ama seçme şanslarının olmadığını hatırladı. Enerji yaşam demekti ve enerji üretebilecekleri en temiz yol buydu. Bakışlarını yere indirip küçük ot demetlerine ve yosunlara baktı. Ağaçlar da bunlar gibi kendiliğinden yetişseydi veya en azından onların çabalarına azıcık bile olsa karşılık verseydi şehir çok daha güzel olabilirdi. Birden kendine geldi, küçük bir silkinmeyle tüm düşünceleri ve hayalleri kafasından çıkarıp yoluna devam etti. Onu yer altına götürecek asansöre gelene kadar yürüdü. Biner binmez yirmi altıncı kat düğmesine bastı ve beklemeye başladı. Şehirlere verdikleri zararlardan dolayı artık tüm ulaşım ağı yer altındaydı. Oldukça sistemli bir ağ yapılmış olsa da ihtiyaçlarını zar zor karşılıyordu. Ağın genel yapısı ise şöyleydi. İlk yirmi kat şahsi araçları olanlar için tahsis edilen yollardı ve otoparklar dışındaki noktalardan erişim sağlamak imkânsızdı. Sonraki otuz kat toplu taşıma servislerine ayrılmıştı, her katta farklı güzergâhlarda çalışan araçlar hizmet veriyordu. Son on kat ise uzun mesafeler, çok acil

işler veya çok nüfuzlu kişilerce kullanılan hız hatlarına aitti. Polisler, hastane araçları ve ülkeler arası ulaşım bu hatlardan sağlanırdı. Son yıllarda ülkeler arası ulaşım yoktu aslında ama yine de olduğu zaman bu hatlar kullanılırdı. Tabii bir de bu hatlarda istenen asgari hıza ulaşabilecek araçları olan kişiler vardı. Özel istekle ve çok büyük paralar karşılığında istedikleri yerleri bu hatlara bağlatıp bu hatları kullanabilirlerdi. Ama bu da tercih edilen bir durum değildi. Sadece sürekli ülkeler arası yolculuk yapan insanlar tercih ederdi.

Asansör durduğunda birden kendine geldi ve dışarı çıktı. Biraz daha yürüyerek kendisini istediği yere götürecek kapsüle bindi. Yerine oturdu, konsol üstündeki başlığı kafasına geçirdi. Önünde beliren şehir hologramından şirket merkezini seçti. Daha hologram kaybolmadan gelmişlerdi. Yıllar içinde gerçekten gelişen tek şey ulaşım. Şehir içi ulaşım saniyelere, şehirler arası ulaşım dakikalara indirilmişti. Saatler ise sadece diğer gezegenlere ulaşımı ifade eden bir zaman birimine dönüşmüştü. Başlığı kafasından çıkardı, kapsülden çıktı ve şirket asansörüne bindi. Ofisine ulaşana kadar asansörde kalma düşüncesi canını sıkıyordu ama alternatifi yoktu. Asansöre bindi, yanındaki panelden yüz kırk altıncı katı seçti. Ayakta beklemek istemediği için asansörün kullanıcı panelinden bir koltuk istedi. Yanında rahat görünümlü, genişliğine bakınca sandalyeye daha çok benzeyen bir koltuk belirdi. Üstüne otururken zihninde beliren ufak şüphe, oturduğu anda yerini utanca bırakmıştı. Katı hologram teknolojisi bulunalı haftalar olmuştu ama hâlâ alışmamıştı. Bu kadar uzun zamanda teknolojiye uyum sağlayamayan bir teknoloji geliştiricisi... Komikti. Gözü sayılarda beklemeye devam etti. Asansör durduğunda rahat bir nefes aldı ve asansörden indi. Koridor boyunca ilerledi, koridorun sonundaki kapıyı çaldı ve cevap beklemeden içeri girdi. Küçük ofisinde, mat siyah renkteki metal masasına oturmuş ve önündeki panelle ilgilenen kişiye bakarak “Beni neden bu kadar erken çağırdınız efendim?” dedi sitemkâr bir sesle. Aralarında ast üst ilişkisi olmasa da yaşından dolayı arkadaşına hep efendim diye seslenirdi. Mehmet bunu başta epey garipsemiş ama sonradan alışmıştı. Hatta

zamanla Mehmet, kendisine sürekli efendim diyen birisinin olmasından hoşlanmaya bile başlamıştı. Otuzlu yaşlarında olan Mehmet, son derece zeki, enerjik ve sevecen birisiydi. Onu çevresindeki insanlardan ayıran çok önemli iki özelliği vardı; ne olursa olsun dürüst olması ve insanları paradan daha fazla umursaması. İkisi de bu günlerde az bulunan şeylerdi. Genellikle soğukkanlı birisiydi ve kendisine hakaret eden kişilere bile gülümseyebilecek kadar davranışlarına hâkimdi. Genellikle... Ama bugün bir farklılık vardı üstünde. Sorusunu dahi duymayacak kadar heyecanlı görünüyordu. İyi ki cevap vermesini beklememişim diye düşünüp yanına gitti. “Hayırdır, yeni bir gezegen mi buldunuz, ne bu heyecan?” diye sordu. Mehmet onu duyup kafasını kaldırdı:

– “Mümkün olsa denerdim ama sen de biliyorsun ki tüm yıldızlar, gezegenler, galaksiler, kısacası yıldız haritalarına alınmaya değer bulunan her şey haritalandı. Hem bu çok daha önemli olabilir. Üç milyar ışık yılı uzaklıktaki boş ve bir işe yaramayan bir gezegen keşfedip adımı vermekten çok daha önemli...” Yüzündeki garip ifade söylediklerini destekler nitelikteydi.

– “Peki ne buldunuz efendim?”

– “Sana çözmen için gönderdiğim denklemi hatırlıyor musun? Hani üzerinde çalıştığımız makine ile ilgili olanı?”

– “Hatırlıyorum tabii ki, zaten makinenizi ben yaptım, gereken tüm hesaplamaları benden istediniz. Ama sonuncu denklem yanlış, girdiden daha fazla çıktı elde ediliyor sonuca göre. Siz de biliyorsunuz ki bu mümkün değil.” dedi biraz da üzülerek. Aylarını bu makineye vermişlerdi, hatta hesaplamalarına devam ederken bir yandan da prototipini üretme riskini bile almışlardı, tüm emeklerin boşa çıkması veya projenin gecikmesi şirketi, dolayısıyla da onları mahvederdi. Bunca yıllarını verdikleri şirketlerinin mahvolması veya yok olması pek de hoş bir sonuç olmazdı. Mehmet biraz heyecanla biraz da korkarak

– “Denklem doğru.” dedi.

– “Bakın efendim, sizi üzmem istemem ama bu mümkün değil. Termodinamiğin birinci yasasına aykırı. Enerji yoktan var veya vardan yok edilemez.”

– “Sistemi denedim. Çekirdeğin içerdği iç enerjiden çok daha fazlasını elde ettik makineyle.”

– “Bu imkânsız. Bunun olabilmesi için termodinamiğin tüm yasalarını kırabilmeniz gerekiyor. Kalan yasaları geçtim, enerji kesinlikle yoktan var edilemez.”

– “Neden imkânsız olsun ki? Daha bir ay önce ikinci yasayı kırmadılar mı? Hatta makineyi bu teknoloji üzerine inşa ediyoruz bildiğin gibi. Daha haftalar önce katı hologramı bulup ışıktan geçici de olsa katı cisimler oluşturmaya başarmadılar mı? Neden bu imkânsız olsun, öyle kalsın ki?”

– “Haklısınız ama enerji madde dönüşümü İkinci Dünya Savaşı yıllarında dahi bilinen bir şeydi, sadece dönüşümün diğer yönünü keşfettiler. Bu bambaşka bir olay.”

– “Gel öyleyse benimle.” dedi Mehmet. “Reaktörü birlikte çalıştıracamız. Zaten tüm çekirdeklerin iç enerjilerini kusursuz şekilde ölçebildiğimizi biliyorsun. Elde ettiğimiz enerjiyi birlikte okuyalım ve sonuçları birlikte görelim.”

Odadan çıkarken dizleri titriyordu. Mehmet haklıydı. Elde edilen enerji çekirdeğin iç enerjisinin neredeyse iki katıydı. Ama bu çok mantıksızdı. Enerjiyi yoktan var etmeyi, yani bir anlamda yaratmayı başarmış olmaları imkânsızdı. Elindeki sonuçlar tam tersini söylüyordu ama yine de imkânsızdı. Mehmet de şaşkıındı. İkisi de şaşkınlıktan konuşamıyorlardı. Mehmet’in yüzündeki ifadeden eğer test sonucu dediğinin tersi olsa çok daha rahat inanacağını ve rezil olmayı çok daha rahat kaldırabileceğini söyleyen bir ifade vardı. Ofise geldiklerinde hâlâ konuşamıyorlardı. Karşılıklı koltuklara çöktüler. Birbirlerine baktılar. Ömer birden gülmeye başladı. Mehmet inanmaz gözlerle bakıyordu. Ömer durakladı, derin bir nefes aldı ve;

– “Sonuçlar çok mantıksız, sanırım ODTÜ’den mezun olabilmemden daha da imkânsız bu.” dedi ve tekrar gülmeye başladı. Bu kez Mehmet de eşlik ediyordu kahkahasına ki görülmemiş bir şeydi. Biraz durulduktan sonra tekrar ciddileştiler. Saatler boyunca süren tartışmadan sonra fazla olan enerjinin nereden geldiğini öğrenmeye çalışmayı ve bu sırada makineyi gizli tutmayı kararlaştırıp ayrıldılar.

Haftalar geçmiş, ancak hâlâ ilk sonuçlarını yalanlayacak bir şey keşfedememişlerdi. Makinenin çalışması da ufak bir sıkıntısı dışında planlandığı gibiydi. Enerji üretim aşamasında çekirdeğin üzerinde oluşan ufak bir elektron bulutu dışında her şey... Ama sanki tüm sorunlar da bu buluttan kaynaklanıyor gibiydi. Çünkü anlık enerji yoğunlaşması oluşturuyor daha sonrasında enerji miktarında kısa sürede ciddi bir artışa sebep oluyordu. Makinede ne olduğunu açıklayabilmek için bu bulutun açıklanması gerekiyordu önce. Ömer gözlerini kısarak ekrana baktı. Günlerdir uykusuz kalmaktan gözleri yanmaya başlamıştı. Bedeni uykusuzluğa tepki vermeye başlamıştı ama Ömer sorunu açıklığa kavuşturmadan ciddi bir dinlenme süresini göze alamayacağını düşünüyordu. Bu sonuçları haftalardır görüyordu ama içinden bir ses makineden önce de bu sonuçları bir yerlerde gördüğünü söylüyordu. Ama nerede olduğunu çıkaramıyordu. Daha önce görmüştü, ama nerede? Mehmet bir anda sırtına bir tane vurup onu kendine getirdi.

– “Daha odadan çıkıp geri geldiğimi bile fark edemiyorsan ekran başında kalmanın ne alemi var ki? Kalk git evine, yatıp biraz dinlen. Sabah kaldığımız yerden devam ederiz. Ya da akşam mı demeliyim, zaten sabahı etmişiz.”

– “Gidemem. Bu sonuçları bir yerden hatırladığımı fark ettim. Ama nereden olduğunu çıkaramıyorum. Ve neredeyse eminim ki birinci yasayı kırmadık.”

– “Ona daha sonra devam ederiz, ama artık gitmen lazım. Yoksa gözlerin şirketinin geleceğini göremeyecek kadar zarar görmüş olacak ve ben de çevremde öyle bir ortak istemem.” Ömer Mehmet’le tartışmasının fayda etmeyeceğini fark ettiği için direktmekten vaz geçti. Tartışmaktansa uyumayı yeğlerdi. Evine geldiğinde gözü duvarlara ve pencerelere ilişti. Pencerelerden bakınca yağmur gördü ama havanın sıcak ve güneşli olduğunu biliyordu. Soğutma sorunlarından dolayı tüm evler yer altına inmişti ve doğal olarak gerçek pencereleri yoktu. Bunu fırsat bilen teknoloji firmaları ekran pencereler üreterek yeni bir pazar oluşturmuşlardı. Onun pencereleri de bunlardandı. Kimisine afiş görüntüleri vermiş, aklına estikçe değiştiriyor-

du. Kalanlaraysa pencere görünümü vermişti ve hasretini çektiği yağmurlu hava görüntüsü yayınlıyordu odaya. Çünkü yıllardır yağmur yağmamıştı dünyaya. Yağsa bile asit yağmuru olacağı için yağmur hasretini dindiremezdi. Tabii önce ona ulaşması gerekiyordu yağmurun, oksijen kubbelerini geçip ona nüfuz etmesi gerekiyordu zarar verebilmek için. “Bir gün kubbelere gerek kalmayacak ve bunu sağlayan ben olacağım.” düşüncesi geçti aklından. Sonra yorgunlukla kendini yatağa bıraktı ve anında uyuyakaldı.

Uyandığında karşısındaki ekranda “Portal” oyununa ait bir poster vardı. Dedesinin zamanında, bilgisayarlar hâlâ masanın üzerinde duran aletlerken video oyunları varmış. İnsanlar bilgisayarların başında saatlerce kalıp oyun oynayabilir, film izleyebilirlermiş. Film kavramına yabancı değildi ama “saatlerce” izlemek veya bu video oyunları başında zaman harcamak... Keşke zaman yine o kadar yavaş aksa diye düşündü. Uyumak gibi zaruri bir ihtiyaç bile süresi abartıldığında insanı dünyanın çok ardında bırakabiliyordu. Ayak uydurabilmek için uyanır uyanmaz sentetik beynin kaydettiği gelişmeleri kendinize aktarmanız gerekiyordu ki teknolojinin gerisinde kalmayın. Postere tekrar baktı, “Portal” kelimesinin anlamını düşündü. Bir anda gözleri sonuna kadar açıldı. Sonuçları daha önce nerede gördüğünü hatırlamıştı.

Mehmet’in odasına girdiğinde çok heyecanlıydı. Kapıyı bile vurmadı, direk arkadaşının yanına oturdu;

– “Sana imkânsız olduğunu söylemiştim, biz enerji yaratamayız.”

– “Bu ne hız Ömer, bir selam sabah yok mu? Hem sorunu çözdün galiba, bu kadar sevinçli olduğuna göre...”

– “Tabii ki çözdüm ve yine haklı çıkmanın gururunu yaşıyorum. Sana söylemiştim. Enerji var edilemez.”

– “Yaşadığın gururu görebiliyorum, hitabın bile değişmiş.” dedi ve gülmeye başladı Mehmet. Ona bir süredir “sen” diye hitap ettiğini idrak eden Ömer biraz utandı ama yine de istifini bozmadan;

– “Kusura bakmayın, heyecan işte. Sabah dedem zamanından kalma bir oyun gördüm ve ismi bana test sonuçlarını nerede gördüğümü hatırlattı. Biliyor musun bilmiyorum, yaklaşık dört yıl önce İstanbul’da bir çalışma

yapıldı, evrenin haritalandırılmayan kısmını haritalandırmak için hızı bilinen yöntemlerin çok üzerinde olan bir yol denendi, Boyutlar Geçidi dendi adına. Duymuş muydun?

– “Eh sadece duydum. Ne olduğunu anlatman gerekecek.”

– “Öyleyse bir örnekle başlayayım. Bir kâğıt düşün. Kaleminin üzerinde durduğu noktadan, başka bir noktaya gitmek için kalemi hareket ettirirsin, yüzeyden uzaklaşmazsan da bir çizgi çizmiş olursun. Peki çizgiyi çizmeden gitmek istiyorsan? O zaman da iki seçeneğin vardır. Ya elini kâğıt yüzeyinden kaldırırsın ya da kâğıdı katlayıp o iki noktayı üst üste getirirsin ve kâğıdı basitçe delersin. İşte Boyutlar Geçidi mantık olarak ikincisi oluyor. Kısacası mekândan bağımsız olarak yolculuk edebilmeyi sağlıyor. Işık hızı gibi bir hız üst limitin de yok, çünkü teknik olarak herhangi bir hızın yok.”

– “Güzel bir çalışmamış ama beni ilgilendiren kısmından hala uzaktasın. Bunun konumuzla ilgisi ne?”

– “Geliyorum ama biraz sabır. Boyutlar Geçidi deneyi başarılı olduğunda bir de hayal kırıklığı yarattı çünkü gördüğümüz şey bildiğimiz evrenin sınıırıydı. Daha ötesinde salt enerji olduğu için Boyutlar Geçidi’nin oraya açılması Dünya’yı müthiş bir tehlike altında bırakırdı. Bu sebeple de daha ötede açmaya cesaret edilemedi. Bizim konumuzla alakası da şu, bence istemeden de olsa evren sınırına yakın bir yerlere Boyutlar Geçidi açık ve makinemiz enerjiyi oradan çekiyor. Bizi yok etmeyecek kadar az enerji çekmesinin sebebiyse geçidimiz dengeli değil ve sadece anlık olarak açık kalabiliyor. Her zaman enerji çekirdeğindeki miktarın iki katını alma sebebiyse geçidin açık durma süresiyle alakalı. Geçide verilen enerji her zaman iç çekirdeğin enerjisinin standart bir yüzdesi ve o sırada çekilen enerji de her zaman çekirdek enerjisinin iki katına denk geliyor.”

Ömer açıklamasını bitirdi ve gururla ortağının yüzüne baktı. Ortağı şaşkıındı ama inanmış görünüyordu. Öyle ya enerjiyi çaldığını bilmek, yarattığını sanmaktan daha inanılırdı. Mehmet ayağa kalktı ve düşünceli bir şekilde ortağının yüzüne baktı.

– “İçimden bir ses Dünya’ya büyük bir tehdit geliştirdiğimizi söylüyor. Düşünsene güç hırsıyla yanan bir psikopatın bunu silah haline getirmesi ne kadar kolay olur. Dünya yeni bir dünya savaşını kaldıramaz.”

– “Zaten hiçbirisini kaldıramadı ki.” dedi Ömer. Elini kontrol kumandasına uzattı ve binanın çevresini saran güneş panellerini kaldırdı. Oksijen kubbesinin dışında kalan, sanki işkence görmüş gibi kararmış, şekilsizleşmiş, midesini kaldıran ve eskiden toprak olan bölgeyi göstererek “Lafta Üçüncü Dünya Savaşından galip ayrıldık. Ödediğimiz bedele bak. Türkiye’ye dağılan 60 oksijen kubbesi dışında yaşanabilecek hiçbir yer yok. Doğal ve tarihi kavramları yok olalı kaç yıl oldu? Bütün topraklarımız nükleer ateşi altında kavrulduğundan beri kaç yıl oldu? Bereket ki ülke diğer üçüne girmede. Eğer sonraki üç savaşa da katılsaydık kaç kubbemiz, kaç şehrimiz kalırdı sence? Bizden başka araştırma yapmayı düşünecek kimse kalmadı çünkü kıyımdan sağ çıkabilenler sadece yaşama derdinde kaldılar. Üstünden bu kadar kısa süre geçmişken kimse bunu silahlaştırmaya çalışmaz, merak etme. O kadar deli olan kimse yoktur.”

– “Umarım haklısındır. O zaman aşağıya inip bahsettiğin şeyi gözlemleyeyim. Eğer bahsettiğin geçit gerçekten açılıyorsa güneş panellerinden vazgeçebiliriz artık. Kim bilir, belki çocuklarımız ilerde ağaç bile yetiştirebilirler.”

– “Ben bir süre daha ofiste kalacağım. Sonrasında yanına gelirim.”

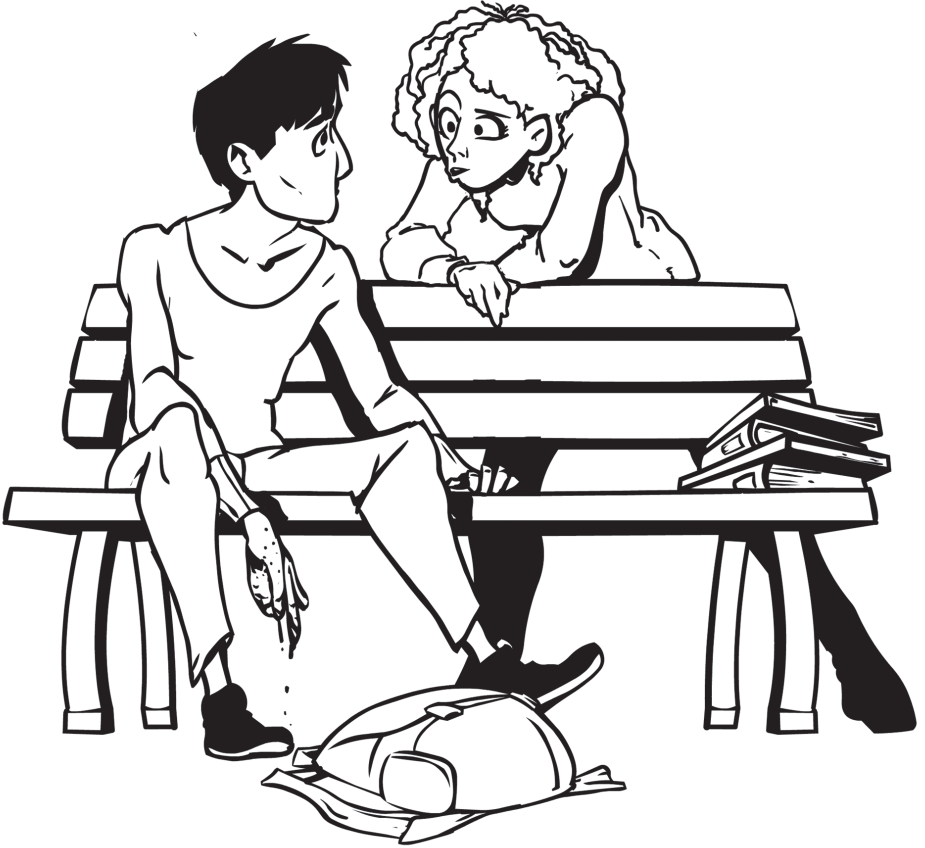
Ömer, panelleri kapatmadan dışarı bakmaya devam etti. Sonra gözünü kubbe içinde bir noktaya dikti. Burası mezun olduğu güzel okuldu. Çevresine yapay ağaçlar diken, rüzgâr makineleriyle onların dans etmesini bugünün insanlarına hatırlatan güzel okulu. Dedesinden sürekli olarak güzelliklerini dinlediği, babasından ise önce yanıp kül olmasını dinlediği ve sonra da yeniden kurulduğunu duyduğu, yıllar öncesinde mezun olduğu halde hâlâ gönlünde yuvası hissini uyandıran ODTÜ’nün eski yerine baktı. Eskiden tüm bu arazinin orman olduğunu, o ufacık, yıkılmış darmadağın olmuş binalarda bir aralar binlerce öğrencinin derse girdiğini, yaşamaya çalıştığını düşündü. Şimdiki haliyle duyduğu hali arasında ne kadar büyük bir tezat vardı. Sonra dış dünyayı düşündü. Tarihin başlangıcından bu yana yaşayan ve antik uygarlıklardan kalan binaları, saymakla bitmeyecek eserleri, asla öğrenilemeyecek kadar fazla olan şehirleri söyleyen dedesini hatırladı. Önündeki dünyada 200 şehir yoktu. Diğer gezegenlerdeki kolo-

nileri de sayınca 250 olurdu en fazla. 6 milyar insanın yaşadığını söyleyen dedesini düşündü tekrar. Artık sadece 50 milyon kişiydiler. Kafasını göğsüne doğru kaldırıp bir noktaya baktı. Göremese de Mars'ın orada olduğunu biliyordu. Her şeyin sorumlularını barındırdığını da... Hâlâ Dünya'yla işleri bitmemişti, hâlâ savaş istiyorlardı. Dünyadakiler onları dinlemeyecek kadar bıkkın ve başlarına gelecekleri kabullenebilecek kadar yılmış olmasalardı yeni bir dünya savaşı bile çıkabilirdi. Sonra sinirle yumruklarını sıktı. "Artık ihtiyacım olan enerjiyi buldum." diye düşündü. Arkadaşına göz göre göre yalan söylemişti ama bu ödenebilecek bir bedeldi. Son bir kez daha Marsa doğru baktı ve gülümsedi. Uzun zamandan beri ilk kez içten gülümseyordu. İlk kez hedefine ulaşabileceğini düşünüyordu. "Artık bedel ödeme sırası sizde." dedi tüm öfkesiyle. Gerçekten de öyleydi. Elde ettiği enerjiyle istediğini yapabiliyordu. Artık güneş panellerine ihtiyaçları kalmayacağı için tüm güneş ışınlarını sömürmek yerine ağaçların yaşaması ve gelişmesi için kullanabilirlerdi. Dünya yeniden yaşanabilir hale gelirken Mars Dünya'nın yaşadıklarını yaşayabilir, böylece onları anlayabilirdi. Bunları düşünürken yüzünde tatmin olmuş bir ifade ve içten bir gülümsemeyle laboratuvarına doğru ilerlemeye başladı. Gelecek onundu. Ortağı Mehmet'i ve düşüncelerine karşı çıkacak arkadaşlarını düşündü bir an. Hayır, gelecek onundu. Sadece onun...

KAVAK AĞACI VE YILDIZLAR

MEHMET YILDIZ

G

ökyüzünün karanlığı, bütün ışıltılarıyla beraber yerlerini almış yıldızlarla birlikteydi. Tek bir bulutun dahi görünmediği sonsuzluğun içerisinde hiçbir yıldız bu anı kaçırmak istemiyordu. Ancak gösteri ekibi sahneye çıkmış bütün hünerlerini gösterirken, yalnızca etrafa dağılmış tek tük seyirciler onlara eşlik edebiliyordu. Yıldızların parıltısını keyifle izlemek için henüz erkendi. Çünkü Ankara'nın soğuğu da yıldızlarla birlikte kendi becerilerini göstermeye devam ediyordu. Bahar ayları gelmiş olmasına rağmen rüzgâr ile birlikte kendini iyiden iyiye hissettiriyor, güneşin sıcaklığına aldanıp çiçek açan ağaçlar da mutsuz bir şekilde rüzgara ayak uyduruyorlardı. Kendilerinden kopup giden çiçekler solup gidecekleri yere doğru sürüklenirken, son bir umut dallarını sinirle sallıyorlar; ardından ümitsizlikle kalan çiçeklerini koruma telaşına düşüyorlardı. Sadece yıldızların parlaklığı onları sakinleştiriyor, güneşin doğuşu için umutlarını korumalarını sağlıyordu.

Özge elinde tuttuğu kitapların ağırlığından hafif öne doğru eğik, tek tük duyduğu seslerin ve gülüşlerin arasından hızlı adımlarla ilerlerken, omuzlarına kadar gelen kıvrıkcık saçları ahenkle sallanıyordu. Gece kütüphaneden geç çıkacağını tahmin ederek ince giysilerini tercih etmemiş, ancak buna rağmen yine de soğuğa yenik düşmüştü. Bu havaya aldırmandan dışarıda kalıp eğlenen insanları da gördükçe kıskanıyordu ama şu an bunun için vakti yoktu. Yarınki sınavdan sonra artık bir müddet de olsa kütüphaneyi bırakabilir, havaya aldırmandan dışarıda eğlenebilirdi.

Kaldığı yurda yaklaşmasının verdiği heyecanla adımlarını iyice hızlandırdı. Yolun hem sağ hem sol tarafında bulunan yurtların arasından ilerler-

ken hala çoğu odanın ışıklarının yandığını fark etti. Onun gibi dışarı çıkamayanların aslında hiç uyumaya niyetleri olmadığını da bir göstergesiydi. O kadar çok yorgun hissediyordu ki kendini, bugün ışıklı odalar grubuna dahi katılamayacaktı.

Odadaki arkadaşlarının uyuyup uyumadıklarını merak ederken erkeklerin kaldığı yurdun önündeki bankta oturan birini gördü. Her yurdun önünde böyle banklardan vardı. Özellikle havalar iyice ısındığı zaman gece geç saatlere kadar dolu oluyordu bu banklar. Şimdi de dışarıda eğlenmeyi tercih eden insanlardan biri olduğunu düşünür umursamadan geçirdi. Ancak oturan kişiyi tanıyordu. Bu Semih'ti. Gün boyu telefonla ulaşmaya çalışmıştı ona. Özellikle arkadaşlarından bugünkü sınavına girmediğini duyunca telaşlanmıştı da. Semih en umutsuz olduğu sınavlarına bile girer, o sınavlarda bile neşeli kendinden çok emin olurdu. Ancak bankta oturan onun tam tersi gibiydi. Öylece oturmuş yola doğru dalgın dalgın bakıyordu.

“Semiiiih!” diye seslendi. Bankın önünde duran büyük kavak ağacının yaprakları Özge'ye merhaba dercesine hışırdadı. Ancak kavak ağacı bir gıdım bile oynamamıştı. Semih gibi kayıtsızdı. Özge yurduna doğru çıkan yokuşa baktı. Sadece iki dakikaya sıcacık odasına kavuşabilirdi. Ama öncelikle Semih'le konuşmalıydı. Oda biraz bekleyebilirdi. Hemen geldiği yoldan bankların oraya doğru giden patika yol vardı ama Özge oradan dolaşmaktansa direk çimenlerin arasına girdi.

Bir kez daha “Semih!” diye seslendi. Otlar dalgalandı. Yapraklar hışırdadı. Ancak bulunduğu yer hareket için kavak ağacının iznini bekler gibiydi. Etrafındaki gürültü bile Özge'nin seslenişleriyle artmak yerine azalmıştı. Semih de aynı dalgınlıkla önüne bakmaya devam etti. Yapraklar yaramaz bir çocuk gibi ellerinden geleni yapıyor, bu sessizliği kırmaya çalışıyordu.

Yanına doğru yaklaşırken bir yandan da Semih'i inceliyordu Özge. Karanlıktı biraz ama hem odaların hem de yoldan gelen lambanın ışığı ona yardımcı oluyordu. Semih'in üstünde genelde giymekten zevk aldığı kareli kırmızı gömleği ve içinde renklerle uyumlu yıldız şeklinin kapladığı beyaz bir tişörtü vardı. “Yıldızlar...” diye düşündü Özge. Bugün gerçekten de her

yerdeydiler. Yıldızdan gözünü ayırdığı sırada gözü Semih'in saçlarına takıldı. Sürekli bakımlı olan saçları bu sefer dağınıktı. Yağlanmış ve sağa sola dağılmışlardı. Yanından hiç ayırmadığı çantasıysa her zamanki görünüşe ters, yerde yatmış bir şekilde duruyordu. Normalde Semih çantaya gözü gibi bakardı. Onun ayrılmaz bir parçası gibiydi.

Etrafındaki garip sessizliğe rağmen yüzünde büyük bir gülümsemeyle yanına giderken bir anda buz kesti Özge. Yapraklar tekrar ve daha güçlü seslerini çıkarırlarken ayrıntılar yavaş yavaş onu geçirmeye başladı. Sessizlik ikisinin de etrafını sardı. Semih'in pantolonunda çamur lekeleri vardı. Ayakkabısı da onlarla uyumu bozmamış beyazdan kahverengiye dönmüşlerdi. Semih'in elleri iki yandan sallanmışlardı. Sol elinden aşağı kan damlıyordu. Elinin rengi kurumuş kanla birlikte kahverengiye dönmüştü. Kanın damladığı yer de bu duruma uyum sağlamak istercesine gittikçe kararıyordu. Bir yerde yanılmıştı. Yalnızca kavak ağacı değil kan gölünün karanlığında kalan çimenler de hareket etmiyordu.

Özge ne yapacağını bilemedi. Az önceki düşünceleri yerini kötülere bırakmaya başlamıştı bile. Arkadaşları Semih hakkında sürekli hastalığı olduğu konusunda konuşuyorlardı. Uyurgezer olmasından, gün içerisinde olmayan şeyleri hayal ederek gerçek gibi davranmasına kadar birçok hikaye duymuştu onlardan. Ancak bu zamana kadar hiçbir şekilde bunların gerçek olabileceği aklından bile geçmemişti. Semih hep onu sıkıntılı zamanlarından çekip çıkaran bir kurtarıcıydı.

Damla damla yerdeki karanlıkla beraber geceye uyum sağlıyordu. Bura ya bu sessizliği veren de bu yerdeki küçük karanlıktı. Kavak ağacı da onun etkisi altındaydı ve hiçbir suçu yoktu. O sadece toprağın üstünde doğal olmayan bir şeyin varlığını hissetmişti. Ya da bir başka deyişle doğal ve tehlikeli... Kendisinin tam zıttıydı.

Derin bir nefes aldı. Semih şu anda belki de uyurgezer bir haldeydi. Sakin olmalıydı. Gözünü zor da olsa karanlık yerden ayırdı. Arkadaşının yanına usulca yaklaştı. Kitaplarını bankın üzerine bıraktı ve yanına oturdu. Bir yandan elini onun omzuna koyarken seslendi tekrardan. Yaprakların ne

kadar zor bir işi başardıklarını da o an anlayacaktı. Sessizliği tekrar bozdu ancak bu sefer daha kaygılı bir şekilde:

“Semih?” dedi.

Semih hiçbir şekilde korktuğu gibi irkilmedi. Sadece daldığı yerden çıktı. Bakışları artık daha bilinçliydi. Yanında döndü. Özge’yi görünce yüzündeki gülümsemeye engel olamadı. Ama o kadar derinlerden bakıyordu ki, Özge bakışlarını başka yere çevirdi. Ufacık bir süre bile olsa bakışların ağırlığı üzerine çökmüş, omuzlarında inanılmaz bir yük hissetmişti. Zar zor da olsa:

“Ne yapıyorsunuz burada?” diyebildi. En azından Semih uyku da değildi şu an. Bunu anlayabilmişti bakışlarından.

Semih, Özge’ye bakmayı bırakıp tekrardan daldığı yere döndü:

“Yorulдум,” dedi. Gözlerindeki derinlik aynı şekilde sesinde de vardı. Tek bir kelimesi Özge’yi nasıl olduğuna ikna etmeye yetmişti.

Özge ağır havayı biraz dağıtmak istercesine bu sefer omzuna biraz daha şiddetli bir şekilde vurarak:

“Hadi be sen de!” dedi. “Hem sınavlara girme hem de yorulдум de. Biz napalım, sabahtan beri iki sınava girdim ikiiii,” diye devam ederek, üzerindeki gerginliği az da olsa attığını hissetti. Semih’in yüzünde oluşan gülümseme onu daha da cesaretlendirdi:

“Eğer giremediğin sınavı falan düşünüyorsan dert etme. Yarın hocayla konuşuruz. Bi de bir rapor aldık mı başka sınava kalmadan sınavı tekrarlar belki ha ne dersin?”

Ancak Özge’nin yapay neşeli sesi sonlara doğru kısıldı. Çünkü Semih’in yüzünde oluşan gülümseme, son kurduğu cümlelerle beraber silindi gitti. Seslerin de kesildiğini fark edince gözlerini tekrardan Semih’ten ayırarak etrafına baktı Özge. Önce yurttaki ışıkların azaldığını gördü. Böyle olduğundan emin değildi ama burası her şeyi etkiliyordu. Bunu anlamıştı artık. Yola doğru döndü ama orası da bomboştu. Gülerek hep beraber dolaşan insanlar bir anda ortadan kaybolmuş gibiydi. Korkusundan gökyüzüne bakamadı. Eğer yıldızları da göremezse ne yapabileceğini bilemiyordu. Onla-

rın orada olduğuna güvendi. Etrafındaki sesler, ışıklar bunların azaldığını hissedebiliyor ve görüyordu. Ancak yıldızlar hep oradaydılar, bakmadığı sürece... Semih'in sesi düşüncelerini böldü:

“Elimi merak etme. Yarına hiçbir şeyi kalmaz.”

Özge istemeyerek de olsa tekrardan bakışlarını Semih'in eline çevirdi. Çok kötüydü. Derinin parçalanmış kısımlarını karanlığa rağmen görebiliyordu. Özge'nin korku dolu bakışlarının devam ettiğini görünce Semih yaralı olmayan elini boş ver dercesine salladıktan sonra kanayan elini kaldırdı:

“Cihazları buraya takıyorduk,” Avucunun tam ortasını gösteriyordu. Yerdeki küçük karanlık noktanın kaynağıydı. “Bütün gördüklerini kaydeden cihazlar. Bizim gibi araştırmacıların görevini kolaylaştırmak için. Bu sayede nerde ne var tekrar tekrar izleyebiliyorduk.”

Elini yavaşça tekrar aşağı indirdi. Yüzü acıyla kasıldıysa da umursamadan devam etti:

“Ancak bugün çalışmadı. Sadece problem ne diye bakmak istedim ama, onu bile beceremedim,” dedi. Yüzündeki ifade o kadar doğaldı ki Özge Semih'in ne dediğini anlamamasına rağmen başını salladı.

“Özge seninle günlerdir böyle oturuyoruz,” diye devam etti Semih. Sakin ve doğal. Tıpkı az önceki sesi ve gülümsemesi gibi. “Aynı günü tekrar tekrar yaşıyorum! Her seferinde aynı...”

Anlamsız sözler sessizlikle birleştikçe Özge ne yapacağını bilemedi. Şimdi tekrar arkadaşlarının dedikleri kafasında yankılanıyordu. Haklı olabilirler miydi? Yapraklar bile artık hareket etmeye korkuyorlardı. Yerdeki küçük karanlık artık tamamen bulundukları yeri ele geçirmişti. Yalnızca Özge'nin kendi içindeki gürültüler kaldı. Onların da kaybolmasına izin vermedi:

“Senin yazdığın bir şeyler vardı... Hani öyküler... Onlardan bir şey mi bu... Aynı günü tekrar tekrar yaşayan...” Ağzından kelimeler kesik kesik çıkmıştı. Her bir kelimeye umursamaz sıradan sohbet havası vermek için o kadar çok uğraşmıştı ki doğru dürüst cümle bile kuramadı.

Semih yorgunca güldü. Tam cümlesine devam edecekken kararsız kaldı. İnatla Özge'nin gözlerine bakmaya çalışıyor sanki orada bir şeyler görmeyi bekliyor gibiydi.

“Hayır!” dedi. Hafifçe doğruldu bankta. Özgeye biraz daha yaklaştırdı kendini. “O buradaki hayatım. Ben hiçbir zaman öykü yazmadım Özge. Ben buraya ait değilim. Sadece burada kaldım. Anlıyor musun beni! Gelecekte geldim ve her günü tekrar tekrar yaşıyorum!”

Özge içindeki gürültülere var gücüyle sarılmak istiyordu. Hiçbir şey anlamıyordu ama az önceki yapay neşesini getirmeye çalışarak:

“Ama öykülerini hep bize okutursun ya, hep beraber tartışırız.”

Ancak Semih gittikçe sabırsızlanıyordu.

“Hatırlamıyorum. Hatırlayamam. Çünkü yaşamadım!” Dedikten sonra elini yüzüne doğru götürdü. Bıkkınlıkla iç geçirerek yüzünü ovaladı. O da kendi içindeki gürültülerle savaşıyor gibiydi. “Ama beraber yaşadık Özge. Burada. Sürekli ben sana bunları açıklayıp duruyorum. Hatırlayabilirsin!”

Hemen ardından Semih çantasını yerden aldı. İçinden fotoğraflar çıkardı. Bir sürü fotoğraf vardı. Heyecanlı bir şekilde konuşmaya devam etti:

“Fotoğraflara bak. Hepsini burada seninle beraber çekildik. Her gün. Her gün çektim Özge. Her seferinde gösteriyorum sana bu fotoğrafları.” Fotoğrafları Özge'ye doğru uzatırken üzüntüyle konuşmaya devam etti «Günün sonunda yok olan her şey gibi fotoğraflarda da hiçbir şey kalmıyor. Sadece ben...»

Özge korkarak da olsa fotoğraflara baktı. Görüntüler karanlıktı. Ancak her seferinde farklı bir pozla yalnızca Semih vardı fotoğraflarda. Arkadaki kavak ağacı ya da herhangi bir şey görünmüyordu. Görüntünün karanlık olmasından da kaynaklanmıyordu bu durum. Semih dışında hiçbir şey yoktu. Ve hiçbirini hatırlamıyordu. Bu anlamsız sözler onu gittikçe korkutmaya yetmişti. Kaçamak bir şekilde yurduna giden yola doğru baktı. Şu an bu saçma konuşmadan kurtulmak için koşarak uzaklaşabiliirdi. Ama Semih'in nasıl bir tepki vereceğini de tahmin edemiyordu.

Semih Özge'nin gözlerindeki bakışı yakaladı. Son kalan umudu da o bakışlarla beraber gitmişti. Ancak konuşmaya devam etti:

“Ben sıradan bir araştırmacıydım. Tek şanssızlığım yanlış yerde bulunmamdı. Makine çalışmadı zannettiler ama çalıştı...” Tekrar Özge'ye bakarak devam etti. Yaralı elini havaya kaldırarak “Bir şeyi bile tamir etmeyi beceremezken buradan nasıl çıkacağımı bulmaya çalışıyorum,» dedi.

Bu sırada yaprakların sesini tekrar duydu Özge. Eski hallerine geri dönmüş gibiydiler. Sert bir rüzgâr esti. Kavak ağacı da bu durumu fırsat bileerek bütün dallarıyla yaprakların sesine eşlik etti. Kahkaha ve gülüşler geri geldi. Özge'nin daha fazla soru sormaya cesareti yoktu. En azından eli için Semih'e yardım etmek istiyordu ama buna cesaret edemeyecekti. Sadece yapabildiği şey yapraklar gibi ses çıkarabilmektir. Sesli ama bir o kadar da korkak. Korkudan kaskatı kesilmiş kavak ağacını hareket ettirmekten çekinerek ve yıldızlara bakmadan orada olmalarının verdiği güvenle. Bunu yapamayacağını bile bile. Doğal ve tehlikeli...

Özge bu sesleri yakalamışken tekrardan kaybetmeyi göze alamadı. Yavaşça ayağa kalktı. Sanki az önceki konuşmaların hiçbiri yaşanmamış gibi bankın üzerindeki kitaplarını toplarken “Ben şimdi yurda geçiyorum Semih,” dedi. “Yarın sınavdan sonra konuşuruz olur mu?”

Semih çaresiz bir şekilde olur dercesine başını salladıktan sonra Özge hızlıca konuşmasını sürdürdü:

“Hem hocanla da konuşcaz söz!»

Sessizliğin içinden uzaklaşma ihtimali yükseldikçe ilk baştaki güveni de yerine geliyordu. Kaçmak istiyordu. Buradan gidecek küçük sıcak yatağına girecekti. Uyandıktan sonra bir çaresini bulurdu. Bulunurdu. Ama şimdi değildi. Özellikle burada hiç değildi. Semih'in başka bir şey demesine fırsat bırakmadan:

“Görüşürüz!” diyerek kaldığı yurda doğru uzaklaştı.

Özge sanki havada süzülerek gidiyordu. Sessizdi... Gözden kaybolana kadar baktı Semih. Ve sesler tekrar tamamen kesildi... Yıldızlar, kavak ağa-

cı, yaramaz yapraklar hep birlikte kötü karanlık noktayla baş başa kalmışlardı şimdi.

Temiz havayı ciğerlerine çekti. Burasının en sevdiği özelliği belki de buydu. Kendi zamanındaki yapaylıktan eser yoktu. Bu dakikaları o kadar koşturmaca içinde geçirmişti ki... Şimdi onu özüne kadar yaşamak istiyordu. Hatıralarının en derinine inmek eskileri hatırlamak istiyordu.

Bundan son ana kadar kaçınmak istemişti. Geri dönecekti elbet. Ne gerek vardı hatırlamaya. Tekrardan yaşayabilirdi sevdikleriyle beraber anılarını. Bu ağaçların rüzgârı hatırlamak gibi bir şeye nasıl gerekleri yoksa, nasıl her seferinde esen rüzgar kendini özletmeden onlara yetişiyorsa, işte o da gidip yetişecekti hatıralarına. Ya da ağaçların hatırlamadığını nereden biliyordu ki. Her zaman rüzgâr esmezdi. Bir dakika bile yetmez miydi rüzgârı özlemeye. O kaç gün beklemişti peki bu an için. Ya da beklemiş miydi? Bütün umudu zaten eskileri hatırladıkça çoğalmıyor muydu? Neden şimdi yurdun önünde durmuş bunları sorguluyorlardı. Kendine itiraf etmekten korkuyordu ama her seferinde hatırlıyordu.

Cebinden telefonunu çıkardı. Acele etmeden ses kayıt yerini buldu. Buna hiç ihtiyacı olduğunu düşünmezdi ama kendi cihazının çalışmayacağını biliyordu. Özellikle elinin acısı onun bir an olsun bile umutlanmasına izin vermiyordu. Kendisini olduğu zamana bağlayan tek şey de yok olmuştu. Telefonun ekranına dokundu ve konuşmaya başladı:

“Zaman makinesinin çalışmasından bu yana geçen dokuz yüz yetmiş üçüncü gün. Her gün uyandığım yerde araştırmalar yaptım ve hiçbir şey bulamadım. Kayıt cihazım bozuldu. Tamir etmeye çalıştım. Ancak bir sonuç alamadım.”

Ne kadar mekanik bir sesle konuşmaya çalışırsa çalışsın sesi titriyordu. Derin bir nefes aldı. Yüzü o kadar kasıldı ki ağlamak istemiyordu. Buna izin verirse zaten çok az kalmış olan gücünün tamamen yok olacağını biliyordu. Tekrardan telefonu ağzına götürdü:

“Son olarak burada karşılaştığım bir insana bir kez daha gerçeği söyledim,” diyerek tekrardan kaydı durdurdu. Özge bütün hatlarıyla gözlerinin önüne geldi. Sanki gitmemiş hemen yanında oturuyor gibiydi. Özge... Siyah

kıvırcık saçları, zayıf yüz hatlarıyla birlikte mükemmel uyum sağlıyordu. Burnu bu ince yüz yapısında zarıflığıyla ön plana çıkan en büyük detaydı. Kusur sayılabilecek belki de tek şey bu ince ve küçük yüz hatlarına uymayan gözleriydi. Gözleri büyüktü. Sanki Özge'ye ait değiller gibiydi ama bunun onu çirkinliğe doğru sürükleyen bir detay olduğunu söyleyemezdi. Tam tersine güzelliğine güzellik katıyordu. En çok olasılığı onunla denemişti ve bunun nedeni olasılıkların iyi yönde ilerlemesi değildi. İşte tam anlamıyla bu gözlerdi.

Gözünü Özge'nin hayalinden ayırarak devam etti:

“Bu on dokuzuncu seferdi. Elim yaralı olduğu için bu sefer daha fazla korktu. Bu işlemi tekrar denemeyi düşünmüyorum. Bu cihazdaki kayıt bir,” dedi ve ses kaydını tamamen kapattı.

Ayağa kalkıp odasına giderek yarın için uyuması gerekiyordu. Bu zamana kadar bir kere bile güçsüzlük hissetmemişti. Her seferinde tekrardan başlamıyormuş gibiydi. Ancak ilk defa hatıraların onu yenmesine izin verdi. Özge'nin hayaline doğru baktı. Sessizliğin içerisinde, hareketsiz bednine karşı yalnızca rüzgâr saçlarını arkaya doğru dalgalandırıyor ve onu gerçek biriymiş gibi kabul ettirmek istiyordu. Hiç düşünmedi Semih. Öylece kabul etti.

Yavaşça Özge'nin bacaklarına doğru yattı. Başını sanki bankın sert tahtalarına koymamış gibiydi. Özge'nin eli saçlarındaydı. Hisleri bile ona oyun oynuyordu ama bunu memnuniyetle karşıladı. Bankın aşağısına sarkan ayaklarını kendine doğru çekti. Günlerce geçtiği bu yolda bekleyecek esen rüzgârın hatıralarını geri getirmesini dileyecekti. Ancak bu onun belki de bugüne kadar yaptığı en kötü şeydi. Çünkü bu rüzgârı da özleyecekti. Hatıralarında yer alacak ve bütün umudunu bir kemirgen gibi yavaş yavaş yiyip bitirecekti. Hepsini biliyordu. Ve izin verdi. Ağaçlarda bu durumu alkışlamak istercesine daha da büyük bir şekilde hışırdadılar. Rüzgâr daha hızlı esmeye başladı. Küçük karanlık nokta büyüdü. Özge saçlarını okşadı. Hepsini biliyordu.

Uyandığında her zaman hissettiği soğukluk yoktu. Artık hayatının bir parçası haline gelen soğukluk yerine tahtaların sertliği ilk hissettiği şeydi.

Elinin acısı ikinci sırada geldi. Her tarafı ağrıyordu. İlk olarak hisleri onu hemen gerçeğe döndürmüştü. Özge artık yanında değildi. Bundan emindi. Ancak gözlerini açmaya korktu. Bu hissettikleri uzun zamandır yaşadığı şeylerden farklıydı. Hatta farklı da değildi. Yeniydi. Şu an yerde toprağın üstünde yatmıyordu. Yerdeki soğukluğun da önüne geçen, her hareketinde vücuduna batan kozalakları hissetmiyordu. Zaman içerisinde yüzüne düşen gölgeleri bile ezberlemişti. Şimdi onların da yeri değişikti. Kuşlar... Onların seslerini dinlemişti bir gün sadece. Bir gün değil, günlerce... Hep aynıydı. Hiçbir şekilde değişmiyorlardı. Ancak şimdi kulağına gelen her ses de farklıydı. Kuşlardan, yapraklara...

Gözlerini açtı. Aydınlık ve sabah esintisi gözlerinin açılmasını beklercesine vücuduna hücum ettiler. Yüzünde yaşların süzüldüğünü hissetti. O hep içinde tuttuğu, dışarı çıkarmaya korktuğu zayıflığı şimdi tam anlamıyla bankta uzanmış yatıyordu. Ancak bu yaşlar elinin acısından değildi. Yavaşça doğruldu. Vücudunun titremesine engel olamıyordu. Farklı bir gündü. Yepyeniydi ve hiçbir şey bilmiyordu.